

КОЛИН ФАЛКОНЪР МОЯТА ПРЕКРАСНА ШПИОНКА

Превод от английски: Таня Виронова, 2006

chitanka.info

На моята прекрасна Керън-Мари

*Когато любовта не е лудост,
значи не е любов.*

Педро
Калдерон де ла
Барка

ПЪРВА КНИГА

Букурещ, септември 1944

При други обстоятелства щеше да бъде предпазлив. Едва ли би се осмелил да броди сред руините на Букурещ подир залез-слънце. На шест преки от хотела градът представляваше един свят от тъмнина и чудовищни сенки, мъждукаха единствено синкави пламъци и призрачните печки, запалени от приютилите се в останките на разрушените жилища човешки същества.

Скоро се загуби. Изруга ядосано с приглушен глас. Дявол да го вземе! Въпреки тежкия револвер, който носеше в джоба на самото си, беше нервен и не се чувстваше сигурен. Градът беше пълен с дезертьори, отрепки и боклуци.

Сви зад ъгъла и налетя на някакъв мъж. Сблъсъкът го стресна и Ник се олюля, готов да отвърне на атаката. Но другият не му обърна внимание и го подмина.

Беше готов да продължи, но инстинктът го накара да се обърне и да тръгне след него. Мъжът излезе от сенките и луната го освети: широко, квадратно лице, твърдо и плоско като лопата, косата подстригана съвсем ниско, почти до кожата. Позна го. Беше мъжът, когото бе видял същия следобед в кабинета на Демиченко да стои с безизразно лице зад шефа си.

Мъжът зави към една къща в края на улицата и влезе в нея. Ник знаеше коя е. Беше същата сграда, където се намираше нейният апартамент.

Извади револвера си. Беше се упражнявал на стрелбището, но никога досега не бе стрелял от яд, на тъмно или в затворено помещение. Чуваше стъпките на руснака по стълбището над себе си. Затича се нагоре подире му.

В тъмнината се спъна в купчина боклук и падна стремително напред. Удари пиццала си в цимента и изруга от болка.

Руснакът вече риташе по вратата. Ник извика предупредително, надявайки се да привлече вниманието му, и отново затича по стълбите.

Вратата на апартамента лежеше на пода, изтръгната от пантите.

В средата на стаята, върху масата гореше свещ. Той извика името на Даниела, но не получи отговор.

Нямаше много места, където да се скрие, и разполагаше само с няколко секунди, за да вземе решение. Не можеше да стои и да чака в коридора. Като държеше револвера с две ръце пред себе си, той изтича в кухнята.

Беше празна.

— Даниела!

„Екзекуторът ще трябва първо да се справи с мен! Няма да позволя да ѝ се случи нещо!“

Чу зад гърба си шум откъм спалнята. Обърна се и видя силуета на руснака, осветен от свещта, да се очертава в рамката на вратата. Видя как срещу него се насочи дулото на пистолет и се почувства съвсем спокоен. Беше обзет от чувството за неочакван, благословен покой. Това беше краят. Всеки миг всичко щеше да свърши. Знаеше какво ще се случи и му бе необходима само част от секундата, за да се прицели, осъзнавайки, че това може би ще промени всичко за нея, а вероятно и за него.

Пистолетният изстрел прозвуча като залп от оръдие в затвореното пространство. Ник стреля едновременно с руснака. Дори не почувства куршума. Не знаеше дали е уцелен, дали е ранен. Беше се концентрирал върху целта си, както когато се упражняваше на стрелбището, и изстреля още два куршума, преди да падне. Не почувства никаква болка.

2.

Ник Дейвис видя за пръв път Даниела Симоничи в Американския бар на хотел „Атене Палас“ в Букурещ през юни 1940 година. И не можа да откъсне очи от нея. Градът беше пълен с красавици — разорени графини и жени с леко поведение, завити в лисичи кожи, търсещи да бъдат спасени. Но до този момент той им хвърляше по един преценяващ поглед, както прави всеки мъж, и нищо повече.

Тази жена обаче беше друга.

Тълпата в бара се състоеше предимно от английски и американски журналисти и цяла тумба дипломати като самия Ник. Тя влезе навътре заедно с един германски турист, вече пиян — беше или от СД^[1], или работеше за Абвера^[2] (те всички шпионираха). Говореше високо и се смееше прекалено арогантно, и всички в бара го гледаха. В ъгъла групичката германци от посолството на улица „Виктор Емануел III“ очевидно никак не одобряваха поведението му.

Приятелят ѝ беше млад, висок и рус, прекрасен екземпляр, олицетворяващ мечтата на Хитлер, като се изключи това, че не можеше да стои прав без чужда помощ. Устните му бяха влажни и блестящи, а погледът — разфокусиран. Възхитителната жена до него изглеждаше страшно затруднена; очите ѝ шареха из залата и на няколко пъти срещнаха погледа на Ник. Бяха странно замислени.

В този град младите германци много вървяха. Те имаха пари, току-що бяха окупирали Полша. Това бе печеливша комбинация, на която жените трудно устояваха. А също и на ледено сините им очи.

Бендикс изпи своя джинс с тоник и запали нова цигара.

— Става все по-лошо. Две момчета от осветителната компания са били пребити миналата седмица пред къщите им. Тези хора искат да си вървим, Дейвис.

Ник се чудеше дали Бендикс бе най-подходящият за операцията, която планираше, щом не можеше да сдържа нервите си. Беше предупредил Ейбрамс за него, но при съществуващите обстоятелства нямаше много възможности.

— Просто задръж топката още малко — отвърна му той.

— Лесно ви е на вас тук, в столицата.

Ник отново потърси жената с поглед. Срещна очите ѝ и не можа да се откъсне от тях. Неочаквано му стана трудно да се съсредоточава.

— Ние имаме нужда от твоята помощ — рече разсеяно.

— *Ние?* Кои сте *вие?*

— Правителството. Не можем да позволим на германците да дойдат тук и да вземат петрола. — Нефтените кладенци в Пловдив бяха най-големите в Европа. Хитлер се нуждаеше от гориво за своите танкови дивизии. Преди войната много английски нефтени компании бяха спечелили концесии в Пловдив. Германците настояваха и притискаха румънския крал да ги изгони, и той се бе съгласил. Всъщност беше принуден да го направи, просто нямаше друг избор.

— И как смяташ да ги спреш?

— Имаме планове. Но се нуждаем от теб, Бендикс. Ти имаш връзки и знаеш на кого трябва да платим.

— Да платите? Какво смятате да правите, за Бога?

— Просто се нуждаем от посредник, който да плати на правилните хора. Мислиш ли, че можеш да го направиш за нас?

Бендикс пригладя мустаците си. Огледа се подозрително из бара, ръцете му трепереха. Беше бизнесмен, а не шпионин. МИ-6 беше вербувала много от директорите на английските петролни компании в Пловдив, но напоследък все по-малко от тях бяха готови да сътрудничат.

— Не съм роден за плаща и кинжала — рече Бендикс. Пресуши чашата си и стана. — Добре. Ще направя каквото трябва. Само ми обяснете какво искате от мен.

Ник му даде инструкциите, докато излизаха навън. Шофьорът на Бендикс го чакаше в тъмен опел.

— Желая ти късмет — каза Ник и двамата си стиснаха ръцете. Бендикс се качи в колата и потегли.

Ник се поколеба дали да не вземе такси, но после се отказа. Намираще се само на три преки от апартамента си. Пресече площада покрай Атенеума — градската опера, без да обръща внимание на ругатните на кочияшите на trasura^[3].

Пред вратата на хотела настана вълнение, разнесоха се викове. Бяха излезли русият германец и момичето, което го придружаваше в

бара. Мъжът ругаеше, момичето плачеше. Ник се върна и приближи към тях.

— Добре ли сте? — попита я на френски.

Германецът я дърпаше и се мъчеше да я вкара в някакво такси. Държеше я за ръката, а тя се опитваше да се отскубне. Портиерът нарочно не им обръщаше внимание, правеше се, че не ги забелязва, шофьорът на таксито също.

— Я се разкарай, англичанино, не е твоя работа! — развика се пияният германец.

Момичето го изруга на френски и го срита в глезените. Той извика от болка и я зашлеви с опакото на ръката си.

Тогава Ник го обърна към себе си и го удари веднъж, но много силно, право в стомаха. Германецът се преви надве и падна.

Докато лежеше на земята, жената го зарита в ребрата с токчетата си. Щеше да продължи, но Ник я спря.

— Cul de vache!^[4] — извика тя.

— Наистина очарователно. — Познавате ли го?

— Достатъчно.

— Кой е той? — продължи да я разпитва Ник.

— Казва се Халер.

— Приятел ли ви е?

— До тази вечер ми беше приятел. Но повече не е.

— Защо се скарахте?

— Настояваше да отида с него. Аз отказах.

— Това е право на дамата.

— Тези германски момчета обаче не мислят така!

Халер пропълзя към саксията с аспидистра^[5] пред портала на хотела и шумно повърна изпития алкохол. Портиерът изглеждаше ужасен.

— Казвам се Ник. Ник Дейвис. От британското посолство.

— Даниела Симоничи.

Имаше дълги крайници и беше висока, косата ѝ бе тъмна, дълга до раменете, а очите златисти. Дрехите ѝ бяха скъпи, личеше, че са купени от някой от парижките бутици на Chaussee^[6]. Жена като тази не ходеше където и да е.

— Добре. След като вече нямате приятел, а по това време на нощта улиците не са безопасни за една дама, ще позволите ли на един

английски джентълмен да ви изпрати до вкъщи?

По лицето ѝ премина бегла усмивка.

— А вие такъв ли сте?

— Какъв? Англичанин ли?

— Не, джентълмен.

— Разбира се.

— Стига да не очаквате целувка за лека нощ.

— Нацистки поздрав и обещание да ми пишете ще са напълно достатъчни.

Този поглед в очите ѝ — какво ли означаваше?

— Позволете ми да взема trasura. Къде живеете? — Ник кимна към един от файтоните, които чакаха пред хотела. Собственикът му ги изгледа свирепо от капрата си.

— Близко до страда „Липскани“. Улицата беше в еврейския квартал и той се зачуди дали не е еврейка. Това можеше да му донесе неприятности. Но хвана ръката ѝ и я поведе към файтона. — Да вървим.

Файтоните изглеждаха романтични от балкона на „Атене Палас“, но отблизо миришеха на коне и на киселата селска пот на кочияша. Можеше да преброи ребрата на коня през бронзовата му кожа.

— С много ли германци излизате?

— Този изглеждаше мил и свестен. Много е хубав и ми разказваше весели истории. Но когато пийнат, някои мъже се променят. Не знам защо.

— Какво прави хубавото момче в Букурещ? — попита Ник. Професионалистът в него работеше без почивен ден.

— Нещо, свързано с петрола.

Нещо, свързано с петрола. Единствената причина, поради която германците бяха в Румъния, естествено, бе нещо, свързано с петрола; нещо, свързано с Хитлер, който го искаше.

— Според мен утре сутринта ще си блъска главата в стената, когато си спомни как се е държал. Не мога да си представя защо един мъж ще предпочете компанията на бутилката пред вашата.

— Лично аз съм доволна, че се напи. Сега съм спасена от един красив англичанин със сини очи. Мисля, че нещата се развили отлично. — Погледна го и той неочаквано осъзна, че е седнала прекалено близко до него. Пък и беше много красива.

Тъй като се бяха отдалечили доста от хотела, булевардът стана по-тъмен и безлюден. Нощта беше опасна и неспокойна. Можеха да чуят как зеленоризците^[7] пеят и скандират по площадите и църквите, а от време на време виждаха тълпи от войнствени млади мъже да бродят из пустите улици. Те пееха и развяваха румънски знамена, празнувайки неизбежното падане на Париж. Атмосферата беше някак карнавална, но с осезаема нотка на насилие.

— Сама ли живеете?

— Може да не ми говорите на френски — отговори тя на перфектен английски.

— Откъде знаете английски?

— Научих иврит, френски и английски от баща си. А от майка си научих немски, тя е родена в Тимишоара. Май сте изненадан. Вероятно си мислите, че съм прекалено начетена за сегашното си положение?

— А какво е сегашното ви положение?

— Танцувам с германци и им позволявам да ме черпят с питие и да ми купуват копринени чорапи.

Искаше да я попита дали това е всичко, което им позволява, но не посмя. Букурещ не беше Лондон; жените тук правеха каквото им хрумне. За една румънка да спи с любовник бе толкова модно, колкото да си купи нова шапка. Така че Ник продължи да се чуди.

Свърнаха от каля „Виктория“ *, подковите на коня зачукаха по калдъръма. Широките булеварди постепенно се превърнаха в улици, които от своя страна се преляха в алеи и тесни сокаци. По това време на нощта тя би била много привлекателна и примамлива цел, ако вървеше сама в тази част на града. На кого му пукаше днес в Букурещ, че една еврейка ще бъде изнасилена или убита? Това се случваше доста често. Полицейските участъци бяха затрупани със случаи на подобни жертви.

— Къде е семейството ви?

— Майка ми почина точно преди войната. А татко е в затвора. Той обявяваше на всеослушание и при всяка възможност, че е евреин, така че полицията бе принудена да го затвори.

— Разбирам.

— А вие, мосю? Дипломат ли сте?

— Личи ли ми?

— Ако ви дам пари, можете ли да ми издадете три визи?

Това беше въпрос, който му задаваха непрекъснато, но не така откровено, в прав текст и не от толкова красива жена посред нощ. Ник се поколеба и тя прие мълчанието му за отказ.

— Няма значение, забравете.

— Искате да напуснете Букурещ?

— Аз съм еврейка. Разбира се, че искам.

— Защо три визи?

— Имам... брат. Все още се опитваме да освободим баща ни от затвора и когато го направим, искаме да напуснем тази ужасна страна и да избягаме от фашистите колкото е възможно по-скоро.

В Румъния визите бяха по-ценни от златото. Британското правителство бе инструктирало посолството си да издава визи само в най-екстрени и належащи случаи. Все пак не искаха многобройни пълчища евреи да нахлуят в Палестина и да разсърдят арабите.

— Ще видя какво мога да направя. Но напоследък е трудно. Форин Офис^[8] в Лондон...

— Няма нищо, всичко е наред. Не трябваше да ви питам. — Тя потупа кочияша по рамото. — Спрете тук.

Спряха пред разнебитена жилищна сграда; над зелената врата светеше мъждив газен фенер, а боята бе напукана от годините. Единствената друга светлина идваше от слабата улична лампа по-надолу по уличката. Мястото бе точно от онези, които зеленоризците обичаха, за да пребиват гадните евреи.

Тя видя въпроса в очите му: Какво прави жена, която говори четири езика и носи скъпи дрехи от луксозните магазини на Chaussee, в тази порутена, разнебитена сграда в еврейския търговски район на града?

— Преди живеехме на „Братиану“ — поясни. — Преди правителството да ни вземе всичко, което имахме. — Ръката ѝ докосна леко неговата. — Благодаря ви за любезността.

— Дали ще ви видя отново?

— Надявам се, мося...

Ник ѝ помогна да слезе от файтона.

— Почакайте — извади визитна картичка от джоба си и ѝ я подаде, а от вътрешния джоб на самото си измъкна автоматична писалка. — Напишете тук имената. Ще видя какво мога да направя за визите.

Тя му се усмихна кисело и иронично. Не му вярваше, разбира се.

След което неочаквано се наведе и го целуна. Беше минало много време откакто някой го бе целувал по този начин. Сетне се отдръпна и той гледа след нея, докато изчезна през вратата. Качи се отново на файтона и кочияшът дръпна юздите. Конят неохотно се запрепъва по тъмните улици.

И това беше всичко. Случайна среща. Галантен жест. Кратък флирт. Той беше женен, а тя прекалено млада. Ник си помисли, че едва ли някога ще я види отново.

[1] СД — немската тайна полиция, част от СС. — Б.пр. ↑

[2] Абвер — военното разузнаване. — Б.пр. ↑

[3] Файтон (рум.). — Б.пр. ↑

[4] Задник (френ.). — Б.пр. ↑

[5] Азиатска момина сълза. — Б.пр. ↑

[6] Булевард в Букурещ, известен с модните си магазини. — Б.пр.

↑

[7] Членове на румънската фашистка организация „Желязна гвардия“, създадена през 1927 г. от Корнелиу Зеля Кодряну. — Б.пр. ↑

[7] Най-известната централна улица в румънската столица, построена в началото на 1800 г., олицетворяваща европейските амбиции на Румъния. — Б.пр. ↑

[8] Министерство на външните работи. — Б.пр. ↑

3.

Но седмица по-късно той все още не можеше да престане да мисли за нея.

Гледаше как жена му си налива питие от гарафата и знаеше, че мрази своя брак. Те вече нямаха за какво да си говорят и връзката им бе останала без кръв. Вината беше колкото негова, толкова и нейна. Той се бе посветил изцяло на работата и да има жена за украса, бе съществена част от нея. Но предполагаше, че все пак е бил приличен и задоволителен съпруг, макар и не чак толкова страстен.

Бяха свикнали един с друг. Но не живееха ли повечето двойки по света по същия начин? По-голяма част от познатите им издържаха хладнокръвно това положение, като прогонваха скуката си със случайни и тайни любовни връзки. Защо неговата жена да бъде различна?

Разводът изглеждаше немислим. Дженифър щеше да бъде съсипана. А как щяха да реагират момчетата? Но войната го бе накарала да осъзнае колко ценен е животът и Ник не искаше да го губи и пропилява повече в този досаден брак с мирис на нафталин.

Когато момчетата бяха с тях, беше по-лесно. Емоционалната дистанция помежду им не бе толкова голяма. Но сега бяха само двамата и той си даваше сметка колко празен е съвместният им живот.

Заедно с припадащия здрач излезе лек ветрец, който разбърка мъртвилото, в което бе потънал следобедът. Листата на липите се бяха сбръчкали и покафенели от жегата. Горящото кълбо на слънцето бе подпалило позлатения купол на византийската църква от другата страна на улицата. Докато слизаше надолу към хоризонта, стените на кралския дворец порозовяха.

Беше часът, когато буржоазията на Букурещ правеше своята традиционна разходка по каля „Виктория“. Те бяха толкова еднообразни — румънската средна класа. Жените винаги облечени в „парижко“ черно, с перли и сребърни лисици, ако можеха да си ги позволят. Само селяните се обличаха шарено и ярко, така че всеки румънец обявяваше своето положение посредством облеклото си.

Но тази вечер в разхождащата се тълпа се забелязваше някаква допълнителна тържественост. Сянката на войната се бе надвесила още по-ниско и по-заплашително над града.

Вече цяла година вестниците се подиграваха на германците и техните грандиозни военни претенции; падането на Полша и Норвегия, както и на ниските страни^[1] се обясняваше в пресата като груби грешки на зле подготвени генерали.

Но за жителите на Букурещ от средната класа превземането на Париж бе равностойно на завземането на древния Рим от варварите. Нали те наричаха своя град Малкия Париж!

Архитектурата и булевардите бяха повлияни от френската култура, имаха си дори Триумфална арка в памет на падналите в Голямата война^[2]. Да маршируват германци в Париж бе все едно изнасилване на културата, изкуството и модата; никой не обичаше Франция така, както румънците, и падането на центъра на цивилизования свят под ботуша на свастиката се приемаше като лична катастрофа. Цялата стара увереност бе рухнала.

Ник беше в страната вече повече от година, но все още не бе усетил пулса ѝ. Понякога имаше чувството, че е бил захвърлен в лоша италианска опера. Кралят се държеше като клоун, прахосваше търговския баланс на страната, за да лъска и полира двореца си и да купува бижута на своите любовници, докато германците и руснаците се чудеха по какъв начин да заграбят румънските силози за зърно и нефтените залежи. Същевременно Ник и неговите колеги в посолството спореха как да саботират шлеповете, превозващи нефт нагоре по Дунав, а вечер търгуваха с тайни от втора ръка в хотел „Атене Палас“.

Старият Букурещ полака-лека изчезваше; предишното лято човек можеше да си купи черен хайвер на килограм в „Лучано“, френски парфюми и копринени ръкавици за съпругата, внесени директно от Париж, в салоните по каля „Виктория“. Сега витрините на магазините по Chaussee бяха заковани с дъски заради фашистите и се носеше тревожният слух за недостиг на храна през зимата.

Ник затвори очи и отново си помисли за Даниела Симоничи, припомняйки си аромата на парфюма ѝ.

— Давам едно пени да узная какво мислиш — рече Дженифър, докато излизаше на балкона с по една чаша джин с тоник във всяка

ръка.

Той пое питието си.

— Чудех се къде ли ще бъдем след една година — отвърна Ник, което не бе истината, но звучеше правдоподобно.

— Според мен все още ще изтърпяваме наказанието си в тази ужасна страна.

— Не мисля така. Германците са в Париж, за Бога! Сигурно до края на годината ще маршируват с ботушите си пред „Странд“^[3].

— О, едва ли ще се стигне дотам.

Нейното самодоволство и безпочвена самоувереност го раздразниха.

— И какво ще ги спре?

Тя седна и кръстоса крака.

— Тревожа се за момчетата.

— Аз също.

— Мисля, че трябва да се прибера у дома. Чух, че Хор има намерение да евакуира семействата и целия второстепенен персонал.

Той глътна половината от джина си и потъна в мълчание.

Хор беше посланикът, главният представител на Великобритания в Букурещ, главата на посолството. И това беше истина. Опасността за британските граждани всекидневно се увеличаваше, някои представители на английски нефтени компании в Плоещ напоследък бяха арестувани и пребити от бой. Румънските националисти мразеха всички чужденци с изключение на германците и скоро дори Букурещ може би нямаше да бъде безопасен град.

На Ник не му харесваше, че децата му бяха толкова далеч. Лондон всяка нощ беше бомбардиран от Луфтвафе^[4] — и хиляди кошмарни видения и сценарии се въртяха в главата му — как Джейми не е успял да стигне навреме до скривалището или как Ричард е заспал в спалното помещение на училището, когато една заблудена бомба пробива покрива. Искаше Дженифър да бъде с тях, като че ли присъствието на майка им щеше да ги обвие с аура на сигурност.

Но имаше и друг, много по-егоистичен мотив. Така щеше да получи възможността да открие какъв ще бъде животът му без нея.

— Какво не е наред, Ник? Или ако ми кажеш, това ще наруши опазването на официалните тайни?

Това бе своеобразна шега между тях; тя никога не го разпитваше какво е правил или къде е ходил, след като е напуснал посолството. Понякога не го виждаше и чуваше цяла седмица. Знаеше, че не бива да пита.

— Ник?

— Моля?

— Попитах те преди милион години — какво не е наред?

— Нищо. Просто мисля.

— За работата?

— Невинаги мисля за работа.

Дженифър вдигна вежди при тези думи.

Той я наблюдаваше в сгъстяващата се тъмнина. Чертите на лицето ѝ бяха осветени от лампата на масата. Все още беше привлекателна жена, тънка, с изправена стойка и класическа красота, както когато я срещна за пръв път преди почти двадесет години. Запита се какво ли щеше да прави жена му без него; както и той без нея. Но не можеше да продължи да живее в този емоционален вакуум. Преди бе прекалено обсебен от собствената си кариера, за да обръща внимание на това; сега бе по-зрял и амбициите вече не му изглеждаха така важни, както някога.

Стана, за да си сипе още едно питие.

— Много пиеш.

— Два джина с тоник все още не са алкохолизъм.

Нощта падна внезапно. Апартаментът им бе на три преки от централния площад и от балконския прозорец можеше да се види дворецът на краля. Той беше тъмен с изключение на блестящата светлина, която идеше от третия етаж, където Карол бе свикал съвета на своите министри.

Светът настъпваше все по-близо към краля или както го наричаха близките му Карол Грубиянина. Обръчът се стесняваше. Упоителните нощи с любовниците му на авеню „Валпаше“ вече се брояха на пръсти. Сега бе обсаден от държавни дела и въпроси, за които преди не си даваше труда да се тревожи.

Пред портите на двореца се бе събрала мълчалива тълпа. Стояха и гледаха венецианските полилеи на третия етаж, сякаш очакваха някакво божествено чудо. Русия ги дебнеше от север, германците прииждаха като приливна вълна по Дунава, унгарци и българи се

спотайваха и чакаха като лешояди за мърша. Трудно можеше да се прецени какво би ги спасило сега. Карол със сигурност не беше човекът, който да се справи с подобна криза; той бе некомпетентен и корумпиран мъж, такъв Ник никога досега не бе срещал.

— О, Господи! — чу да казва Дженифър от балкона. — Те се връщат!

Ник изнесе питието си навън и погледна надолу към улицата. Около стотина млади мъже със зелени ризи маршируваха по булеварда и скандираха лозунги. Някои носеха оръжия. Бяха на път към главния площад и двореца.

— „Желязната гвардия“ — рече Ник.

— Защо полицията не ги арестува? — попита Дженифър.

— Защото някои от тях са *полицаи*.

— Какво прави тогава кралят?

— Той ще се мушне под чаршафите, а бедрата на любовницата му ще се увият около ушите му, за да не чува шума.

— Не ставай вулгарен.

— Нищо не може да се направи с тях сега, Джен. Те са бъдещето.

— Аз бих ги разстреляла, всички до един.

— Той опита вече веднъж. Но нищо не излезе. — Точно преди войната хиляди военни бяха екзекутирани по заповед на Карол. Широко разпространена бе шегата, че гвардейците са като картофите — по-добрата част от тях е под земята. Мнозина бяха в изгнание в Берлин. Сега вълната се връщаше и те се рояха като скакалци, повечето се перчиха по улиците всеки ден.

Ник загледа тълпата, която се насочваше по булеварда към светлините на двореца.

— Скоро нещата може да станат доста неприятни — рече той.

— Те няма да ни навредят — успокой го Дженифър.

— А защо не? Защото имаме дипломатически имунитет ли? Защото сме британци? Защото баща ти е далечен роднина на херцога на Норфолк?

Тя долови сприховостта в гласа му и се намръщи.

— Добре ли си, Ник?

— Стана ми студено тук — отвърна той и влезе вътре.

Истината бе, че напоследък имаше моменти, в които за малко да се издаде. Животът му винаги е бил живот на строго пазени тайни,

както лични, така и професионални. Но се бе уморил до смърт от този начин на съществуване, а също и от тайните, които пазеше от другите, както и от тези, които криеше от самия себе си.

[1] Имат се предвид Холандия и Белгия. — Б.пр. ↑

[2] Първата световна война. — Б.пр. ↑

[3] „Странд Палас“ — един от най-люксовите хотели в Лондон, построен в стил арт деко, близо до Ковънт Гардън. — Б.пр. ↑

[4] Германските военновъздушни сили. — Б.пр. ↑

4.

За мнозина това би изглеждало като неблагоприятно назначение на другия край на света, така че, когато за пръв път го изпратиха в Букурещ, той реши, че кариерата му в тайните служби залязва. Но сега беше различно. Всъщност Ник осъзна, че съдбата е била благосклонна и милостива към него. Войната можеше да бъде решена тук: ключът към осъществяване на планове на Хитлер лежеше в нефтените полета на Плоещ.

Никой в легацията не знаеше кои са истинските работодатели на Ник. Той така и не завърза близки приятелства в посолството, това беше въпрос на политика. Само посланикът Хор, военният аташе и непосредственият началник на Ник в паспортния отдел знаеха действителната му дейност. Той нарочно странеше от другите, така полесно скриваше своя таен живот.

Кабинетът му беше малък, тесен и ветровит. Нямаше отопление, прозорецът бе само един, при това малък — през зимата беше студено, а през лятото прекалено горещо. Покрай стените бяха монтирани много рафтове, чекмеджетата бяха пълни с документи, а купчините от прашни папки на бюрото му, които той дори не отваряше, се трупаха. Истинската му работа бе заключена на сигурно място в сивата метална каса в ъгъла на стаята и само Ник и посланикът знаеха комбинацията.

Допреди няколко седмици Ник имаше секретарка — румънка на име Надя, тя печаташе кореспонденцията, която така и не се изпращаше; своите писма и бележки до Уайтхол пишеше и кодираше сам, като ги предаваше лично на посланика, който от своя страна ги даваше на шифровчиците в мазето.

Надя беше любезна жена, със завита на тежък кок гъста черна коса и голяма бенка на лявата буза. Един ден тя просто не дойде на работа. Това силно го изненада, защото винаги беше много точна. На следващия ден разбра, че е била арестувана от полицията. Направи много запитвания до жандармерията, но така и не чу за нея никога повече.

Оказа се, че съпругът ѝ, шивач по професия, бил евреин. Той също бе изчезнал.

Началник на Ник беше офицерът, завеждащ паспортния отдел, на име Ейбрамс — един надменен чиновник на средна възраст, който изглеждаше прекалено мълчалив за вида работа, с която се занимаваха. Сивите крила на слепоочията му бяха толкова идеални, че със сигурност бяха боядисани.

Ейбрамс бе едно от онези така рядко срещани създания, евреин, получил образованието си в Кеймбридж. Сблъсъкът между амбиция и религия бе оставил своя отпечатък върху него и той се бе превърнал в пародия на английски джентълмен. Пиеше чай чаша след чаша, споменаваше краля с благоговееен шепот, запазен обикновено за боговете. Говореше тържествено за крикет и ръгби.

Обикновено претегляше непознатите с безпристрастен и твърд поглед, който повечето хора смятаха за вледеняващ. Чертите на лицето му не се отличаваха с нищо, освен с назъбения бял белег на челото, получен още в детска възраст в резултат на падане по стълбите в държавното училище, който му придаваше малко злоещ вид.

Беше ерген и повечето от колегите му в посолството го смятаха за самотник. Носеха се слухове, че е хомосексуалист.

На сутринта след демонстрацията на площада пред двореца Ник бе повикан в кабинета на Ейбрамс. Той му посочи стол от другата страна на бюрото си и започна да говори за времето. Пиеше от чая си с изтънчеността на селски викарий, докато се оплакваше от горещината. Ник се въртеше неспокойно на стола си и чакаше началникът да стигне до същността на въпроса.

Ейбрамс остави чашата си с известен намек за съжаление.

— Почти сме готови — каза той.

— За какво? — попита Ник.

Шефът побутна една папка през бюрото. Върху нея с червен печат бе маркирано „Строго секретно“. Настани се удобно в стола си и кимна на Ник да се запознае със съдържанието ѝ.

Ник отвори папката, опитвайки се да сдържи вълнението си. Беше копие на план за саботаж на нефтените полета в Плоещ. Петдесет и четвърта нефтена компания на кралските инженерни части

бе изпратена от Египет в Истанбул и вече бе готова, като тайно се бе установила под прикритието на Първа истанбулска пътностроителна фирма. Един английски търговски кораб чакаше в Босфора, натоварен с експлозиви и динамит.

Планът беше смел, дързък, почти безразсъден. Много човешки живот щеше да бъде погубен. Но без нефт Хитлер щеше да бъде осакатен, възпрепятстван, и онова, което планираха да направят тук, можеше да се окаже един от малките тактически поврати, които преобръщаха хода на войните.

Ник погледна към Ейбрамс, беше изпълнен едновременно с нетърпение и опасения.

— Кога?

— Уайтхол чака ние да определим датата, когато всичко е готово.

— Готово?

— Корабът, който ще пренесе тези мъже и оборудването им, ще акостира в Констанца. Части от румънската армия ще осигурят транспорта.

— Много любезно от тяхна страна — рече Ник.

— Любезност, купена със значителни суми пари.

„О, Господи! Това хич не ми харесва“ — помисли си недоволно Ник. Така много неща можеха да се объркат. Заплащането вероятно включваше подкупване на румънски военни шофьори, гранични офицери, митнически офицери и генерали; бяха замесени прекалено много хора, за да бъде един план успешен. Схемата бе измътена в уютния свят на Уайтхол, а не в Букурещ. Но ако успееш да я осъществят, тя все пак можеше да им спечели време, като отложи завоевателните планове на Хитлер, и дори имаше вероятност да спасят Европа от катастрофа.

— Защо турците ни помагат?

— Според Анкара един ден румънският нефт ще се използва за нападение срещу Турция. Те смятат, че е в техен интерес да ни помогнат, като същевременно продължават да поддържат илюзията за неутралитет.

— Илюзиите са важно нещо.

— Платецът ще бъде Бендикс. Куфарчето те очаква в един сейф в офиса на „Амбасадор“ със значителна сума лири стерлинги в него. Ще го занесеш до Плоещ, когато ти кажа, и ще му го предадеш лично.

— Да, сър.

— Искам да се увериш, че е разбрал какво искаме, както и необходимостта за пълна секретност. Това е всичко. Успех.

— Благодаря, сър. — Ник стана, за да си върви. — Между другото, искам да говоря с вас за едни визии.

— Какви визии?

— За едни мои приятели. Евреи. Имали са пари, но зелените ризи им взели всичко.

— Позната история в днешно време...

— Тези са приятели. Искам да ги изведе от страната.

— Знаеш политиката ни относно румънските евреи, Дейвис.

— Това са само трима от тях.

— Достатъчно за първа стъпка.

— Или просто капка в морето. Зависи как гледаш на тези неща.

— Подали ли са молби?

— Все още не.

Очите на Ейбрамс бяха като огледала, в тях нищо не можеше да бъде прочетено.

— Добре, дай ми имената. Ще трябва да дойдат в посолството и да попълнят формулярите. Ще видя какво мога да направя.

— Ще ви бъда много благодарен — отвърна Ник, а Ейбрамс се върна към своята работа.

Ник срещна Джордан за пръв път в прашната ъглова стаичка в мазето, като почти се сблъска с него. Джордан държеше отвертка в ръка и лула между зъбите, и бе погълнат от някакво метално устройство, поставено на бюрото пред него.

— Кой сте вие? — попита го Ник. И какво, по дяволите, правите с това нещо?

Джордан го погледна и се усмихна, разкривайки очарователна дупка между предните си зъби.

— Аз съм Джордан. Сектор МН.

Сектор МН — съкратено от „Мръсни номера“ — беше клон на неговата служба — Интелиджънс Сървис. Никой не беше му казал, че Джордан е тук.

— Дейвис. Ник Дейвис — представи се той.

— Чудесно. Чувал съм за вас.

Е, толкова по въпроса за сигурността на прикритието му.

— Какво правите тук?

— Не са ли ви казали?

— Очевидно не.

— Съжалявам. Мислех, че някой е трябвало да ви обясни.

— Това детонатор ли е? — попита Ник, макар отлично да знаеше какво е.

Джордан го обезоръжи с ослепителната си усмивка.

— Ако чуете гърмеж, тичайте към най-близката врата и изпратете някой с хартиена кесия за парчетата. — Той натъпка тютюн в лулата си. — Изпратиха ме от Кайро. Става дума за вдигане във въздуха на няколко шлепа при Железни врати на Дунав и блокиране на реката.

— Нима?

— Уайтхол изпрати малко пластичен експлозив с дипломатическата поща.

— Колко хубаво.

— Скрили сме го тук, в сейфа — и Джордан посочи към сивия метален шкаф в ъгъла на стаята. Усмивката му обаче се стопи и изчезна. — Трябва да попречим на Хитлер да сложи ръка върху румънския нефт. С всякакви средства.

— С всякакви средства — повтори като ехо Ник.

Джордан се върна към детонатора и настройването му. Каква нереална война водим, помисли си Ник. Ейбрамс очевидно не бе сметнал за нужно дори да му каже, че в мазето има хора от сектор МН. Колко ли още неща беше премълчал!?

5.

Август 1940 г.

Имаше нещо средновековно в еврейския квартал, в неговите тесни калдъръмени улички с ортодоксални евреи с висящи покрай ушите им масури и дълги бради, с шивашки магазини, в които се продаваше конски косъм, мушама и топове подплата. Нещо средновековно имаше и в омразата, която тези хора събуждаха у другите. Нищо не можеше да направи един политик по-популярен сред народа както измъчването на евреите.

Той намери книжарницата, която търсеше, веднага след като зави от страда „Липскани“ и попадна в един шумен и душен пазар в сърцето на квартала. Тя беше прашна, разхвърляна, тясна, пълна с религиозни книги и критични коментари, натрупани по лавиците. Изчака в задната част на магазина, преструвайки се на замислен. Никой не беше го проследил.

Набит евреин с мека черна шапка влезе в магазина и очите им се срещнаха за кратко. Новодошлият се престори, че разглежда някаква книга, преигравайки с ръката си, както правеха всички аматьори. Накрая взе дебел том със статии и пхна в него плик. Сетне върна тома на лавицата и излезе.

Ник намери книгата, извади плика и го сложи в джоба си. Евреинът беше главен управител на оръжейна фабрика; пликът съдържаше производствената програма за последните три месеца.

Ник се измъкна навън на светло, нажежените до бяло камъни на калдъръма изгориха подметките на обувките му. Чувстваше се изтощен от топлината и безсмислието — производствената програма, която току-що прибра, щеше да бъде сложена в някоя папка в прашните кабинети на Уайтхол и с нищо нямаше да промени хода на войната. Ако успееш да извършат саботаж на нефтените полета и резервоари в Пloeц, щеше да смята дълга си към родината за изпълнен. Но подозираше, че мандарините в Лондон се препъваха в нежеланието си да не разсърдят едно неутрално правителство, каквото все още беше

румънското, с подобни стремителни действия, без значение какво казваше Джордан.

И тогава я видя, просто за секунда зърна лицето ѝ в тълпата и сърцето му подскочи в гърдите. Появата ѝ го извади от мрачните мисли сякаш се затръшна врата; видя я за съвсем кратко — зелен шал с цвят на нефрит сред морето от черни бомбета и навити на масури къдрици. Тя зави зад ъгъла на страда „Зарафи“. Ник затича да я настигне, но беше изчезнала.

Той стоеше на улицата и се чувстваше като глупак.

Повика файтон и каза на кочияша да го върне в британското посолство.

Едно дръпване на юздите и потеглиха. Кожената седалка беше гореща там, където гюрукът не можеше да осигури достатъчно сянка от слънцето. Просто искаше да се прибере в посолството, далеч от просяците, шума и тълпата. Градът се пържеше в лятната жегата като в пещ, въздухът беше бледожълт като димна мараня и пълен с прах и пясък, който скърцаше между зъбите.

Мотоциклет с кош, в който се возеха трима гвардейци със зелени селски ризи, прогърмя и мина толкова близо до коня, че горкото животно се уплаши и кочияшът трябваше да използва камшика си, за да го укроти. Една полицейска кола с виеща сирена мина покрай тях няколко секунди по-късно. Полицаят зад волана започна да ругае кочияша, който изобщо не реагира, седеше безучастен като чувал с картофи.

Ала явно не бе точно така, щом почувства нужда да излее своя гняв върху коня.

— Успокой се, тъпо еврейско копеле! — викаше файтонджията, като отново размахваше камшика.

Тъпо еврейско копеле. Дори кочияшът на файтона ги наричаше така.

Ник почувства как кожата му настръхва. Завъртя се на мястото си и загледа как полицейската кола зави и изчезна в кривите тесни улички на Липскани. Във въздуха се носеше миризмата на насилие. Конят тропна с копита и подрипна. Обзе го странно предчувствие за смърт — горчиво и всепоглъщащо.

Леви вървеше най-отпред и видя мотоциклета с кош да паркира на улицата пред тяхната къща. Извика, за да ги предупреди. *Зеленоризци*.

Симон сграбчи ръката на Даниела и двамата хукнаха да бягат. Черната полицейска кола зави зад ъгъла след тях, блокирайки пътя им за отстъпление. От нея изскочиха двама полицаи. Единият държеше дървена полицейска палка. Другият — камшик.

— Бягай! — извика Симон на Леви.

Той обаче се подхлъзна на калдъръма и падна. Двата полицаи моментално се озоваха над него и започнаха да го бият. Леви пищеше. Опита се да се изправи, но падна за втори път. Това само ги озлоби и те продължиха да го бият още по-ожесточено.

Даниела не можеше да помръдне. Беше се скрила в един вход и стоеше там с ръце на лицето, пищейки. Симон вече беше зад ъгъла. Двама зеленоризци излязоха от къщата, хванаха го и го повлякоха към полицейската кола. Натицаха го на задната седалка и колата потегли, като колелата ѝ подскачаха по калдъръма. Ужасените минувачи се хвърляха към входовете, за да не бъдат премазани.

Двата мъже, които биеха Леви, изглежда се измориха. Целите бяха опръскани с кръв по лицата и ризите. Леви вече не приличаше на човек; косата му бе сплътена от черна кръв, лицето му бе неузнаваемо. Лежеше като купчина смачкани парцали върху камъните.

Мъжете вдигнаха поглед и я видяха, единият от тях се ухили зловещо с вълча гримаса и ѝ намигна. Даниела знаеше какво ще последва.

В този момент някой сграбчи ръката ѝ. Като мислеше, че искат да я хванат, тя се опита да се освободи. Но това не беше зеленоризец. Беше непознатият от миналата нощ, англичанинът, който я бе отвел до дома ѝ с *trasura*. Тя го зяпна от удивление.

Той я повлече със себе си по алеята. От двете им страни се редяха голи тухлени стени. В края на уличката чакаше файтон, а кочияшът се оглеждаше уплашено през рамо. Когато видя зеленоризците по петите им, той дръпна юздите и след миг изчезна.

— Ах, ти, мръсно копеле такова! — извика след него англичанинът.

Даниела се извърна. Двамата зеленоризци почти ги бяха настигнали.

Тя захвърли обувките си с високи токчета и като все още стискаше ръката му, го последва през лабиринта от улички, които неочаквано бяха опустели. Дробовете ѝ изгаряха в огън.

6.

Фоайето на хотел „Атене Палас“ бе приемало много необикновени посетители, но появата на босоногата красива жена с кръв по блузата, ръка за ръка с рошав и потен англичанин, моментално събуди интерес. Въздухът се изпълни с глъчка.

Американският бар беше прекалено пълен, реши Ник. Затова я отведе към малкия двор в задната част на хотела, до който се стигаше само през големите френски прозорци в залата за закуска. Румънски армейски офицер и неговата любовница се бяха скрили там за своята тайна среща и с негодувание изгледаха двамата неканени натрапници.

Ник и Даниела седнаха на една сива, изтъркана маса под липите. Точно се здрачаваше.

— Чакайте тук — каза ѝ той.

Отиде до бара и се върна с две чаши цуйка^[1]. Ръцете на Даниела трепереха толкова силно, че не можеше да държи чашата. Полата ѝ беше скъсана, лицето посивяло и набраздено от пот.

— Сигурно изглеждам ужасно — прошепна тя.

Ник ѝ помогна да пийне от ракията. Тя въздъхна, когато силният алкохол изгори гърлото ѝ.

После взе ръката му. Имаше малки и фини ръце, бледи и крехки.

— Защо го направихте? — прошепна Даниела.

— Не знам — отвърна той.

— Вие спасихте живота ми.

— Кои бяха двамата мъже с вас?

— Този, когото натикаха в колата, е моят... моят брат. А Леви... той беше приятел.

— Не можеше да се направи нищо повече.

— Трябва да го намеря. — Надигна чашата да изпие цуйката и изля част от нея върху полата си. Той я взе от ръката ѝ. — Къде са го завели?

— Най-вероятно в полицейското управление. — Бедният, искаше му се да добави. Полицейското управление имаше много лоша

репутация и полицаите там правеха каквото си искат с нещастниците, попаднали във властта им.

— Трябва да го намеря — повтори Даниела.

Сега вече трепереше неудържимо. Ник я прегърна и притисна към себе си, докато тя хлипаше. Сълзите ѝ намокриха ризата му; притисна я още по-плътено и наведе глава, за да вдъхне аромата на косата ѝ.

— Защо ви преследваха зеленоризците? — попита шепнешком.

Тя му разказа на пресекулки цялата история: баща ѝ бил собственик на банка — „Банк де Креди Букурещи“. Симон бил директор. Обвинили го в измама и злоупотреба, но това било само извинение, за да го натопят и да скрият истината, че властите буквално си бяха присвоили, тоест откраднали банката. Откакто баща им бил арестуван преди два месеца, и двамата се криели от полицията.

Двамата млади румънци от другия край на дворчето ги гледаха с интерес. Сигурно изглеждаме много странна двойка, помисли си Ник.

— Не можете да се върнете в онази къща, ще ви чакат там. Има ли къде да останете тази нощ?

— Нямам никакви пари. Цялото ми имущество е у дома.

— Тогава ще трябва да намерим къде да пренощувате — заключи Ник.

Бе застанал в средата на стаята и я държеше с една ръка през кръста. Тя изглеждаше безпомощна като изгубило се малко момиченце. Ник дръпна завесите на прозореца и очите им едновременно се спряха върху огромното легло.

За няколко часа се бе пренесла от разбитата, порутена сграда в еврейския квартал в апартамент, наподобяващ салон във Версай, с тежки златисти завеси на прозорците и позлатени кресла стил Луи XIV, тапицирани с розов брокат. Вратата на балкона беше откrehната и летният бриз носеше уханието на розите от градината под тях.

— Какво ще стане със Симон? — попита Даниела.

Той отмести един кичур тъмна коса от лицето ѝ.

— Ще видя какво мога да направя.

Очите ѝ го гледаха с оня отнесен израз, който бе виждал върху лицата на войниците, върнали се от битка по време на Гражданската

война в Испания. Прегърна я и почувства как тя се размърдва в прегръдката му. Щеше му се да я вдигне на ръце и да я отнесе в леглото. Но някакъв инстинкт го спря — тя щеше да го приеме като начин да му плати, а това бе унизително. Не искаше да омърси благородните чувства, които го бяха движили, с обикновен секс. А и не беше ли сексът платежното средство, което всеки друг мъж би поискал от нея? Монетата, с която се заплащаше напоследък всичко?

Но Ник не беше от мъжете, които си позволяват случайни любовни връзки. Това въобще не бе в негов стил.

— Какво има? — прошепна тя.

— Трябва да вървя.

Изразът на лицето ѝ трудно можеше да бъде разгадан.

— Ще се върна утре сутринта. Ще видя какво можем да направим за брат ти — обясни ѝ той.

Но когато се отдръпна от нея, почувства необясним гняв към себе си, че е толкова праволинеен и принципен.

Затова бързо излезе през вратата.

В мига, в който ключът му се завъртя в ключалката, вратата се отвори стремително и Дженифър се хвърли на врата му.

— Къде беше? Обадих се на всички, обърнах цялото посолство да те търся! — Беше полудяла от страх. — Какво се е случило?

— Добре съм.

— Но по ризата ти има кръв!

— Всичко е наред. Не е моята.

Не е моята кръв. Какво искаше да каже? Това не е моята кръв, така че не е необходимо да се тревожиш за мен? Зачуди се как ли се е появила там — вероятно, когато Даниела падна, докато се спасяваха от зеленоризците. Може би от изцапаната ѝ ръка.

Не можеше да срещне очите на жена си.

— Добре съм, Джен. — Освободи се от прегръдката ѝ и като я заобиколи, влезе в апартамента. Трябваше спешно да изпие едно уиски. Отиде до масичката с напитките и си наля цели три пръста от гарафата.

Почувства се по-добре.

— Ще ми кажеш ли какво се е случило?

— Зеленоризците решиха да счупят няколко еврейски глави в еврейския квартал. Случайно се озовах в мелето.

— Озовал си се в какво? Чия е тази кръв?

— Не знам.

Тя го гледаше сякаш беше някакъв абсолютно непознат, току-що нахлул в нейната всекидневна. Всъщност беше точно така.

Бегло зърна отражението си в огледалото. Приличаше на човек, участвал в кървава битка. По бялата му риза червенееха пръски кръв, а очите, които го гледаха от огледалото, бяха студени и заплашителни.

— Добре ли си? — попита Дженифър, все още застанала до вратата.

— Не. За малко не ме убиха.

Тя прие новината хладнокръвно. Вероятно друга, много поужасна възможност мина през ума ѝ.

— Ник, вече е почти полунощ. Къде беше?

— Изпих няколко питиета в Американския бар. Нуждаех се от успокояване на нервите.

— И не се сети да ми се обадиш, да ми съобщиш, че си добре?

— Знаеш какви са телефоните в този проклет град.

— Но това е само на три преки оттук! Можеше да се прибереш вкъщи! — Гласът ѝ се извиси, изпълнен с гняв, преливащ в тревога. — Кажи ми какво се случи!

— Бях на страда „Липскани“. Видях няколко евреи, нападнати от зеленоризци, и помогнах на един от тях да избяга. Това е всичко.

Той пресуши чашата си.

— Ще трябва да помислим как да те измъкнем от Букурещ — рече. — Тук е прекалено опасно за теб.

Върна се до масичката с напитки и си наля още едно уиски. Беше прекарал всички тези години, почти половината си живот под прикритие, опазвайки тайните на правителството. Но сега си задаваше въпроса дали би могъл да продължи да се преструва на човек, какъвто никога не е бил? Денем и нощем, на работа и вкъщи, за краля и родината.

[1] Румънска ракия. — Б.пр. ↑

7.

Даниела се приготвяше да напусне хотела, когато ѝ се обадиха от рецепцията, за да ѝ съобщят, че мосю Дейвис я очаква във фоайето. Тя не се надяваше да го види отново. Затова се облече бързо и слезе. Той стоеше до една от колоните — забележителен, красив мъж, облечен в сиво-черен като дървени въглища костюм, с ясни сини очи и къдрава черна коса. Той ѝ се усмихна, докато тя вървеше към него. Усмихваше ѝ се, докато се приближаваше към него. Повечето мъже ѝ се усмихваха хищнически: но този беше различен и тя не знаеше как да се държи с него.

Ник беше с кола, която го чакаше отвън — един черен „Хъмбър“, и шофьор от посолството. Държа любезно вратата, докато тя се качи, след което се мушна на задната седалка до нея.

— Добре ли спяхте? — попита я на английски.

Въобще не беше спала. През цялото време бе плакала и се бе тревожила за Симон. Само за малко се бе унесла в кратка тревожна дрямка и се бе събудила след минути, пищейки, защото пред очите ѝ бе Леви, който лежеше кървав на улицата. Но каза на Ник, че е спала добре, защото си помисли, че всяко оплакване би изглеждало като неблагодарност.

— А аз въобще не можах да мигна — рече той. Прозвуча ѝ като укор и тя си помисли, че щеше да е по-добре да му каже истината.

— Не трябва да правите това — каза Даниела. — И без това бяхте прекалено добър с мен.

— Аз съм на ваше разположение, мадамazel.

Забеляза как той си играе с брачната халка на пръста си, като я вади и слага, вади и слага, докато гледа разсеяно през прозореца.

— Имахте ли проблеми с жена си?

Ник я погледна учудено.

— Не. Защо?

Тя взе ръката му и го целуна нежно по бузата; не бе го очаквал от нея.

— Благодаря ви — прошепна Даниела.

Спряха пред префектурата и той влезе вътре. Забави се доста дълго. Когато излезе, беше намусен и тъжен. Влезе обратно в колата и я прегърна през раменете. Нямахме какво да ѝ каже. Някога едно посещение на чиновник от посолството на негово величество, придружено с пълна шепа леи, щеше да има определено влияние върху румънските полицаи. Но тези дни отдавна бяха отминали.

Даниела се загледа през прозореца към студените каменни стени на полицейския участък и се зачуди какво ли се е случило със Симон.

Стана ѝ студено в горещата утрин. Дишаше много учестено и той я прегърна, като я притисна в обятията си. Тя му позволи да я задържи, не искаше да повярва, че никога вече няма да види Симон. Не можеше дори да си позволи да помисли подобно нещо.

Завиха по страда „Зарафи“, където бяха избягали от зеленоризците предишния ден. Прозорците на книжарницата бяха счупени. Тя бе оплячкосана и скъсаните, полуизгорели книги лежаха разпръснати по улицата. Колата подскочи, когато мина през тях.

Спряха пред старата жилищна сграда, където тя и Симон бяха живели. Улицата беше пуста. Хората се страхуваха да напуснат домовете си тази сутрин.

Ник излезе от колата след нея.

— Само вие със Симон ли живеете тук?

Тя кимна.

— Имам един... друг брат. Казва се Амос. Избяга от страната, когато арестуваха баща ни. Не съм го виждала от седмици.

— А другият мъж, който беше с вас?

— Леви ли?

Ник кимна, мислейки за младежа, който лежеше като кърваво парче месо на улицата.

— Той се криеше от работните бригади.

Работните бригади. Ако не беше толкова ужасяващо, щеше да бъде смешно. Правителството бе лишило всички евреи от военна служба, но във вестниците те бяха охулени, че отказват да се бият за родината си. Така че всички млади еврейски мъже на възраст, подходяща за армията, бяха задължени да изпълняват трудова повинност и да копаят окопи.

Раменете ѝ се огънаха пораженчески, когато погледна към прозореца на първия етаж.

— Превратностите на съдбата. В един момент ядеш омари в „Капса“, а в следващия се криеш в жилище без баня и нагъваш ечемичена супа и мамалига. Баща ми гние в килия в мазето на префектурата, а аз нямам пари да го извадя оттам. А дори и да имам, къде щяхме да отидем?

— Мисля, че ще успея да уредя визи.

— Вече е прекалено късно.

— Не и за вас.

Тя бутна вратата на сградата и той я последва вътре. Двамата се качиха по стълбището, което беше тъмно, и Ник трябваше да се хване здраво за студения железен парапет, като предварително опитва с крак къде да стъпи.

Вратата на жилището лежеше на пода, а треските от дървената рамка висяха на пантите. Влязоха вътре, престъпиха през счупените мебели, под краката им хруцяха стъкла. Зеленоризците бяха минали оттук и бяха взели каквото им бе харесало, а всичко останало бяха разбили.

Силата ѝ сякаш се изпари и заедно с нея я напусна и духът ѝ. Даниела просто падна на колене и заплака, като цялото ѝ тяло се тресеше от ридания. Ник коленичи до нея и се намръщи, когато парче стъкло прониза коляното му.

— Всичко е наред — прошепна той и внимателно я прегърна. Тя се отпусна за миг в ръцете му, сетне се освободи.

Ник се изправи, чувстваше се безпомощен.

— Даниела...

— Вървете си.

— Какво ще правиш?

— Ще остана тук.

— Тук не е безопасно.

— Няма къде другаде да отида.

— Вероятно може да намеря нещо. — Ник я вдигна да се изправи и усети как тя се огъва и увисва в ръцете му. Помогна ѝ да слезе по стълбите до колата, която ги чакаше. Даде на шофьора адрес на булевард „Братиану“. Двамата седнаха на задната седалка и той я

прегърна, като я задържа в прегръдката си, без да се интересува кой ще го види.

Нямаше да я остави сама в апартамента. Щеше да намери място, където да я приюти. Познаваше човека, който можеше дай помогне.

8.

Плоещ бе само на тридесет и седем мили северно от Букурещ в равнината и делтата на река Дунав. Главното нефтено находище в Европа бе тъжен и сив индустриален град, където нефтът понякога извираше направо от земята и подмокряше обувките. Много преди да стигнат предградията му, Ник видя светлините на радиолокационните антени и крановете.

Кафявото кожено куфарче лежеше на черната седалка до него. Сложи едната си ръка отгоре му, сякаш да се увери в присъствието му, и се загледа в тила на шофьора, удивен от гънките кожа и плът, които се дигнаха над яката на ризата му. Изключително и рядко срещано явление. Мъжът нямаше врат.

Името му беше Йонеску. Илие Йонеску — един от шофьорите в гаража към посолството. Като гледаше размерите и държанието му, Ник подозираше, че човекът има и други таланти и затова е бил прикрепен към него за това малко пътуване до Плоещ. Една горила с ключове за автомобил.

Загледа се навън в тъмнината. Ако той и Ейбрамс успееша да довършат започнатото, това щеше да бъде една от най-големите акции в историята на разузнаването. Възможно бе да не успее да спре бомбите, които падаха над страната им, но поне щеше да попречи на лудия лунатик от Берлин да продължи напред с планираните завоевания.

Йонеску спря колата, защото на пътя имаше патрул. Войниците гледаха дипломатическия паспорт на Ник с открита враждебност, търсейки банкноти, скрити между страниците му. Парите бързо преминаха от паспорта в джобовете на униформите им и те бяха пропуснати по-нататък.

Ник се усмихна. Казваха, че общият език, който говорят с румънците, бил френският. Нищо подобно, изобщо не беше вярно. Общият език бяха парите. Това му даде увереност, че планът им може би ще успее. Ако няколко хиляди леи можеха да го пуснат в Плоещ, то няколко милиона сигурно щяха да вкарат цял ескадрон от инженери в

нефтените находища. Но това трябваше да стане сега, трябваше да го направят, преди да е станало прекалено късно.

Бендикс живееше сам в една двуетажна къща близо до Гара де Сюд^[1]. Когато стигнаха до нея, Ник потръпна от безпокойство. Къщата беше съвсем тъмна. Йонеску спря колата отпред, изключи мотора и зачака.

Улицата беше тъмна и пуста. Ник изчака, огледа се и се послуша, но единственият звук в нощта беше припукването от изстиващия мотор на автомобила.

— Стой тук — нареди той на Йонеску. Взе куфарчето и слезе от колата, като измина тъмната пътека с повече увереност, отколкото чувстваше в себе си. Почука. Никакъв отговор. Погледна през всички прозорци на фасадата на къщата, но не долови никакво движение вътре.

Върна се при колата. Йонеску изглеждаше нервен.

— Опасно е да стоим тук, мосю Ник — рече той на румънски.

— В жабката има фенерче — отвърна Ник и протегна ръка.

Йонеску му го подаде.

— Дай ми пет минути.

Ник заобиколи къщата. Опита задната врата. Беше отворена. Лош знак.

Поколеба се, като потърси успокояващата тежест на пистолета в джоба на самото си.

— Бендикс?

Опита се да запали осветлението. Нищо. Някой беше отвъртял бушоните. Ник зашари с фенерчето из стаята и светлината заигра по стените, пода и тавана; имаше отломки от счупени съдове по пода, а кухненската маса бе обърната по време на борба. Пръстите му стиснаха здраво дръжката на куфарчето. Вътре лежаха двадесет хиляди лири стерлинги — цяло състояние.

Почувства как сърцето му бие ускорено в гърдите, опитвайки се да пробие гръдния му кош.

— Бендикс?

Извади револвера, докато се придвижваше внимателно през кухнята. Завъртя фенерчето и освети всекидневната през свързващата

ги врата; лъчът му показва една тапицирана кушетка, два ниски шкафа за книги под прозореца, една настолна лампа. Бендикс очевидно живееше скромно; или по-точно беше живял скромно, защото сега лампата лежеше върху проснатото му по очи тяло.

Ник се наведе и провери дали има пулс. Все още беше топъл. Когато отдръпна ръката си, почувства по пръстите си нещо мокро. Кръв. Под главата на Бендикс имаше локвичка, сгъстила се като желе. Лъчът на фенерчето проследи части от скалпа му пръснати върху килима от Бухара.

Ник чу шум в кухнята, изправи се и се обърна. Сети се да изключи фенерчето, така че да не представлява отлично осветена мишена за неизвестния посетител.

В тъмнината чу гласове, които викаха на немски, и бе заслепен от две фенерчета, насочени към него. Вдигна пистолета с дясната си ръка, но знаеше, че няма време да стреля. Инстинктивно се хвърли вдясно. Чу изстрелите толкова оглушително и така близо, че ушите му зазвъняха. Всеки миг очакваше да умре.

[1] Южната гара. — Б.пр. ↑

9.

— Защо не стреляхте, мосю Ник? — викаше Йонеску от предната седалка. Жестикулираше ядосано, докато говореше, с едната си ръка направляваше волана. — Защо не използвахте пистолета си?

Ник се бе отпуснал на задната седалка, онемял, оглушал, обзет от чувство за нереалност. Отвори куфарчето на седалката до себе си и без нужда отново провери чисто новичките пачки лири стерлинги, които лежах в него. После го затвори.

Йонеску караше прекалено бързо, но имаше причина.

Върху килима на Бендикс лежах двама германци. И двамата бяха убити в гръб, затова трябваше да се приберат в Букурещ преди телата им да бъдат открити от тайната полиция на Морузов^[1].

— Защо не използвахте оръжието си? — повтори Йонеску.

Ако бе изчакал петте минути, както му бе наредено, сега Ник щеше да е мъртъв; ако Йонеску, вместо да се таи в сенките, както би направил всеки професионалист, не бе последвал двамата германци в къщата със зареден пистолет, сега Ник щеше да лежи с лице към пода върху килима от Бухара в собствената си кръв, също като Бендикс.

— Нямах време — отговори той. — Гледай си пътя. Ти спаси живота ми. Да не искаш сега да ме убиеш, докато караш?

Йонеску поклати глава и промърмори нещо едва чуто.

Движеха се бясно в черната нощ. В главата на Ник цареше пълен хаос. Тук имаше предателство. Някой ги бе предал. Някой бе информирал Абвера и информацията бе изтекла преди още румънските военни и митнически власти да бяха чули за подготвяния саботаж. Изтичането на информация можеше да стане единствено от посолството.

Ръцете му трепереха, а адреналинът прескачаше бясно във вените му. Но някъде дълбоко в него се събираше един студен резервоар от гняв. Преди това беше гледал на предателството като на нещо не персонално, не лично, просто престъпление срещу родината.

Сега обаче беше лично. Някой просто се бе опитал да го убие.

Той се съблече в тъмнината и се мушна в кревата при жена си. Дженифър промърмори нещо насън и се завъртя.

— Ау, колко си студен — измърка.

Той целуна гладката кожа на гърба ѝ, търсейки успокоението и близостта на нечие друго топло тяло. Тази нощ беше на прага на смъртта, почти беше мъртъв, а тя дори не знаеше. От доста дълго време Ник не споделяше с жена си своите тайни. Но тази нощ се чувстваше самотен и уплашен. Просто уплашен.

Преди един час Ейбрамс го посрещна на вратата на апартамента си на булевард „Братиану“, по халат и чехли. Въпреки че току-що бе събуден, изглеждаше хладен, изискан и спокоен, далеч от всякакви вълнения. Косата му бе разделена на път толкова прецизно, все едно не беше допирал главата си до възглавницата.

— Дейвис? Какво се е случило?

— По-добре да влезем вътре.

Настаниха се на креслата в дневната — двама перфектни английски джентълмени, като се изключи фактът, че единият имаше кръв по ръцете. Ейбрамс изслуша доклада на Ник за случилото се в Плоеъс с голяма доза недоверие.

— Извадил си голям късмет — рече той, когато Ник свърши разказа си. — Тези германци без съмнение са били от специалните части на вермахта.

— Те бяха убили Бендикс и ме очакваха. Знаеха, че ще отида същата вечер. Това си бе чиста клопка.

— Така изглежда.

— Кой друг знаеше за акцията?

Ейбрамс мълча доста дълго.

— За Бендикс ли? Клайв Алън го вербува първоначално.

Алън беше кореспондент на лондонския „Таймс“ в Букурещ. Едновременно с работата си за вестника, която бе напълно легитимна и осигуряваше идеално прикритие за другите му дейности, работеше и за тайните разузнавателни служби вече шест години.

— Някой друг?

Ейбрамс поклати глава.

— Единствено двамата мъже в тази стая.

— Може ли да е Клайв Алън? И защо ще го прави?

— Никога не задавай въпроса защо, Дейвис. Никой никога не е знаел отговора. Има хиляди причини.

Ейбрамс погледна позлатения часовник на бюфета.

— Късно е. Трябва да си отидеш у дома и да поспиш малко. Тази нощ не можем да направим нищо. Утре в посолството ще настъпи голяма бъркотия, ще бъде ужасно. Ще говорим сутринта.

И ето че сега той лежеше в собственото си легло, изтощен до смърт и неспособен да заспи, а мозъкът му за пореден път преповтаряше събитията от нощта. Очите му боцкаха сякаш бяха пълни с песчинки, а умората бе изпразнила главата му.

Небето на изток порозовяваше, като едва загатваше за събуждащата се светлина. Вече се зазоряваше.

„Ако бях умрял снощи, помисли си Ник, дали щях да умра доволен от живота си?“ Задаваше си този въпрос отново и отново в тъмнината, при всеки удар на уплашеното си сърце.

„Ако трябва да умра, има ли нещо, което да е от значение в живота ми? Ще съжалявам ли за нещо?“

Да, ще съжалявам. Бих искал, преди да умра, да разбера какво означава да обичаш някого истински.“

Помисли си за Ейбрамс, безупречно точен и хладен, видя и себе си след години, ако преживееше тази война. Не, не такъв би искал да бъде.

Спомни си за Даниела и как тя го целуна във файтона, и почувства нещо като пробуждане от остра вина, защото мислеше за друга жена, докато собствената му съпруга спеше до него.

Неочаквано животът му се стори много по-ценен и си даде сметка, че няма никакво време за губене. Когато светлината на деня нахлу в стаята, Ник се чувстваше объркан и дезориентиран. Беше осъзнал с безпощадна яснота, че мрази живота си, че ненавижда тайните и безпристрастността, която бе проявявал досега към собствените си копнежи; преди много време беше изчислил как ще протече животът му до част от градуса само за да открие сега, че компасът му е показвал през цялото време друга посока.

[1] Михаил Моружов е начело на секретната румънска служба „Сигуранца“ от 1924 до 1940 г. — Б.пр ↑

10.

Германците бяха основали свой офис за пропаганда в центъра на града — така нареченото Германско бюро. Месеци наред на витрината висеше карта на Франция, на която със стрелки бе показвано настъплението на германските армии — сякаш нокти на хищен звяр сграбчваха Париж от всички страни. Напоследък картата бе сменена с тази на Британските острови, като основните градове бяха обградени с оранжеви пламъци.

Тази вечер можеше да си бъде в Англия, помисли си Ник, вместо да седи тук и да пие кафе и цуйка в горещия лоби бар на хотела, играейки си игрички с враговете. В Лондон всяка вечер хората се криеха в скривалищата, докато самолетите на Луфтвафе превръщаха града в руини.

Германците хвърляха бомби върху синовете му.

Трудно му беше да се среща с германци всеки ден и да преглъща омразата си към тях. Толкова отдавна не бе виждал момчетата си; ако времената бяха нормални и мирни, те щяха да дойдат при тях за лятната ваканция, но сега това беше невъзможно. Наистина имаше войници, които се биеха в Бирма или Малайзия и не бяха виждали семействата си вероятно и от по-дълго време, но те поне знаеха какво правят и защо. А той беше вързан тук и водеше някаква смешна телефонна война, която, както вече му се струваше, никой в Уайтхол не искаше от него да води.

Ник бързо прекоси площада към „Атене Палас“. Хотелът беше отличителен белег на града, също като двореца на краля. Бил е построен през 1910, архитектът му бил вдъхновен от хотелите „Морис“ и „Риц“ в Париж, макар че оригиналните колони с кариатидите и малките кулички сега бяха премахнати. С годините фасадата му бе овехтяла и избеляла до мръсно жълто, а капациите на прозорците бяха боядисани в яркосиньо с безпогрешна липса на вкус.

Статуята на Карол Първи, яхнал бронзов кон, сочеше героично към наследствения му дворец в другия край на площада. На предната алея на „Атене“, в мършавата и прегоряла от жегата градинка цъфтяха

гигантски червени гладиоли. Навесът над входа на хотела хвърляше тясна ивица сянка.

Ник премина през митарствата, наложени му от разположилите се пред хотела неизменни просяци, повечето от които бяха професионалисти, ослепени или осакатени от собствените си родители в невръстно детство. Мътни опалови очни ябълки и зарастващи рани, белези и остатъци от крайници бяха тикани в лицето му по начина, по който уличните амбулантни търговци се опитваха да го примамят с домашно приготвените си сладкиши.

— Mi-e foame, foame, foame...

Но жегата бе пресушила дори тяхната енергия и те не го преследваха с обичайния си ентусиазъм. Той се шмугна с благодарност през въртящата се врата в хладното царство на фойето.

Вътре цареше полумрак дори и в най-яръкия летен ден, а трите редици двойни колони от жълт мрамор придаваха на хотела вида на катедрала. За прохладата допринасяха мраморните стени с ръждив цвят и килимите в цвят бордо. Единствената светлина бе от електрически лампи с форма на свещници.

Макс Кинг го чакаше в Американския бар. Макс бе човекът на агенция „Ройтерс“ в Букурещ, типичен англичанин, който пуши лула, облечен е в сиви фланелени панталони и сако от туид с кожени кръпки на лактите. Повечето от журналистите прекарваха по цял ден в бара. Работата идваше сама при тях; тук се събираше цял Букурещ, ако имаше клюки, слухове или нещо за продаване.

Запознанството им бе започнало професионално, тъй като източниците на Макс бяха по-добри от неговите собствени. Ник така и не разбра откъде си черпи информацията, но изглежда винаги знаеше какво е станало в двореца двадесет и четири часа преди който и да е човек в посолството. С течение на годините Макс беше станал най-добрият му приятел и довереник.

Клайв Алън също беше тук.

Макс извади лулата от устата си и се ухили.

— О, Ник! Моят прекрасен шпионин!

— За Бога, Макс!

— Къде беше, по дяволите, старче! Тъкмо разбрах от Клайв за малкото ти приключение миналата нощ в еврейския квартал.

Ник погледна Клайв. Те не бяха особено близки и не прекарваха много време в една и съща компания. Той въобще не бе като Макс; рядко се смееше и обикновено стоеше сам, предпочитайки уединението. „Ще трябва да те изкарам навън и да измъкна истината от теб за Плоещ“, помисли си Ник. Ами ако Ейбрамс грешеше?

— Я по-добре ти ни разкажи историята — предложи Макс.

— Бях на страда „Липскани“. Някакви зеленоризци нападناха няколко евреи на улицата. Полицията също беше там. Пребиха един нещастник до смърт пред очите ми. Другия тикнаха в полицейската кола и оттогава никой не го е виждал.

Макс поклати глава.

— Страхувам се, че скоро ще трябва да кажем сбогом на стария Букурещ. Нещата не вървят на добре и не след дълго ще станат доста неприятни и напечени. Особено след като Карол си замине.

Всички с изключение на самия крал знаеха, че той трябва да си отиде. И не защото бе корумпиран или защото алчността му бе пословична. Ник често се бе срещал в посолството с посетители, които разказваха как кралят запазил монопола върху производството на военни униформи за себе си и след това задължил собствените си войници да купят униформите си от него на космически цени. Веднъж дори разпространил слухове за дестабилизацията на валутния пазар, така че да може да спечели на борсата. Най-удивителното нещо бе, че повечето румънци изобщо не бяха шокирани, нито дори изненадани от алчността на краля си.

Всъщност народът се обърна срещу него заради загубата на територия и национална гордост. Руснаците току-що бяха анексирали двете големи северни провинции, а кралят не беше си мръднал пръста да направи нещо. В интерес на истината, колкото и иронично да звучи, това бе едно от малкото негови мъдри решения, защото, ако започнеше война с Русия, тя не можеше да бъде спечелена. Но неговото съглашателско поведение стана причина народът най-накрая да загуби вяра в Карол Грубиянина. Хората сега гледаха на национализма като на спасение, и мъже като Хория Сима^[1] — водача на „Желязната гвардия“, приемаха за спасители. В отчаянието си кралят се бе опитал да се сдобри с масите, обявявайки амнистия за „Желязната гвардия“ и назначавайки Сима за министър на културата и изкуството. Това обаче

не му донесе никакъв успех. От новия си пост Сима можеше да ръководи тероризирането и екзекуциите на стотици евреи.

Да превърне мъченията и екзекуциите във форма на изкуството, шегуваше се мрачно по този повод Макс.

Тези действия на краля не успяха по никакъв начин да заглушат все по-многобройните гласове срещу него. На площада всеки ден имаше демонстрации, голяма част от които бяха организирани от самия Сима.

Клайв почти не участваше в разговора. Той допи питието си, сбогува се учтиво, но кратко и си тръгна.

— Всичко наред ли е, старче? — попита, след като останаха сами, Макс.

— Да, разбира се.

— Той дразни ли те?

— Не. Защо?

— Така ми се стори, гледаше го особено, синко. Бедният Клайв.

Каквото и да направи, все не го прави добре. Пие повече, отколкото е полезно за него — добави Макс и в противоречие с думите си поръча още по едно. Беше само единадесет сутринта.

— Как е Даниела? — попита Ник, за да смени темата.

— Не се тревожи за нея. Вярвай на стария Макс. Добре е — потупа го успокоително по рамото. През последната седмица Макс бе приютил Даниела в своя апартамент на „Братиану“, пазейки я далеч от лошите очи и опасните улици. Когато Ник се бе появил онази сутрин с красивото бездомно момиче с разплакано лице, Макс въобще не зададе никакви въпроси.

Но си направи заключения.

— Внимавай, Ник. Ти си женен мъж.

— Не знам за какво говориш — отвърна му Ник, удивен да открие, че тайните му желания може така лесно да бъдат разкрити.

— Жени като Дженифър не пропускат подобни неща.

— Тогава трябва да я наемеш на работа в „Ройтерс“.

— С удоволствие, но не ми изглежда да я бива в пиенето, не носи много. — Той вдигна чашата си. — Наздраве за доброто здраве — рече с обикновеното си чувство за хумор.

[1] Фюрер на румънската фашистка организация „Железна гвардия“ след смъртта на Кодряну, свалил през 1941 г. министър-председателя Антонеску. Бивш учител. — Б.пр. ↑

11.

Седяха в градината на ресторант „Цина“ в плетени столове, а залязващото слънце се промъкваше сред листата на липите, които хвърляха сянката си върху вътрешния двор. На площада пред вратите на двореца се събираха тълпи от хора. Поредната демонстрация срещу краля.

Цветните лампички, окачени по дърветата, придаваха на градината вълшебен, приказен вид. Сервитьори с бели сака припкаха от маса на маса, докато метрдотелите, облечени във фракове, настаняваха гостите.

Най-накрая Ник успя да привлече вниманието на сервитьора. Дженифър си поръча аспержи с холандски сос, а за десерт пресни ягоди със сметана; тя никога не ядеше много, нямаше апетит.

— И днес ли смяташ да се мусиш? — попита го тя. — Надявах се тази вечер да бъдеш по-мила компания, след като не си бил такъв от седмици.

Той се зачуди какво да отговори. През последните години нещо в него се бе променило, много повече, отколкото сам осъзнаваше.

Двамата се срещнаха през лятото на 1924 година на един бал в хотел „Савой“. Той бе дошъл от Оксфорд и бе отседнал при брат си в Кенсингтън.

Тя беше красива, много пътувала и прекрасно образована в „Роудийн“^[1]. Баща ѝ бе дипломат и амбициите на Ник да се присъедини към службите срещнаха одобрение от цялото ѝ сърце. Той имаше нужда от съпруга, бракът бе нещо почти задължително за дипломат от кариерата, също като класическата диплома от Оксфорд или Кеймбридж. Тя пък си търсеше подходящ съпруг и сега, като си спомняше онова време, Ник предположи, че случилото се между тях е било неизбежно. Тогава трябва да е бил много по-различен човек. От негова гледна точка Дженифър не беше се променила особено много, всъщност никак; камъните пред каруцата на техния брак бяха сложени от промените в него. Гледайки назад, той бе силно разстроен от факта, че не може да си спомни как ѝ бе предложил да се омъжи за него и

дали изобщо я бе питал. За пръв път правиха любов месец преди сватбата в един хотел на брега в Брайтън. Не бе точно онова, на което се бе надявал, но си каза, че с времето ще стане по-добре.

Дженифър забременя много бързо с Джейми; две години по-късно бе роден и Ричард. Тогава животът изглеждаше спокоен и подреден. Той бе погълнат от работата си и ако някой го попиташе, щеше да му отговори, че успешната кариера и стабилният дом са всичко, от което се нуждае мъжът, за да бъде доволен. Никога не помисли за другите възможности.

Живяха три години в Буенос Айрес, но много рано в кариерата амбициите му на дипломатическото поприще някак си бяха изместени към по-тайнствената работа, свързана с разузнаването. Скоро бе преместен в Лисабон и Мадрид в паспортния отдел.

Когато се ожениха, Ник наистина смяташе, че взема тази жена в добро и зло, каквото и да се случи, докато смъртта ги раздели. Бе на двадесет и три години и нямаше никаква представа какво означават тези думи. Не можеше да си представи, че някой ден щеше да се чувства така, както се чувстваше в момента.

Времето е велик фокусник, оставя те да търсиш бобеното зърно под грешната чаша. Ник никога не бе обичал Дженифър истински или пък любовта му се бе загубила толкова отдавна, та вече мислеше, че никога не е съществувала.

И ето че сега бяха в Букурещ; светът се пързеляше стремглаво към една неизбежна война и той бе влязъл в конфликт със самия себе си. Над Европа и над собствения му малък свят се събираха и трупаха буреносни облаци и той не знаеше какъв би могъл да бъде изходът от предстоящата битка.

— Щастлива ли си, Джен?

— Моля? Какво имаш предвид?

— С мен. С нас.

— Разбира се, че съм — отвърна жена му и той видя как за секунда в очите ѝ проблесна опасение. Въпреки това Ник осъзна, че тя никога не беше се съмнявала в избора си. Смяташе, че е направила най-доброто и най-правилното нещо.

Циганите от оркестъра, с бели блузи и кадифени шалвари, свиреха тъжни ориенталски мелодии в китайската беседка в центъра на градината. Ник по принцип не обичаше циганската музика,

намираше я прекалено сълзлива, но тази вечер тя беше в съзвучие с настроението му.

— А това достатъчно ли ти е?

Дженифър се намръщи.

— За какво?

— Не ти ли се иска да имаше... някаква страст в живота ни? Да прекарвахме повече време заедно? Да говорим повече с теб?

— Струва ми се, че не те разбирам, Ник. За какво да говорим?

И тогава той прозря истината. Нещастният беше той, а не тя.

Съпругата му беше приела разстоянията, пропастите, които ги деляха, неговите дълги мълчания, отсъствия, безкрайните му часове на работа. Вероятно той самият някога бе харесвал този начин на живот. Кога се бе променил и как? Сега искаше да смени правилата и модела и за нея. Това не изглеждаше особено честно.

За пръв път Ник осъзна, че Дженифър беше щастлива в брака си, че въпреки всичките ѝ оплаквания през годините тя бе искала много малко от него. С това нейно мълчаливо покорство беше съвсем невъзможно да сложи край на всичко. Знаеше, че не може да си отиде. Нямаше достатъчно причини, нямаше измама, изневяра, нямаше кавги и спорове. Ами децата? Момчетата?

— Аз мисля, че никога не съм се чувствал толкова нещастен — каза Ник.

— Война е, както ти обичаш да казваш, Ник. Кажи го на онези в противобомбените скривалища в родината.

Той си пое дъх и опита отново.

— Нещастен съм заради онова, което става между мен и теб.

Видя в очите ѝ ужасна болка и трябваше да погледне някъде встрани, за да избегне погледа ѝ.

— Какво искаш да кажеш?

— Казвам... казвам дали някога не ти е идвало наум, че може би ще е по-добре, ако се разделим?

Очите ѝ неочаквано плувнаха в сълзи.

— Не, Ник. Никога не ми е хрумвало подобно нещо.

Той осъзна, че не може да ѝ причини мъка.

— Мили Боже, какъв е този шум? — неочаквано попита Дженифър.

През звуците на циганските цигулки той дочу далечния тропот на маршируващи крака. Носеше се ропот над площада, който нарасна и се превърна в нисък, постоянен тътен, като лозунг: „Абдика... абдика...“

Ник знаеше, че премиер-министърът на краля — генерал Антонеску, в този момент е в двореца, опитвайки се да убеди Карол да абдикира заради интересите и доброто на Румъния. Изглежда и други бяха решили да окажат допълнителен натиск.

— Какво става, Ник?

— Обикновените глупости — отвърна. Не знаеше защо не иска да ѝ обясни; вероятно защото му беше дошло до гуша от румънските политици и просто искаше да забрави за малко за работата си. Или преструването се бе превърнало в навик.

Войници издигаха барикади около площада, гвардейци тичаха към портите на двореца. Прозвуча изстрел, сетне още един. Другите посетители в ресторанта наскочаха от местата си, помитайки чаши и чинии. Някои затичаха към ниския жив плет, за да имат по-добра видимост към онова, което ставаше. По-страхливите влязоха вътре.

Една голяма група зеленоризци маршируваше на площада, скандирайки: „Долу краля!“ и пеейки своя химн „Капитанул“^[2]. След няколко минути на площада спря камион и от него наскочаха войници, ботушите им зачаткаха по камъните на калдъръма. Един танк — боядисан в небесносиньо, зае позиция пред двореца.

— Май ще станем свидетели на голям купон — рече Ник.

— Хайде да си вървим вкъщи — предложи Дженифър.

Военен джип с високоговорител, монтиран на покрива му, премина през портите на двореца. Металният глас от фунията нареждаше на всички да опразнят площада и да си останат по домовете. Всеки, който бъдеше хванат на улицата след половин час, щеше да бъде арестуван. Ник хвана ръката на Дженифър и я изведе от ресторанта. Трябваше да заобиколят Атенеума, за да избегнат тълпата.

— Ти искаше да ми кажеш още нещо — напомни му Дженифър.

— Спасена от революцията — промърмори под носа си Ник и двамата хукнаха да бягат.

До четири часа на другата сутрин Карол бе на път към Констанца в германска дипломатическа кола заедно с любовницата си. Осемнадесетгодишният му син Михай бе заел неговото място на трона, но истинската власт беше в ръцете на Антонеску, който бе станал регент. Зеленоризите легионери маршируваха през площада с песни, докато гвардейците, които стреляха над главите им предишната нощ, ги поздравяваха с вдигнати в хитлеристки поздрав ръце.

Когато няколко дни по-късно Антонеску назова имената на министрите от новото правителство, стана ясно, че половината кабинет бе съставен от отявлени фашисти и открити симпатизанти на нацизма. Хория Сима бе произведен вицепремиер и в почернелите от тамян румънски църкви свещениците обявиха, че ще канонизират мъчениците от „Желязната гвардия“ като светци.

По улиците се появиха още повече германски войници. Носеха се слухове, че две пехотни дивизии са били изпратени да пазят нефтените резервоари в Плоещ от саботажи на британците.

„А ние все още седим тук и безделничим, докато чакаме Уайтхол да ни даде зелена светлина“, мислеше си Ник. Със същия успех можеше най-спокойно да си стои в Чили.

В града се усещаше хлад. Кафенетата по Chaussee свиха навесите и прибраха масичките и столовете от тротоарите вътре. Хората, които излизаха за традиционната разходка, намаляха и почти изчезнаха. Идеше зима.

[1] Престижен девически колеж, основан през 1885 г. от три сестри — Пенелъпи, Милисент и Дороти Лоурънс. Училището се премества в Съсекс близо до Брайтън през 1898 г. — Б.пр. ↑

[2] Буквално капитан. Така зеленоризците са наричали водача си Корнелиу Кодряну. — Б.пр. ↑

12.

Макс отвори вратата по халат. Стегна колана на кръста си и се ухили.

— О, сър Галахад — поздрави го закачливо.

— Може ли да вляза?

— Чувствай се като у дома си. Всъщност всички други го правят, без да искат разрешение.

Ник го последва в кухнята. Макс сложи кафеника на печката и запали цигара. Моментално се задави в задушаваща кашлица, която продължи почти пет минути и щеше да остави у Ник впечатлението, че приятелят му умира, ако не беше присъствал на това изпълнение и преди. Когато най-накрая кашлицата се прекрати, Макс си пое дъх с облекчение.

— Сега вече е по-добре — рече и дръпна дълбоко от цигарата. — Първата за деня. Прочиства дробовете.

Отблизо Ник можеше да види посивелите корени в косата му. Бяха станали приятели дълго преди да осъзнае, че Макс боядисва косата си. Подобна суета бе доста неочаквана за Ник.

— Как е Даниела? — попита той.

— Чудесно. Не мога да ти се отблагодаря. Тя не престава да се грижи за мен. Не скръства ръце. Но не бива да я оставяш тук прекалено дълго. Ще ме умори.

— Много смешно.

В този момент чу, че се отваря врата, и Даниела излезе от съседната спалня, облечена, блестяща, перфектна.

— Ще пиеш ли кафе, скъпа? — извика Макс.

Тя се усмихна.

— Здравей, Ник. Не му обръщай внимание. Непрекъснато ме занася.

— Знам.

— И така, ти отново ме спаси — рече тя на Ник.

— Чакай, чакай, той няма никакви заслуги. Не е направил нищо подобно — намеси се Макс. — Това е моят апартамент, нали?

Сетне наля кафе в чашите.

— Добре де, вашият покорен слуга и роб ви приготви закуската. Сега ще отида да се облека, ако нямате нищо против.

След като излезе, те се загледаха мълчаливо един дълъг миг.

— Изглеждаш прекрасно — каза Ник.

— Не знам как да ти благодаря — промълви тя и той реши, че вероятно има предвид да се отплати в буквалния смисъл.

— Отново ходих в префектурата. Съжалявам, нямах късмет.

Даниела стоеше толкова близо до него, че докосна ръката му със своята. Той искаше да се отдръпне, а в същото време умираше от желание тя да приближи още повече.

— Не мога да остана вечно тук.

— На Макс му е приятно. Всички смятат, че си му любовница. Репутацията му пред жените в Букурещ направо е скочила до небето.

— А моята репутация? — попита тя и Ник осъзна, че си бе въобразил прекалено много неща за нея. Просто защото всяка друга жена в Букурещ спеше с германците, не значеше, че и Даниела го прави.

— Тук си на сигурно място, в безопасност.

— Аз съм еврейка, Ник. Ние никъде не сме в безопасност.

— По-безопасно е, отколкото в еврейския квартал.

Тя кимна, съгласна поне с това.

— Защо го правиш? Защо ми помагаш?

— Непременно ли трябва да има отговор?

Ръката ѝ се отдръпна от неговата.

— Обикновено.

— Тогава приеми, че го правя заради спокойствието на душата си.

— Какво ще стане със Симон?

Той сви рамене. Би могъл да изкаже предположенията си, но не искаше да я разочарова, като изтъкне какви са шансовете да види отново брат си.

— Ти си толкова добър. Ти си най-милият мъж, когото съм срещала.

Ник се зачуди дали Дженифър би се съгласила с това определение за съпруга ѝ. Погледна часовника.

— Трябва да вървя на работа. Стой тук толкова, колкото искаш. Всичко е наред. — Наистина трябваше да върви, но се поколеба. Понякога тя изглеждаше силна и непоклатима, а друг път, както сега, приличаше на малка ранена птичка.

Даниела отново протегна ръка, за да докосне бузата му, но той се усмихна и бързо се отдръпна. Знаеше, че ако го докосне отново, може да не бъде в състояние да се контролира и да извърши нещо, което въобще не биваше да прави. Особено в кухнята на Макс.

По-късно същата сутрин Ейбрамс влезе в кабинета на Ник и се настани на стола от другата страна на бюрото му. Той изключително рядко напускаше собствения си офис, за да отиде толкова далеч в сградата, поради което Ник реши, че сигурно има да му съобщи нещо много важно.

— Искам да претърсиш жилището на Клайв Алън.

— И какво да търся, сър?

— Не знам. Но той стои зад смъртта на Бендикс. Сигурен съм в това.

— Имаме ли доказателство?

— Все още не, Дейвис.

Ейбрамс изчисти една невидима прашинка от полираната орехова повърхност на бюрото му с показалеца си.

— Той ни предаде. Предаде страната си. — Ейбрамс се поколеба дали да каже повече, сетне стана и излезе от стаята толкова рязко и неочаквано както се бе появил.

Ник никога не бе вярвал на Клайв Алън; имаше нещо в него, което не му харесваше — нещо в очите, но не беше го мислил за предател. Планът за Плоещ беше техният единствен шанс да повлияят върху хода на войната отвътре, в самата Румъния. Но сега, когато германците вече бяха прехвърлили два полка от Бранденбургската дивизия в Плоещ, какъвто и да е саботаж беше немислим и невъзможен.

Клайв Алън.

Ник облече сако си и слезе, за да вземе кола от гаража и да намери Йонеску.

Клайв живееше в жилище близо до сградата „Карлтън“ на „Братиану“. Да се влезе вътре не беше трудно. Йонеску намери пазача и след малко приказки на румънски една сума от леи смени притежателя си, а ключът за апартамента на Алън се озова в ръцете им.

След като влязоха вътре, Ник направи бърз оглед на жилището. Клайв беше битов алкохолик — цялата къща беше пълна с празни бутилки, на пода, по земята, дори в мивката. Главно твърд алкохол — уиски и цуйка. Това не бе добър знак.

Йонеску пазеше на вратата. Ник беше бърз и експедитивен. За половин час намери онова, което търсеше, в едно фалшиво чекмедже тайник в гардероба на Клайв в спалнята. Беше кафяв хартиен плик, пълен с лири стерлинги, а на гърба му имаше написан телефонен номер. Ник използва телефона в дневната и го набра; гласът от другата страна отговори на немски.

Той преписа цифрите, върна плика в тайника и излезе, като заключи вратата зад себе си.

13.

Ейбрамс седеше на бюрото си в кабинета за паспортен контрол. Секретарката му покани Ник в стаята. Един пращан портрет на крал Джордж V, гледащ тържествено, висеше над главата на Ейбрамс.

Той не вдигна поглед от книжката на бюрото си.

— Е, какво намери, Дейвис?

Ник докладва за плика и телефонния номер на гърба му.

— Обади ли се по телефона?

— Да, беше немското посолство на страда „Виктор Емануел“.

— Разбирам. Какви са заключенията ти?

— Направих само едно заключение, сър.

— Съгласен съм. Благодаря ти, Дейвис. Това е всичко.

— Има още нещо.

— Казвай бързо. Наистина имам много работа с тези визи тук.

Работата ми изостава, но Форин Офис не желае да увеличи бюджета, за да наемем повече персонал.

— Имам план как да спрем румънския нефт за Германия.

— С това вече приключихме. Сега Уайтхол няма да одобри подобни действия. Фиаското в Плоещ ги е уплашило.

— Този път няма да бъдат включени британски поданици. Ще използваме „Хаганах“^[1] — еврейските сили за отбрана. Ще им предложим да ги разменим с еврейски жени и деца от Румъния, ще ги прекараме тайно в страната и ще издадем същия брой визи за излизащите евреи. В замяна на това мъжете от „Хаганах“ ще останат като партизански бойци, за да саботират железопътните и речните връзки нагоре по Дунава.

Ейбрамс го гледа мълчаливо доста време. Идеята беше брилянтна и Ник го знаеше. По този начин ционистите извеждаха евреите от Румъния, а собственото им правителство можеше най-искрено да твърди, че не са увеличили приема на емигранти в Палестина. И освен това щяха да спрат потока от нефт към Хитлер.

Ейбрамс сви рамене.

— Какво искаш да направя?

— Трябва да отида до Истанбул и да говоря с Бен-Арази — представителя на ционистите там.

— Много добре. Ще изпратя кодирано съобщение в Лондон.

Ник стана, за да си върви. На вратата се обърна.

— А какво ще стане с Клайв Алън?

— Не се тревожи за него — отвърна Ейбрамс и насочи цялото си внимание към писмената работа, която го чакаше на бюрото.

Беше ярък есенен ден, когато германците влязоха в Букурещ. Цяла сутрин ескадрили от „Месершмит“ и „Хайнкел“ летяха ниско над покривите, давайки на жителите на града да разберат, че Луфтвафе вече е на сцената и ще диктува правилата на играта оттук нататък.

Антонеску беше поканил германците да пратят военна мисия в Румъния. Всъщност нямаше никакъв друг избор. Един съюз с тях беше по-добрият избор пред инвазия. Пък и кой друг можеше да ги спаси от ограбване от руската армия от север? Всеки румънец, с когото Ник бе говорил, смяташе, че Хитлер ще им помогне да си върнат Бесарабия и Буковина от Русия. Някакъв необясним набор от умствени гимнастики им бе позволил да забравят, че точно Хитлер бе подкрепил домогванията на Сталин към тези територии само преди шест месеца.

В чест на пристигането на техните нови приятели управлението на хотел „Атене Палас“ окачи на фасадата си свастика — едно огромно червено-черно знаме бе спуснато цели три етажа чак до навеса над главния вход. Ник никога преди не бе виждал толкова много хора да вземат своя аперитив във фойето на хотела. Всички те бяха дошли тук, за да бъдат част от това малко завъртане на колелото на историята — имаше дипломати и хора, свързани с нефта, и журналисти, и, разбира се, жените с техните лисичи кожи и гладни очи. Цареше очевидна атмосфера на страх, а сред жените и на възбуда и очакване. Нервното напрежение растеше през цялата сутрин, както когато една любовница очаква своя красив, но груб любовник.

Ник се присъедини към Макс, за да наблюдават заедно шоуто.

— Как е Даниела? — попита го той.

— Отиде си — отвърна Макс.

Ник се извърна и го изгледа стреснато.

— Как така си отиде? Къде?

— Не знам, старче. Прибрах се вчера вечерта вкъщи и нея я нямаше. Беше оставила някакви пари на масата за храната, която била изяла, и писмо, в което ти благодари. Ето го.

Той му подаде един плик.

— Няма ли да го отвориш?

Ник продължаваше да го гледа втренчено.

Макс поръча по още едно питие. Вдигна чашата си и промърмори: „Nagoc“^[2]. Ник скъса плика, извади писмото и зачете няколкото думи, които тя бе написала на френски.

Скъпи Никълъс, ти беше толкова мил. Но има много неща, които не знаеш за мен, и аз не мога да разчитам повече на твоята любезност и любезността на твоите приятели. Смятам да отседна за малко при едни приятели на баща ми. Сигурна съм, че ще те видя отново в „Атене Палас“. Цял Букурещ ходи там, рано или късно ще се срещнем. Благодаря ти отново, че спаси живота ми, и за това, че се опита да ми помогнеш, моєю Сини очи.

Даниела

Във фоайето настъпи суетня и глухо бучене, когато първият мерцедес спря пред хотела. Минути по-късно висши немски офицери нахлуха вътре, блестящи в своите скъпи сиви униформи с червени якички и червени лампази на панталоните. Много от тях бяха окичени с железен кръст първа степен.

Тропотът на ботушите им върху мраморния под отекна във фоайето. Те отправиха чистокръвни нацистки поздрави към германските дипломати и румънските армейски офицери. Това не бе познатото изпружване на ръката, любимо и предпочитано от Гестапо и дори от самия Хитлер; тези мъже бяха аристократи и удариха токовете на ботушите си, при което се чу звук като от изстрел, и вдигнаха изпънатата си ръка точно пред очите, на нивото на челото си.

Макс се обърна към Ник и вдигна едната си вежда.

— Споко, всичко туй става у съседите — рече той.

Това бе една от неговите шегички, но този път никой не се засмя. И двамата знаеха, че Румъния повече няма да бъде онова добре

закътано островче сред бушуващата в Европа война. Букурещ неочаквано беше станал много, много опасен.

Даниела гледаше тесните калдъръмени улички на еврейския квартал. Знаеше, че Ник Дейвис никога няма да узнае колко много означава за нея. Той беше най-рядкото съкровище, която една жена може да открие в живота си, мъжът, който се отнасяше към нея нежно, внимателно и не искаше нищо в замяна. Беше я спасил на два пъти и бе намерил къде да я приюти, когато бе останала на улицата, без да иска в замяна сексуални услуги. От момента, в който го видя, тя знаеше, че може да му се довери. Това ли наричаха любов от пръв поглед? Той имаше най-сините, най-нежните очи, които бе виждала у мъж, и всеки път, когато го погледнеше, й се струваше, че в стомаха си има гнездо от пеперуди, които пърхат уплашено.

Да, най-вероятно се бе влюбила в него, нейния най-прекрасен и велик герой.

Но тя не бе подходяща за него. Той беше женен и скоро щеше да напусне Букурещ. Мъже като Ник Дейвис не завързваха случайни любовни връзки, не въртяха незаконна любов и тя нямаше намерение да го отнема от съпругата му. Пък и имаше толкова много неща, които той не знаеше за нея и които правеха всичко помежду им напълно невъзможно.

Беше му наговорила куп лъжи, но те нямаше да му навредят, бяха без значение. Може би в друго време и на друго място, в друг живот щеше да има шанс.

Ала сегашният живот бе прекалено жесток.

[1] Паравоенна еврейска организация, основана през 1920 г., съществувала до 1948 г. Поставила началото на израелските сили за отбрана. Името „Хаганах“ на иврит означава „защита“. — Б.пр. ↑

[2] Наздраве (рум.). — Б.пр. ↑

14.

Два дни по-късно Клайв Алън бе на пиаца „Университета“ и правеше репортаж за демонстрация на „Желязната гвардия“. Една банда студенти го подгони, защото беше чужденец. Младежите го сгасиха в тясна странична уличка и започнаха да го бият с юмруци и железни пръти. Другият журналист от „Хавас“ — френската агенция, успя да се измъкне и изтича до „Атене Палас“, за да извика подкрепления за помощ.

Когато Макс и цяла тумба журналисти стигнаха до площада с колата на Макс, намериха Клайв да лежи с лице към паважа. Главата му плуваше в локва кръв. Около него в кръг стоеше мълчалива тълпа.

Бе толкова лошо пребит, че една от очните му ябълки бе извадена от кухината ѝ, а всичките му зъби бяха избити. За щастие беше изпаднал в безсъзнание. Главата му бе смачкана и неузнаваема, Макс го разпозна единствено по костюма.

Занесоха го в най-близката болница, където румънският доктор го остави да лежи, без да му окаже помощ, два часа. На другия ден британският посланик Хор уреди да бъде евакуиран с кораб за Англия, но Клайв умря на половината път между Констанца и Истанбул.

Ник не спомена за инцидента пред Ейбрамс. Но често си задаваше въпроси. От опит знаеше, че в неговата професия има много малко случайни инциденти и съвпадения.

Същата вечер видя Даниела Симоничи в Американския бар.

Тя бе заобиколена от трима офицери от вермахта. Отчаяното и разрошено момиче, което си спомняше, когато я видя за последен път, бе изчезнало. Трансформацията беше удивителна.

Тя сигурно усети погледа му, защото очите ѝ се преместиха от веселата ѝ компания към него и когато го позна, ослепителната ѝ усмивка се стопи.

Един от германските офицери забеляза погледа на Ник. Обвинителночески ръка около раменете на Даниела и се усмихна през

облак дим. Първо Париж, сетне Дюнкерк — те получаваха всичко, което пожелаеха. Халер ги наблюдаваше с неприкрита ревност от една ъглова маса. Не беше пиян както в нощта, когато Ник го срещна за пръв път; сега беше в състояние да седи без чужда помощ, което бе значително постижение за него.

— Имате ли огънче? — попита един глас на немски.

Ник се обърна. Мъжът беше нисък и набит, с посивяла коса. На ревера си носеше нацистка значка. Ник извади запалката си и запали цигарата му.

— Вие сте англичанин.

— По какво съдите?

— Не сте с момиче — рече мъжът с нисък смях. — Зигфрид Майер. На вашите услуги. — Направи лек поклон и удари токовете си по пруски маниер.

— Ник. Никълъс Дейвис. От английското посолство.

— О, дипломат значи. Никога не съм срещал толкова дипломати и живота си, преди да дойда в Букурещ.

— Това е място, което изисква много дипломация. Какво работите вие, хер Майер?

— Имам бизнес интереси тук — отвърна просто германецът.

Ник можеше да си представи какви бяха тези интереси. За няколко месеца правителството бе закрило всички предприятия, ръководени или притежавани от евреи, и на тяхно място бе назначило комисари от „Желязната гвардия“, които не знаеха нищо в областта на търговията или производството. Или пък гвардейската полиция излизаше нощем, арестуваше и водеше еврейските бизнесмени в префектурата по фалшиви обвинения, където те биваха разпитвани под нежните ласки на тъмничарите, докато се съгласяха да подпишат документите за отстъпване на имотите и владенията си. Сега германски и италиански бизнесмени се изсипваха в Румъния като скакалци да купуват банки и магазини, вестници и фабрики на безценница.

— От колко време сте в Румъния, хер Дейвис? — попита го Майер.

— От около година.

— Харесват ли страната?

— Прекрасна е, особено ако обичате цуйка и фашисти.

— Лично аз мога да кажа, че развих вкус към цуйката. Но не се привързвайте към града. Няма да останете много дълго тук.

— Колко жалко. Фашистите точно започнаха да ми харесват.

— Разбира се, скоро всички ние може да станем приятели. Войната ще свърши в близките месеци и следващата Коледа всеки ще е забравил за нея. Може би така ще е най-добре за всички. Все пак жалко, ако трябва да си тръгнете. Жените тук са много красиви.

— Не бях забелязал.

— Предполагам, че е за ваше добро, защото те очевидно предпочитат германските момчета. Както и да е. Сигурен съм, че ще се срещнем отново покрай задълженията и делата си. Поне докато сте тук.

— Ще очаквам срещата ни с нетърпение.

Една лека усмивка и той се отдалечи. Ник се огледа за Даниела. Тя се бе измъкнала от обкръжението на дивизия „Панцер“^[1], която я бе заобиколила на бара, и бе излязла навън. Последва я и я видя да влиза в залата за закуска, а сетне през големия френски прозорец в задното дворче, където я бе завел, след като ѝ бе помогнал да избяга от зеленоризците.

Ник застана за миг на вратата, наблюдавайки я. Тя гледаше нощното небе, но неочаквано се обърна назад и го забеляза. Усмивката се появи на лицето ѝ съвсем естествено, все едно се зави с жилетка срещу студа.

— Мисля, че пих прекалено много вермут — обясни Даниела.

— Трябва да забавиш темпото — посъветва я той. — Още е много рано.

— Опитвам се, но момчетата непрекъснато доливат чашата ми.

— Момчетата? Имаш предвид нацистите.

Тя направи физиономия.

— Ти си в лошо настроение. Вероятно трябва да те оставя сам.

— Халер те наблюдава цяла вечер.

— Кой е Халер?

— Младият мъж, който повърна в саксията.

— Не си спомням тази част. Спомням си, че срещнах един красив англичанин със сини очи, който беше много галантен и ме заведе у дома. Мисля, че май го целунах във файтона.

— Този мъж трябва да е голям късметлия. — Ник свали сакото си и го наметна върху раменете ѝ.

— Не мисля така. Ако знаеше всичко за мен, щеше да побегне с все сила.

— За какво мислеше, когато дойдох тук?

— Мислех си колко странно нещо е животът. Преди година живеях на булевард „Братиану“ и всичко изглеждаше просто и лесно. Имах планове за бъдещите десет години. А я виж сега!

— Какви бяха плановете ти?

— О, нали се сещаш. Обикновените неща. Някой, който да ме обича и да се отнася добре с мен. Деца. Всички тези неща ти вече ги имаш, мосю. — Погледът ѝ му се стори пълен с укор.

— Никога не съм ги планирал, Даниела. Те просто се случиха. Това е другото смешно нещо, което прави животът. Имам чувството, че съм преминал през целия си живот досега като сомнамбул, насън.

Очите им се срещнаха и останаха приковани. Вече бяха разбрали толкова много неща един за друг.

— Къде живееш сега?

— В един апартамент. Близко до оня, в който бях преди.

— Търсих те. Мисля, че мога да получа онези визи.

— Визите?

— Предполагам, че сега ти трябва само една.

Очите ѝ потъмняха от болка.

— Можеш да отидеш в Палестина. Или в Англия.

— Но аз не мога, не и без... Симон. Той е все още в затвора.

И сигурно вече е мъртъв, помисли си Ник.

— Ела в посолството, подай молба, донеси снимка. Ще организирам всичко.

Тя поклати глава.

— Благодаря, но не мога. Не и сега.

Искаше да ѝ каже: „Просто помисли за себе си, няма да видиш Симон повече.“ Но не можеше да се насили да го изрече.

Тя трепереше, може би от студ. Във въздуха се чувстваше диханието на зимата.

— Тук е студено — рече Даниела. Стоеше съвсем близо до него. Големи очи, крива усмивка.

Ник чувстваше, че близостта ѝ го изнервя, но не направи опит да се отмести.

— Спомням си първия път, когато те видях в бара — каза тя. — Почувствах нещо към теб в мига, в който те зърнах: знаех, че си различен. — Тя му върна самото. — Благодаря, мосю. Казах ли ти, че си много красив тази вечер?

— Мислех, че предпочиташ мъже в униформи.

— В сравнение с мъж, който има прекрасни сини очи и копринено кремаво сако? Никога. — Даниела неочаквано се надигна на пръсти и го целуна по устните. Той се опита да я привлече към себе си, но тя се измъкна със смях.

„Какво правя? — помисли си Ник. — Все още съм женен, а това момиче може само да ме компрометира както лично, така и професионално.“

— Никога няма да те забравя — рече тя, после се обърна и влезе отново вътре. Той гледаше след нея, искаше му се да я бе срещнал преди много, много време. Но тогава нямаше да бъде мъжът, който бе сега, а тя щеше да е прекалено малка. Вероятно това бе най-подходящото време, а и то само би подсказало, ако нещо предстоеше да се случи.

Халер чакаше във фоайето. Вече беше пиян, защото бе станало десет часът, а той смяташе, че е неприлично да бъде трезвен след осем. Ник би искал всички германци да са като Халер: тогава танковете „Панцер“ щяха да се озоват в дупките и да се блъскат в дърветата, преди да напуснат Рейнска област.

— Какво правихте навън? — попита го със силен акцент Халер.

— Не е твоя работа! Я се махай! — Ник се опита да го отмести от пътя си, но германецът го сграбчи за рамото.

— Ще те изритаме от Букурещ!

Ник не беше в настроение. Дъхът на Халер вонеше на алкохол. Хората във фоайето ги гледаха. Това беше представлението, за което бяха дошли в „Атене Палас“, ала той не искаше да бъде част от него.

— Вие сте пиян.

Халер се засили и го удари с юмрук в челюстта, като разцепи устната му с дивия си пиянски замах. Ник видя юмрука, но бе

прекалено учуден и не успя да се отмести.

Моментално реагира и Халер се озова по задник на земята. Трябваше му само един-единствен удар, за да го събори, след което съжали, защото Халер повърна върху лъснатите му до блясък обувки.

Неочаквано се появи Майер. Той сграбчи младия германец за ръката, изправи го и просъска нещо в ухото му. Халер се заклатушка към изхода.

Майер се обърна към Ник с лек поклон.

— Приемете моите извинения, хер Дейвис.

— Не се извинявайте. Аз спечелих.

— О, това преживяване сигурно е непознато за един англичанин.

Устната ви кърви.

— Нищо ми няма.

Ник видя, че Даниела гледа от вратата на Американския бар. Изражението на лицето ѝ го накара да почувства как триумфът от победата му се изпари. Неговата малка победа въобще не беше я впечатлила. Тръгна си леко засрамен, с вкуса на собствената си кръв в устата.

[1] По името на лекия немски танк „Панцер“, използван от вермахта от 1940 г. — Б.пр. ↑

15.

Когато се прибра вкъщи, Дженифър го чакаше. Беше по нощница, седеше в любимия си стол и четеше книга. Лампата хвърляше жълта светлина върху страниците.

Тя вдигна очи към него и го погледна над очилата си за четене.

— Устата ти кърви.

— Открих втори фронт.

— В хотела?

— Той е нашето предмостово укрепление на Балканите.

— Кажи ми, че се шегуваш.

— Някакъв млад нацист с гореща глава ме нападна.

— Защо?

— Ти как мислиш? Защото сме във война.

— Войната е в Европа. Не в лоби бара на „Атене Палас“.

— Той бе забравил къде се намира.

— Сега вече си дързък.

— Беше пиан. Това обяснение достатъчно ли е?

Тя затвори с въздишка книгата.

— Колко пъти още смяташ да се прибиращ вкъщи целият в кръв, Ник? Доколкото знам, ти си дипломат.

— Доколкото знам, напоследък не съм бил особено дипломатичен.

Тя го изчака да продължи, но той не го направи.

— Случило ли се е нещо?

— Какво имаш предвид?

— Знам ли. Вече не си същият. — Ник я загледа замислено. Дали беше чула и думица от онова, което ѝ бе казал в ресторанта? — Да не би да има друга жена, Ник?

Почувства как гърдите му се стягат.

— Разбира се, че няма — отвърна и това беше истината. Нямаше друга жена, защото той никога нямаше да спи с Даниела Симоничи. Но в главата си бе правил любов с нея повече от хиляда пъти, така че вероятно тази истина не бе чак толкова чиста, колкото му се искаше.

Ако някога намереше куража и моралното убеждение да си тръгне, не искаше това да стане заради друга жена.

— Отивам да си легна — заяви.

Малко по-късно Дженифър се присъедини към него в леглото. Ник се преструваше на заспал.

Лежаха с гръб един към друг. Той гледаше жълтата светлина, процеждаща се през един процеп на завесите, и знаеше, че идва от хотел „Атене Палас“, където Даниела Симоничи се смее и флиртува с пияните немски офицери.

Дженифър се завъртя към него, плъзна ръката си около тялото му и се сгуши. Целуна рамото му.

— Съжалявам — каза той. — Просто съм изморен.

Обърна се по гръб. Ръката ѝ го погали и се зае с онова, което за него бе рутинна и позната програма, изпълнявана години наред. Когато бе достатъчно възбуден, тя го придърпа и прие в себе си.

Ник прави любов с жена си със свирепа страст, представяйки си, че под него лежи Даниела. Все едно виждаше тъмната ѝ коса — разпиляна по възглавницата, главата — отметната назад, малките капчици пот като роса по челото ѝ, забързания пулс в трапчинката на шията. Представяше си, че нейните бедра са увити около тялото му, че нейният глас шепти в ухото му и го подтиква да я люби. И когато стигна до кулминацията, започна да вика. Това поведение не му бе присъщо, не беше го правил никога преди и едва не произнесе на глас името ѝ.

— Скъпи — прошепна след това Дженифър и сгуши глава върху рамото му, докато той се опитваше да възстанови дишането си. Знаеше, че е предател. — Добре ли си, скъпи?

— Обичам те — прошепна Ник, но все още мислеше за Даниела. Защо каза тези думи? Дали заради чувството за вина, или защото тя очакваше да ги чуе от него?

— Аз също те обичам — продума жена му и той трепна. Как му се искаше да почувства нещо, което не чувстваше! — Този път беше... много настойчив. Мислех, че си изморен.

— Извинявай. Заболя ли те?

— Не — прошепна тя. — Не си ме наранил.

Защото Ник искрено не желаше да я нарани. Това беше самата истина. Не искаше да я нарани, просто искаше свободата си отново.

16.

Всички в Букурещ бяха шпиони; ако не бяха такива, бяха дипломати и военни аташета, които искаха всички да мислят, че са шпиони. Имаше английски и френски инженери, които бяха на път да напуснат страната, а също и германски и италиански, които пък идваха в нея; имаше австрийски блондинки, завити в кожи от норки, на които Гестапо плащаше, за да прелъстяват и извличат информация от румънците, и румънски момичета в прегръдките на чиновници от немското посолство поради същите причини.

Всички те можеха да бъдат срещнати в хотел „Атене Палас“, защото това беше мястото, където цял Букурещ идваше, за да бъде видян и да изтъргува своите тайни и секретна информация.

Всеки, който работеше в хотела, работеше също и за тайната полиция на Морузов: камериерите, портиерите, жените в бели престилки, чистачките в тоалетните, дори розовобузите момчета, изпълняващи длъжността на пиколо с малките си маймунски шапчици, вързани под брадичката им. Човек влизаше в хотела вечерта и на другата сутрин в двореца, от другата страна на площада, вече се знаеше какво, къде и с кого си вечерял, какво си правил, когато си се върнал в хотела, и с кого си спал.

Ник знаеше кой за кого работи, това му беше работата: брадатият търговец на тютюн в ъгъла, който четеше гръцки вестник, получаваше пари от германците; красивата тъмноока жена, седнала на бара пред чаша вермут, работеше за французите. Мъжът с проницателния поглед в бял костюм и със сива козя брадичка работеше за всички, но спеше с един немски гей — красиво младо момче от Щутгарт, така че вече не можеше да се смята за надежден, дори и като двоен агент.

Голямата маса в лоби бара беше барометър на войната. На нея лежаха всички чуждестранни вестници: „Фьолкишер беобахтер“ и „Борсенцайтунг“ бяха вчерашни, докато заглавието върху смачкания брой на „Лондон Таймс“ гласеше, че французите са се оттеглили отвъд Марна на 12 юни и били толкова съсипани и изтощени, че не могли

да стоят прави. За случайните гости на хотела датите и състоянието на вестниците можеха да подсказват кой взема превес на бойните полета.

Сега в Румъния се бяха настанили германците. Официално немското присъствие в страната се обясняваше с военна тренировъчна мисия; журналистите в Американския бар се смееха високо и задаваха ироничния въпрос защо на страна с размерите на Румъния са й притрябвали двеста хиляди военни инструктори. Германците бяха превзели също така и „Атене Палас“. В деня на тяхното пристигане ръководството на хотела бе разчистило от гости няколко етажа за изключително ползване от офицерите на вермахта. Част от персонала на английското посолство бе изпратен обратно у дома и повечето чуждестранни журналисти също си тръгнаха; Макс Кинг беше сред малцината, които решиха да останат.

През неделната сутрин в хотела беше тихо, групички от мъже и жени си говореха шепнешком за срещите си от предишната вечер или обсъждаха политиката и бартерните цени на реални и въображаеми тайни. Беше толкова тихо и спокойно, че обувките на сервитьорите, разнасящи червено вино, скърцаха по паркета като хидравлични спирачки.

Ник и Макс седяха заедно в салона точно до фоайето, върху покрит с червено кадифе с цвят на череша диван, пиеха цуйка и сърбаха турско кафе. Портретът на Антонеску в позлатена рамка беше подпрян на един статив срещу френските прозорци, където само преди няколко седмици се бе киприл портретът на крал Карол с маслени бои.

Кралят беше мъртъв. Да живее кралят!

Ник оглеждаше приятеля си: Макс правеше впечатление на повърхностен, на непрофесионалист. Отдалеч неговата гъста черна коса и висока мършава фигура създаваха илюзията, че е на петдесет години, докато всъщност наближаваше шейсетте. Но ако човек го разгледаше по-отблизо, откриваше тънката паяжина от червени капиляри върху носа и бузите му, които издаваха здраво пиене и прекалено малко сън. Той имаше жена и семейство в Хемпстед, за които говореше рядко. Другите журналисти го уважаваха; името му стоеше под заглавията на статии от някои от най-позорните или горещи точки на света. Беше интервюирал Хитлер и Ленин, бе отразявал Китайската гражданска война и клането в Шанхай.

Макс се наведе напред, опрял лакти на коленете си и понижи глас. Заговорническата му поза се отразяваше в позлатените огледала, наредени на стените.

— Говори се, че германците се канят да завладеят Гърция — рече, пускайки въдица за новини. — Смятали да започнат инвазията си оттук.

— Не знам нищо по въпроса — отговори му Ник. — Аз съм само помощник на военния аташе.

— О, разбира се, бях забравил. — Макс сложи три лъжички захар в кафето си. — Предполагам, че не знаеш и другата история, която чух.

— Каква история?

— Имало планове да се изпратят английски инженери да саботират нефтените полета в Плоещ.

— Това би било прието като вражески акт в една приятелска страна. Ще означава нарушаване на суверенитета на Румъния.

Този отговор очевидно много се хареса на Макс. Гръмкият му смях привлече вниманието на всички останали гости в залата.

— Така де! По-добре да загубим войната, отколкото румънският крал да си помисли, че сме били неучтиви.

Ник го изглежда търпеливо. Откъде знаеше за инженерните части? Вероятно от Клайв Алън. Но това вече нямаше значение; със смъртта на Бендикс операцията бе провалена и 54-та нефтена компания си бе вдигнала чуковете и тихомълком бе отплавала обратно за Египет. Джордан също изчезна от мръсната стаичка в мазето на посолството толкова мистериозно, колкото се бе появил.

— Добре. Вече е твърде късно — рече Макс. — Пропуснахме шанса. Германците няма да ни позволят да припарим близо до Плоещ. Когато атакуват Русия, този нефт ще им трябва за танковете.

— Аз само провеждам политиката на правителството, Макс, не я правя.

— Разбирам те. Аз поне подпомогнах каузата миналата нощ — изпъчи се гордо Макс.

— Какво си направил?

— Всяка вечер дойчовците оставят обувките си пред вратите, за да ги лъснат. А пък аз се качих на пръсти в четири сутринта и ги разместих. Когато вермахтовците се излюпят от леглата си, никой няма

да може да си намери обувките. А като знаеш колко много тевтонският мозък мрази безпорядъка, нали се сещаш какво ще настъпи.

Детински номер, но Ник се разсмя. Искаше му се да е бил там, за да види ефекта. Постъпката превъзхождаше всичко, което бяха успели да направят през последните шест месеца, за да ядосат германците.

Той отпи от кафето си, турско, много горчиво и силно. Малкият филджан без дръжка бе оставил кръгчета върху мраморния плот на масата.

— Знаеш, че Румъния бе принудена да си легне с германците — продължи Макс. — Нямаше друг избор. Осъзнават ли това в Уайтхол? Ако на Даунинг Стрийт^[1] беше Чембърлейн^[2] може би и той щеше да направи подобен компромис.

— При Чърчил няма такава опасност. Той обича битките.

— Ламаншът ни спасява, разбира се.

Макс се обърна и изпрати няколко целувки във въздуха, което бе местен обичай за викане на сервитьора. Той забърза към тях с още два amalfi — коктейли от вермут и цуйка с цвят на мед.

Когато питиетата бяха оставени на масата, Ник почувства прилив на вина. Миналата пролет бе ял хайвер в най-люксовите ресторанти на Букурещ, ала съвестта му бе спокойна, защото смяташе, че в една богата на орна земя страна като Румъния дори и най-бедните ще успеят да избегнат тежестите на войната и няма да гладуват. Оттогава бе минало по-малко година, но завземането на Бесарабия от Русия бе напълнило града с просяци, инфлацията бе излязла от контрол и имаше недостиг дори на масло и яйца. Извън вратите на хотела хората умираха, докато той седеше в тапицирано с плюш кресло и пиеше коктейли.

— Нарос — Макс вдигна чаша.

— Нарос.

Журналист неочаквано стана сериозен.

— Имаш рана на устната.

— Порязах се, докато се бръснех.

Настъпи неловко мълчание. Накрая Макс изплю камъчето:

— Какво става, Ник?

— Какво да става?

— Познавам те от почти година. Не е в стила ти да се биеш. Ще си имаш неприятности с посланика.

— Онзи тип беше пиян. Опитвах се да избегна конфликта, но той ме удари пръв.

— Всички говорят за това.

— И какво казват?

— Че било заради жена.

Ник въздъхна.

— Не е истина.

— Дженифър знае ли, че не е истина?

Ник прехапа устни.

— Мислиш ли, че трябва да ѝ кажа?

— Запомни го от мен, приятел. Ако ще го правиш, изчакай подходящия момент.

— Има ли такъв?

— Разбира се, че има. За какво мислиш са измислили смъртния одър?

— Нищо не е станало.

Очите на Макс потъмняха.

— Винаги става нещо.

Ник въздъхна. Господи, трябваше да говори с някого!

— Просто флиртувам, Макс. Макар че съм забравил как се правеше. Знам, че се държах като глупак. Не трябва да ми го напомняш.

— Бъди дискретен, старче. Това е всичко, което мога да ти кажа. Ако искаш да завържеш връзка, трябва да бъдеш много дискретен, без перчене и вдигане на шум. А не да размахваш юмруци във фоайето на хотела! Следващия път сигурно ще обявиш дуел на разсъмване. Мили Боже!

— Стига де! Не е онова, което мислиш.

— Какво става с теб и Дженифър?

Ник поклати глава.

— Тя ме обича. С какво съм го заслужил?

— А ти обичаш ли я?

— Ние сме от дълго време заедно. Не искам да я нараня, Макс.

Журналистът се разсмя и на тези думи.

Ник обаче се ядоса.

— Не е никак смешно — сопна се сърдито той. Но след като помисли какво каза току-що, осъзна, че може би беше.

— Не съществува такова нещо като приятелски развод, старче. Това е оксиморон. Нещо като мирна война. Или приятелски двубой на живот и смърт. Като военна интелигенция. Това са взаимно изключващи се категории. Противоречие на езика.

Ник разтърка лицето си. Тези неща бяха прости, ако не се отнасяха до теб. Ако ти не си замесен в тях.

— Оправи първо едната каша, преди да забъркаш друга — посъветва го мъдро Макс.

— Тогава просто ме застреляй — отвърна му Ник. Беше шега, но неочаквано си спомни Бендикс и Клайв Алън. Внимавай какво си пожелаващ, особено по време на война, за да не вземе да ти се сбъдне.

В този момент усетиха люлеене под краката им, чашите и линийките паднаха и се счупиха на пода, сякаш бяха във влак, в който някой неочаквано бе дръпнал внезапната спирачка. Жените се разпискаха, после за един миг настъпи пълна тишина. След това всички се разсмяха. Напоследък трусовете бяха станали доста обичайни за Букурещ. Бяха част от живота, както гвардейците и нацистите, както просящите пред хотела.

— Някой ден ще ни удари истинско земетресение — рече Макс с обичайната си далновидност.

[1] Улица в Лондон, на която се намира Министерството на външните работи и резиденцията на министър-председателя. — Б.пр. ↑

[2] Невил Чембърлейн(1869–1940) — министър-председател на Англия преди Чърчил, подписал през 1938 г. Мюнхенското споразумение за присъединяване на Судетите към Германия. — Б.пр. ↑

Истанбул

Те имаха среща в ресторанта на булевард „Истиклял“ и се качиха до петия етаж с допотопен древен асансьор. Седнаха на една ъглова маса, която гледаше към Босфора и светлините на азиатския бряг. Беше полутъмно място, подходящо за тайна среща на любовници.

Но Ник не мислеше, че той и Бен-Арази ще си държат ръцете под масата.

Разговорът беше напрегнат и надут. Още при първата им среща Ник бе окачествил Бен-Арази като арогантен тип. Но не можеше да позволи личните му чувства към този човек да попречат на работата. По време на вечерята обсъдиха времето, Истанбул и разбира се, войната. Бен-Арази му прочете лекция за главния курс на палестинските политици и британското вероломство.

Докато чакаха да им донесат кафето, на масата настъпи напрегната тишина. Бен-Арази потропваше с пръсти.

— Арабите имат следната поговорка: „Врагът на моят враг е мой приятел“ — рече накрая. — Не харесвам Великобритания. Нямам нищо против лично вас, господин Дейвис, но ще ви призная, че не ви харесвам особено. Вие обаче сте враг на моя враг.

— Дошъл съм да искам вашата помощ. В замяна може би ще бъда в състояние да ви предложи своята.

Бен-Арази потъна в ледено мълчание.

— Щом не можете да разрушите рафинериите, ще трябва да затворите Железни врата, ако искате да лишите германците от нефта на Плоещ.

Железни врата — Portile de Fier — бе едно тясно дефиле близо до унгарската граница, където Дунав течеше между отвесни стръмни скали от двете страни. Само един шлеп можеше да премине в даден момент, при това със специално обучен лоцман на борда. Пътят на румънския нефт от Плоещ минаваше през това място към горното течение на Дунав до Германия. Предполагаше се, че едно разумно

количество експлозивни би срутило скалите и би затворило Дунав за седмици или дори месеци.

— Какво имате предвид?

Ник се наведе напред.

— Осемстотин войници на „Хаганах“. Ще ги вкараме в Румъния в замяна на осемстотин еврейски бежанци. Ще дадем на бежанците визи за Палестина и ще ви помогнем да ги заведете там.

— А какво ще правят осемстотинте войници?

— Вашите хора са обучени да водят партизанска война. Те ще осигурят затварянето на Железни врата.

— Можете ли да го направите?

— А вие?

Бен-Арази вдигна вежди.

— Вероятно. Това ваша идея ли е, или идва от Лондон?

— Идва от мен. Трябва да знам дали е осъществима, преди да я предложа за одобрение в Лондон.

Евреинът го изглежда скептично.

— Мислите ли, че можете да ги убедите?

Ник тръсна глава.

— Ние всички сме от една и съща страна на барикадата.

— Господин Дейвис, ако смятате, че в този конфликт има просто две страни, то дълбоко грешите. Войната има пластове, също като една добре приготвена халва. Вероятно вие се биете срещу германците. Другите обаче имат различни идеи.

— В смисъл?

— О, ще го откриете сам, когато му дойде времето. — Той допи своята чашка с *haki*^[1]. — Смятам, че английското правителство ще плати вечерята ни.

Ник го гледаше как се отдалечава — дребен мъж с късо сетре. Не го харесваше. Но както бе казал Бен-Арази, той беше враг на врага му и точно сега Ник и службата, за която работеше, искаха този човек да им бъде приятел.

Нямаше намерение да седи в този забравен от бога град и да не прави нищо. Бе обрекъл живота си да служи на родината си предано и добре, вярно и смело, без значение как неговите сънародници се опитваха да го спрат.

Ако влакът нямаше закъснение от пет часа заради дерайлиране от другата страна на границата, Ник щеше да бъде в апартамента си в Букурещ в три часа същата сутрин, когато земетресението разтърси града.

Но по това време все още бе в леденостуденото купе, дремещ и ядосан, от време на време ставаше, за да се разтъпче в коридора, с което безрезултатно опитваше да стопли вкочанените си крайници.

Влакът се промъкна в покрайнините на Букурещ точно когато мръсната сива зора се пукна над града. Беше като завеса, която се вдига на сцената, за да разкрие апокалиптична картина: мръсни валма дим се издигаха от горящите газопроводи, по улиците, където къщи и жилищни сгради се бяха срутили като пясъчни замъци, имаше планини от отломки.

Една жена, покрита с прах, се клатушкаташе по средата на улицата, по лицето ѝ течеше кръв. Ник видя нечия спалня, половината стена и под ѝ нямаше, но леглото и гардеробът все още си стояха на мястото; успя да зърне бегло и нечия сватбена снимка в рамка на стената.

Земетресение. Онези трусове, които бяха усетили преди месеци и за които безгрижно се шегуваха, се оказваха предвестници на катастрофата.

Колелата изскърцаха и влакът спря. Те чакаха, стори им се цяла вечност. След време Ник видя как другите пътници започнаха да скачат от вагоните на релсите. Осъзна, че линията сигурно е повредена и не може да продължат.

Издърпа куфара си от рафта над главата, отвори вратата на вагона и скочи в калта. Подхлъзна се и удари коляното си, студеният шиш на болката го прониза, докато се изправяше.

Беше ужасно мразовито, небето бе тъмно като метална сплав, а злюбният вятър го блъскаше, носейки със себе си миризмата на изтичащ газ, циментов прах и смърт. Имаше и един друг мирис, който се разпространяваше над всичко — миризмата на пушек от открит огън; из целият град димът се издигаше и носеше във въздуха от хилядите запалени навън огньове — жителите на Букурещ се страхуваха да се върнат в къщите си и продължаваха живота си на улиците.

Той нямаше представа къде се намира, освен че бе някъде в предградията, затова тръгна по релсите. Знаеше, че те ще го заведат до централната гара, а оттам до жилището му имаше няколко минути пеша. Ник искаше да тича, но коляното не му позволяваше. Сякаш някой бе промушил ставата му с игла.

Подмина тълпа от познати пътници, които се препъваха в калта покрай спрелия влак с децата и куфарите си. Откъм града се чуваха камбанките на пожарните коли и виенето на сирените на линейките.

От другата страна на релсите се издигаха купчини отломки на местата, където някога имаше къщи. Шестетажни жилищни блокове се бяха килнали на една страна като пияни.

Обзе го ужас при мисълта какво ли ще открие, когато стигне до дома си.

Пиацата пред Гара де Норд обикновено беше пълна с файтони, таксите и трамваи и той с усилие си пробиваше път през глъчката, шума и крясъците на носачи, просяци и окъсани деца, наобиколили го в мига, в който разпознаваха, че е чужденец. Ала днес площадът пред гарата беше ужасяващо празен — имаше само две коли на празния паркинг, едната от които бе сиво-черен хъмбър. Ник почувства вълна от облекчение, когато зърна познатото лице на Макс.

— Макс, какво правиш тук? — извика той.

— Дойдох да те прибера, старче. Господи, какво ти е! Ти куцаш. Да не си наранил крака си?

— Как позна? От теб ще излезе отличен детектив. Нищо ми няма. Трябва да намеря Джен.

— Заедно ще я намерим. Сигурен съм, че е добре.

Коляното му пулсираше. Ник захвърли куфарчето си на задната седалка на хъмбъра и влезе в колата с претъркулване заради наранения си крак. Коляното му се бе подуло и можеше да почувства как някаква течност се събира под кожата му и я опъва. Господи, какво ли му бе станало?

— Какво се случи, Макс?

— Беше три часът сутринта. Събудих се и почувствах, че цялата шибана стая се люлее, сякаш е подхваната от вихър.

— Хотелът все още ли е цял? — попита с ужас Ник.

— Цял е, макар и доста напукан. Бог може да направи куп ужасни неща, но не вярвам да отнеме единственото място в този отвратителен град, където човек може да получи едно прилично питие. В „Карлтън“ нямаха такъв късмет. Срути се като кула от карти за игра.

„Карлтън“ бе най-високата сграда с жилища в града. В нея сигурно е имало стотици спящи хора. Но Ник не можеше да се тревожи за стотици; скръбта бе нещо лично.

Макс заобиколи издатина, нагънала паважа на улицата, сякаш някакъв гигантски юмрук бе опитал да си пробие път от вътрешността на земята и да излезе на повърхността.

— Не можеш ли да караш по-бързо?

— Правя каквото мога.

Имаше пожарни и линейки навсякъде, хората се щураха по улиците, очевидно се страхуваха да влязат обратно в къщите. Други отчаяно копаеха отломките и купчините тухли и зидария от срутените сгради с голи ръце, без никой да им помогне.

Когато завиха по тяхната улица, Ник почувства някаква тежест да засяда в гърдите му. Не можеше да загуби жена си по този начин. Все още имаше много неизказани неща, много недовършена работа помежду им. Нямахте да си го прости никога.

Апартаментът беше разрушен. Западното крило на горните два етажа се бе срутило, хлътнало и погълнало само себе си, като бе останала да стърчи само едната половина на сградата. Другото бе натрупана планина от мазилка, огънато желязо и жици. Най-много го порази тишината. Под сградата би трябвало да има погребани стотици хора и въпреки това не се чуваше нито звук. Беше се събрала тълпа, която гледаше безмълвно как бригада от германски войници се заемаше с разчистването на отломките. Немски офицери с дълги черни кожени палта стояха и мълчаливо наблюдаваха работата им.

Докато се взираше в останките от сградата, Ник успя да види тяхната всекидневна. Синьото тапицирано кресло се бе закрепило непонятно как точно на ръба на срутения балкон. Спалнята, където Дженифър би трябвало да спи, не съществуваше.

Той излезе от колата. Хората се щураха наоколо, заслепени, объркани, изумени. Един мъж му извика нещо — беше някакъв непознат, с кръв по лицето, обезумял от скръб; една старица се бе свила наред улицата, люлеейки в ръцете си буркан с туршия.

Ник чу някъде откъм развалините стенание. Изкачи се върху тухлите и желязото и започна да рови бясно с голи ръце в бетона и прахта.

Скоро пръстите му се разраниха и разкъравиха, а начупените отломъци под него поддадоха и ожулиха голямо парче кожа от крака му.

Трябваше да я обича повече.

— Ник!

Обърна се и я видя да стои с Макс до очукания сив хъмбър. Лицето ѝ беше покрито с прах от мазилката, а ръцете ѝ кървяха.

— Добре съм, Ник, добре съм.

— Джен! — въздъхна той, скочи от купчината и я прегърна.

— О, Ник — прошепна тя и сълзите ѝ закапаха по рамото му.

— Всичко е наред — успокой я. — Всичко е наред.

— Бях заспала в креслото, чаках те да се върнеш — каза Дженифър. — Ако не бях заспала там... ако бях в спалнята...

Той я прегръщаше и също плачеше, напълно неподготвен за онова, което почувства. Не беше облекчение, а разочарование. Не искаше тя да умре, но част от него в един ужасно срамен миг си бе помислила, че най-сетне е свободен.

[1] Турска ракия с аромат на анасон (тур.). — Б.пр. ↑

18.

Те наеха стаи в „Атене Палас“. Ник погледна през завесите към площада. Градът беше почернял и потънал в мъгла. Въоръжени мъже тичаха през покрития със сняг площад към двореца. Над покривите се носеше ехо от изстрели.

В стаята беше студено. Седяха, облечени с палта, около мъждукащите свещи, които бяха единственото осветление. Електрозахранването бе прекъснато, отоплението също. Дъхът на Дженифър образуваше малки облачета във въздуха.

Изглеждаше тъжна и тъгата придаваше на лицето ѝ невероятна красота, не бе я виждал от дълго време такава.

— Трябва да те изведем оттук, Джен.

Тя не каза нищо.

— Вече е прекалено опасно. Не искам момчетата да останат без майка.

Като хиляди други ученици децата им бяха евакуирани на западния бряг и отидоха да живеят при майката на Дженифър в Уестън-сапър-Мер.

— Трябва да заминеш. Длъжни сме да мислим за Ричард и Джейми.

— Страхувам се, че ако те оставя, никога повече няма да те видя.

— Съпругите на всички вече заминаха. За теб ще бъде най-добре така. Тук всеки ден става все по-опасно. Може да има друг преврат. — Тя остана безмълвна. — Тук ли си, Джен? Чу ли това? Беше изстрел.

Жената потръпна и започна да духа на ръцете си, за да ги стопли.

— Ще се чувствам по-спокоен, ако знам, че си при момчетата.

Дженифър го погледна и той не можа да разгадае погледа ѝ. Винаги е била по-скоро майка от разстояние. Дори когато децата бяха бебета, тя предпочиташе да ги оставя в ръцете на бавачките им. В това отношение Ник предполагаше, че ролята „съпруга на дипломат“ ѝ прилягаше перфектно, и двете момчета трябваше да бъдат изпратени в пансион в Англия по необходимост още в най-ранна възраст. Ник се

чудеше дали сега Дженифър съжалява за пропуснатото време. Той лично съжаляваше.

Предполагаше, че тази проклетата война бе неговият единствен шанс да се разплати и разчисти сметките, да навакса пропуснатото.

— Все още ли ме обичаш, Ник? — прошепна жена му.

— Разбира се — отговори той и съжали, че няма смелостта и силата да ѝ каже истината.

Ник слезе долу в бара. Дори на светлината на свещите интригите продължаваха. Един чиновник от румънското министерство на отбраната се опитваше да продаде препис на телеграми от канцеларията на Антонеску. Можеше да се окажат безценни. Ник им хвърли един поглед. Човекът искаше прекалено много за тях. Пък и какво значение имаше вече всичко това?

Срещна се с Макс в Американския бар. Бяха сами, целият бар бе тежен. Нацистите изчезваха по стайте си точно в десет, а повечето служители от германската военна мисия се бяха преместили в хотел „Амбасадор“ и идваха в „Атене Палас“ само когато искаха да спят с някое момиче.

Около полунощ коридорите и стълбището бяха осветени само от няколко виолетови крушки, поставени нарядко. Макс си отиде вкъщи. Докато прекосяваше фоайето, упътвайки се към своята стая, Ник имаше натрапчивото усещане, че е наблюдаван. Един гестаповец с намръщено лице седеше до стълбите, преструвайки се, че чете вестник. Нацистите бяха предпазливи и се пазеха от убийци, които се възползваха от затъмненията, предизвикани от самите тях.

Чу се смях във фоайето, сигурно някой германец си водеше момиче за през нощта. В пещерния полумрак зърна грива от тъмна коса и в същата секунда вече знаеше, че е тя. Сякаш в сърцето му се заби нож.

Би трябвало да се качи направо в стаята си, но вместо това, поради някаква непонятна и неразумна причина спря и изчака на стълбите. Майер го видя и на лицето му се появи вълча усмивка.

— О, моят английски приятел! — извика той.

Даниела. Почти цяла седмица се бе тревожил за нея, чудейки се дали не чезне в някоя болница, или може би лежи под купчина

отломъци, или сред почернели човешки тела, които набързо биваха погребвани в необозначени гробове из целия град.

Тя гледаше встрани, така и не потърси очите му.

— Все още ли сте буден, хер Дейвис? — попита Майер.

— Слязох за едно питие преди лягане — успя да изрече Ник.

— Няма да превземете Европа с махмурлук — засмя се Майер.
— Лека нощ.

Ник ги проследи с поглед, докато се качваха по стълбите, омагьосан от полюшването на съвършените ѝ бедра. Тя се обърна само веднъж и очите им се срещнаха. Във виолетовия мрак му се стори, че видя някакво движение на устните ѝ, и остана в почуда какво ли бе искала да му каже.

Той нямаше никакви права над нея, но копнежът му бе толкова силен, че го измъчваше цяла нощ, не му позволи да заспи — това бе неговият личен, собствен инквизитор. Представяше си как Майер я обладава, и докато лежеше в леглото, изтерзан от безсъние, съзираше всеки момент от тяхното сливане във всичките му ужасни подробности, и това го съсипваше от мъка.

Дали онова, което не му позволяваше да заспи, беше страх или ревност? Двамата с Дженифър лежаха като погребаните в гробниците си крале и кралици в Уестминстърското абатство — по гръб, един до друг, мълчаливи и студени.

Ник спусна крака от леглото и закрачи из стаята, готов да се сбие или скара с някого. Искаше Дженифър да е будна, но тя само промърмори в съня си и се обърна на другата страна. Така че той облече своя копринен халат — една от малкото вещи, които успяха да спасят от разрушения апартамент — и слезе долу в лоби бара, като намираше пътя си във виолетовата светлина на лампите.

Барът беше студен и полутъмен като катакомби. Около входа се движеха сенки — немски часовои на пост. Гестаповецът хъркаше на стола си под стълбите. Момчето на рецепцията спеше, подпряло глава на плота.

Ник вървеше напред-назад заради самото вървене, опитвайки се по този начин да свали напрежението, раздразнението; сякаш острието

на объркването, което го режеше и се впиваше в плътта му, можеше да бъде притъпено с движение.

— Приличаш на тигър в клетка — произнесе един глас зад него.

Моментално позна чий е, макар че не можеше да я види, а само забеляза силует, седнал на стол срещу една от колоните.

За миг беше толкова изненадан, че не можа да проговори.

— Какво правиш тук долу?

— Същото като теб. Не можах да заспя.

— Майер ще се чуди къде си — рече той. Удоволствието да я види се изпари толкова бързо, колкото се бе появило, заради ревността, която отново го превзе и смачка.

— Хърка като булдог. — Тя се поколеба. — Защо не седнеш за малко?

Ник намери един стол с твърда облегалка. „Колко странен е животът — помисли си. — Ние двамата седим тук, докато моята жена и любовникът на Даниела спят само на няколко метра от нас на горния етаж.“

Тя бе облечена с палто от сребърна лисица, което без съмнение Майер й беше подарил. И въпреки това трепереше в него.

— Видях те по-рано, тук, във фойето. Мисля, че ти не ме забеляза. Това жена ти ли беше?

— Аз имам жени навсякъде. Каква беше тази?

Шегата му излезе плоска.

— Много красива — отвърна Даниела. — Обичаш ли я, Ник?

— Това е добър въпрос, но мисля, че точно сега не мога да му отговоря.

— Затова ли си толкова нещастен?

— Личи ли ми?

— Да.

Настъпи дълга тишина.

— Защо Майер? — попита накрая той.

— Не знам — сви безпомощно рамене. — Помогна ми да спася баща си от „Желязната гвардия“, убеди ги да го освободят.

Така. Значи сега Майер беше нейният рицар спасител. Защитникът.

— Баща ти добре ли е?

По лицето й премина сянка.

— Много е болен.

Това го изненада. Изненада го не фактът, че Майер бе успял да убеди румънците да пуснат стария човек, а че той бе успял да оживее цели шест месеца в румънски затвор. Ник знаеше как се отнасят с еврейските затворници там, особено с богатите.

— Зиги е добър с мен.

Зиги? Ах, да, Майер — Зиги.

— Чудесно. Това е важно.

— А аз успешно мога да се преструвам, че го харесвам. Добра актриса съм. Винаги съм била.

— Какъв е той?

— Напомня ми за... — Но така и не довърши на какво й напомня.

По-късно Ник много пъти се чудеше какво ли бе искала да каже.

— Невинаги съм била такава — рече Даниела. — Когато живеехме на „Братиану“, не съм си и помисляла, че мога да правя нещата, които правя сега. Бог обича да ни принизява и хваща в капана си, ако сме прекалено горди.

— Не е необходимо да си горд. Той го прави с всички. — Спомни си за оня ден, когато я видя на улицата, завита със зеления си шал. За следобеда, когато зеленоризците я преследваха. — Смята ли Майер, че може да помогне и на брат ти да излезе от затвора?

— Има някои неща, които дори Зиги не може да направи.

— Това е много успокояваща мисъл.

Очите им се срещнаха.

— Не се ли страхуваш? — попита тя след малко.

— От кого? От „Желязната гвардия“ ли? Разбира се, че се страхувам.

— Не е ли странно? Зеленоризците биха те убили, ако можеха. Единствено германците стоят между теб и клането.

— Мислил съм за това и трябва да призная, че при тези обстоятелства ми остава само едно — хайл Хитлер!

Тя се засмя, ала смехът ѝ се разби в тишината като счупено стъкло. Гестаповецът веднага се събуди и спря да хърка, като ги изгледа така укорително и заплашително, сякаш бяха шепнали в градската библиотека.

— Откога не си се прибрал у дома? — попита го Даниела.

— Вече осемнадесет месеца. Дълго време. Войните обикновено имат навика да объркват живота.

— Каква е Англия?

— Прием много чай. — Ник се зачуди как може да опишеш една страна на някого, който никога не е бил в нея. — Хората са някак си по-хладни. Няма страст, нито огън в тях. Ние казваме: „Винаги дръж горната си устна, без да трепне“, което означава, че каквото и да чувстваш, не бива да се издаваш, нито да показваш емоциите си.

— Ти такъв ли си?

— Предполагам. Поне през по-голямата част от живота си.

— А сега?

— Сега ли? — Той замълча за миг, сетне си пое дълбоко въздух. — Сега искам да седя цяла нощ тук и да си говоря с теб, искам да те прегръщам през всичкото време и никога да не те пусна да си отидеш. Не съм се чувствал по този начин преди и със сигурност никога не съм говорил така. Но имам жена и двама синове и не мога да ги изоставя. Чувствам се болен и ми става гадно, когато осъзнавам колко фалшив и неискрен съм бил толкова години. Това не е точно да държа горната си устна да не трепне, нито пък южняшка страст, но е най-доброто, което мога да направя точно в този момент.

Даниела взе ръката му в своите длани и я задържа, сякаш сгушваше ранено птиче. Сетне се наведе към него и го целуна нежно по устните. За пръв път Ник си позволи да помисли, че тя чувства същото и може би се измъчва по същия начин като него.

— Бих искала... — започна Даниела, но отново не успя да разкрие желанието си.

— *Liebling*^[1] — дочу се един глас откъм стълбите. — Ето къде си била, а аз се притесних. Какво правиш там долу?

Ник беше изненадан от нежността в гласа на Майер.

Даниела рязко дръпна ръцете си, сякаш е била хваната да бърка в нечий джоб.

— Зиги? Ти си се събудил? Извинявай. Не можах да заспя.

Майер прекоси фоайето и изненадано спря, когато видя Ник.

— Виж ти! Моят английски приятел. А вие какво правите тук?

— Безсъние. То е заразително.

Майер изглеждаше поразен.

— Връщай се в леглото, скъпа — нареди той на Даниела.

Тя въздъхна и стана, подчинявайки се на заповедта.

— Лека нощ — прошепна тихо и последва Майер по стълбите.

На Ник му се стори, че я видя да поглежда назад с копнеж, но как би могъл да бъде сигурен и да определи изражението ѝ в тази тъмница? Най-вероятно се бе заблудил.

[1] Скъпа (нем.). — Б.пр. ↑

19.

В края на Първата световна война отдел МИ-6 бе натоварен с отговорността да издава визи за чуждестранни граждани от континента. Някой във Форин Офис бе възприел това като добра идея — да използва паспортния контрол като прикритие за разузнавателните дейности, извършвани от посолствата. Отделът за паспортен контрол беше свързан с дипломатическия корпус, но не се радваше на пълен дипломатически статут; ако бе необходимо, местният посланик имаше правото да отрече и напълно да откаже да поема отговорност за тяхната дейност.

Но прикритието на отдела беше плитка измама. Всяко вражеско правителство лесно можеше да открие идентичността на ръководителя на МИ-6 само като подаде молба за британска виза.

От друга страна, прикритието се бе превърнало в обременяващо задължение. Една от функциите на шефа на отдела бе да издава визи на евреи, които желаят да имигрират в Палестина. В Букурещ молбите се бяха превърнали в пълноводна река и Ейбрамс се задушаваше под натиска на отчаяни евреи, които искаха визи, за да избягат от гоненията и погромите, последвали след възстановяването на „Желязната гвардия“.

Тази сутрин Ейбрамс изглеждаше раздразнителен. Бюджетът не му позволяваше да наеме повече местни хора на работа и макар че само няколко от молбите върху бюрото му щяха да бъдат удовлетворени, останалите все пак изискваха да бъдат разгледани. Както обикновено той прекара десет минути, оплаквайки се на Ник от натоварващото естество на прикритието си, преди да се предаде и да премине по същество.

— Но този частен проблем не е причината, поради която исках да те видя — рече най-накрая Ейбрамс. — Става дума за предложението, които направи на агента на „Хаганах“.

— Значи имате отговор от Уайтхол? Какъв е той? — попита нетърпеливо Ник.

Ейбрамс поклати отрицателно глава.

— Но защо?

— Правим онова, което ни наредят, Дейвис. Има по-мъдри и по-хладнокръвни глави от нас в Уайтхол.

— По-мъдри?

Ейбрамс сви рамене.

— Докато Румъния е неутрална, британското правителство не желае да нарушава суверенитета на една приятелска държава.

— Нима? Та ние правим това с Франция и Испания от векове.

— Това е много цинична гледна точка, Дейвис. Позволи ми да ти напомня, че аз съм отговорен за издаването на визи на чуждестранни граждани, а въпросът за имиграцията на евреи в Палестина е особено сложен точно в този момент.

— И какво да кажа на Арази?

— Кажи му истината, ако ти е удобно.

Ник едва се сдържаше. Но вината не бе на Ейбрамс, разбира се. Това бе решение на Форин Офис. Само че, в името на Бога, изобщо не можеше да разбере какво става! Всяка нощ германците изсипваха хиляди бомби над английските градове, а Уайтхол се тревожеше да не разсърди румънците. Що за нелепост! МИ-6 в Букурещ нямаше пари, нямаше ресурси, бяха принудени просто да седят тук и да наблюдават как германците правят каквото си искат, а мъже като Майер им се присмиваха.

Би предпочел да бъде в някоя от военните служби. Ако държеше оръжие в ръка, поне щеше да има чувството, че прави нещо.

— Тези тъпи копелета от Уайтхол ще ни провалят във войната — изруга Ник.

Ейбрамс го загледа втренчено. Не одобряваше грубия остър език. Настъпи дълга тишина.

— Искам да говоря с теб за Майер — рече накрая Ейбрамс.

Ник го погледна вече напълно объркан.

— За Майер ли?

— И за онази жена, с която се виждаш.

Това вече извади Ник от равновесие. Мозъкът му все още беше зает с нефтените кладенци в Плоещ.

— Жена ли?

— Ако ще повтаряш всяка дума, която кажа, Дейвис, ще загубя търпение. Знаеш много добре за кого говоря. Името ѝ е Даниела

Симоничи, нали?

— Между нас не се е случило нищо непозволено.

— Нямам предвид това. Но тя се движи с някои висши немски офицери от най-висок ранг и твоето поведение може да предизвика въпроси в Уайтхол, ако ли не и още по-високо.

Майната му на Уайтхол! Може да върви по дяволите, помисли си Ник.

— Да не би да ме молите да не се виждам повече с нея?

— Разбира се, че не. Тъкмо обратното.

— Моля?

— Зигфрид Майер е полковник от Абвера — поясни Ейбрамс. Абверът беше службата за военно контраразузнаване на вермахта. За разлика от Гестапо, те не се интересуваха от идеологията — това бе разузнавателна служба, същата като Интелиджънс Сървис, в която служеше Ник.

— Освен това — продължи Ейбрамс, — в неговата биография има известни аспекти, които представляват голям интерес за нас. Ако тя е негова любовница, а това е очевидно, може да се превърне в много ценен обект.

— Какви аспекти?

— Не мога да кажа с точност. Но мъже като Майер вероятно ще имат значително влияние върху бъдещето на Западна Европа в светлината на събитията от миналата година.

Ник го загледа недоумяващо. Досега не знаеше случай Ейбрамс да преувеличи някой факт или да изфабрикува мелодрама.

— Не мисля, че следя успешно мисълта ви.

— Не е и необходимо, Дейвис. Просто прави онова, което можеш. Този човек може да се окаже много важен за нас. Жената също може да се окаже важна. Искам да разбереш дали желае да работи за нас.

— Ще направя каквото мога.

— Бъди дискретен, Дейвис. Но не й позволявай да изчезне.

Да не й позволи да изчезне! Няма, може да бъдеш сигурен в това, подсмихна се Ник.

Тръгна да си върви, но на вратата се поколеба.

— Какво казахте за Майер и за бъдещето на Западна Европа?

Ейбрамс придърпа към себе си папката с молбите за визи, но не вдигна поглед.

— Не е необходимо да знаеш, Дейвис, повярвай ми. Приятен ден.

Бен-Арази се огледа из кабинета със сиви метални шкафове, сиво метално бюро и пращен портрет на крал Джордж на стената.

— Много впечатляващо — рече той.

— Наложих се да сваля картините на Вермеер и Рубенс. Влизах в дисонанс с вазите ми от династия Минг.

Нито следа от усмивка по лицето на евреина.

— Чай?

Бен-Арази поклати отрицателно глава.

— Да се хващаме за работа.

Дъждът се стичаше по стъклото отвън.

Ник се боеше точно от това. Копелето беше право от самото начало. Нямаше значение, че лично той се чувстваше предаден от боязънта на собственото си правителство. Бен-Арази бе предсказал какво ще стане. Беше му казал точно какво ще се случи и сега арогантността му щеше да бъде непоносима.

— Е? — повтори евреинът.

Ник само поклати глава.

Лицето на Бен-Арази издаваше презрение, но не и изненада.

— Може ли да попитам защо?

— Не можем да нарушаваме суверенитета на едно приятелско правителство.

— Румъния? Приятелско правителство? Те са толкова приятели на британците, колкото и бедуините. Три дни гостоприемство, след което ще ви прережат гърлата. — Той загледа тавана с отчаяние. — Вашите хора са невероятни! Защо ми загубихте времето?

— Съжалявам. Решението не е мое. Въпросът за визите на еврейските преселници за Палестина е труден.

— Срамното е, че загубихте не само моето време. Вие прахосахте човешки живот. Но нали става дума за живота на евреи, какво да ви пука от това? — Наведе се към Ник. — Да ви кажа, лично аз не давам и пукната пара за Железни врата. Грижа ме е единствено за осемстотин евреи, които искам да спася. Какво ще стане с всички тези хора, след като вие, англичаните, си отидете?

Ник нямаше отговор.

— Презирам ви — процеди Бен-Арази, стана и излезе.

Ник хвърли молива си срещу стената. Прав беше, за Бога! Прав беше и той отлично го знаеше.

Сега беше съвсем сигурно, че румънските нефтени резерви бяха вързани в кърпа на Хитлер. След онази нощ в Плоещ Ник бе убеден, че в Букурещ, а може би дори в Уайтхол, някой бе саботирал усилията им и това нямаше нищо общо с предполагаемия неутралитет на Румъния или дори с моралната неохота да се помогне на евреите. Някой искаше Германия да получи този нефт.

Ето защо бе умрял Бендикс. Ник също щеше да е мъртъв, ако не беше се намесил Йонеску.

Зачуди се каква част от истината му казваше Ейбрамс.

И се замисли защо този Майер, който се оказа полковник от Абвера, бе толкова важен. Седя така часове наред, потънал в размишления. Сетне се изправи и с opakото на ръката си помете всичко от бюрото си, като го запокити на пода. Накрая вдигна стола си и го запрати към стената.

Вратата се отвори и новата му секретарка надникна.

— Всичко наред ли е? — попита тя.

— Да — отвърна Ник и излезе.

20.

Младата жена ридаеше. Цялото ѝ тяло се тресеше от силата на мъката ѝ. Мъжът във военен шинел я прегръщаше и я притискаше сякаш бе единствената му опора в света. Ник така и не разбра кои бяха тези хора, откъде бяха, не знаеше дали някога щяха да се съберат отново; харесваше му да мисли, че да. Когато си представяше тяхната история в мислите си, войникът винаги се връщаше вкъщи цял и невредим и тя го очакваше.

Подобни раздели се разиграваха тази вечер по целия перон. Гарата бе претъпкана с хора, които викаха и се бутаха, носачите, натоварени с багаж, си пробиваха път с лакти и рамене през тълпата — истинска лудница от раздели и сбогувания. Хора спяха сред оскъдния си багаж от денкове и вързопи, чести от мебели и навити на ролки килими. Бежанците готвеха ечемичена каша и качамак върху малки спиртници, а лицата им бяха изопнати и безнадеждни.

Ник и Дженифър се гледаха през пропастта, която лежеше между тях, докато най-накрая той протегна несръчно ръце и я прегърна. Чувстваше се като измамник. Искаше да бъде мъжът с военния шинел, да притиска жена си така, както младия войник прегръщаше своята.

— Предай на Джейми и Рич, че ги обичам — каза ѝ.

— Разбира се, непременно. Мисля си, че няма да ги позная. — Крехък, чуплив смях. — А ти се пази, Ник.

— Не се тревожи за мен.

— Ако нещо ти се случи, не знам какво ще правя.

Това изявление малко го изненада. Винаги бе мислил, че Дженифър ще се справи отлично в живота и без него.

— Няма страшно, всичко ще бъде наред.

Тя го прегърна.

Ник почувства, че плаче, и я потупа неловко по рамото.

— Не се безпокой, скъпа. — От много отдавна не беше я наричал така.

— Пази се.

— Не се тревожи за мен. Тук бомби не падат.

— Все още.

Влакът щеше да я закара до пристанището на Констанца на Черно море. Там щеше да чака един турски миноносец, за да отведе всички британски граждани до Истанбул, където конвой на кралския флот щеше да ескортира кораба им през опасните води на Средиземно море до Англия.

Не знаеха дали това не е последният път, когато се виждат.

Дженифър вдигна ръка и нежно докосна лицето му с облечените си в ръкавица пръсти. Ник нямаше сили да я погледне в очите. Тя го целуна и прегърна бързо през шията, след което се откъсна от него и тръгна. Гледаше я как изчезва сред тълпата.

Видя я да се качва на влака — тънка, елегантна жена, облечена с жълто-кафяв шлифер, сетне силуетът ѝ се размаза и стана неразличим. Ник маха след влака, загубен сред облаците пара, дим и пушек, а Дженифър бе навела глава през прозореца на купето. Не откъсна поглед от нея, докато не изчезна напълно в далечината, един спомен, който щеше да съхрани в паметта си като снимка, скрита в тайно чекмедже, за да бъде извадена след време, в бъдещето, когато повече нямаше да бъдат мъж и жена.

Апартаментът беше разхвърлян и малък. Даниела надникна през откrehнатата врата, изглеждаше бледа и уплашена. Без грим му се стори по-млада и по-крехка.

— Ник?

— Здравей.

— Как ме намери?

— Проследих те — отвърна, а тя си помисли, че се шегува.

— Влез.

Направи кафе в джезвето на печката в миниатюрната кухничка. Беше нервна.

— Какво правиш тук?

— Трябваше да те видя.

Изражението на лицето ѝ се промени. Мисли си, че съм тук за секс, мина през ума му. Е, сега вече нямаше какво да го спре да си поиска, ако сексът беше онова, което наистина желаше.

— Сама ли живееш тук?

Тя не отговори.

— Трябва да се измъкнеш, докато все още можеш.

На печката вреше пилешка супа.

Даниела наля малко от бульона в една купа и я покри с кърпа. Някой се закашля откъм спалнята и Ник я последва по тъмния и тесен коридор.

Немощен стар мъж лежеше на леглото, дъхът стържеше в гърдите му. Стаята миришеше лошо, на пот и изпражнения.

— Това е баща ми — рече Даниела. — Виж какво са направили с него. Когато го арестуваха, беше силен и красив мъж.

Помогна на баща си да седне в леглото и започна да го храни с лъжица. Супата се стичаше по брадата му, оставяйки следа в брадясалата четина на челюстта му. Тя попи струйката с кърпичка. Това беше неизвестна черта от характера на неговата изкусителка, не бе я виждал такава досега.

— И така, не ми каза защо си дошъл? — попита го отново Даниела.

— Въпросът е деликатен.

Очите им се срещнаха.

— Искаш да спиш с мен ли?

Прямотата ѝ го стъписа.

— Става дума за Майер.

— Искаш да спиш с Майер? — попита Даниела и с това разчупи напрежението.

— Не е мой тип.

— Прекалено е нисък?

— Прекалено е рус.

Тя се усмихна за миг, сетне сложи пълна лъжица супа в устата на баща си, който чак сега отвори очи.

— Ще ти платя за известна информация.

— Искаш от мен да го шпионирам? След като Зиги ми помогна да спася татко от префектурата?

— Той ли го направи?

— В известен смисъл да. — Тя сви рамене. — Но ми струваше купища пари. Каза, че били за шефа на полицията.

— Сигурно е вярно.

— Ти шпионин ли си?

— Приличам ли ти на такъв?

Старият човек се извърна встрани, за да избегне лъжицата. Даниела му каза нещо на еврейски, но той поклати глава. Тя въздъхна и остави яденето.

— Каква информация искаш? — попита.

— Просто да си държиш ушите отворени. Не питам за никакви тайни. Моето правителство иска да знае какво мислят хора като Майер, какво казват за войната, какво е отношението им към нея.

— Той е просто бизнесмен.

При тези думи Ник се усмихна, тя също.

— Ще го направиш ли?

Даниела помогна на стареца да легне отново, целуна го нежно по челото и покри купата с кърпата, после се изправи.

— Не мога да ти обещаая.

Ник я последва извън стаята. Тя остави купата на кухненската маса и се обърна към него. Ръцете ѝ бяха зад гърба, в очите ѝ светеше предизвикателство.

— Искаш ли да останеш? — попита го, а погледът ѝ говореше повече от думите.

— Би трябвало да вървя.

„Влюбен съм до уши в тази жена. Това ли е, което искам?“ — помисли си Ник. Една проста, обикновена, всекидневна любовна история сега, когато жена му бе заминала? Изглеждаше толкова „ЯСНО“.

— Трябва да вървя — повтори, поколеба се за миг и бързо излезе от квартирата, преди да е променил решението си.

Даниела го наблюдаваше през прозореца, докато вървеше по калдъръмената улица. В известен смисъл беше доволна, че той не прие поканата ѝ. Това го отличаваше и го правеше различен от другите мъже. Но една частица от нея се натъжи — колко пъти трябваше да ѝ доказва, че е благороден? Никога преди не бе изпитвала подобни емоции към никой мъж. За пръв път в живота си пожелаваше нещо за себе си. Искаше този миг и този мъж. Един-единствен път, сега.

Чу, че баща ѝ се разкашля в другата стая, и отиде при него. Той умираше, дробовете му бяха изгнили. Когато го изведоха от затвора,

едва го позна. Влезе там здрав и силен, а сега беше истински скелет.

Не си спомняше баща ѝ да я е прегръщал или гушкал, когато беше малка; когато порасна, той я бе нарекъл блудница, разпусната жена, пачавра. А ето че сега се нуждаеше от нея, но вече бе прекалено късно. Можеше да вземе визата, която Ники предложи, и да отиде в Палестина, като избяга от целия този ад. Но ако баща ѝ никога не я бе обичал, то поне сега тя можеше да му покаже, че го обича, и дори никога да не отвореше очи и да не изрече думите, които толкова копнееше да чуе от него, все пак се надяваше да разбере, че накрая, до последния му дъх е била добра дъщеря...

21.

В колата беше студено. Йонеску бе включил радиатора, вентилаторът вкарваше топъл въздух от мотора. Завиха по улицата близо до стария хан „Ханул Манок“ и подкараха съвсем бавно, почти с пешеходно темпо. Един мъж се появи от съседната врата и бързо се шмугна на задната седалка.

Ян Романеску произхождаше от аристократичните фамилии на Букурещ и бе получил образованието си в Сорбоната в Париж. Външният му вид обаче с нищо не издаваше това: дългата му сплъстена коса се стелеше по яката, носеше и неподдържана брада. Миришеше лошо. Романеску беше консултант на самия Хория Сима, а освен това бе един от най-важните агенти на Ник, шпионинът на най-висок пост в средите на „Желязната гвардия“. Същевременно беше убеден болшевик и Ник подозираше — по-точно бе сигурен, че работи и за военното разузнаване на руснаците — ГРУ.

— Как си, Ян? — попита го той.

Романеску не си падаше по сбитите и кратки разговори. Беше прекалено обстоятелствен, а и буржоазното възпитание си казваше думата.

— Сима иска открит конфликт — поде румънецът. — Снощи в двореца имаше съвет. В заседателната зала. Антонеску удряше с юмрук по масата, а Сима му крещеше, че с него е свършено, че ще виси обесен на желязната порта на двореца.

Палтото на Романеску беше подгизнало от дъжда и вонята на мократа вълна бе по-лоша дори от миризмата на тялото му.

Ако между Антонеску и гвардията имаше конфронтация, а германците я поддържаха, Хория Сима щеше да получи повече власт и можеше да настъпи повсеместно клане. Щеше да настане истинска анархия. Дори британският дипломатически корпус можеше да бъде застрашен.

Неслучайно някои от останалите служители в легацията настояваха да се евакуират.

— Знаеш ли какво смятат да правят германците? — продължи с въпросите Ник.

— Сима е убеден, че ще го подкрепят. Получил е уверения от Фон Килингер — новия немски посланик.

— От Хитлер?

— Казва, че от Хитлер. Сима му вярва.

— Не е в интерес на Хитлер да поддържа „Желязната гвардия“.

— Сима твърди, че се е срещнал с Фон Килингер в немското посолство. Германците не харесват Антонеску. Искат да го разкарат от играта.

Ник поклати глава. Беше му трудно да си представи, че ако Букурещ е в ръцете на националистите, това по някакъв начин би обслужвало немските интереси.

— Вие какво смятате да правите?

— Нищо не можем да направим — отвърна му Ник.

— Най-разумното е да се махнете оттук. Зеленоризците са луди.

Чистачките на предното стъкло се бореха с нов порив на вятъра, който плисна дъжд като из ведро върху стъклото.

— Ще се свържа с вас, когато мога — рече Романеску. — Но нещата оттук нататък ще станат малко по-трудни. — Той почука по гърба на седалката и Йонеску спря.

Романеску изскочи навън.

— Успех, mon ami — прошепна, сетне тръшна вратата и потъна в мрака.

Миризмата му остана във въздуха, отвратителна смесица от мокра вълна и немито тяло. Въпреки дъжда и студа Ник свали прозореца докрай. В същия миг се чуха изстрели някъде из града. Смъртта дебнеше в тъмнината.

Бе настъпил часът на битката за оцеляване. Повече нямаше смисъл да се опитват да провалят, осуетят или попречат на германците, или само да ги ядосват; сега врагът им се бе превърнал в техен спасител. Ако германците се свържеха с румънските фашисти, животът на всеки англичанин и американец в Букурещ щеше да бъде в опасност. Ник смяташе, че е негово задължение да каже на Ейбрамс какво да правят — дали да останат, или да напуснат страната. Животът на сънародниците му беше негово отговорност.

„Би трябвало да се измъкнем“, помисли си той. Не проумяваше защо Уайтхол иска да останат. Всъщност неговата собствена упорита гордост също му казваше, че трябва да останат. Тя, и копнежът по Даниела, който го изгаряше.

22.

Зимата хвана Букурещ за гърлото. Куполите на църквата „Кретулеску“^[1] бяха покрити със сняг като бял прах и с изключение на булевардите, където минаваха машини за почистване, снабдени с дървени лопати, снегът бе оставен недокоснат — на преспи и навети пространства, из целия град. Всяка сутрин планините на север се извисяваха прясно измити, набраздени от глетчерите като сини вени.

Ботуши и гумени галоши оставяха локвички от разтопен лед и сняг в гардеробните на хотелите и в чакалнята на легацията. Обикновените румънци носеха изтъркани калпаци от черен и сив астраган; бежанците и циганите си правеха шапки от стари вестници.

Когато излезе от хотела, един нов звук му направи впечатление: звънът на камбанките на шейните.

Германските части продължаваха да заливат страната. Площадът пред хотела приличаше на полеви лагер, с редици от мръсни, сиви военни камиони, паркирани един след друг. Независимо дали искаха или не, румънците щяха да воюват с Русия.

Входът бе леденостуден, ръцете му бяха пъхнати дълбоко в джобовете на палтото. Тя бе навлечена с дрехи срещу студа и се огледа нагоре и надолу по улицата, преди да се присъедини към него във входа, все едно бяха любовници, излезли на тайна среща. Двама германски войници с тежки сиви шинели минаха покрай тях с кутии шоколад под мишниците, купени за дребни стотинки от chocolaterie^[2] на Chaussee. Те се смееха на някаква шега.

Градът живееше на ръба на пропастта. Всяка нощ групи от фанатизирани зеленоризци с кожени палта и високи кожени калпаци подкарваха мотоциклетите си, за да нападат еврейски домове, да плячкосват и тероризират. Главорези от крайните квартали обикаляха улиците и правеха каквото си искат.

От месеци страната се пързеляше стремително по наклонената плоскост към пропастта на анархията. Антонеску уволни директора и

префекта на полицията — и двамата членове на „Желязната гвардия“, и издаде декрет, с който смени всички комисари от техните доходни постове. За една нощ отне на националистите властта и парите. Предизвикателството беше хвърлено.

— Записала съм всичко, което помня — каза му Даниела. — Имена на германци, които симпатизират на гвардията, есесовци, които доставят на зеленоризците оръжие.

Извади един плик от палтото си и Ник го пхна бързо в задния си джоб.

— Майер какво смята, че ще стане?

— Чух го да казва на един от своите приятели във вермахта, че Килингер е обещал на Сима да го подкрепи срещу Антонеску. Това е лъжа. Немците искат да видят гвардията разбита. Интересува ги нефтът и само нефтът, а зеленоризците са прекалено луди дори и за нацистите.

— Ти вярваш ли му?

— Германците не са придирчиви. За тях това е просто политика.

— Значи Килингер ще ги преметне?

— Разбира се.

Ник въздъхна. Каква каша, за Бога! Казват, че разузнаването прилича на слепец, който търси в тъмна стая черна котка, а нея въобще я няма. На кого да вярва? На Романеску — близкия приятел на Хория Сима, или на любовницата на собственото си съответствие от Абвера? Дали и двамата не грешаха? Или може би единият от тях (а защо не и двамата) нарочно го снабдяваше с лъжливи сведения? Не му оставаше друго, освен да докладва за получените сведения и да остави някой друг да вземе решението. Искаше му се само животът на толкова много хора, в това число и собственият му, да не зависи от това решение.

Можеше ли да ѝ вярва?

Лицето ѝ бе обърнато към неговото. И тогава най-неочаквано я целуна. Този път не беше импулс. Желаше я, сдържаността му се бе стопила. Лицето ѝ беше студено, но устата топла. Тя мигновено отвърна на целувката, тялото ѝ се притисна към неговото. Сетне се отдръпна и си отиде.

А Ник остана още дълго време във входа, пометен, удавен в чувствата си. За пръв път в живота си се чувстваше жив.

Ейбрамс гледаше докладите, пръснати по бюрото му: лъжи, слухове, полуистини, противоречия. В края на краищата всичко се свеждаше до предположения, догадки и логика.

— Какво мислите, сър?

— Не знам, Дейвис. Това, че Фон Килингер играе двойна игра има смисъл. — Той потърка челото си. — В такъв случай трябва да пренебрегнем сведенията на нашия доверен агент, внедрен в „Желязната гвардия“, така ли?

— Вие ме помолихте да я вербувам, сър.

Ейбрамс въздъхна.

— Посланикът иска да знае дали е наложително да евакуираме останалия персонал на посолството.

— Мисля, че би трябвало да вярваме на госпожица Симоничи. Германците никога няма да позволят на Сима да завземе Букурещ.

— Значи ти й вярваш?

— Нещо повече. Сведенията й имат смисъл, струват ми се разумни.

Ейбрамс кимна.

— Надявам се от цялото си сърце да си прав. В противен случай другата седмица всички ще сме мъртви.

[1] Старинна църква, построена 1720г. Намира се на каля „Виктория“. — Б.пр. ↑

[2] Буквално, фабрика за шоколад (фр.). — Б.пр. ↑

23.

Една седмица след този разговор Ник стоеше до прозореца на посолството и наблюдаваше черния дим, който се издигаше спиралообразно към небето от еврейския квартал.

Канонадата от автоматични оръжия се носеше като ехо над града, а прозорците звънтяха от изстрелите.

— Започна се най-сетне — произнесе замислено той.

Напусна офиса си и слезе в мазето. Всички се бяха скупчили в стаята за радиопредавания. Приемателят беше включен на станцията на правителственото радио и в момента един от преводачите правеше коментар на събитията за останалия персонал на посолството. Гарата бе завзета от „Желязната гвардия“ и непрекъснато се излъчваха призови към легионерите да докладват в главната квартира на гвардията за изпълнението на задачите.

В стаята се стелеше гъст дим. Всички пушеха като комини.

Някой попита:

— Какво мислите, че ще направят дойчовците?

Ник погледна Ейбрамс и си помисли, че скоро всички щяха да узнаят.

24.

Хотел „Атене Палас“ остана едно от най-безопасните места в този разяден от сблъсъци град. Германците бяха поставили кордон около хотела, за да защитят своите, а в преддверието бе разположен пост с картечница. По улиците вилнееха зеленоризците и Ник цели два дни нямаше възможност да излезе от хотела, за да отиде на работа. Не знаеше какво става с останалия персонал на английското посолство. Положението бе странно — тяхната безопасност и оцеляване бяха осигурени от врага.

Откри О'Лиъри от „Чикаго Хералд Трибюн“ в бара. Повечето журналисти бяха напуснали града преди доста време. Бяха останали само О'Лиъри и Макс.

— Къде е Макс? — попита го Ник.

— Не съм го виждал откакто започна цялата тази лудост. Спокойно, не се тревожи. Нищо няма да му се случи. Той познава всички местенца наоколо.

Ник обаче не се чувстваше толкова уверен, колкото О'Лиъри. Макс живееше в един апартамент на булевард „Братиану“, на две преки от хотела. Предишния следобед точно там се бяха водили тежки престрелки.

Вермахтът не предприемаше нищо, точно както бе докладвала Даниела.

Във фойето на хотела мъже и жени си говореха шепнешком на малки групички, докато офицерите от вермахта се разхождаха с лъснатите си до блясък ботуши, смееха се и се шегуваха един с друг, сякаш онова, което ставаше навън, беше някаква забавна игра. За тях без съмнение бе точно така; те можеха да смажат всяка от страните по всяко време. Бяха като училищни надзиратели, които стоят и наблюдават за собствено забавление как двама ученици се бият в училищния двор.

Към апокалиптичния шум се прибави и канонадата от изстрели откъм улицата. Ник имаше чувството, че стоят и чакат във фойето на хотела края на света. Ако наистина беше така, то тук, в този Ноев

ковчег, се бяха събрали подходящ подбор от характери. Всички бяха на лице — принцеси под наем, оръжейни босове, агенти на Гестапо и неверни съпрузи.

Един танк стреля наблизо и стените се разтресоха, а стъклата на прозорците зазвъняха. Няколко жени изпищяха.

— Господи! — възкликна високо Ник и видя собствения си страх, отразен в лицата на останалите. Дори пиколата и сервитьорите спряха да вършат обичайните си задачи и зачакаха, сдържайки дъха си.

— Хората говорят, че Антонеску бил умрял — рече О'Лиъри.

— Щом все още се бият — отвърна Ник, — значи е жив.

Даниела беше някъде там, навън. Носеха се слухове, че гвардейците били подбрали всички евреи. Затова Ник бе много неспокоен.

Макар че тя сигурно беше с Майер. Германецът едва ли щеше да остави любовницата си да умре.

Трябваше да разбере къде е. Трябваше да узнае дали е добре.

Една съседка изтича да я предупреди за погромите. През цялата сутрин из града се стреляше, но през последния час бе станало подозрително тихо.

— Зеленоризците идат! — извика жената и след това Даниела я чу да тича надолу по стълбите.

Тя отиде до прозореца. Зеленоризците изкарваха и влачеха цели семейства на улицата, качваха ги като добитък на камиони. Улицата беше блокирана от двете страни. Нямаше начин да се избяга.

Тя изтича в стаята, където спеше баща ѝ. Въздухът свистеше в гърдите му. Скоро щеше да си отиде. Ако беше сама, може би щеше да намери начин да се спаси.

— О, татко — прошепна. Чаршафите и постелята му миришеха на пот и повръщано. Пъкна ръце под него и го вдигна като дете от леглото. Той беше само кожа и кости.

— Всичко е наред — прошепна Даниела. — Всичко ще бъде наред.

Чу женски писък на улицата, разнесоха се и грубите гласове на зеленоризците.

— Всичко ще бъде наред, татко — повтори тя и застана в средата на апартамента с умирация си баща на ръце, свит като дете, докато тежките ботуши на войниците чаткаха по паважа. Не знаеше какво да прави.

25.

Около предната врата на хотела се бе събрала тълпа. Ник също отиде, за да види какво бе привлякло вниманието им. И видя един мъж с кафяво палто да тича през празния площад. Той се плъзна на леда и шапката му падна, но в паниката си продължи да тича и не направи опит да си я вземе.

В другия край на площада един гвардеец викаше по него, после вдигна пушката си.

— Кой е този? — попита един бразилски дипломат.

— Това е Макс Кинг — отговори Ник. — Журналист от „Ройтерс“.

— Той е луд — заключи дипломатът.

Всички чуха изщракването, когато легионерът натисна спусъка. Макс продължи да тича. Двамата германски войници при картечницата, разположена пред вратата, решиха, че куршумът е минал прекалено близо до тях, и изстреляха един откос над главата на легионера. Той наведе глава и хукна да се скрие.

Макс прескочи купчина мръсен сняг и стигна до въртящата се врата на хотела. Останалите гости започнаха да го поздравяват.

Германските войници също го поздравиха, като се смееха на начина, по който бягаше, така както щяха да се смеят на някоя мръсна котка, бягаща от глутница кучета. Те го тупаха по гърба и го изправиха на крака, после го избутаха през вратата, където няколко от останалите гости помогнаха на Ник да го заведе до един диван.

Макс не бе в настроение да се присъедини към всеобщата празнична атмосфера. Дишаше на пресекулки, като астматик, и сега, след като краката му го бяха довели до убежището, те повече не искаха нито да го слушат, нито да му служат. Зяпачите се разделиха, за да го пропуснат да мине, като оставиха на Ник да го настани върху дивана с черешовата тапицерия, където моментално бе заобиколен от отегчени и любопитни хора.

— Добре ли си?

Трябваше му малко време, за да си поеме въздух.

— Това не са хора, а животни — едва успя да въздъхне той.

До този момент Макс се бе славил като лаконичен англичанин; сега трепереше от страх и лицето му имаше цвят на сив пастет.

Някой дотича и му донесе чаша със съживителна цуйка.

— Какво се случи?

— Танк започна да стреля по жилището ми. Реших, че е време да се спасявам, старче. До този момент бях просто прекалено уплашен.

Ник му помогна да изпие ракията до дъно.

— Ти просто не можеш да си представиш какво става навън.

Ник си помисли за Даниела — с разкъсани дрехи, изнасилена, пребита. В този момент видя Майер да влиза в Американския бар с двама офицери от вермахта. Той извика след него. Майер се обърна изненадано.

— О, я виж ти! Моят английски приятел! Радвам се да ви видя жив и здрав. Какво мога да направя за вас?

— Е, хубава ли е войната?

— О, това не е война. Просто бой между улични псета.

— Колко псета могат да карат танк?

Майер го погледна разтревожено.

— Какво има, хер Дейвис?

— Къде е приятелката ви?

— Фройлайн Симоничи ли? Нямам представа. Това влиза ли ви в работата?

— Вашите приятели със зелените ризи може би точно сега я арестуват. Това не ви ли тревожи?

— Не ме интересува.

Ник приближи по-близо до него.

— Знаете ли, че е еврейка?

— Говорете по-тихо, моля!

— Трябва да ѝ помогнете.

— Не съм длъжен да правя нищо. — Майер изглеждаше уплашен. Хвърли поглед през рамо към двамата офицери от вермахта, които наблюдаваха сцената с интерес. — Сега трябва да ви пожелаая приятен ден, хер Дейвис. Моля ви, повече не ме спирайте по този начин.

И се отдалечи.

Ник се върна при Макс. Няколко загрижени зяпачи отново се бяха скупчили около него, повече от скука, отколкото от искрено съчувствие. Той ги разбута. Макс все още трепереше, очите му бяха приковани в килима.

Ник седна до него.

— Нуждая се от помощта ти, Макс.

— Какво?

— Трябва да ми помогнеш да я намеря.

— Кого?

— Знаеш за кого говоря.

— Ако излезеш оттук, все едно ще се самоубиеш.

— По-добре да умра, отколкото да стоя и да гледам как германците ни се подиграват.

— Спомняш ли си, че си женен, Ник?

— Просто ми трябва колата ти, Макс.

Лицето на Макс отново бе придобило цвят. Той въздъхна.

— Дяволите да ме вземат! Дай ми първо една цигара и ще дойда с теб.

26.

Германците на поста с картечницата ги изгледаха удивено, когато излязоха от хотела и хукнаха да тичат. Ник усещаше снега през тънките подметки на обувките си. Леденият вятър го блъскаше по лицето като плесница. Ако тичаше чисто гол през площада, нямаше да се чувства по-уязвим или по-самотен. Над покривите отекваха единични изстрели. Кръвта блъскаше в ушите му.

Макс се хлъзна на леда и падна. Ник го вдигна на крака и те затичаха рамо до рамо по страда „Епископие“, преди да се хвърлят във входа на най-близкия моден салон. Някога тук се продаваха дрехи по последна парижка мода, а сега прозорците и вратите бяха заковани с дъски. Тази година нямаше да има зимна колекция.

Двамата дишаха тежко. Мръсно бялата фасада на „Атене Палас“, приличаща на сватбена торта, вече изглеждаше безнадеждно далеч.

Макс не можеше да си поеме въздух. Обикновено сутрешната му гимнастика се състоеше в подпиране на бара в Американския бар преди запалване на цигара. От устата му течеше слюнка, когато едва успя да се довлече във входа. Ник го последва.

Коли и автобуси бяха изоставени на булеварда. В едно такси Ник видя човешко тяло, проснато върху седалката на шофьора, кръвта се бе втвърдила и съсирила върху тапицерията.

Миришеше на изгоряло, над покривите като плащеница се носеше черен дим. Улиците бяха празни. Изглежда той и Макс бяха единствените, осмелили се да излязат на улицата в този град, пълен със снайперисти и луди.

Всичко пред очите му бе размазано и замъглено от страх. Ник не си спомняше как са стигнали до булевард „Братиану“. Имаше чувството, че стомахът му е пълен със залоена мазнина.

Апартаментът на Макс бе само на две преки от хотела, в шестетажна сграда с парижки шик. Колата му бе паркирана отвън на улицата. Зад и пред нея имаше изгорели коли, но поради някаква необяснима и странна причина тя бе пощадена по време на издевателствата през предишния ден.

Промъкнаха се и влязоха в нея. Макс се опита да я запали, но ръцете му трепереха толкова силно, че не можеше да вкара ключа. Ник протегна ръка.

— Пази се, Макс. Дай на мен.

— Мога да се справя, старче.

— Не можеш.

Макс се подчини и се премести на пода пред мястото на пътника. Ник превъртя ключа. Моторът беше много студен и не запали. Той само се молеше водата в радиатора да не е замръзнала.

Взе манивелата, излезе от колата и се наведе пред капака на автомобила, предоставяйки гърба си като идеална мишена на всеки снайперист в Букурещ. Моторът се закашля, после пак, а манивелата се отметна и едва не смаза китката му.

— Запали, дяволите да те вземат! — извика той.

И в този момент колата запали.

Предното стъкло беше хванало кора от лед. Той го изстърга с ръкавицата си и се мушна зад волана.

— Да вървим да ни убият, старче — подхвърли Макс.

Ник подкара съвсем бавно през пустите улици, наведен ниско над волана, очаквайки всеки миг някой куршум да пръсне предното стъкло. Макс все още клечеше на пода, а главата му бе подпряна на седалката.

— Сам не знам как се съгласих да ме навиеш — каза той учудено.

— Извинявай.

— Да си го начукаш, старче.

Те караха така почти пет преки покрай тела, замръзнали в причудливите пози на смъртта. Стените на къщите бяха целите в дупки от куршуми. Не видяха жива душа.

Стигнаха покрайнините на еврейския квартал. Ник спря колата. Дишаше тежко от страх, дъхът му се превръщаше в бели облачета пара в студения въздух.

— От тук ще вървим пеша.

Той излезе и приклепна до предните гуми. Макс се промуши през седалката на шофьора и също се плъзна до него.

— Ще умрем, старче. Ще пукнем в този шибан град. Знаеш ли това?

От съседната улица прозвуча изстрел. Прекалено близо. Всеки момент глутница гвардейци щеше да завие зад ъгъла и с тях беше свършено. На Ник му се догади от сладката миризма на смърт. Или може би това беше собственият му страх?

След като повърна, той изтри устата си с опакото на ръката.

— Е, да вървим.

Чуха виковете зад себе си. Инстинктивно се плъоснаха по корем в мокрия сняг.

— Господи — прошепна Макс. — Мисля, че се напиках.

Ник се обърна. Лицето на Макс се бе сгърчило от унижение и истински, неподправен ужас.

— Чакай тук — нареди му Ник.

Започна да пълзи към ъгъла. На улицата имаше може би петимашестима зеленоризци. Бяха хванали един евреин, за да си поиграят с него. Мъжът приличаше на студент, с бръсната глава и дълги масури покрай ушите. Носеше дълго черно палто, зацапано с мръсотия вероятно от скривалището, в което се бе крил.

Един от зеленоризците насочи пушката си към краката на мъжа и стреля. Куршумът изтръгна искра от камъните и ужасеният пленник изкрещя и заподскача. Друг legioner извади отнякъде туба с бензин и изля съдържанието ѝ върху човека, който отново закрещя. Осъзнавайки какво ще последва, той се опита да избяга, но един от мъчителите му го събори на земята с приклада на пушката си.

Мъжът с тубата запали клечка кибрит и я хвърли, бедният нещастник избухна във въртящо се кълбо от пламъци.

Ник пропълзя обратно до мястото, където Макс лежеше с лице, забито в кашата от мокър сняг. Издърпа го за яката до близкия вход.

— Не мърдай, просто стой тихо!

Виковете и писъците продължиха. Не всички зеленоризци останаха да гледат. Трима от тях минаха на няколко крачки от мястото, където се криеха Ник и Макс, отправяйки се на запад към площада. Няколко минути по-късно и другите ги последваха.

Ник си представи какво ще стане с Даниела, ако тези мръсници я намереха. Не смееше дори да мисли, че може би вече е закъснял и усилията му са безпредметни.

Миризмата на горяща плът беше отвратителна. Когато зеленоризците се отдалечиха, двамата с Макс хукнаха. Ник хвърли бегъл поглед към почернялото сгърчено тяло, проснато в средата на пресечната улица. Милостивата смърт бе прекратила писъците на нещастника и сега той лежеше съвсем неподвижно, като купчина овъглени парцали.

Еврейският квартал беше пуст. Замръзнали тела бяха разхвърляни на улицата като боклук. Сградата, в която живееше Даниела, бе оплячкосана и подпалена, изприщеното от огъня дърво все още пушеше сред почернелите раковини на стените.

Ник чу стрелба в близката улица. Притисна се към стената, тя все още беше топла, и затвори очи.

— Закъсняхме — рече Макс.

Свиха се един до друг, наблюдавайки дъха си, който се превръщаше в облачета бяла пара.

— Ник, закъснели сме. Ти направи каквото можа. Да се махаме оттук.

— Все още не.

Той пресече улицата, прескачайки счупени кресла и разкъсани книги, страници, напечатани на иврит, които вятърът разнасяше из въздуха. Почти се подхлъзна на един стъпкан молитвен шал, който лежеше в локва черна съсирена кръв.

Пожарът бе срутил покрива и той се бе разпаднал в почернели отломки около стълбището. Една бронзова менора се подаваше под парче изкривено смачкано тенеке. То беше все още топло при докосване.

Ник бе готов да побегне, когато чу шум наблизко. Сякаш някой кашляше. Зърна циментово стълбище, водещо надолу към мазето под скелета, останал от металните стълби.

— Има ли някой там?

Прехвърли се внимателно през джунглата от греди и метал, които се валяха на пода на стълбището. Циментът беше зацапан със засъхнала кръв, смесила се с топящия се лед.

Отново чу звука — приглушено хъхрене. Ритна и отвори вратата към мазето. Там, в тъмнината, имаше някой. Различаваше звука от

дишане — сух звук, сякаш някой драци с шкурка по дърво.

— Ало? — извика той и премина на френски. — *N'avez pas peur. Je suis Anglais. Je veux vous aider.* Не се бойте. Аз съм англичанин. Искам да ви помогна.

— Ник?

Някой запали клечка кибрит и свещ. Беше Даниела, свита на цимента, косата ѝ бе разрошена, очите — подивели от страх. Бе приклепнала до баща си, който лежеше, хъхрейки на пода в безсъзнание.

— Даниела?

Старецът се изкашля отново и около устните му се появи розова пяна.

— Той умира — рече тя.

Ник клекна до нея. Даниела се притисна към него и заплака. Той я прегърна. След миг тя се отдръпна и изтри гневно лицето си с ръка, сякаш бе засрамена.

— Когато зеленоризците дойдоха, се скрихме тук долу — обясни тихо. — Аз го донесох на ръце. Така както той ме носеше, когато бях малка.

Баща ѝ така или иначе щеше да умре, помисли си Ник. И двамата го знаеха. Дъхът на старият човек миришеше на гроб.

— Трябва да те изведе оттук — рече ѝ той.

Усещаше костите на рамото ѝ през палтото от лисича кожа, френски модел. Спомняше си го от нощта, когато я видя в хотела. Сега то бе изцапано и въобще не изглеждаше елегантно, но поне изпълняваше функцията, заради която природата бе създала лисичата кожа — запазваше тялото ѝ топло и живо през зимните нощи.

Ник ѝ помогна да се изправи на крака.

— А татко? — попита тя.

Изнасянето на стареца щеше да бъде напълно безсмислен и напразен опит. Каквото и да се случеше, този човек утре щеше да бъде мъртъв. Беше в безсъзнание и дори не разбираше какво става. Според Ник щеше да умре или от сърцето, или от болните си дробове.

Но не можеха да го оставят.

Затова го взе на ръце. Все едно вдигна наръч сухи клони.

— Какво правиш тук? — попита го тя.

— Дойдох да те търся.

— Но защо?

Защо ли? Хубав въпрос. Нямаше отговор, така както нямаше отговор и за Макс.

— Хайде да се махаме — отвърна вместо това Ник.

Тръгна по стълбите със стареца на ръце, Даниела го последва. Прекоси улицата, където Макс все още го чакаше, скрит зад един изгорял микробус.

— Мили Боже! — опули очи от изненада журналистът.

— Намерих я.

— Виждам. А този кой е? Мойсей? Той е мъртъв! За Бога, остави го! Закъде си го помъкнал?

— Все още е жив.

— Успя да ме заблуди. — Макс погледна Даниела и поклати глава с удивление. — Не мога да повярвам. Ник каза, че ще те намери. Този кучи син е луд!

Младата жена беше прекалено изтощена, за да отговори.

— Трябва да опиша вашата история във вестника — продължи журналистът и дивият му смях разцепи тишината на улиците, носейки се над останките от изгорелия нещастник.

Те се затичаха към булеварда, колата им бе от другата страна на пресечката. Макс вървеше най-отпред, но като стигна до края на улицата, изруга и се скри зад ъгъла.

На булеварда, на около стотина метра пред тях бе спрял правителствен танк, боядисан в небесносиво. Ник също се залепи за стената, студеният въздух изгаряше дробовете му.

— Сега какво ще правим? — попита Макс.

— Не можем да стоим тук. Ако патрулите от legioneri минат, мъртви сме.

Чу се метално стържене, когато куполът на танка започна да се върти. Дулото му се насочи към околните постройки в търсенето на цел.

— Сега! — рече Ник и бутна Макс и Даниела пред себе си. Със стареца на ръце, затича след тях.

С крайчеца на окоото си видя как оръдието на танка се завърта към него. Пригответи се да бъде пометен от неизбежния огън на картечницата и се зачуди какво ли е да умреш. Надяваше се само да

стане бързо. Времето забави своя ход. Имаше чувството, че към краката му са вързани торби с пясък.

Даниела и Макс стигнаха до ъгъла. Гледаха го и му викаха да побърза, но бяха много далеч.

Прекалено далеч.

Той се препъна, обърна се и видя картечницата в купола на танка право срещу себе си. Но стрелците не откриха огън и дори след години Ник се чудеше защо. Вероятно механизмът на картечницата беше заял; или имаше някаква друга необяснима причина. Хората убиват безчувствено, но понякога показват милост и състрадание по нерационален и напълно произволен начин.

Когато напусна хотела, той очакваше да умре; вместо това стигна до другата страна на улицата и бе изненадан да открие, че все още е жив.

Ник не знаеше откъде се появи момчето; нямаше никакви огневи линии за пресичане. Хаосът в града беше абсолютен и сигурно той бе изплюл на повърхността това момче, почти дете, облечено в зелената риза на „Желязната гвардия“, с пушка в ръце. Нямаше повече от четиринадесет години. Когато го видя, Ник не бе шокиран от оръжието в ръцете му, а от изражението на дива радост и задоволство, изписани върху детското лице.

Радостта, че е намерило нещо за убиване.

То се изкашля и подпря пушката на рамото си. Ник чу щракането на затвора или може би ехото от него, а след миг почувства ветрило от камъчета по лицето, тъй като куршумът удари стената на няколко сантиметра от главата му.

Макс и Даниела бяха на десет крачки пред него, момчето дори не беше ги забелязало. Ник не знаеше какво да направи, все още носеше стареца на ръце и нямаше къде да избяга. Видя как Макс и Даниела се обърнаха при звука от изстрела, видя и ужаса, изписан на лицата им, зад раменете на момчето.

Хлапето закуцука към него, докато зареждаше пушката. Куцаше може би поради старо нараняване или пък имаше дефект по рождение.

То стреля отново. Но бе прекалено развълнувано от желанието си непременно да уцели, така че този път куршумът рикошира в калдъръма.

Момчето се прицели отново в гърдите на Ник, сетне свали пушката на нивото на краката му. Нека първо да се повеселим, казваха очите му. Ще те осакатя също като мен. Беше само на четиринадесет. Какво ли се бе случило на някой толкова млад, че да го изпълни с подобна омраза?

Беше на възрастта на по-малкия му син, осъзна Ник.

Макс и Даниела му крещяха да бяга. Хлапакът чу виковете им и се обърна. Това го разколеба. Очевидно се замисли кого да убие първо.

Ник имаше чувството, че краката му са замръзнали и са се сраснали със земята. Беше му студено и беше изтощен до смърт от

носенето на бащата на Даниела; беше прекалено изморен, за да се спасява. Извика на Макс да изведе Даниела от улицата.

Момчето беше объркано. И в това Ник видя своя шанс.

Остави стареца на земята и се хвърли към хлапето, което вдигна пушката в мига, в който Ник се стовари с цялата си тежест отгоре му. Момчето произведе един изстрел. Ник дори не знаеше дали куршумът го бе уцелил. Беше чувал от хора, ранявани в битка, че не са осъзнавали раняването си. Адреналинът ги правеше герои.

Момчето залитна и падна назад, главата му се удари в замръзналата земя и камъните с гаден звук. Пушката се търкулна до него. Тялото му конвулсивно тръпнеше под това на Ник, а очите му се бяха обърнали и забелили.

Ник се изправи, краката му трепереха. Убиец или не, това беше само едно момче, в края на краищата. Просто дете. Той го загледа и почувства, че в гърлото му се надига вълна на гадене.

— Мъртъв ли е? — извика Макс.

Нямаше смисъл да проверява за пулс. Ник кимна.

— Господи!

Видя, че Даниела го гледа. Това не бе първият път, когато се налагаше да убива, но всъщност нямаше значение; нямаше значение също, че в този случай нямаше ни най-малко намерение да убива. Въпреки всичко тази смърт щеше да го преследва до края на живота му, завинаги.

— Да се махаме — рече той.

Обърна се да вземе стареца. Сбръчканото лице го гледаше с онази изненадана гримаса, присъща на смъртта. Куршумът на момчето бе преминал през сърцето му. В смъртта си младият им враг бе намерил онова, което бе желал: най-подходящата жертва.

28.

Пукотът на автоматите и притъпеното бумтене на танковете бяха заместени от къртенето на църковни камбани, биещи на умряло.

Антонеску беше спечелил. Не бе за вярване: той трябваше само да вдигне ръка, за да спаси от още по-голямо разрушение града, който вече лежеше в руини след земетресението. Информацията на Даниела се оказа вярна: „Желязната гвардия“ се заблуждаваше, че германците ще им помогнат, а когато откриха измамата, вече бе късно. Това си бе загубена кауза в края на краищата — няколко хиляди зеленоризци, фанатици с пушки не можеха да се сравняват с румънските танкове и артилерия.

Но през тези три дни на хаос легионерите изкараха гнева, злобата и разочарованията си върху евреите с разюздани оргии от жестоко насилие. Стореното от тях не можеше да се опише с думи. Хиляди евреи страдаха и умряха от ужасна смърт, която бе извън границите на въображението. Ако не бе послушала собствените си инстинкти и силата на духа, и ако не бе безразсъдството на Ник, тяхната съдба щеше да бъде съдба и на Даниела.

— Дяволът ли те накара да го направиш? — попита Макс. Дватамата седяха в Американския бар. Бяха се върнали в утробата, както го наричаше Макс. Той беше пиян, всъщност вече два дни не бе изтрезнявал. Беше се подпрял в единия край на бара, цигарата му бе изгоряла почти до края в едната ръка, а в другата държеше чаша с вермут. Беше десет сутринта, а по ръкавите на сакото му имаше следи от сива цигарена пепел, очите му бяха подпухнали и червени от прекалено многото алкохол и малко сън.

— Не знам — отвърна Ник.

— Ти я спаси два пъти. Плати си с лихвите. Достатъчно за шест месеца лудории, без каквито и да е въпроси. Денем или нощем. Ако питаш мен.

— Благодаря ти, Макс. Това със сигурност е добър съвет.

— Любовта е форма на лудост, знаеш това, нали? Не съм го казал аз, а Платон. Не искам да те плаща с познанията си за класиците.

Ник поклати глава, допи питието си и напусна бара.

Нямаше ток за електрическите полилеи и фойето бе студено и тъмно. Зад вратите на хотела лежеше мрачен и неприветлив свят, всичко бе замръзнало и се пукаше от студ; мръсен, почернял сняг, прегърбени войници в сиви шинели, оцелели, бродещи из град, лишен от милост.

Видя Даниела да седи сама до една от жълтите мраморни колони, като небрежно захвърлено на стол палто от собственика си.

Стоеше и я наблюдаваше. Мислеше, че не го е видяла, но тя неочаквано вдигна очи към него и попита:

— Видя ли какво направиха?

— Не съм ходил по-далеч от посолството.

Посолството: още едно тъжно и жалко място. Беше успял да стигне до кабинета си по задното стълбище, защото предната врата бе обсадена от стотици евреи, оцелели след ексцесиите на гвардията, и които сега вдигаха врява и настояваха за визи, за да напуснат този ужасен град. Но паспортното бюро в Лондон не бе позволило да се издават визи в Букурещ и когато персоналът на посолството напуснеше Румъния, тези хора щяха да бъдат изоставени на германците и на собствения си крал — марионетка.

— А чу ли какво е станало в кланицата? — попита тя.

Ник кимна. Всички в града говореха само за това. Легионерите бяха замъкнали шестстотин еврейски мъже и жени в кланицата, където ги бяха подложили на същия процес както свинете; сетне бяха окачили почистените и изкормени трупове на метални ченгели с надписи: „Месо кашер“^[1].

Но дори тази съдба бе по-милостива от сполетялата онези евреи, арестувани в деня на бунта и отведени в килиите под префектурата. Съпруги и дъщери били изнасилени многократно пред съпрузите и бащите си; онези, които останали живи, били принудени да гледат как мъжете им са измъчвани до смърт по ужасяващи начини, така че когато хората на Антонеску завзеха след три дни полицейските участъци, някои от жените буквално бяха полудели от скръб и ужас. Все още намираха тела в гората Банеаза.

— Как може хора да вършат такива неща с други хора? — попита Даниела.

Това беше въпрос, който философите обсъждаха от векове, и Ник със сигурност нямаше отговор за него. Никой нямаше отговор. Да убиеш друго човешко същество, можеше да бъде акт, продиктуван от страх или необходимост, но да режеш ушите и носовете им преди това беше нещо, което Ник винаги бе смятал за извратеност. Но той беше само един непоправим романтик.

— Понякога мисля, че всъщност коктейлите и учтивите разговори по време на вечеря са отклоненията от нормалното.

Тя поклати глава, сякаш се опитваше да изтрие от мисълта си ужасяващите видения.

— Искам да ти благодаря отново — каза Даниела. — За всичко, което направи за мен. Ти си моят ангел спасител.

Какво можеше да й каже? Беше я извел от еврейския квартал и я бе върнал в „Атене Палас“, като бе позволил на Майер да си я получи обратно. Вероятно това наистина бе акт на благородство, извършен, за да успокои чувството му за вина пред опашката от евреи на вратата на посолството. Бе й позволил да отиде при Майер, навярно защото не искаше да продължава да се влюбва в нея, а и германецът можеше да й предложи защитата, която Ник не беше в състояние да й осигури през следващите седмици и месеци.

Сега обаче съжаляваше за това.

— Ти не трябва да оставаш с Майер — каза й.

— А какво друго да правя?

— Мога да ти осигуря виза. Напусни Букурещ.

— Не мога — отвърна Даниела.

— Защо?

Тя не отговори.

— Какво смяташ да правиш тогава?

— Не знам.

— Има ли къде да отидеш?

— О, мисля, че ще се оправя. — Начинът, по който го каза, разпали тлеещите въглени на ревността. — Има моменти, в които съжалявам, че беше там в онзи ден, когато зеленоризците дойдоха. Понякога ми се иска да бях умряла заедно с Леви.

— Не, не го мислиш наистина.

Тя не отговори.

Майер влезе през въртящата се врата. Даниела стана и целуна нежно Ник по бузата.

— Никога няма да те забравя — прошепна.

— Защо не се махнеш оттук?

Даниела поклати глава. Той нищо не разбираше, а когато проумя, беше прекалено късно.

Искането на Антонеску бе англичаните да напуснат страната през нощта. Портиерите в хотела свалиха куфарите на Ник и ги натовариха в една кола на посолството; нямаше много багаж, повечето от вещите на Дженифър и неговите лежаха под руините на апартамента, разрушен от земетресението.

Когато слезе по стълбите, всички във фоайето спряха да говорят и обърнаха глави към него. Част от германците се усмихваха, някои от тях вдигнаха чашите си в подигравателен жест на поздрав, а други, като Майер, имаха достойнството да се обърнат настрана. Предишните му другари и колеги, малкото общество от шпиони, аристократични мошеници и проститутки, се бореха с други емоции: може би съжаление, може би гняв.

Англичаните най-накрая напускаха Букурещ.

Зърна я сред тълпата — тъмен облак от коса и златисти очи, заобиколена от тълпа сиви немски униформи до Американския бар. Тя го погледна и очите им се срещнаха за кратък миг. Усмивката ѝ изчезна за секунда.

Пътят до Гара де Норд беше кратък, минаха през черни и пусти места, покрай стени, надупчени от куршуми. На гарата той се присъедини към останалите си колеги от посолството. Влакът щеше да ги откара до Констанца, където един турски кораб ги очакваше, за да ги отведе през Черно море до Истанбул.

Когато влакът напусна гарата, от беззвездното черно небе падаха снежинки. Целият свят бе тръгнал към преизподнята и единственото, за което Ник можеше да мисли, бе, че никога повече няма да види Даниела Симонич.

[1] Чиста храна — религията на евреите не позволява да се консумира друго месо, освен обработено по специален начин, така че всичката кръв да е изтекла от животното или птицата. — Б.пр. ↑

ВТОРА КНИГА

29.

„Ориент — Симплон експрес“, София — Истанбул, февруари 1941

Когато пристигна в Истанбул, Ник моментално бе прикрепен към английското консулство под същото прикритие, което бе използвал в Букурещ. На кратко съвещание той бе осведомен от военния аташе Доналдсън за политическата обстановка. Сега английското правителство смяташе, че е въпрос само на време България да се присъедини към Оста, което налагаше да се евакуира консулството в София. Архивите там, както му обясни Доналдсън, били прибрани в голяма каса и Ник трябваше да ги ескортира до Истанбул. Дадох му билет за следващия влак до София и му бе заръчано да докладва на служителя там.

Немските туристи, дошли преди няколко месеца уж да разгледат Румъния, сега се прехвърляха през Дунава с фериботи за друга ваканция. Когато отваряха своите куфари пред българските митнически власти, сред вещите им имаше униформи на вермахта и малки автоматични оръжия. Българските митничари се усмихваха и им махаха с ръка да преминат.

Във фойето на хотела в София, където бе отседнал, Ник постоянно чуваше викове „Хайл Хитлер!“, с които нацистите нагло се поздравяваха. Всички преструвки за неутралитет бяха изчезнали. Хитлер си бе хванал нова метреса на Балканите, без да има намерение да се ожени за нея. Междувременно колони от вагони тътнеха по релсите и пренасяха въоръжение за българската армия, докато в обратна посока се отправяха подвижни състави, натоварени до пръсване с масло, олио и захар.

Това бе една от най-богатите земеделски страни на Балканите, а по-голямата част от народа й нямаше какво да яде. Ник можеше да се обзаложи, че в същото време във Франкфурт и Хайделберг трапезите се огъваха от изобилие на храна.

Беше студена, безрадостна вечер. Дъждовна мъгла обвиваше и замъгляваше светлините на гарата. Ник се бе увил в зимното си палто и наблюдаваше товаренето на сандъците и кашоните с архивите на консулството. Капчици ситен, вледеняващ дъжд си проправяха път от врата по гърба му. Той потръпна. Още в Букурещ бе изпаднал в състояние на меланхолия и хипохондрия, преследван от цяла глутница стракове — за страната си, за себе си.

Консултът поклати глава.

— Без съмнение, ще се видим скоро в Истанбул — промърмори той.

Един кондуктор с кафява униформа вървеше забързано по перона.

— Еп voiture, messieurs et'dames, еп voiture!^[1]

— Желая ви късмет, Дейвис — рече консултът, докато Ник се качваше на влака.

— Благодаря, сър — отвърна той и тръгна да търси мястото си.

Коридорите бяха претъпкани с хора. Ник показа билета си на кондуктора в спалния вагон и влезе в своето купе. Хвърли куфара си върху мрежата за багаж и окачи палтото си на задната страна на вратата, където то започна да се отцежда от дъждовните капки.

Изпищя свирката на стрелочника и влакът потегли. Чувстваше облекчение да напусне София. Тя му напомняше прекалено много на Букурещ през последните дни — навсякъде имаше германци, които пееха и говореха твърде високо, препълвайки всеки ресторант и бар. Сега те притежаваха проклетия свят. Той беше техен.

Ник се опита да чете някакъв брой на „Таймс“ отпреди три седмици, който бе взел със себе си от Истанбул, но не можеше да се съсредоточи. Вече няколко пъти се връщаше на един и същи параграф. Затова го захвърли настрани и се загледа през замазания от дъжда прозорец.

Чу как прислужникът бие звънчето си по коридора.

— Premier service, 'dames et messieurs, le diner est servi, premie diner!^[2]

Не беше гладен, но това щеше да разсее мислите му и да го отвлече. Излезе от купето и тръгна по коридора.

В композицията имаше един общ вагон — салон с две отделни помещения, обзаведени като гостни, а вагон-ресторантът бе след него. Това бе първото му пътуване с „Ориент експрес“ и той бе впечатлен; всичко бе изключително елегантно и разточително. Вагоните за салона и ресторанта бяха облицовани с панели от махагоново и тиково дърво, инкрустирани с розово дърво, имаше оригинални акварели на Делаacroa и Сеймур^[3]. Столовете бяха тапицирани с червена релефна кожа, а сервизите бяха изключително скъпи — солидно тежко сребро и севърски порцелан. Чашите бяха от кристал „Бакара“.

Един сервитьор с бяло сако прие поръчката му на френски: гъста супа от месо и дивеч, пилаф с пълпъдъци и бургундско вино реколта 37-ма година. „Защо да не се поглезя — помисли си Ник. — Няма да плащам аз, я!“

Облегна се и загледа съседите си, които вечеряха. Щеше да се храни с врага. Влакът напоследък се използваше главно от шефовете на нацистката партия, които сновяха между Берлин и Балканите с дипломатически мисии в марионетните държави като България и Румъния. Шефът на Абвера — генерал Канарис, и немският посланик в Турция Фон Папен бяха чести пътници.

Ник се опита да отгатне кои са сътрапезниците му във вагон — ресторанта и какво правят във влака. Дебелият австриец с червеникава козя брадичка трябва да беше банкер; тримата германци, които говореха и се смееха на съседната маса, със сигурност бяха от Абвера; турчинът с червен карамфил на бутониерата и масивен златен пръстен на малкия си пръст изглеждаше прекалено богат, за да е честен. Представи си го в склад на пазара за подправки, търгуващ с опиум, кардамон и държавни тайни сред безброй чашки гъсто турско кафе и серт турски цигари.

И тогава влезе тя. Едва ли щеше да бъде по-шокиран, ако сервитьорът бе блиснал чаша леденостудена вода в лицето му.

Беше с Майер. Той бе с униформа. Тя — в семпла черна рокля, тъмната ѝ коса блестеше. Яркочервени нокти и устни със същия цвят, влажни от наскоро нанесеното червило. Ник почувства осезаема болка от желанието, което го връхлетя.

Майер го забеляза пръв. Целият засия сякаш бе срещнал стар приятел.

— Liebling, виж! Това е англичанинът! Какво неочаквано удоволствие!

Ник се изправи.

— Така е, съвсем неочаквано, хер Майер.

— Сигурно си спомняте госпожица Симоничи.

Той леко сведе глава пред нея.

— Госпожице Симоничи, моите почитания.

Лицето ѝ беше празно и безизразно. Ник се опита да прочете нещо в очите ѝ, но така и не успя.

— Имате ли нещо против да ми правите компания?

— Само за момент — съгласи се Майер и седна на неговата маса.

— И тъй, хер Дейвис, какво правите в София?

— Бях тук по работа на посолството. А вие?

— Туризъм. София е много красив град.

Ник не бе на същото мнение, но не каза нищо.

— Все пак, човек не бива да се привързва много към някой град, така открих аз. Вие много обичахте Букурещ, доколкото си спомням.

Ник не се хвана на въдицата му.

— В Истанбул ли отивате?

— Да, за малко.

— Още туризъм? Войната явно е доста благосклонна към вас. Толкова много ваканции.

Последва усмивка. Майер очевидно се наслаждаваше на ударите, които си разменяха.

— Този път е по бизнес, опасявам се.

— Дълго ли ще останете?

— Нямам твърди планове. Вероятно ще се виждаме от време на време.

Даниела изглеждаше отегчена от разговора им. Той болезнено искаше да остане насаме с нея, да говори с нея, ако ще и само за няколко минути. Тя обаче много внимателно избягваше очите му.

Супата му пристигна и Майер се изправи на крака.

— Но ние пречим на вечерята ви. Ще ви оставим да се нахраните на спокойствие.

Ник също стана и кимна церемониално с глава.

— Хер Майер. Госпожице Симоничи.

— Добър апетит — пожела му тя и това бяха единствените думи, които произнесе. Майер я придружи до масата им в другия край на вагон-ресторанта. Тя седна с гръб към него. Ник наблюдаваше как жестикулира, докато говори, чуваше звънкия ѝ смях. Той го върна моментално към слабо осветеното фоайе на хотел „Атене Палас“. И така, значи тя все още беше метреса на Майер. Онази нощ във фоайето на хотела му бе казала, че е много добра актриса, и затова се запита дали и сега не играе. Беше ли щастлива? Невъзможно бе да се каже.

Но ревността със сигурност е лош съветник и още по-лош компаньон за вечеря. Ник загуби всякакъв апетит. Той бутна недокоснатата супа настрана и реши да се върне в купето си. Когато мина покрай масата на Майер, въобще не погледна към Даниела.

Преди живееше в доволно вцепенение, сега го прорязваше само остроото съмнение, че някъде в живота си е пропуснал нещо много важно. Никога преди не бе познавал чувствата, които изпитваше към Даниела Симоничи; струваше му се, че бе живял половинчато.

Даниела се опита да се съсредоточи върху думите на Майер, но в мислите си последва Ник по коридора към неговото купе и се опита да му обясни всичко, така че да не се чувства наранен и изоставен. Майер ѝ говореше за политика и бе толкова омагьосан от собствената си мъдрост и ум, колкото и опиянен от изявите и важността на страната си в света, а като следствие и от своята собствена важност, разбира се.

Той я отегчаваше.

Сега ѝ обясняваше предимствата на „Каваклидере“, едно бургундско вино с богат аромат, което бе поръчал за вечерята. Но тя можеше да мисли единствено за високия англичанин със скъп вълнен костюм, тъжни сини очи и разпиляна тъмна коса, паднала на челото, който необяснимо как, но без съмнение бе пленил сърцето ѝ.

[1] Качвайте се на влака, дами и господа (фр.) — Б.пр. ↑

[2] Вечерята е сервирана, дами и господа (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Художници романтици от XIX в. — Б.пр. ↑

30.

Шафнерът оправи леглото му. Когато си тръгна, Ник се съблече и изгаси лампата. Лежеше в тъмнината и гледаше как леденият дъжд мие стъклата отвън. Зачуди се какво ли прави Дженифър, помисли за синовете си, които растяха в Англия без него.

Но най-вече мислеше за Даниела, която спеше през няколко купета от него.

Не си спомняше кога се е унесъл, приспан от меланхоличната песен на колелата и писъка на парната машина, тракането на релсите и поскърцването на дървената ламперия. В ранните часове на нощта се събуди от тихо почукване на вратата. Ник винаги спеше съвсем леко и моментално се разбуди. Стана от леглото и навлече халата си.

— Кой е?

Никакъв отговор.

Взе пистолета от джоба на палтото си, закачено на задната страна на вратата. Скри го зад себе си и открехна съвсем малко.

Първо разпозна парфюма ѝ.

— Даниела?

Отгледа коридора. Беше празен с изключение на шафнера, който дремеше в стола си.

Тя неочаквано се притисна към него и го целуна с такава страст, че го остави без сили. Ник осъзна, че все още държи пистолета в дясната си ръка и че предпазителят му е вдигнат. Господи!

Бързо мушна оръжието под матрака. В купето беше тъмно и не можеше да види лицето ѝ.

— Какво правиш тук?

— Трябваше да те видя насаме.

— А Майер?

— Казах му, че не мога да заспя. Предполага, че съм в салона.

— И какво ще стане, ако отиде да те търси?

По лицето ѝ плъзна крива и неочаквана усмивка.

— Просто няма да ме намери. Защото не съм там.

Ник я дръпна да седне на леглото до него.

— Мислех, че никога повече няма да те видя.

— Когато Зиги стегна куфарите си в Букурещ, неочаквано реши да ме вземе със себе си. Предполагам, че ако не забравяш да вземеш всичките си вещи, няма да ти се налага да си ги купуваш отново в някой нов град. Неща като четка за зъби, гребен, зимен костюм и метреса.

— И какво правиш сега тук? — попита я задъхано Ник.

— Дойдох да те предупредя — прошепна тя.

— За какво?

— Чух Майер да говори с един немски полковник на гарата. Видяха, че се качваш на влака, и офицерът заговори за теб. Смятат, че си шпионин. Той каза на Зиги, че българската полиция ще те свали на границата, имат намерение да те арестуват.

Ник едва не изрече: „Няма да посмеят“. Но кой знаеше какво всъщност можеше да се случи на Балканите? Европа беше напълно полудяла. Някога един англичанин можеше да разчита на авторитета и могъществото на родината си и безопасно да пътува по света, но тези времена отдавна бяха минали. Ако го хванеха, преди да стигнат до границата, можеше просто да изчезне, да потъне в земята. Щяха да поднесат извинения на посолството, разследването щеше да се проточи, а междувременно той щеше да гние в някоя изоставена тайна къща в някой затънтен край на България, разпитван от експерти по мъченията за разузнавателните му контакти в Румъния и Близкия изток.

Ник почувства как настръхва.

Включи лампата край леглото. Беше почти два сутринта. След час щяха да бъдат на границата.

— Защо ми казваш това?

— А ти как мислиш?

— Не знам — сви рамене той. Дали защото бе спасил живота ѝ и тя се чувстваше длъжна да му се отплати, като го предупреди? Или имаше някаква друга причина?

— Сега трябва да вървя — продума Даниела.

Наведе се към него и отново го целуна по устата. Взе ръката му и я постави върху сърцето си, като я задържа там за миг, след което се изправи.

— Почакай — спря я той. — Нужна ми е твоята помощ.

— Какво искаш да направя за теб?

— Шафнерът е в края на коридора. Трябва да го отстраниш от пътя ми.

— Бъди спокоен. — Още една последна целувка. — Ще се видим в Истанбул — каза и с това неуловимо обещание си отиде.

Той остави вратата леко отворена, наблюдавайки я как събуди шафнера и му прошепна нещо. Ник не знаеше каква поръчка изиска Даниела от него, но една красива жена, търсеца помощ за каквато и да е глупост, винаги ще получи каквото желае, докато на мъж в отговор само ще свият рамене и грубо, навъсено ще откажат. Шафнерът, все още замаян и сънлив, я последва през вратата, свързващата вагоните.

Ник вече знаеше какво трябва да направи.

Бързо се облече и пъкна пистолета в джоба си. Срязва с джобното си ножче въженцето на транспаранта на прозореца и го прибра. Сетне отвори прозореца. Леденият вятър го цапардоса като плесница по лицето, а остриите иглички на дъжда моментално намокриха възглавницата на леглото, която подгизна. Той облече палтото си и бързо провери дали паспортът е в джоба му.

Ако имаше повече късмет, българската полиция щеше да си помисли, че е избягал през прозореца. Огледа за последен път купето и след като одобри приготвянията си, се шмугна в празния коридор.

Когато отвори вратата, водеща към вагон-ресторанта, тракането на колелата стана оглушително. Пое си дълбоко дъх пред стъклената врата на вестибюла, като се помоли в този час на нощта да няма никой буден.

Слава Богу, беше празно.

Бързо прекоси кухнята. Чу как двама от готвачите спореха, докато приготвяха закуската.

Следващата врата свързваше вагон-ресторанта с вагона за багаж.

Ник извади пистолета, но остави предпазителя спуснат. Нямаше намерение да го използва; носеше го само за сплашване.

Пазачът спеше. Хъркаше и от крайчеца на устата му върху ръкава на униформата му се бе проточила слюнка.

Ако това беше филм, ако той беше Робърт Колман или Ерол Флин³, щеше да удари пазача по главата с дръжката на пистолета си и

мъжът без съмнение щеше да падне в безсъзнание на пода. В реалния живот обаче опитът му подсказваше, че ако ударът не е достатъчно силен, пазачът ще се развика и ще окаже съпротива, ако пък го цапардосаше прекалено силно, можеше да му счупи черепа и да го убие, или да го повали в безсъзнание със спиране на дишането, което криеше опасност от задавяне, ако повърне.

Ник не искаше да рискува и да причинява подобни неща на бедния французин, който почтено вършеше своята, макар и твърде отегчителна работа, който вероятно имаше жена и семейство в родината си. Повечето от служителите в железниците обичаха нацистите не повече от него самия, а някои от тях дори бяха на заплата в службите за разузнаване.

Мъжът се събуди, когато го чу да сваля предпазителя на пистолета си точно до ухото му.

Ник тихо му обясни на френски какво иска от него. Човекът беше замаян от съня и трепереше от страх, така че едва събра сили да се изправи. На Ник му стана мъчно за него.

Мъжът се съблече по бельо. Не бе особено приятна гледка. Ник го накара да отключи багажното отделение и го набути вътре. Завърза ръцете му на гърба с въженцето, което сръза от транспаранта в купето, и натика един парцал в устата му, използвайки парче червен плат, отрязан от сигналното флагче.

Когато свърши с тези приготовления, бързо съблече своите дрехи. Очите на мъжа се разшириха. Мисли си, че ще го насили, каза си с погнуса Ник. Но дори един стар възпитаник на Итън би избрал по-примамлив обект.

Ник повтори, че няма намерение да го наранява, и облече униформата му. Панталонът му беше къс и прекалено широк в кръста. Стегна колана на последната дупка, за да не му се смъква. Остави французина свит на пода, близо до сандъка, съдържащ архивите на консулството. Когато се върна в купето на пазача, почувства, че влакът намалява скоростта и спира. Бяха стигнали почти до границата.

31.

Ник седна на бюрото на пазача и се загледа във вратата, която водеше към вагон-ресторанта. Чувахе виковете от перона. Сърцето му биеше ускорено. Помисли си за онова, което каза Даниела: *Ще се видим в Истанбул.*

Знаеше, че е глупаво — да се тревожи, че ще загуби една жена, когато съвсем скоро можеше да загуби живота, беше лудост. Какво бе казал Макс? Любовта е божествена лудост. Това ли беше? Влюбен ли бе в нея?

Почувства, че дланта му се изпотява, и бръкна в панталоните на униформата. Извади оттам пистолета и го скри под бюрото.

Нямаше да го хванат, каквото и да се случеше. Нямаше да им се даде жив. Смъртта бе за предпочитане като перспектива пред мъченията. Чудеше се какво ли би казала Дженифър, ако не се завърнеше. Мислеше също и за двете си момчета и се надяваше един ден те да се гордеят с баща си.

Мислеше за Даниела и за жена си. Мислеше за това какво ли е да умреш, какво представлява смъртта и защо близостта ѝ може да накара човек да се почувства особено жив.

Концентрирай се, Ник! Съсредоточи се и мисли трезво.

Навън сивата завеса на дъжда падаше в някакво забравено от Бога затънтено българско селце. Мъже в бозави униформи и със заплашителни лица се криеха намръщено от времето; но той бе окрилен от мисълта, че е желан и се намира в опасност. И светът никога не му бе изглеждал толкова светъл и красив. Мразеше тази проклета война и същевременно искаше тя никога да не свършва.

Ник чу стъпки откъм вагон-ресторанта. Те идваха.

Бяха трима, облечени в мръсни кафяви униформи с оръфани ръкави и корави от пот яки. Бяха брадясали и имаха мустаци; селяни, които се опитваха да приличат на генерали. Един от тях му каза нещо на български и той, както би направил истинският пазач, отговори на френски. Те се спогледаха с неразбиране, очевидно не знаеха френски. Той бе научил от Даниела, че ще търсят пасажер на име Питър Бокс —

фалшивата самоличност, под която пътуваше; „*Non, monsieur*, отвърна Ник, никакъв джентълмен с това име, нито пък който и да е друг не е минавал оттук.“

Полицаят прехапа устни, изглеждаше несигурен. Колебанието му накара Ник да си помисли, че лъжата ще мине, и той се успокои, като пхна револвера обратно в джоба си.

Един от тях мина покрай колегата си и се упъти към багажното отделение, но Ник скочи на крака и препречи пътя му. Полицаят пуфтеше право в лицето му, а черните му очи бяха на сантиметри от Ник. Дъхът му бе отвратителен, миришеше на чесън.

Ник се зачуди как да постъпи.

32.

Полицаят стоеше и се колебаеше.

Те стояха, почти допрели носовете си. Накрая, за огромно облекчение на Ник, мъжът се отказа. Обърна се и излезе от вагона, като махна с ръка на останалите да го последват. Ник направо се срути от облекчение на стола. Краката му започнаха неконтролируемо да треперят. Естествена реакция вследствие повишаването на адреналина.

Влакът бавно потегли. Ник отиде в задната част на вагона, където имаше малко прозорче. Отново спряха на турската граница, но този път никой не влезе в багажното и композицията премина без проблеми.

Вече беше в безопасност.

Облече отново своите дрехи и премина през вагон-ресторанта, за да се прибере в купето си. Когато излезе от салона, шафнерът го изгледа удивено. Ник му се усмихна и му пожела добро утро.

В купето беше леденостудено. Прозорецът все още бе отворен. Той го затвори и се огледа. Българската полиция бе извадила и изсипала всичко от куфара му на пода. Сякаш повече за да напакостят, отколкото да проверят. Събра багажа си и го натика обратно.

Леглото бе подгизнало от дъжда. Това всъщност нямаше значение, защото знаеше, че повече няма да заспи.

Загледа се през прозореца. Нощта беше черна и в стъклото видя отражението на висок сух англичанин, който държи пистолет „Уебли“ в скута си. Заслуша се в ритъма на железните колела по релсите, спомняйки си целувката на Даниела, спомняйки си, че тя току-що му бе спасила живота, спомняйки си също последното ѝ обещание, преди да си отиде: *Ще се видим в Истанбул.*

Отражението му започна да избледнява с просветляването на небето. Ник осъзна, че вместо в студеното утро над Истанбул е втренчил поглед в мръсножълтите руини, останали от древна Византия, мержелеещи се сред черните кипариси, прелитащи като призраци покрай влака, който минаваше край срутени зидове край морето.

За миг фарът освети тъжните коптори, скрити в сенките близо до железопътната линия. Локомотивът пуфтеше тежко покрай Големия харем на Сюлейман^[1] и двореца Топкапъ^[2], покрай нишите в стените, където някога главите на враговете на султана били излагани за храна на гарваните.

Истанбул можеше да бъде мръсна развалина или грандиозен паметник на историята, в зависимост от настроението. Тази сутрин градът събуди в него надежда. А надеждата всъщност е едно много опасно чувство.

Доналдсън го очакваше на перона на гара Сиркечи^[3]; Ейбрамс, който бе назначен под прикритие и прикрепен към паспортния отдел в посолството на Истанбул, също бе с него.

Когато слезе от вагона, Ник моментално ги дръпна настрани и им разказа за случката във влака.

— Най-добре да изчезнеш веднага оттук — рече Доналдсън. Не изглеждаше изненадан, нито впечатлен от това, че се бе измъкнал успешно от клопката, което изненада малко Ник. Доналдсън нае един хамалин да носи багажа му и всички се отправиха към изхода.

Вече бе в таксито, което се отправи през моста Галата към квартал Пера^[4], когато властите на гарата отвориха багажното отделение във влака и откриха пазача, вързан, със запушена уста и по бельо зад големия сандък с архивите.

Моментално бе предприето претърсване за пътника от купе Б, но без успех.

Даниела го видя сред тълпата от пътници и носачи на перона, преди да изчезне през вратите. Висок англичанин с кремав костюм, който се отличаваеше и набиваше на очи сред по-дребните турци. Когато го загуби от поглед, почувства острото пронизване на болка и вина. Животът можеше да бъде и жесток.

Майер сложи ръка на рамото ѝ. Тя се обърна и му се усмихна.

Архивите от британската легация в София бяха натоварени на един камион и откарани в консулството, където председателят на българската земеделска партия, който съвсем неотдавна бе оглавил съпротивително движение в страната, се появи от сандъка гладен, изтощен, но невредим. След като бе преживял пътуването само с два

портокала, той бе нахранен с богата закуска и поздравен за избавлението си от сигурен затвор и най-вероятно смърт. Безмилостният Ейбрамс го разпитва цели пет часа, преди да му позволи да си почине.

Запитванията от турската полиция относно англичанин на име Питър Бокс бяха учтиво отблъснати. Консултът заяви, че не познава човек с подобно име, нито някой друг в консулството е чувал за него.

Въпросът бързо бе затрупан под купища документи някъде в Бейоглу^[5] и никога повече не бе повдигнат.

[1] Построен през 1550–1557 г. от Сюлейман Великолепни. — Б.пр. ↑

[2] Топкапъ — легендарен дворец на отоманските султани от XV–XIX в. на площ 70000 кв.м, ограден с висока солидна стена. Цели 400 години, до 1839 г., служи за административен център на империята и резиденция на падишасите. — Б.пр. ↑

[3] Квартал и гара в Истанбул. — Б.пр. ↑

[4] Квартал от другата страна на Златния рог, европейската част на Истанбул, където са повечето посолства. — Б.пр. ↑

[5] Новата част на Истанбул на северния бряг на Златния рог. — Б.пр. ↑

33.

Консулството бе осигурило временни стаи за Ник и останалите служители от посолството в Букурещ в хотел „Пера Палас“. Ник изчака портиера да внесе куфара му и след като той си отиде, излезе на балкона и запали цигара. Студеният вятър преряза гърдите му като с нож и отне дъха му, но го съживи. Отатък Златния рог мъгла от дъжд се спускаше като пелена над водата; рибарските лодки и фериботите просто потъваха в нея и изчезваха от погледа. Вятърът беше солен и толкова студен, че проникваше чак до костите.

Седмица преди това бе валило сняг и преспите бяха останали като мръсна пяна по покривите на къщите, натрупани като наноси покрай канализацията.

Ник прекара ръка по лицето си, нуждаеше се от бръснене. Събитията от предишната нощ неочаквано му се сториха нереални.

Ще се видим в Истанбул.

Тя беше някъде там, в този град.

Трябваше да я види отново.

Истанбул беше не един град, а цели три — старият Истанбул се простираше до Сераглио Пойнт^[1] — консервативния квартал с джамиите и харемите, които придаваха на града неговия уникален и прочут по целия свят силует; от другата страна на Златния рог се ширеше различен свят от барове, нощни клубове и ресторанти около площад „Таксим“ и европейския квартал Пера; а в далечния край на Босфора в Азия бе Скутари.

Някога това е била империята на римляните, а след това Византия със столицата си Константинопол, където Юстиниан бе построил великолепната църква „Света София“^[2], едно произведение на изкуството от камък, което все още доминираше над старинния квартал цели хиляда и петстотин години по-късно. Отоманските завоеватели бяха трансформирали и променяли града, линията на хоризонта бе свидетелство за султани и паши, които бяха живели тук.

Големите джамии на Сюлейман, на Рустем и Баязид се извисяваха над покривите на къщите в източната част на Рога, докато елегантната Кула на правосъдието бе израснала сред кипарисите на Сераглио Пойнт, където някога султаните са поддържали своите хареми.

Кемал Ататюрк беше човекът, който бе наложил новото име на града само преди няколко години, но за много европейски семейства той все още бе Константинопол и само в най-новите карти го споменаваха като Истанбул.

Ник си спомни деня, когато за пръв път пристигна тук от Констанца. След като подминаха тъмната сянка на крепостта Румели^[3], градът блесна пред него като истинско великолепие от светлина. Той идеше от Букурещ, един град заклещен в хватката на студа, зимата и страха, на глада и недоимъка, и се почувства все едно бе излязъл на свобода от затвора.

Турция бе успяла повече там, където Румъния се бе провалила, и бе останала извън войната, въпреки огромните усилия на Лондон и Берлин да я въвлекат в нея. Хитлер искаше Турция като база, от която да атакува Русия и Близкия изток, а Великобритания се надяваше Турция да ѝ помогне да откъснат германците от Балканите. Но дори Лъвът и Орелът бяха новаци в желанието си да привлекат Отоманската империя на своя страна в сравнение с Русия; през последния век руснаците искаха да получат контрол над Дарданелите и безпрепятствен достъп до Средиземно море. Сегашната война им предлагаше подобен шанс.

Засега турският президент Иньоню успяваше да овладее нервите си и да запази неутралитета на Турция. Голямата война преди двадесет години бе катастрофална за страната и той бе решен да не позволи въвличането ѝ в още една. Турската икономика бе изостанала и едва се крепеше, а войската беше малобройна и толкова зле екипирана, та беше смешно да си въобразяват, че може да защитава границите. Армията бе изостанала с тридесет години, нямаше модерно въоръжение, нито въздушни сили, нито противовъздушна отбрана. Присъединяването към Алианса или към Оста щеше да доведе единствено до катастрофа. Вместо това Иньоню бе подписал приятелски пактове с големите сили и се опитваше да води политика на отстъпки с всяка от тях.

Но неутралитетът на Истанбул бе превърнал града в магнит за отчаяните бежанци от България, Гърция, Унгария, Югославия и Румъния. Те бяха увеличили населението му с над сто хиляди души, утежнявайки допълнително проблемите на страната, в която вече много хора страдаха от глад и мизерия.

Неутралитетът привличаше и още един тип люде. Също както в Букурещ в консулствата, ресторантите и хотелите сега се подвизаваха безброй чуждестранни агенти и шпиони. По изчисленията на Ник седемнадесет чуждестранни разузнавания вече работеха в града, превръщайки го в бойно поле, където елегантни маниери и учтиви разговори прикриваха по-ниски мотиви.

И той бе един от тях.

Британското консулство беше в Пера, в една просторна постройка от викторианската епоха на булевард „Истиклял“. Това бе европейската част на града, която датираше от средните векове, когато кварталът е бил италианско поселище. За разлика от стария град гледката не се отличаваше с нищо особено с изключение на Генуезката кула, построена първо като крепост, сетне използвана като наблюдателница за пожари и накрая увенчана с гигантска неонova реклама.

Мрачните калдъръмени улички на квартала бяха приютили банки, офиси и търговски къщи, а раздрънканите трамваи, които вървяха нагоре и надолу по булевард „Истиклял“, придаваха на града вид, подобен на улица „Оксфорд“.

Ник влезе в консулството в девет и тридесет, качи се по задната стълба, тъй като грандиозната предна порта бе запазена за истинските дипломати. Разполагаше с два кабинета, стая за документи и една секретарка, на същия етаж, където бе стаята на шифровчика и на офицера по охраната.

Като помощник военно аташе от него се очакваше да интервюира хора — мъже и жени от всякакви националности, които минаваха през консулството в своя път през Истанбул. Това бяха бежанци, бизнесмени, дипломати, бюрократи и политици, които войната бе изхвърлила от постове им. Ник ги разпитваше и често събираше ценна информация; понякога бе в състояние да вербува някои от тях за агенти на короната.

На неговите колеги от консулството бе обяснено, че той поема част от задълженията на военния аташе, но само Доналдсън, консултът и Ейбрамс бяха наясно кой е истинският му работодател. Ник знаеше от опит, че във всяко консулство и посолство, където бе работил, всеки служител смяташе себе си за изключително дискретен, но това много рядко беше така. Трябваше да бъде също толкова внимателен в приказките си пред колегите си в консулството, колкото и когато седеше в най-претъпканото кафене в Истанбул.

Той отиде право в кабинета на Доналдсън. Ейбрамс също беше там. Ник докладва накратко за онова, което се бе случило предната нощ във влака от София. Доналдсън го поздрави с успеха на мисията и измъкването му от лапите на българската полиция.

— Но защо онази жена ви е помогнала? — поинтересува се Доналдсън.

— Вербувах я в Букурещ по настояване и инструкции на господин Ейбрамс — отвърна той. Това бе леко изменена версия на истината. О, колко изпълнителен и прилежен служител беше! — Брат й бил арестуван и вероятно убит от „Желязната гвардия“, а цялото им семейство загубило банката и фамилната си къща — фашистите ги конфискували. Те хвърлили баща й в затвора.

— Защо?

— Тя е еврейка.

— Нима?

Доналдсън и Ейбрамс размениха светкавичен поглед.

— И е любовница на Майер? — продължи да пита консултът.

— Да.

— Той знае ли, че е еврейка?

— Не мисля, че споделя арийските възгледи за чистотата на расата. Освен това Даниела Симоничи е много красива жена.

— И ни помага, защото мрази немците?

— Между нас съществува известно приятелство. Аз й помогнах на няколко пъти в Букурещ.

— Така значи — промърмори Доналдсън.

Ник си зададе въпроса какво ли мисли шефът. Ейбрамс беше непроницаем. Той остави чашата си за чай в чинийката и рече:

— Трябва активно да я вербуваме за агент. Информацията, която ни даде в Букурещ, се оказа абсолютно вярна и ценна.

— Мислите ли, че е възможно, Дейвис? — попита Доналдсън.

Ник се загледа през прозореца, погледът му се зарея над покривите и дървените къщи, заобикалящи Златния рог.

— Да, възможно е.

— Можете ли да се свържете с нея?

— Не знам къде се намира.

— Може би тя ще се свърже с теб — предположи Ейбрамс.

— Надявам се.

Представи си само! И това ако не беше удар! Доналдсън изглеждаше огорчен.

— Добре, дръжте ни в течение — рече той.

Първата работа на Ник бе да възстанови мрежата, която бе започнал да плете в Букурещ. Най-надеждният му източник въобще не беше Даниела Симоничи, а работещите в железниците. Когато стана ясно, че ще напуснат Букурещ, той започна да изгражда шпионската си мрежа в Румъния; вече имаше двама шафнери от „Ориент експрес“, които получаваха пари от него, както и един спирач и един кондуктор, които пътуваха редовно с турските железници до София и Букурещ. Докато Турция оставаше неутрална, влаковете се движеха свободно през всички столици на Балканите и служителите в железниците бяха в състояние да пренасят пари и документи през границите и да събират информация. Освен това не им трябваша обемисти радиопредаватели, защото се връщаха редовно и често в Истанбул и можеха да докладват сведенията си лично.

Спирачът се оказа изключително полезен. Той имаше наблюдателно око и добра памет. Редовно го захранваше с информация за движението на немските части и потенциалните цели за бомбардиране в Румъния и България.

Тяхната основна цел бе да се опитат да предвидят следващата стъпка на Хитлер на Балканите. Дали щеше да се насочи срещу Русия или срещу Турция? Не можеше да удари и двете. Или пък щеше да нахлуе в Гърция и Югославия? Ник внимателно изучаваше безкрайните доклади, опитвайки се да разгадае данните, но то бе все едно да се опита да подреди пъзел, чиито частички се състоят изключително и само от синьо небе.

Уводната статия във водещия турски всекидневник „Джумхуриет“ не оставяше съмнение: *За Германия една дълго проточваща се война означава поражение. Истинската цел на Хитлер е Британската империя, така че той няма да тръгна срещу Турция.*

Да, президентът Иньоню се надяваше да е така. Собственото им разузнаване бе преценило, че една германска офанзива би превзела Истанбул за четиридесет и осем часа. Голяма част от жителите на града вече го бяха напуснали; напоследък човек не можеше да си намери билет за влак или параход.

Прогнозата на Ейбрамс също беше мрачна.

— Най-много месец — казваше той. — Трябва да събера багажа си да е готов. Скоро ще се местим и оттук.

Сирените в града прекъснаха мислите му. Поредната учебна тревога.

Телефонът иззвъня.

— Дейвис слуша.

— Аз съм — произнесе един глас.

— Даниела?

— Трябва да се видим.

Всичко наред ли е?

— Не мога да говоря сега. Хотел „Аскашлиан“. В два часа. — И затвори.

Хотел „Аскашлиан“ бе в долния край на „Истиклял“, една грандиозна викторианска сграда с поувяхнала слава. От западналото фойе Ник можеше да види сервитьори в някога бели сака да обслужват тълпа обядващи в зле осветената зала с орнаментирани колони и поизбеляла позлата. Спалните тук бяха по-известни като торби за бълхи, отколкото с лукса си.

Ник премина през тежките махагонови врати и влезе в бара. Седна с две водки с вермут на мраморния барплот и зачака Даниела. Тя закъсна с петнадесет минути. Когато се появи, той не я позна — не носеше грим, а слънчеви очила и нефритенозелен копринен шал на главата.

Тя се настани до него.

— Така. Значи успя да избягаш от българската полиция. Браво.

Той неочаквана остана без дъх, както винаги, когато бе близо до нея. Искаше да я прегърне.

— Къде е Майер?

Някъде си върти бизнеса. — Тя го погледна над очилата си, един излишен и екстравагантен аксесоар. В бара беше тъмно дори и в този час на деня, през избелелите копринени завеси се процеждаше едва-едва жълта слънчева светлина.

— Ти предизвика голямо раздвижване и смут на границата. Полицаяте тичаха нагоре-надолу из коридорите, викаха и нахлуваха в купетата. Слуховете бяха, че някой скочил от влака.

— Майер каза ли нещо?

— Зиги не каза нищо, никога не знам какво мисли.

— Не подозира ли, че ти имаш нещо общо с това?

Тя го погледна искрено изненадана.

— Защо мислиш така?

За нея бе непонятно, че някой може да я подозира. Наистина ли бе толкова добра лъжкиня?

— Знаеш ли, докато не пристигнах в Истанбул, не бях сигурна, че си добре. Ти си много умен.

Ник беше трогнат, че се е тревожила за него, и поласкан, защото го мислеше за умен.

— Благодаря.

Даниела отпи от водката с вермут.

— Жена ти тук ли е?

— Не. Върна се в Англия.

Тя постави малката си бяла ръка върху неговата, жест, изпълнен с толкова нежност и интимност, че за миг той не знаеше какво да мисли. Между тях настъпи дълга и болезнена тишина. Дори и сега, когато очите ѝ бяха скрити зад слънчевите очила, а косата — покрита с шала, тя беше прекрасна. Ник неочаквано си помисли, че щеше да я желае дори ако бе облечена в чувал.

— Значи все още си любовница на Майер? — попита.

— Той се отнася добре с мен.

— Но не мразиш ли тези хора? Те тикнаха баща ти в затвора, взеха къщата и парите ти.

— Ако мразя Майер, това няма да промени случилото се с мен и живота ми в Букурещ. Пък и Зиги ми помогна да освободя татко. Беше добър и мил с мен.

— Дали ще бъде добър и мил, ако открие, че си била тук?

— Той ми каза да дойда.

Трябваша му няколко секунди, за да проумее и асимилира думите й. След това му се сториха толкова очевидни, че се изненада защо не беше ги отгатнал моментално.

— Значи иска ти да ме прелъстиш и сетне да шпионираш за него?

— Зиги не знае, че се видях с теб във влака.

— Защо ми казваш това?

— На теб ти е ясно, че той не е бизнесмен, нали? Не съвсем.

Ник кимна.

— Да, той е полковник от Абвера — произнесе безизразно тя. След което допълни доста по-разпалено: — Което означава, че бих могла да шпионирам за теб.

Господи! Откакто самият Доналдсън бе повдигнал въпроса, перспективата го бе заслепила с възможностите, които предлагаше. Не само че можеше да станат разузнавателен екип, но това щеше да му даде основание да я вижда често и безпрепятствено. А ето че сега тя седеше тук и сама му предлагаше същото!

— Опасно е — предупреди той.

— Ти ме попита дали мразя фашистите. Ако мразя Майер, това няма да изкара германците от моята страна. Но да помагам на теб е нещо, което мога да сторя за всички онези, които умряха. Не е ли така?

— Защо Майер иска да ме шпионираш?

— Защото смята, че работиш за английските тайни служби.

Ник я загледа втренчено. Тя отвърна смело на погледа му.

— В замяна на това ти би ли шпионирала за нас?

Даниела кимна.

— Как?

— Той оставя документи навсякъде. Видях ги. Официални документи.

— Четеш ли немски?

— Разбира се. Но бих могла да ги копирам за теб.

— Ще трябва да те снабдим с апарат.

— Ще оставя тази работа на теб. Но ще трябва да ми кажеш как да работя с него. Помни, че трябва да изглежда все едно наистина те шпионирам, затова ще се наложи да ми даваш разни неща, които да му подхвърлям. — Тя довърши питието си. — Време е да си вървя.

— Ще говорим скоро.

С тези думи се наведе към него и го целуна, като остави вкуса на устните си върху неговите и го обгърна с плътния аромат на парфюм. Това направо го разболя.

Барманът го погледна завистливо, мислейки си какъв щастливец е това английско копеле!

„Ех, ако знаеше само, братко, ако знаеше истината — рече си Ник. — Опасна игра играем всички ние тук. И аз не съм съвсем сигурен, че знам всичките ѝ правила.“

[1] Още Сарайбурну. Лежи високо над Босфора с изглед към Златния рог и Мраморно море. В този квартал се намира дворецът Топкапъ. — Б.пр. ↑

[2] Шедьовър на византийската архитектура. Името произлиза от Ая София, което значи „Божествена мъдрост“. Император Константин започва строежа на базиликата през 325 г., Юстиниан I я реставрира през 537 г. След завземането на Константинопол от турците към нея са пристроени минарета и е превърната в джамия. — Б.пр. ↑

[3] Румели Хисар се намира на европейския бряг на Босфора. Издигната е през 1452 г. от султан Мехмед II на най-тесната част на пролива. — Б.пр. ↑

34.

Скъпи Ник,

Как си? Мисля за теб през цялото време и не преставам да се тревожа дали си добре.

Англия е много намръщена и сурова. Все още има слухове за нападение и всички мъже, които не са подходящи за армията, са в Градските отряди. Патрулират по улиците със стари пушки от времето на Първата световна война. Дори чичо Ърнест се присъедини към тях, а той е прекалено стар за подобен жребий. Не мисля, че германците имат някакъв шанс, ако се появят тук — те направо ще си умрат от смях.

Няма да познаеш момчетата, толкова много са пораснали. Джеймс вече е по-висок и от мен и се справя много добре в училище. Ричард стана много ученолюбив, макар че е малко срамежлив. Сигурна съм, че ще го надрасне.

Противовъздушните сирени вят всяка нощ. Навсякъде човек може да види отломки от бомбардираните къщи. Ние имаме собствено скривалище в задния двор и когато сирените завият, тичаме и се крием в него. Там има газена лампа, така че можем да четем и да играем на игри, а е и доста уютно. Момчетата мислят, че всичко това е една огромна игра на криеница. Джеймс иска войната да продължи достатъчно дълго, за да може един ден да стане военен пилот.

Скъпи, пази се. Моля те, пиши ми, когато можеш.

Дженифър

Срещнаха се отново след две нощи в хотел „Аскашлиан“. Тя отново закъсна. Ник я очакваше с нетърпение на бара и стомаха му сви едно тревожно чувство, когато си помисли, че може да не дойде.

Когато Даниела най-сетне се появи, беше отново забрадена с шал и носеше дълго палто, което не свали през цялото време. В бара бе студено като в гробница.

Ник я заведе до една странична ниша и ѝ подаде опакован в кутия подарък, който бе купил за нея. Вдигна капака и ѝ показа локума и другите сладкиши.

— Камерата е под горното дъно на кутията — обясни. — Ако Майер заподозре нещо, когато занесеш това вкъщи, можеш да му покажеш, че вътре има лакомства.

— Защо да ме подозира?

Ник сви рамене. Не можеше да разбере напълно връзката ѝ с Майер. Част от него нямаше търпение да започне, професионалистът от МИ-6 искаше да знае тайните на един от най-важните агенти на Абвера на Балканите. А друга част не искаше да излага Даниела на тази опасност. Използването ѝ по този начин не бе влизало в намеренията му, когато я видя за пръв път през онази нощ в Букурещ.

— Знаеш ли как се използва апаратът? — попита той.

— Ще се науча.

— Трябва да нагласиш точно разстоянието. Заради фокуса.

Тя кимна спокойно. Ник имаше чувството, че не го слуша. Когато вдигна чашата с водка и вермут, Ник забеляза, че ръцете ѝ треперят. Даниела го погледна над горния ръб на очилата и на Ник му се стори, че го гледа многозначително, сякаш иска да му каже нещо.

Лицето ѝ бе почти свирепено от напрежение.

— Ти си най-красивата жена, която съм виждал — чу се да казва Ник. — Когато съм с теб, не мога да мисля за нищо друго.

— Аз не съм тази, за която ме мислиш — отвърна тя.

— Не ме интересува. Просто искам да бъдеш с мен.

Даниела се приближи плътно до него и той усети дъха ѝ по лицето си.

— Да, добре — прошепна.

Ник взе ръката ѝ и я изведе от бара.

Даниела стоеше с гръб към него и гледаше навън през прозореца черното като черница небе. Песента на мюезина, приканващ правоверните на вечерна молитва, се носеше над покривите на древния

град. Силуетът ѝ се очертаваше на тъмното величие на Сюлеймановата джамия, извисяваща се от другата страна на Златния рог. Каdifеният здрач падаше бързо.

Тя остана в тази поза доста дълго и не се обърна, докато той не я докосна нежно по рамото. Тогава видя следите от сълзи върху лицето ѝ.

— Не знам дали трябва да правим това — рече тя.

Ник обгърна лицето ѝ с ръце и започна да целува нежно устните ѝ.

Аллах акбар, Аллах акбар, Аллах е велик, Бог е велик. Време е за на молитва.

Ник плъзна длани към скулите ѝ. Тя ги взе в своите и целуна пръстите му.

Сълзите ѝ го изненадаха и объркаха. Не разбираше защо плаче. Това, което щяха да направят, не му изглеждаше неправилно. Не и на него.

— Не плачи — прошепна.

Докато разкопчаваше копчетата на роклята ѝ, очите му не се откъсваха от лицето ѝ. Плъзна горната част на дрехата по раменете ѝ, почувства малките ѝ гърди в ръцете си. Тя потръпна от докосването му.

Ник наведе глава и дълго целува шията ѝ.

— Моля те — прошепна Даниела.

Той вдишваше аромата на кожата ѝ и се опияняваше от копринената ѝ мекота. Отново я целуна, усещайки как тялото ѝ се напруга. Тя простена, когато езикът му премина по очертанията на гърдите ѝ.

Стонът ѝ се превърна в хлипане, хлипането в ридание и Даниела заплака. Превисе като отсечена бреза и той трябваше да я занесе до леглото на ръце.

— Даниела, скъпа — шепнеше Ник.

Тя не можеше да му каже колко изморена и болна се чувства заради мъжете, които я използваша, колко гнусно и гадно ѝ е заради безкрайните нощи, в които се бе отдавала на безброй мъже без лица и имена от благодарност за това, че са я спасили, или заради тяхното благоразположение към нея. А сега беше с мъж, към когото наистина чувстваше нещо, ала не можеше да го направи с него, не можеше да направи онова, което правеше с всички останали.

Искаше ѝ се той само да я държи в прегръдките си.

Ник така и направи. Занесе я до леглото и я остави свита там да се наплаче, а той целуваше челото и галеше косата ѝ. Чудеше се как това прекрасно и загадъчно създание бе влязло в живота му и сега заплашваше да го обърне с главата надолу.

Очите ѝ се отвориха и тя премигна.

— Извинявай.

— Всичко е наред. Остани още малко, моля те.

— Аз те разочаровах.

Той отметна кичур коса от лицето ѝ.

— Няма нищо. Не трябва да правим нищо, което не искаш.

Тя го целуна, лицето ѝ лепнеше от сълзите. Моментът изглеждаше нереален.

— Скъпи мой — прошепна Даниела. — Любими.

Той вдъхна аромата на косата ѝ, аромат на друга жена, и почувства лекото пулсиране на вената в шията ѝ, когато я целуна.

Ник не очакваше толкова нежност. Даниела погали лицето му и му позволи да я целува, без да затваря очи.

Погледът му не се откъсваше от нейния и точно тази интимност го смая повече, отколкото чуждия аромат и непознатите извивки на тялото, притиснато до него в леглото. Какво беше направил с живота си, че никога досега не бе почувствал нищо подобно?

Начинът, по който му се отдаде, го трогна най-много. Шепнеше ѝ колко е красива, а тя въздишаше и му се усмихваше сякаш бяха любовници от цяла вечност. Даниела прекара пръсти през косата му и когато той влезе в нея, не отклони очи от лицето му. Останаха така неподвижни един дълъг миг, който им се стори цяла вечност, без да мърдат, без да се движат, а тъгата и съжалението в очите ѝ го развъълнуваха дълбоко.

Не бе подготвен за сладостта ѝ. Беше я желал отчаяно и сега я облада внимателно и бавно, докато тя произнасяше на родния си език неразбираеми думи, но по копнежа и нежността в гласа ѝ личеше, че са любовни.

Не очакваше такъв да бъде и краят на любовенето им. Ник бе търпелив и когато настъпи моментът и тя стигна до оргазъм, ноктите ѝ

се забиха в гърба му, а от очите ѝ потекоха сълзи.

Даниела си пое въздух и двамата останаха неподвижни още дълго време; Ник потъна в очите ѝ, тя се взираше в неговите в очакване, телата им едва-едва се движеха, докато очакването стана почти непоносимо. Накрая едно почти недоловимо движение на бедрата ѝ го докара до върха. Не бе отклонил поглед от нея, а тя го гледаше с толкова сладко учудване, сякаш никога преди това не беше виждала мъж.

Беше миг, натежал от вина, откраднат от боговете. Тя бе любовница на друг мъж, а той бе съпруг на друга жена.

Даниела стана от леглото и потърси дрехите си на пода. Докато я наблюдаваше как се приготвя да си върви, си напомни, че случилото се бе просто моментна лудост, авантюра, нищо повече. Но въпреки че част от него се отдръпваше, друг един глас се чудеше как би могъл да я накара да остане още малко.

— И сега какво? — попита той. Усещаше тежест, сякаш бе глътнал камък.

— Ще направя каквото мога. Не очаквай резултати веднага. Ще трябва да изчакам удобна възможност.

— Нямах предвид апарата. Имах предвид нас двамата.

Тя се обърна и му се усмихна горчиво.

— Ще се видим скоро.

— Как мога да се свържа с теб?

Даниела обуваше чорапите си.

— Не можеш. Аз ще ти се обадя.

Тя се изправи и приглади роклята си. После се наведе над леглото и го целуна. И излезе от стаята, без да каже нито дума повече. Той вдигна ризата си от пода. По нея бе останал нейният аромат. Тя вече му липсваше.

Даниела хвана такси пред хотела на булевард „Истиклял“. Това, което направи, бе нередно. Не това бе искала. Нищо хубаво нямаше да излезе от подобна връзка.

Животът, който водеше, я отвращаваше толкова много, че понякога си мислеше да се хвърли от моста Галата. Беше останала жива, беше оцеляла, но в действителност истинският късметлия бе Леви и другите мъртви, защото за тях мъчението бе свършило и не им се налагаше повече да се борят с гадния живот.

Но оставаше Ник. Наговори й прекрасни думи. Бе копняла толкова дълго да ги чуе. Най-накрая бе намерила мъж, който искрено я желаете, при това я искаше за много повече от една нощ. Но вероятно го бе открила твърде късно.

35.

Той се премести в една турска къща близо до голямата джамия на Сюлейман. Имаше балкон, който гледаше към Златния рог. Намираше се близо до пазара за плодове, в лабиринта от разпадащи се задни дворове и тесни улички с калдъръм и наредени плътно от двете страни дървени къщи — разбити, овехтели, с греди, почернели от времето.

Къщата беше пълна с тъмна махагонова мебел и миришеше на силен турски тютюн, на който предишният собственик очевидно бе любител. Върху дървените дюшемета бяха постлани тъмnochервени килими от Бухара, а по стените висяха копринени килими. Имаше много скришни ниши и издатини, където котките на прислугата му си правеха леговища и се приличаха на слънце по всяко време на деня. В задния двор цъфтяха рози и се извисяваше едно-едничко самотно юдово дърво^[1]. Казваха, че името му идело от дървото, на което Юда се обесил, след като получил тридесетте сребърника като награда за своето предателство.

Юда — още един беден нещастник, който не бе понесъл да живее с последиците от нещо, което първоначално му е изглеждало като добра идея.

Градината бе заобиколена от висок тухлен зид.

Той чакаше на задната врата и поглеждаше часовника си — минаваше десет. Тази нощ нямаше звезди, въздухът бе наситен с дъждовна мъгла, докато Ник нетърпеливо и тревожно мереше с крачки тъмната, тайна градинка.

Долови почукването на токетата ѝ в уличката навън. Отключи вратата в зида и тя се шмугна вътре.

През големите френски прозорци влязоха в кабинета му. Ник бе оставил лампата на бюрото да свети. Пое палтото ѝ и го закачи. Когато се обърна, тя протегна ръка. Държеше ролка с лента. Той я взе.

— Почакай тук — каза. — Искаш ли нещо за пиене?

Даниела поклати глава. Седна и кръстоса дългите си крака; той чу шумоленето на копринените ѝ чорапи. Изглежда хер Майер се

грижеше добре за нея.

Ник слезе долу в мазето, където бе уредил един от шифровчиците в посолството да оборудва временна тъмна стаичка. Името му бе Сандерсън и той моментално се хвана на работа под светлината на червените лампи.

Това беше двойна игра. Даниела му бе казала, че Майер ѝ плаща добре за информацията, която му носи. Но нито за миг не бе повярвал, че онова, което правеше за него, бе за пари.

След десет минути Сандерсън отвори първата касетка, постави ролката в легенчето с проявителя, а сетне и във фиксатора.

Смъртоносна беше тази игра. Даниела щеше да я плати скъпо, ако бъдеше разкрита. Щеше му се да ѝ бе отказал, да не беше се съгласил с предложението ѝ. Какво щеше да стане, ако Майер я разкриеше?

Сандерсън вдигна единия край на филма и го постави срещу светлината. Ник разчете написаното върху негативите. Сърцето му се разтуптя.

Фотографът постави лентите в легенчето за отмиване и сетне окачи мокрите филми на едно въженце, осветени отзад със стоватова крушка. Ник вдигна увеличителна лупа към мократа лента. И прочете на немски:

СТРОГО СЕКРЕТНО. ГЛ.КВ. НА АБВЕРА В БЕРЛИН ДО ФОН ПАЛЕН, АНКРА

— Довърши това — нареди на Сандерсън и се върна по стълбите горе в кабинета си.

Даниела седеше в креслото до прозореца, пред бюрото. Очите ѝ бяха затворени. За миг си помисли, че е заспала, но когато влезе, тя го погледна и се усмихна.

— Как го направи?

— Мъжът си сваля панталоните, нали? Е, понякога забравя ключовете си в тях.

— И ти ги открадна?

— Той остави панталоните си на камериера, за да ги занесе на химическо. Ключовете бяха в джоба му.

— Ще те хване.

— Не, няма. Вярва ми. Мисли си, че шпионирам теб. И е небрежен.

— А какво стана с ключовете?

— Отиде на някаква среща и докато го нямаше, аз отворих сейфа и направих снимки на всички документи, които намерих вътре. Сетне върнах документите в сейфа точно както бяха преди и оставих ключовете в панталоните му. Беше съвсем просто.

Говореше уверено и сякаш бе напълно сигурна в способностите си. Но всъщност всеки човек е убеден, докато нещата не тръгнат наопаки и не се провалят.

— Разбирам.

— Това ли е всичко? Само това ли ще кажеш — разбирам?

— Изнервен съм.

— Нали това искаше да направя?

— Да, така е.

— Има ли в тях нещо, което може да се окаже важно?

— Вероятно.

Даниела се изправи, очите ѝ бяха влажни.

— Той не ме очаква да се върна преди полунощ.

— Можеш да останеш? — прошепна Ник.

— Да — отвърна тя. — Разбира се.

Точно преди полунощ Ник я изпрати през градинката до задната портичка. Една тясна тресчица от луната се бе появила в цепнатината между облаците, а студеният вятър шумолеше в голите клони на дървото на Юда.

— Бъди внимателна — прошепна той, но тя вече се бе сляла с мрака. Парфюмът ѝ остана във въздуха миг преди бризът да го отнесе. Ник заключи вратата и се върна на работа.

Майер седеше в леглото и я чакаше. Лампата на нощното шкафче светеше. Когато влезе, той вдигна очи от документите, които четеше. Не ѝ каза нищо и тя сметна това мълчание за успокоително.

Даниела започна да се съблича. Той я наблюдаваше.

За нея да легне и да спи с него преди не означаваше нищо, възприемаше себе си просто като едно тяло. Сега се чувстваше изцапана, опетнена, омърсена да минава от ръцете на един мъж в ръцете на друг.

Остави внимателно роклята си на стола. Усещаше погледа му върху себе си.

— Мислех, че вече си заспал.

— Реших да те изчакам.

През прозореца се виждаха светлините на стария град от другата страна на Златния рог. Даниела се зачуди коя ли светлинка е на Ник, защото бе сигурна, че той все още работеше.

„Защо не може тук, в това легло, да си ти?“ — попита го мислено Даниела. Беше просто временна удобна връзка — веднага след като войната свършеше, той щеше да се върне при жена си в Англия. Каза ѝ да бъде внимателна и все пак бе поискал да шпионира за него, да се изложи на опасност. Искаше ѝ се да вярва, че Ник я обича, но знаеше, че не е така. Всъщност всички мъже обичаха илюзията за нея, но никой не я обичаше истински.

Това бе неудобството да бъдеш велика актриса: заслепяваш всеки с грима, чара и талантите си, но накрая не можеш да повярваш, че те обичат. А как биха могли? Сама вече не знаеше какво вътре в нея е истинско, коя е тя. Бе се превърнала в героиня от пиесата, която играеше.

Прободе я дълбока вътрешна болка, когато се отдръпна от прозореца. Свали бельото си и бързо отиде в леглото.

Майер остави документите и изгаси лампата. Тя му позволи да я прегърне и се опита да се отпусне, докато усещаше твърдостта на члена му, допрян до бедрото ѝ. Ръката му опипваше гърдите ѝ. Даниела се насили да се приспособи към неговия обичаен подход и към познатия ѝ вкус и мирис.

Но я обзе огромно отчаяние. Бе препълнена само с отчаяние. Господи, какво мъчение!

— *Liebling*, желая те — прошепна Майер.

— И аз те желая — отвърна механично тя.

Знаеше, че е суха, не го искаше вътре в себе си. Тази нощ актът с него ѝ бе направо непоносим. Затова започна да целува гърдите му,

сетне слезе към корема, което подсказваше за намерението ѝ, и ръката му върху главата ѝ я окуражаваше.

Даниела го пое в устата си, чу как той стене, и почувства дълбоко облекчение, че може би с това ще се приключи.

„Каква актриса съм — помисли си тъжно. — Чудя се дали някога наистина ще разбере коя съм, или ще си остана жената, която играя пред света.“

[1] Див рошков. — Б.пр. ↑

36.

На другата сутрин с двадесет и шест промити негатива в кафяв хартиен плик в ръка, Ник почука на вратата на кабинета на Ейбрамс. Не беше се бръснал и не беше спал много. Ейбрамс го изгледа с благ, но неодобрителен поглед.

— Дейвис? Изглеждаш ужасно. Какво се е случило?

— Нещо, което искам да видите.

Ник сложи плика на бюрото. Ейбрамс се намръщи и го взе.

Разпръсна лъскавите черно-бели снимки върху бюрото си и започна да ги разглежда. Ник му подаде лупа. Ейбрамс мълчаливо изучаваше всяка от снимките подред доста дълго време.

— Някои от тях изглежда са рутинната поща между Берлин и Истанбул — рече Ник. — Но има копия на две строго секретни телеграми от Канарис до Фон Папен в Анкара. Ще ги дам за точен превод от немски, но ето тази ми прилича на подробен план за движението на германските сухопътни войски в България. Тази пък е от Фон Папен и описва усилията му да накара Анкара да позволи в Турция да влязат военни съветници. — Вдигна друга снимка. — А тази съдържа името на един служител в министерството на отбраната, който снабдява Абвера с класифицирана информация от министерския съвет.

Ейбрамс се облегна назад в стола си и загледа Ник над дългия си фин патрициански нос.

— Много впечатляващо. Как се добра до тези материали?

— Чрез Даниела Симоничи. Вие бяхте прав. Тя се оказа истинска златна мина.

— Ще се нуждае от малко тренировки. Някои от снимките са размазани.

Ник едва преглътна през надигащия се в гърлото му гняв. Даниела бе поела ужасен риск да направи тези снимки, а първата реакция на Ейбрамс бе да се оплаче от недоброто им качество.

— Не е зле като за първи опит, така мисля.

— Как е стигнала до тях?

— Откраднала ги е от сейфа на Майер.

Ейбрамс замълча за миг, обмисляйки последствията. Накрая отново насочи вниманието си към снимките.

— Ще трябва да дадем някакво кодово име на твоя нов агент.

— Вече й дадох име. Какво ще кажете за Троян?

Ейбрамс се замисли. Като студент по история с диплома от Оксфорд аналогията вероятно му изглеждаше прекалено явна.

— Хм. Троянски кон. Наградата, която Майер вкарва сам в къщата си, без да знае, че е приютил враг. Много добре, Дейвис. — Той кимна. — Оценявам високо факта, че вероятно цяла нощ си бил зает с тази работа, но сега ще трябва да влезеш в ролята си на помощник военно аташе и да си отидеш вкъщи, за да се обръснеш и изкъпеш.

— Да, сър — отвърна Ник и се приготви да тръгва.

— И още нещо, Дейвис — каза Ейбрамс.

— Да, сър.

— Бъди внимателен — посъветва го и за миг изражението на лицето му стана почти човешко.

37.

Във всяка градина имаше юдово дърво и с идването на пролетта азиатският бряг при Скутари грееше като яркочервен пламък на фона на черните кипарисови дървета в обширните гробища. На пазара за плодове се появиха череши, а майските бръмбари се рояха и гъмжаха във върховете на дърветата. Белград и Атина паднаха под ботуша на германците, докато през една ужасна нощ на май Луфтвафе изсипа стотици бомби над Лондон само за няколко часа.

Докато Ник пазаруваше пъпешки, праскови и кайсии от близкия пазар, германците предприеха масирано нападение срещу Русия. Нефтът на Плоещ пълнеше танковете на дивизия „Панцер“, които настъпваха към Минск. Ник си мислеше за Бендикс и как опитът им да се доближат до нефтените резервоари бе блокиран и осуетен от някой без лик мандарин в Уайтхол.

Пред есента имаше смокини и грозде, както и учтиви дипломатически разговори по коктейли и вечерни партита в Пера, с миди, пържени в масло, черен хайвер и пикантен пастет от омари.

Междувременно в Сталинград умираха от глад.

Когато 1941 година се изтърколи и дъждът започна да замига сивите води на Златния рог, далеч в другия край на света японците атакуваха Пърл Харбър и това най-накрая вкара американците във войната, в която останалият свят се гърчеше в конвулсии от няколко години.

През тази декемврийска утрин деветнадесет кораба от американската флота бяха потопени, но онова, което привлече вниманието на Ник през същата намръщена зима, бе съдбата на едно ръждясало корито на име „Струма“.

38.

Ник прекоси фоайето на хотел „Пера Палас“ и изтича по мраморните стълби към куполообразната зала. Миришеше на цигари и старост, една любопитна смесица от Ориент и викторианска епоха.

Червеният плюш и махагонът не хармонираха на разядените, извити като арки прозорци на мецанина.

Завари Макс да се налива с джин с тоник на бара, клатейки се заплашително на едно от високите столчета. След премеждието им в Букурещ репортерът бе почти постоянно пиян; тичането в снега и срещата с момчето legioner бяха разбили нервите му.

Сега Макс работеше за бюро на „Ройтерс“ в Истанбул. Но той се бе променил; разликата бе почти неуловима и вероятно само приятелите му можеха да я забележат по сянката в очите и лекото треперене на ръцете му.

— Приличаш на смъртта — упрекна той Ник, когато го видя. — Да не си я срещнал, старче?

— Опитите продължават.

— Щом казваш. Искаш ли пиене?

— Защо не.

Макс поръча още два джина с тоник.

— Чу ли за онова старо корито, което ще акостира утре тук? „Струма“ от Констанца. Някаква ръждясала пробита кофа, натъпкана с еврейски бежанци, които никой не иска. Отново „Поема за древния моряк“^[1]. Или в този случай е подходящо да се каже за „древния Мешугах“^[2] — поправи се и се разсмя звънко. Добрият стар Макс, винаги верен на себе си и прочутия си английски хумор. Никаква чувствителност въобще и към никого.

— Нищо не можем да направим за „Струма“.

— Разбира се, че не можем. Ние сме британци. Не правим разни неща за хора, които не са от нашата религия.

— Какво искаш да кажеш, Макс? Изплюй камъчето — ядоса се Ник.

— Не си ли чул слуховете, старче? Какво става по нашата скъпа стара земя, която тъпчем? Никога не съм харесвал циганите и евреите, не им вярвам. Но подочух, че германците ги товарели в конски вагони с хиляди и след това те изчезвали. В Кишев имало кланета. Ти сам видя с очите си на какво са способни зеленоризците.

Ник, разбира се, знаеше за кланетата в Кишев и за масовото депортиране на евреи и цигани от Бесарабия и Буковина. Беше изпратил безброй доклади в Уайтхол. Но по въпроса така или иначе до този момент нямаше отговор.

— А какво се говори в консулството, стари приятелю? Ще дочакаме ли другата седмица да видим как танковете „Панцер“ преминават по моста Галата?

— Знаеш толкова, колкото и аз.

— Хайде де! Само една думичка ми подшушни. Няма да го публикувам. Кълна се в живота на мама.

— Не знаем, Макс. Това е самата истина. Мисля, че дори самият Хитлер не е наясно какво смята да направи. Но той няма да атакува Турция, докато не сложи ръка на цяла Русия.

Макс привърши питието си и си поръча друго.

— Понякога имам кошмари как Луфтвафе бомбардира Истанбул. Всички тези дървени къщи ще горят цяла седмица. Отблясъците ще се виждат чак в Дюселдорф.

Ник имаше същите ужасяващи съновидения. Извърна се и в една от облицованите с огледала колони видя отражението на турчин с кафяв костюм да пуши цигара и да пие rakı, преструвайки се, че чете брой на „Джумхуриет“. Следяха го. Най-вероятно Емниет — турските разузнавателни служби, предположи.

— Познай кого видях оня ден? — рече Макс.

От изражението на лицето му Ник отгатна накъде бие.

— Нашия стар приятел Майер. Помниш ли го? Прекарах най-дългите два часа в живота си, когато спасявахме любовницата му от гадната каша заради него.

— Той в Истанбул ли е? — попита невинно Ник.

— Какво мислиш, че прави тук? Чудя се дали и онова момиче е с него.

— Нямам представа.

Макс го погледна с усмивка и се наведе към него.

— Внимавай, старче. Не позволявай да те хванат отново.

— Не разбирам какво искаш да кажеш — каза хладно Ник и остави разговора да замре.

Ейбрамс седеше на задната седалка на бентлито и наблюдаваше суетнята по доковете на Еминьоню^[3] с поглед на дълбоко вътрешно отвращение. Прозорците бяха вдигнати, но носът му долавяше отвратителната, тежка миризма на риба.

Ник познаваше Ейбрамс вече повече от две години, но все още не бе сигурен как да се държи с него. Началникът му бе аскетичен човек, никога не се смееше или гневеше. Някои хора го смятаха за студен като риба, но Ник често се чудеше дали не го подценяваха. Той страстно се вълнуваше от идеи и философии например, на Ник обаче му се струваше, че е от хората, които обичат истински хуманизма, но недолюбват особено много човечеството.

— А, ето го къде бил — промърмори Ейбрамс.

Корабът „Струма“ бе акостирал на дока точно срещу кея на ферибота „Тофане“, на тристатина метра от пристанището на азиатския бряг. Те излязоха от колата тръгнаха по кея, за да го огледат по-добре. Сутрешният въздух беше остър и хладен, Ник можеше дори да види белите облачета от дъха си. Чайките цепеха въздуха с писъците си.

„Струма“ беше старо, ръждясало, препълнено корабно корито, вонята, която се разнасяше от него, можеше да се усети дори от кея. Влекачите и турските военноморски съдове се въртяха наоколо, а по пристаните патрулираха войници, в случай че някой от бежанците се опита да преплува до вълнолома.

Тълпи от турци бяха дошли да зяпат, но израженията им бяха враждебни. Онези там все пак бяха евреи и не бяха желани в Турция.

Корабът „Струма“ бе напуснал Констанца преди три дни, натоварен до спукване по шевовите с еврейски бежанци от Румъния. При навлизането в Босфора моторът се бе повредил и корабът бе отнесен към минните полета, но бе спасен от турските военноморски катери и влачен последните осемнадесет мили до Истанбул на буксир.

— Капитанът казал на пристанищните власти, че двигателят им се нуждае от поправка, но те се отнасят подозрително към твърдението

му. Ще отнеме почти цяла седмица, за да отстранят проблема, но никой не иска да плати пет хиляди американски долара за ремонт. Няма да позволят на екипажа и на пътниците да слязат от кораба, докато не бъде поправен.

По повърхността на перлената вода се движеха сенките на приближаващите се дъждовни облаци. Те тръгнаха бързо към колата си.

— Не можем ли да направим нещо?

Ейбрамс го погледна недоумяващо.

— Защо?

— В името на благоприличието. Или от християнско милосърдие.

— Какво общо имат тези хора с християнското милосърдие? Че те са евреи. Уайтхол подозира, че между тях има нацистки агенти.

— И по каква причина мислят така?

— Сега Румъния е на страната на Германия. Тези хора са от вражеска държава. Ето защо трябва да бъдем внимателни, Дейвис. Има доклади, че в Прага германците са основали училище за обучение на немски агенти — как да действат като евреи. Учат ги да говорят иврит и да се молят.

— Надявам се, че са ги обрязали както подобава — саркастично вметна Ник. Качиха се в колата. — С цялото ми уважение, сър, но това е абсолютно нелепо.

— Знам, но такава е политиката на правителството, а нашата работа е да я изпълняваме. Определено не е смешна обаче идеята, че нацистите нарочно ни наводниха с еврейски бежанци, за да бъдат ядосани арабите в Палестина и да ги затворят в лагери на Оста.

Ник поклати глава. После кимна към кораба.

— Но какво ще стане с тях?

— Това не е проблем на британското правителство. Ние си имаме достатъчно собствени проблеми.

Прекошиха обратно с колата моста Галата. Ник почувства, че му се гади. За миг си представи, че Даниела би могла да бъде на този кораб. Политиката е по-лесна и проста, когато хората са само цифри. Когато придобият лица обаче, тя става доста по-сложна.

[1] „The Rime of Ancient Mariner“ — „Поема за древния моряк“ от Самюел Колидж (1792–1834 г.). — Б.пр. ↑

[2] Мешугах — колос на глинени крака, наричан още Голем в еврейския фолклор (същество направено от нежива материя и одухотворено от човека). — Б.пр. ↑

[3] Район в южния край на Златния рог. — Б.пр. ↑

39.

Когато се върнаха в консулството, секретарят на Ник му съобщи, че веднага трябва да отидат в кабинета на аташето. Доналдсън беше истинска загадка: беше нисък, пълен и очилат, но имаше най-красивата жена, която някой можеше да си представи. Без нея може би щеше да стане за посмешище, защото бе най-затвореният и високомерен човек, когото Ник някога бе срещал. Но чарът и красотата на жена му придаваха и на него известна елегантност. Нямаше служител в консулството, който да не наблюдаваше Доналдсън и да не размишляваше и клюкарстваше за неговите тайни; въпреки това всички се отнасяха към него с уважение, а по-младите мъже от персонала — и с известна доза фалшиво обожание.

Те бяха въведени в кабинета му от секретарката. Офисът беше голям, подреден, с високи прозорци и внушителен изглед. Всичко говореше за високото служебно положение на обитателя му.

Доналдсън ги очакваше зад бюрото си, пръстите му бяха допрени и образуваха кула. От другата страна на бюрото седеше старият приятел на Ник от „Хаганах“ — Давид Бен-Арази. Атмосферата в стаята беше ледена.

След като ги представи един на друг, Доналдсън предложи на Бен-Арази чаша чай.

— Не, не искам чай. Искам да направите нещо за онези хора на кораба.

Доналдсън помоли секретарката си да донесе чайника така или иначе.

— Виждали ли сте „Струма“? — попита Бен-Арази.

Доналдсън погледна Ейбрамс.

— Точно оттам идваме. Дейвис и аз току-що се връщаме от доковете — отговори Ейбрамс.

— На кораба има над седемстотин души, от тях повече от триста са жени и деца. А е проектиран да превозва сто пътници.

— Да. Разбирам.

— Нима? Наистина ли, господин Ейбрамс? Разбирате ли какво значи да си евреин в друга страна, освен в собствената си? Знаете ли, че преди да напуснат Констанца, тези хора са имали пари и бижута, които са им откраднали на кейовете? Знаете ли какво е да си евреин в Румъния след пристигането на германците там?

— Господин Дейвис е един от последните напуснали Румъния служители на нашето посолство в Букурещ — отговори Доналдсън. — Сигурен съм, че той разбира това по-добре от нас.

Бен-Арази погледна Ник и си помисли: „Да бе, разбира. Така както всеки неевреин би разбирал.“

— Тези хора искат да отидат в Палестина, но вашето правителство не им дава визи.

— Не можем да сторим нищо повече по този въпрос — заяви Ейбрамс. — Получаваме инструкциите от Уайтхол. Мислили ли сте да ги качите на влак?

— Знаете толкова добре, колкото и аз, че турците няма да им позволят да слязат на брега, защото сте им вгълпили, че вашето правителство ще смята това за вражески акт. Вие сте ги сплашили и убедили в това, а сега искате да обвините тях за създадената ситуация.

Ейбрамс разпери ръце.

— Бих искал да мога да ви помогна.

— Видяхте ли кораба? Турските власти не ми дадоха разрешение да се кача на борда, но аз говорих с капитана. Плавателният съд е претоварен и храната е малко. Те не могат дори да си сготвят, защото немците в Констанца са задигнали тенджерите и тиганите им. — Изглежда поред тримата мъже в стаята. — Какво ще стане с тях? — попита и дълбокият му глас неочаквано се пречупи.

— Лично аз им желая най-доброто, разбира се — започна Ейбрамс, — но не можем да променим политиката на нашето правителство.

— Значи политиката на британското правителство по отношение на еврейските бежанци е да се удавят? — Бен-Арази бе загубил контрол. — Двигателят се е повредил още преди да напуснат Констанца. Трябвало е да бъдат теглени на буксир от румънците, за да излязат в открито море. — Той удари с юмрук по бюрото на Доналдсън. — Искате ли да узнаете повече за този кораб? Бил е регистриран през 1830 година, благодарение на Божията милост!

Използвали са го като баржа за добитък по Дунава, преди да започне войната и тогава е бил обявен за годен за пътуване по море. Той е смъртоносен капан! Не бих се доверил да ме закара дори до отсрещния бряг на Босфора.

Тъй като Ейбрамс не отговори, Бен-Арази скочи на крака.

— Вие също сте евреин, нали? Как можете да работите за правителство, което постъпва така със собствения ви народ?

— Може да съм роден евреин, но моята страна е Англия.

— О! Тогава ще ви кажа, че това не е страна, с която можете да се гордеете — отвърна остро Бен-Арази и напусна стаята, като се сблъска със секретарката на Доналдсън и разплиска чая върху таблата в ръцете ѝ.

След неговото излизане настъпи тишина.

— Е, все пак мина добре — каза Ник.

Доналдсън изсумтя, беше объркан. Стана и отиде до прозореца.

— Защо не можем да им помогнем? — попита Ник.

— Знаете толкова добре, колкото и аз, че се нуждаем от подкрепата на арабите в Палестина срещу германците — отвърна Ейбрамс. — Няма да я получим, ако помагаме на евреите да колонизират страната им.

— Ако това е единствената причина, не получаваме много за парите си от моллите. Чух, че четели „Моята борба“ в джамиите.

— Ако помогнем веднъж, това ще отприщи шлюзовете — намеси се Доналдсън и вля в разговора доза подсладено благоразумие.

Първата стъпка.

Първата стъпка. Политика на баналността. Ник знаеше, че Чърчил симпатизира на еврейската имиграция, но във Форин Офис имаше хора, които не споделяха неговите възгледи. Хора като Доналдсън и Ейбрамс. Беше чел един секретен доклад, в който дори се промъкваше идеята да се потапят кораби с еврейски имигранти, пътуващи от Истанбул. Там се правеше следното заключение: *Това е единственият начин, по който трафикът със сигурност може да бъде спрян. Той обаче е стъпка, която по очевидни причини правителството на негово величество едва ли ще бъде готово да предприеме, при каквито и да е обстоятелства.*

Вместо това корабите, които успяваха да преминат през палестинската блокада, биваха хващани, имигрантите депортирани, а

екипажът им арестуван. Това беше мекият вариант.

— Арабите никога не са били наши приятели — вметна Ник.

Доналдсът сви рамене.

— Може и да е истина, но ние нямаме право да разпалваме допълнително ситуацията. Такава е официална правителствена политика.

Ник стана, за да си върви.

— Добре, но все пак е само политика. Хората на „Струма“ едва ли искат да се удавят, защото ние мислим така.

Бе почти на вратата, когато Ейбрамс го повика обратно.

— Дейвис, не забравяй, че си на дипломатическа служба. Бъди дипломат. Състраданието няма място в политиката. Това е консулство, а не дом за сираци.

— Да, сър — отвърна Ник и излезе.

Даниела идваше, когато можеше; оставаше, докогато смееше. Той очакваше черният телефон на бюрото му да звънне, чудеше се какво ли прави и къде ли е. Тя често го посещаваше нощем, шмугваше се като тъмна мълчалива сянка през вратичката в зида на градината.

Но тази нощ изглеждаше объркана и не му носеше плик. Ник се опита да я целуне, но тя остана сдържана. Беше приготвил водка с вермут и Даниела взе чашата си и отиде до прозореца. „Струма“ беше невидима някъде навън в мрака. Виждаха се само лъчите на прожекторите, които шареха по водата от бреговите катери.

Ник си спомни за еврейския квартал, за деня, в който „Желязната гвардия“ го атакува. Мислеше си, че много хора не разбираха какво значи да си бежанец, сякаш евреите напускаха домовете и целия си живот по собствена прищявка. Спомни си евреина, който бе изгорен жив на улицата; спомни си Леви, превърнат от побоя в купчина кървави парцали върху калдъръма на тясната уличка. Неочаквано почувства дълбок срам от собствената си страна. Какво му бе казал Ейбрамс? *Състраданието няма място в политиката.*

— На този кораб има евреи, също като мен — каза Даниела.

— Бих искал да мога да направя нещо.

— Каква е ползата от Великобритания в тази война? Какво добро е направила? Ти не можа да ни помогнеш в Букурещ, не можеш и сега!

Ник разпери ръце в израз на отчаяние.

Тя беше права.

— Ако можеше да ми помогнеш, Ник, щеше ли да го направиш?

— Знаеш, че да.

Лицето ѝ бе посърнало.

— Даниела?

— Нуждая се от твоята помощ.

— Ела тук. Седни.

Придърпа дивана до малката кахлена печка, където беше топло. Тя седна свита, с подпрени на коленете лакти, сякаш е била ударена с юмрук в стомаха.

— Какво ти е?

— Нищо особено. Този кораб там. Мисля, че брат ми е на борда му.

— Брат ти?

— Амос. Писа ми преди няколко седмици, че има билет за кораб на име „Струма“ и че се опитва да избяга в Палестина.

— Писал ти е? Как е узнал къде се намираш?

— След като баща ми бе арестуван, брат ми избяга от Букурещ и отиде в провинцията. Мислеше, че там ще бъде в безопасност. Пишеше ми всяка седмица в „Атене Палас“. Когато дойдох тук, аз му се обадох, макар че не бях сигурна дали получава писмата ми. До този момент.

Тя се загледа в тъмнината, в черната вода.

— Какво ще стане с тях, Ник? Чух, че капитанът планирал да разбие британската блокада и да заседне на отсрещния бряг.

— Вероятно си видяла състоянието на кораба. Дори ако успее да излезе в открито море, никога няма да успее да прекоси пролива.

— Никой ли няма да им помогне?

— Моето правителство смята, че тези хора не бива да стигнат до Палестина. Британските дипломати се опитват да убедят Турция да ги върне обратно в Черно море.

— Знам, че той е там — рече тя.

— Какво искаш да направя?

— Можеш ли да го извадиш от този смъртоносен капан и да го преведеш до Палестина по друг път?

— Не знам.

— Аз ти помогнах, помниш ли? Сътрудничеството ми може да означава нещо за твоето правителство.

Тя избягваше да срещне очите му. Това го накара да стане подозрителен.

— Има ли нещо, което не ми казваш?

— Каквото и да стане, не искам да ме мразиш.

Той се намръщи.

— Защо трябва да те мразя?

Даниела понечи да отговори, но се спря. Много по-късно Ник, разбира се, проумя от какво се страхуваше тя — боеше се, че брат ѝ би

могъл да му каже нещо за нея и това я притесняваше. Но в този миг можеше само да я гледа и да се чуди какво иска да скрие.

41.

Неман Коник ги накара да чакат половин час пред неговия кабинет в министерството на отбраната, преди да се види с тях. Личният му секретар, млад мъж с буйни черни мустаци, ги покани в кабинета. Коник ги поздрави бодро и веднага бяха напълнени три чаши с чай. Обсъдиха времето — това бе една от най-студените зими по всеобщо мнение — и развитието на войната, което беше мрачно и безрадостно. Дивизиите на Ромел в Африка заплашваха Египет, а в Тихия океан японците бяха превзели Рабаул^[1].

Коник им предложи цигари. Запали своята и главата му моментално се обви в гъст облак дим.

— А сега, господа — рече на отличен, макар и с тежък акцент английски, — какво мога да направя за вас?

— Въпросът е много деликатен — започна Ейбрамс. — Става дума за „Струма“.

Името на кораба увисна в стаята като проклятие. Коник ги гледаше мълчаливо.

— На борда му има човек, който представлява голям интерес за нас. Искаме да го свалим на брега.

Коник вдигна вежди.

— Вашето правителство бе най-настоятелното от всички да не даваме на никого от тези бежанци убежище или свободно преминаване.

— Въпросът е от друго естество. Молбата ни не означава промяна в политиката на правителството.

— Ще бъдете ли така добър да ми обясните за какво става дума?

— На борда на кораба има определена личност, която е в състояние да помогне на правителството на негово величество.

Коник изглеждаше развеселен. Очите му блестяха, очевидно се забавляваше.

— Разбирам. Вероятно може да се направи нещо. Но, разбира се, трябва да се действа дискретно. Как се казва тази личност?

Ник се наведе напред.

— Името му е Амос Симоничи. На двадесет и четири години, евреин от Букурещ.

— И защо го искате?

— Както вече отбелязах, това е въпрос на разузнавателните служби — намеси се Ейбрамс.

— Какво ще направите с него, ако го свалим от борда?

— Ще му уредим виза — отвърна Ник. — След това ще го качим на влак през Сирия за Хайфа.

Коник кимна и сложи три лъжици захар в малката си чашка с ябълков чай.

— Ако се съглася да ви помогна, вероятно след това вие ще можете да ни съдействате в една разузнавателна мисия.

— Разбира се. Стига да можем.

— Подозираме, че някой в министерството предоставя на германците копия от телеграмите между Истанбул и Анкара. Искаме името му.

Ник погледна Ейбрамс. Даниела вече им бе дала тази информация. Името на човека бе Шафет Дикер, личният секретар на Коник, мъжът с внушителните мустаци, който ги бе въвел преди малко в кабинета му. Ник се бе свързал с него и го бе изнудил да работи за неговата служба. Копия от телеграмите, предназначени за Коник, сега пристигаха първо на бюрото на Ник в британското консулство. Положението можеше да се окаже много конфузно, ако мъжът бъдеше разпитан от Емниет.

— Защо мислите, че можем да ви дадем такава информация? — попита Ейбрамс.

— Един от вашите чиновници се среща редовно с любовницата на полковник от Абвера. Или Абверът получава информацията от вас, или вие от тях. Подозирам, че е второто.

Така — помисли си Ник, — бях прав, Емниет ме следи.

— Ще видим какво можем да сторим — обеща Ейбрамс.

Когато напуснаха кабинета и тръгнаха към колата, той каза:

— Надявам се, че това упражнение ще си струва времето и неприятностите.

— Ако не, поне ще мога да спя спокойно. Ще знам, че сме направили необходимото усилие.

— Аз винаги спя добре, Дейвис — каза хладно Ейбрамс и влезе в очакващата ги дипломатическа кола. — На съвестта ми не тежи нищо. А на твоята?

Ясно небе с леденосини звезди. Вятърът караше бузите да пламтят. Ник стоеше на кърмата на полицейската лодка, която пореше вълните към черния силует на „Струма“. Светлините на града проблясваха в студения прозрачен въздух, а прожекторите играеха над черната вода.

Корабът стоеше на котва, все още на около триста метра от пристана. На пръв поглед изглеждаше изоставен, но когато приближиха, Ник видя множество хора, облежнати на парапетите. Бяха смълчани, като опечалени на погребение.

Отблизо „Струма“ изглеждаше още по-плачевно. Ник се зачуди как изобщо бе успяла да стигне до Истанбул; нямаше да се довери на това корито дори само за да прекоси Златния рог.

Дървеният корпус беше разяден и изгнил, отстрани бяха прикрепени ръждясали стоманени плочи, които да държат кораба цял. На палубата бе издигната груба дървена надстройка, без съмнение да служи като помещение за допълнително заплатили пътници на вече претоварения кораб. Не се виждаха никакви спасителни лодки или животоспасяващи средства. И се надяваха да стигнат до Палестина с това разнебитено корито? Беше най-разбитият морски съд, който Ник бе виждал в живота си.

В задната част на кораба отпуснато висеше жълт флаг, означаващ, че корабът е под карантина.

Ник вдигна глава и видя хората да гледат към него — бледите и изпити лица на прокълнатите. Катерът приближи и спря встрани, а от палубата им спуснаха въжена стълба. Двама полицаи се закатериха първи, Ник ги последва.

Първото нещо, което долови, беше вонята — всепроникващата смрад на човешки изпражнения. Корабът бе потънал в пълна тъмнина, но Ник успя да зърне едно бледо човешко лице на светлината на свещ, преди пламъкът да бъде угасен от порива на вятъра.

Полицаяте имаха фенерчета и осветиха палубата, разкривайки купчини от уплашени, треперещи хора, скупчени на малки групи.

— Добре дошли в капана за плъхове — произнесе на френски един глас. — Името ми е Гарабетенко. Аз съм капитан на този прокълнат кораб. С какво мога да ви бъда полезен, мосю?

— Казвам се Дейвис. Аз съм от британското посолство.

— Нима вашите хора най-сетне са решили да помогнат на тези бедни нещастници?

— Бих искал да можехме.

Капитанът прокара ръка през лицето си.

— Не мисля така. Е, какво искате?

— Търся един човек. Казва се Амос Симоничи.

— Защо?

— Искам да го сваля от този кораб.

— Да не би да имате виза за него?

— Може би.

— Виза? Виза! Мосю, как ли се чувства човек в ролята на Бог?

— Той си пое дълбоко въздух. — Един от седемстотин. Какво е направил, за да заслужи това щастие?

— На борда ли е?

Врълхлетя ги нов леден порив на вятъра. Капитанът отново прекара ръка по лицето си и Ник дочу стърженето на наболата по челюстта му брада.

— Нямам списък на пътниците, мосю. Мошеникът, на когото принадлежи това корито, не ми даде списъци.

— Трябва да намеря този човек.

— Колко възрастен е този Симоничи?

— На двадесет и четири години и е от Букурещ.

— Откъде знаете, че е на борда?

— Писал е на сестра си, преди да потегли от Констанца.

— Има сестра значи — повтори капитанът и огледа подозрително лицето на Ник. — Да отидем и да видим дали можем да го открием. Може да ви стане интересно, докато сте тук.

Ник последва Гарабетенко по три извивки на стълбата надолу към вътрешността на кораба. Подхлъзна се веднъж и протегна ръка, за да се хване за нещо, при което откъсна част от облицовката, разядена от ръжда.

Когато слязоха долу, Ник едва не се задуши. Острата воня на урина, пот и човешки отпадъци правеше дишането невъзможно.

Включи собственото си фенерче и освети мястото около себе си. Мъже, жени и деца бяха натъпкани на нарове чак до тавана, ред след ред, по четирима дори по петима на нар. Единственият звук беше тихото хленчене на децата и неравномерното дишане на болните.

Не хора, а добитък.

— Някои от децата имат треска — рече Гарабетенко. — На борда има трима доктори, но нито един аспири.

— Мога да ви доставя лекарства.

— Би било много мило. Както виждате, няма място за спане. Но поне тук долу са на завет и е малко по-топло. Не можем да позволим повече от сто души да са горе на палубата едновременно, защото тази кучка ще се разпадне.

— Бих искал да мога да ви помогна.

— Но, разбира се, че бихте искали, мосю. Не се и съмнявам. — Капитанът сложи ръце на кръста си и извика: — Има ли тук някой си Амос Симоничи?

Сред блъсканицата от нещастни хора настъпи раздвижване. Но никой не отговори.

Гарабетенко се промъкна в тълпата, покатери се върху смачканите, натрупани на куп куфари и евтини кашони и пак извика името на Амос.

— Кой го търси? — обади се нечий глас от тъмнината.

— Ти ли си Амос Симоничи?

— Зависи.

— Ти ли си или не?

— Защо го търсите?

— Покажи ми документите си. — Когато мъжът не го направи, Гарабетенко го изблъска с погнуса. Слезе долу на пътеката между редовете нарове, клатейки глава.

— Видяхте ли, мосю?

— Той трябва да е тук.

Гарабетенко стоеше с ръце на кръста.

— Ако им кажа, че имате виза, всички ще се обявят за Амос Симоничи. Как изглежда той, между другото?

Ник разчиташе на онова, което му бе казала Даниела: висок, с тъмна къдрава коса, говори английски, на двадесет и четири години. Гарабетенко отново поклати глава.

— Сигурен ли сте, че е на борда?

— Не.

— Добре, ще продължим да го търсим. Вероятно е на палубата. Те се върнаха по стълбата. Когато излязоха горе на чист въздух, Ник си помисли, че ще повърне. Отиде до закътаната от вятъра страна и напълни дробовете си със свеж въздух.

— От шест седмици стоим тук — рече Гарабетенко. — Защо никой не иска да ни помогне?

— Политика.

— Политика! Пфу! — капитанът се изплю встрани. — Чакайте тук. Ще видя дали мога да намеря този Симоничи. Но не ви обещавам нищо.

След кратко време обаче той се завърна, като водеше със себе си един висок, мършав млад мъж с опърпан костюм, целият в мръсотия от шестте седмици спане на палубата на „Струма“.

— Вие ли сте Амос Симоничи? — попита го Ник.

Младият мъж изглеждаше ужасен. Погледна Гарабетенко, сетне полицията, после отново Ник.

— Да.

— Имате ли сестра? Даниела?

Той отново кимна.

— Тя се тревожи за вас. — Ник приближи към него. Мъжът вонеше. — Сестра ви, ви издирва. Може да успеем да ви извадим оттук.

— Да ме изведете оттук? — Мъжът погледна Гарабетенко, сетне отново Ник. Сякаш всеки миг щеше да се разплаче.

— Добре ли сте?

— Той е много болен. Не виждате ли? — сопна се Гарабетенко. Сержантът от турската полиция изръмжа нещо. Бяха на борда почти час и той искаше да се махнат колкото може по-бързо.

Ник сложи ръка на рамото на Амос.

— Чули ли сте някакви новини за Симон?

Отново поклащане на глава.

— Всичко ще бъде наред — успокои го той. — Ще ви вземем оттук.

Амос не каза нищо.

Сержантът от турската полиция настояваше да тръгват.

— Всичко ще бъде наред — обеща отново Ник и се обърна, за да последва полицаите по стълбата към катера.

Когато лодката им се отдели от кораба, няколко от пасажерите протягаха ръце и плачеха, като викаха на румънски и немски.

Тази нощ Ник се въртя в леглото си, без да успее да заспи. Всеки път, когато затвореше очи, виждаше лицата на онези измъчени човешки същества, натикани като животни във вонящата утроба на „Струма“, и всички демони от ада го сочеха обвинително с пръст. Той крещеше, че е невинен, но никой не го слушаше.

[1] Остров и пристанище в Папуа, Нова Гвинея. Японците го бомбардират в началото на януари 1942 г. — Б.пр ↑

42.

Не можеше да се вижда с Даниела в къщата си, освен ако Майер не знаеше предварително и за срещите им нямаше никаква професионална причина. Така че днес те се уговориха да се срещнат зад голямата Сюлейманова джамия. Той я чакаше в уличката и тропаше с крака, за да се стопли, докато от небето с цвят на оловно калаена сплав се спускаше на спирали съвсем слаб сняг. Истанбул сякаш се състоеше от мъгла и напукани мрачни стени.

Тя се появи неочаквано, лицето ѝ бе скрито зад зеления шал, ръцете пъхнати дълбоко в джобовете на палтото. Застана близо до него, дъхът ѝ замръзваше във въздуха.

Погледна го и целуна леко устните му.

— Ник, скъпи.

— Имам новини — каза той и я притисна плътно към себе си.

— Намери ли го?

— Снощи ходих на „Струма“. Намерих го.

— О, Господи! Как изглеждаше?

— Слаб. Бил е болен.

— Можеш ли да го измъкнеш?

— Ще направя всичко възможно. Мога да му издам спешна виза за Палестина. Все още очакваме последната дума от страна на турското правителство.

— Той каза ли ти нещо?

Ник поклати глава.

— Нуждае се от лекар.

Даниела сграбчи ръката му и отново го целуна.

— Трябва да знаеш колко много означава това за мен. Ще ти се отплатя. Ще видиш.

— Не искам нищо.

Тя го целуна по бузата.

— Само не ме мрази, Ник — прошепна и се отдалечи като неуловима сянка в сивия, замръзнал свят.

Заради Амос Симоничи Ейбрамс предаде Шафет Дикер на турските власти. Ник се радваше, че Ейбрамс ще продължи да спи добре в леглото си. Той самият не можеше.

43.

Ник работи до късно в кабинета си. Пронизителният звън на черния телефон на бюрото му го стресна. Погледна часовника си. Девет часът.

Вдигна телефона.

— Дейвис слуша.

— Ник, трябва да те видя! Спешно е.

— Какво е станало?

— В „Лиманс“, при Портата на палеца. След половин час. — И затвори.

Ник слезе от таксито на две преки от булевард „Истиклял“ и вървя пеша до Портата на палеца. Режещият вятър виеше по булеварда, но дори и в такава студена нощ имаше минувачи, които обикаляха баровете и ресторантите: офицери от германския щаб с унгарските си любовници, турски бизнесмени, които се смееха и пушеха, дипломати от британското посолство с жените си, някои от които той познаваше и поздрави с кимване. В кафенетата мъже и жени говореха на италиански и френски, на испански и румънски.

Спря на ъгъла срещу Портата на палеца, докато един ябълковозелен трамвай премина с трополене. Онзи, който го следеше, бе или невнимателен дилетант, или прекалено самоуверен — Ник видя червената точка от огънчето на цигарата му във входа в края на улицата. Беше по-лесно да се преследва обект през лятото; имаше много кафенета навън, маси, на които да седнеш и да се правиш, че четеш вестник, така че да не изглеждаш подозрително.

Сега, след като знаеше къде е наблюдателят, Ник се почувства по-сигурен. Прекоси улицата и се упъти към „Лиманс“. Не погледна въобще назад. Беше убеден, че когато си тръгне от заведението, преследвачът му все още ще бъде там.

Видя я на маса в дъното на ресторанта, завита със зеления копринен шал. Имаше само неколцина посетители, повечето от тях

мъже. Той седна до нея и помоли сервитьора да донесе бутилка ракия и две чаши.

Даниела беше бледа. Никога не я е беше виждал толкова уплашена, от деня в Букурещ, когато бягаха от зеленоризците.

— Какво е станало? — попита тревожно.

Върху масата имаше хартиен плик. Тя го бутна към него.

Не беше запечатан. Вътре имаше тънко снопче листа.

— Какво е това?

— Прочети ги.

— Но това са оригинали! Как си ги донесла тук? Извадила си ги от сейфа?

— Трябва да ги върна обратно, преди той се прибере вкъщи.

— А кога ще стане това?

Тя се опита да се усмихне, но от опита ѝ излезе само измъчена гримаса.

— Може вече да е там.

Господи! Та това беше лудост!

— Замина почти месец преди Коледа. За Берлин.

Ник ги прочете възможно най-бързо.

— Господи — промърмори, когато свърши.

— Той никога не говори за това. Но провежда много телефонни разговори, обикновено късно през нощта. Има много тайни, Ник.

— Трябва да върнеш документите в сейфа му веднага. Защо си го направила?

— Ти ми помогна да намеря Амос. Искях да сторя нещо за теб.

— Бутилка скоч щеше да е напълно достатъчна.

Лицето ѝ се изопна, изглеждаше наранена. Взе документите от ръцете му и ги пъхна обратно в плика. Когато стана да си върви, той протегна ръка и я задържа.

— Проследиха ли те?

Даниела поклати глава.

— Не.

— Нека го кажа по друг начин. Следят те.

Тя го погледна през рамо.

— Откъде знаеш?

— Това ми е работата — да знам.

Даниела се строполи обратно на стола. И започна да трепери.

— О, Боже!

— Аз ще се погрижа.

— Как?

Ник остави пари на масата за ракията. Сервитьорът ги гледаше укорително. Беше се надявал добре облеченият чужденец да вечеря и да остави голям бакшиш.

— Сега ще изляза — обясни Ник. — Искam да изчакаш пет минути, после да тръгнеш по улицата и да завиеш наляво.

— Но натам е тъмно, няма улични лампи.

— Точно така, аз ще те пазя.

— Какво смяташ да правиш?

— Има един ресторант на име „Румели“ в края на уличката. Ще завиеш по нея и ще вървиш чак до края, след което ще влезеш в най-близкия вход и ще чакаш там.

Тя се поколеба.

— Направи каквото ти казвам и всичко ще бъде наред.

Сетне излезе. Върху камъните на паважа блестеше лед. Ник не погледна назад.

Премина две пресечки, преди да завие в тъмна странична уличка и да се върне до Портата на палеца, където влезе в един вход, стаи се в тъмните сенки и зачака. Зъзнеше дори през дебелия си вълнен балтон. Господи, колко беше студено! Дочу приглушените звуци на ориенталска музика, които идваха от ресторанта на горния етаж. Вятърът навяваше сняг по улицата. По булевард „Истиклял“ все още имаше минувачи, но тук, една пряка на юг, беше пусто.

Защо Даниела се бе изложила на подобна опасност? И сега трябваше да отнеме нечий живот, за да я спаси. Подобна атака на съвест не би притеснила другите хора, Ник го знаеше; в края на краищата всеки ден в Европа умираха хиляди, а човекът, който ги бе следил, беше враг. И все пак той така и не успя да свикне да се отнася безгрижно към убийството, както някои други.

Видя как Даниела излезе от ресторанта и се поколеба.

— Хайде, направи каквото ти казах — прошепна на себе си Ник.

Тя тръгна нагоре по улицата към него, достигна до края, което бе на по-малко от десет метра от мястото, където се бе скрил, и изчезна от погледа му.

Ник задържа дъха си.

Да, ето го и преследвачът! Идва! Вървеше бързо, с ръце в джобовете, меката шапка бе нахлупена ниско над очите му, а главата бе наведена срещу вятъра.

Токчетата на Даниела отекваха по калдъръма и се отдалечаваха.

Мъжът зави зад ъгъла и пое по тъмната улица след нея. Вървеше прекалено бързо, вероятно се страхуваше да не я изпусне в тъмнината. Ник изчака, докато почти го изгуби от поглед, и го последва.

Не бързаше, криеше се в сенките, така че да не бъде забелязан. От „Румели“ върху паважа падаше лъч жълта светлина. Видя как агентът на Майер се поколеба, вероятно се чудеше защо Даниела бе избрала да върви сама толкова встрани от булевард „Истиклял“. Но нямаше друг избор, освен да я последва. Сигурно такива бяха заповедите.

Ник забърза след него.

Едва преглътна обратно надигналата се в устата му жлъч. Знаеше, че трябва да го направи, но мразеше това. Ала и за него нямаше друг избор.

Тъмните входи на къщите се редяха от двете страни на улицата. Звукът от стъпките на Даниела се удряше и връщаше като ехо от стените. Тя зави и влезе в един вход, както ѝ бе наредил, и неочаквано стана тихо.

Агентът на Майер се поколеба. Ник едва различаваше силуета му в тъмната алея, но човекът сигурно започваше да подозира нещо лошо.

Трябваше да го направи много бързо.

Мъжът не видя ръката, която смачка трахеята му. Свлече се на земята, хвана се за гърлото и умря бързо. Автоматичният „Лугер“, който бе извадил от джоба си, се търкулна по паважа. Не бе имал време дори да свали предпазителя на оръжието.

Когато свърши, Ник извади фенерче от джоба си и освети лицето на мъжа. Потърси и пулс, за да се увери, че е мъртъв.

Господи! Та това беше Халер.

Угаси светлината, преди Даниела да успее да види кой е убитият. Вдигна лугера и го скри в джоба си. Сетне отиде до канала и повърна ракията и останалото от вечерята му.

— Ти го уби — произнесе с равен глас Даниела.

Ник не отговори. Беше ядосан, искаше му се да не беше се излагала на подобна опасност. Заради нея бе принуден да извърши

убийство. Изправи се и избърса устата си с опакото на ръката.

Издърпа Халер във входа, скри го там. Никой нямаше да се натъкне на тялото преди сутринта. Дотогава щяха да уредят то да изчезне.

— Да се махаме оттук — нареди той.

Да знаеш как се убива човек, бе едно; но да го направиш и при това да го направиш с голи ръце, а не с бомба, хвърлена от самолет, или през перископа на подводница, или дори през мерника на пушката, бе съвсем друго нещо.

Зачуди се какво ли си мисли сега за него, дали е уплашена или отвратена. Това не бе първият път, когато го виждаше да се навежда над труп; но през онзи ден в еврейския квартал не бе убил никого нарочно. За разлика от сега.

Ник я хвана за ръка и я поведе, след няколко минути двамата бяха обратно на „Истиклял“, където се носеше смях и музика от ресторантите и баровете, любовниците се гушкаха и се упътваха прегърнати към топлите си легла и сладостния си необезпокояван сън.

Ник знаеше, че няма да заспи въобще, нито тази нощ, нито много нощи занапред.

И двамата не продумаха, докато не стигнаха площад „Таксим“.

Накрая той попита:

— Какво ще правиш, ако Майер е вкъщи?

— Ще трябва да вляза.

— Но това е чисто самоубийство! Не мога да ти позволя да го направиш.

— Нямам избор.

— Той ще те убие. И той също няма друг избор.

— Ще намеря начин да върна документите обратно, без да ме види.

— Не — възпротиви се Ник. Крачеха бързо. Апартаментът на Майер бе само на две преки от немското посолство. Ник погледна часовника си. Беше почти единадесет.

— Грешката беше моя, аз съм виновна — каза Даниела.

— Не беше ничия грешка.

Двамата стигнаха до кооперацията, в която живееше Майер. Нямаше и следа от тъмносиния мерцедес отпред и Ник почувства вълна от разочарование. Не искаше тя да се връща там. Това бе

възможност да избяга и ако пожелаеше да се възползва от нея, той щеше да направи всичко, за да помогне. И да вървят по дяволите и Ейбрамс, и всички от Интелиджънс Сървис, да върви по дяволите и тази проклета война!

Даниела тръгна да пресича улицата, но Ник я задържа за ръката.

— Не се връщай там! Ще те снабдя с виза. Ще те изпратя където поискаш! Ще те защита!

— Защо? — попита тя.

„Само ако можеше Ейбрамс да ме чуе отнякъде“, помисли си Ник. Щеше да посинее и да получи апоплектичен удар. Даниела беше кокошка, която снасяше златни яйца — един от най-обещаващите агенти, които имаха в Истанбул, а той я увещаваше да спре да шпионира за тях. Онова, което му бе показала тази вечер, бе истинска бомба. Политически динамит.

А той се опитваше да я накара да прекъсне кариерата си на шпионин, преди да е започнала истински.

— Не мога — каза Даниела, след като не получи отговор на въпроса си.

Освободи се от него и Ник видя как пресече тичешком улицата. Обърна се и тръгна по тротоара към къщата. Щеше да мине през вратичката в задната градина и да се качи по задното стълбище, така че прислугата да не я види.

Нямаше да се успокои, докато не дочака телефонното й обаждане, докато не чуе, че е добре.

Но първо трябваше да се погрижи за Халер.

44.

— Изглеждаш много зле — рече с укор Ейбрамс.

Ник седна. Не беше спал и не бе в състояние да преглътне закуската си. Гледаше през прозореца към сивия град, разсипал се от Пера надолу към Златния рог. Навън се виеха вихрушки от сняг и лежаха уморено върху перваза. Беше най-студената зима, която Истанбул бе преживявал от години. Кахлената печка в ъгъла на кабинета безнадеждно се опитваше да се пребори със студа. Ейбрамс духаше на ръцете си, за да ги стопли.

— Чух какво се е случило.

Ник сви рамене.

— Сигурен съм, че е трябвало. Какво искаше Троян от теб по това време на нощта?

— Донесе ми някои документи от сейфа на Майер. Не е могла да ги фотографира.

— И?

Ник си пое дълбоко дъх.

— Беше план за предполагаемо германско правителство от националсоциалисти. Планираше се смъртта на Хитлер и арест на всички висши партийни функционери. Също така се определяха срокове за започване на преговори за примирие с Британската империя. В общи линии беше кратък документ, неподписан и незаведен.

Ейбрамс просто зяпна от удивление.

— Както вие отбелязахте в Букурещ, хер Майер е доста интересен човек.

— Смяташ ли, че документът е достоверен?

Ник вдигна рамене.

— Не знам.

Доста време никой от двамата мъже не продума.

— Какво смятате да правите? — попита накрая Ник. — Ще съобщим ли тази информация в Уайтхол?

Ейбрамс поклати глава.

— Те не могат да направят нищо с нея. А това само ще постави Майер в опасност, когато може да ни бъде полезен по-нататък.

— Вие казахте в Букурещ, че проявявате специален интерес към Майер.

Ейбрамс се замисли, сетне явно реши какво да отговори.

— Неговият баща е близък семеен приятел с шефа на Абвера адмирал Канарис. Канарис произхожда от една от най-известните немски аристократични фамилии и мрази нацистите. Той не вербува фашисти в която и да е от разузнавателните си служби. Естествено, Майер представлява голям интерес за нас. Не е задължително тази война да бъде решена чрез военни средства, Дейвид. Има хора в Лондон и Берлин, които смятат, че може да се намери и друг начин.

— Значи вие смятате, че документът е истински?

— Има слухове, че някои от членовете на немския елит искат да елиминират Хитлер и да сложат край на войната. Засега обаче можем само да седим и да чакаме. — Той почука с пръсти по бюрото си. — Какво стана с тялото на Халер?

— Върнах се тук и се обадох в отдел „Специални операции“. Те би трябвало да знаят какво да направят. Най-вероятно е отпътувал на борда на някоя рибарска лодка в Мраморно море преди разсъмване добре завързан и с тежести на краката. Едва ли ще изплува, за да ни безпокои. Майер ще установи, че е мъртъв, но няма да знае защо и как.

— Това няма ли да хвърли подозрение върху Троян?

— Познавам една унгарска танцьорка в един от клубовете на площад „Таксим“. Убедих я да разпространи сред познатите си колеги, че се е прибрала с Халер в апартамента си, но той бил пиян и започнал да я бие, така че го изхвърлила. Историята ще се разпространи бързо из квартала. Това достатъчно ще обърка нещата, без да звучи като прекалена измислица. Майер ще си помисли, че Халер е излязъл да кърка и хойка по жени, вместо да си гледа работата. Може да стане подозрителен, но по никакъв начин няма да открие истината.

— Надявам се да си прав — отвърна Ейбрамс.

Аз също, помисли си Ник. Но не го каза на глас.

Те чакаха в кабинета му, като Даниела нервно пиеше чай от портокалов цвят, а Ник джин с тоник. Говориха малко. Той на няколко

пъти се опита да завърже разговор, но тя бе толкова разсеяна, че не му отговаряше, и затова потънаха в мълчание.

Около девет Ник чу някаква кола да спира отвън. Отиде до прозореца и погледна към улицата. Беше полицейска кола. Турски офицер отвори задната ѝ врата и слаб млад мъж със смачкан костюм слезе, влачейки очукан мукавен куфар.

— Той е тук — съобщи Ник.

Даниела стана и оправи нервно роклята си.

— Е? — продължи Ник. — Ще отидем ли да го посрещнем?

— Ник?

Той се обърна.

— Прости ми.

— За какво?

Полицията чукаше на вратата. Ник слезе долу и отвори. Един турски капитан го поздрави и младият мъж с куфара се отдели от сенките. Беше висок, блед, измъчен и изглеждаше ужасно уплашен.

— Амос — рече Ник. — *Bienvenu*. Добре дошъл. Влез.

Ник благодари на полицейския капитан и офицерът, след като го поздрави, се върна в колата си и отпътува.

Младият мъж стоеше до вратата, местеше куфара от едната си ръка в другата и се оглеждаше крадешком с бърз страхлив поглед.

Даниела слезе по стълбите и те се загледаха. Ник очакваше да се хвърлят в прегръдките си, но това не се случи.

— Кой е този човек? — попита тя.

45.

Младият мъж прие с благодарност предложената от Ник храна и омете като прегладнял вълк няколко чинии пържени яйца със сирене. Сега държеше чашката с ракия, която Ник му подаде, сякаш беше скъпоценно яйце от Фаберже.

— В нощта, когато вие дойдохте на „Струма“, бях заспал в кабината на палубата. — Той говореше ниско и монотонно, но не смееше да погледне Ник в очите. — Капитанът ме събуди и ме попита на колко съм години. Нареди ми да стана и се поинтересува говоря ли английски. Отговорих, че мога. После ме попита искам ли да слеза от кораба. Отвърнах, че искам. Тогава ме нарече най-щастливия евреин на света. Заръча ми, ако някой ме пита, да твърдя, че името ми е Амос Симоничи.

— Той ли те подучи?

— Просто ме посъветва да казвам, че съм Амос Симоничи, докато слеза на брега, а след това да се надявам на късмета си. — Погледна умолително Ник. — Нали няма да ме върнете обратно на кораба?

Ник обърна очи към Даниела, ала тя стоеше с гръб към тях и гледаше през прозореца далечните светлини на Пера. Плачеше безмълвно, само раменете ѝ потръпваха.

Ник разбираше какво бе направил капитанът. Бе искал да спаси поне един пътник и щом истинския Амос Симоничи го нямаше, бе се наложило да го създаде.

— Как ти е името? — попита. — Истинското ти име?

— Соломон. Соломон Лебовичи.

— Добре, Соломон. Утре ще те кача на влака за Хайфа. Капитанът е бил прав. Ти наистина си най-щастливият евреин на света. Изправи се и отиде при Даниела, сложи ръце на раменете ѝ.

— Защо той не е на „Струма“? — промълви тя.

— Вероятно е скъсал билета си — обади се Соломон. — Много мои приятели го направиха, когато видяха състоянието на кораба. Може би все още е в Констанца и очаква друг параход.

Даниела потръпна и обгърна с ръце раменете си, сякаш да се стопли.

— Благодаря ти, Ник — прошепна тя. — Благодаря, че опита. Благодаря ти за всичко.

— Съжалявам.

Тя се обърна и го целуна нежно по бузата.

— Вероятно той ще ми пише — рече.

Но Амос никога не го направи. И тя не получи вече вести от него.

46.

Ник стоеше на доковете и гледаше как червено-белият влекач тегли „Струма“ покрай крепостта Румели обратно в Черно море.

Турците не ги бяха предупредили, че ще предприемат това действие, и докато го извършваха, английският посланик все още водеше преговори поне децата да бъдат свалени от кораба.

Седемстотинте души, натъпкани в това пробито корито, никога не видяха прашните брегове на Палестина. Влекачът отрязва въжето, което го свързваше със „Струма“, в спокойните води на Черно море на около дванадесет мили от брега. Безжизненият двигател беше безполезен и корабът мина на дрейф. На другия ден, точно преди разсъмване той избухна в огромно кълбо от пламъци. Въпреки че плаваше под панамско знаме, най-вероятно бе потопен от торпедо на руска подводница.

Беше зима. Онези, които не умряха от първоначалния взрив, скоро намериха смъртта си от хипотермия в ледените води на Черно море.

От всички пътници на „Струма“ един-единствен оцеля.

ТРЕТА КНИГА

Истанбул, август 1943

Тя идваше понякога късно през нощта — една забулена в сенки фигура, която се движеше безшумно по каменистите улици. Чукаше на дървената портичка, две кратки почуквания и едно дълго. Той я очакваше и Даниела се шмугваше вътре, обвита в облак от парфюм.

Играта, която играеха, беше византийска. За да поддържат измамата, че го шпионира, както искаше Майер, беше необходимо да се фабрикува дезинформация, която Даниела да вземе със себе си, за да оправдае своите нощни посещения.

Ник и Ейбрамс много точно планираха какво да ѝ подадат и какво не, защото трябваше да изглежда, че Даниела е стигнала до материалите по правдоподобен начин. Първо ѝ дадоха фалшиви документи, който тя преписа със своя ученически почерк. Ник определяше времето и тя никога не разполагаше с повече от половин час, за да копира онова, което ѝ предоставяше, при това напосоки. Казваше на Майер, че понякога Ник носи документи вкъщи от посолството, което беше самата истина, макар да бе в разрез с протокола. Лъжеше, че ги била преписала, докато е спял.

И като стана негов шпионин, Даниела стана и негова любовница.

Той толкова точно изучи формата на бедрата ѝ, че трябваше само да вдигне ръце, за да си я припомни; можеше да затвори очи и моментално да призове спомена за дългата ѝ тъмна коса върху лицето си, когато тя се навеждаше над него в леглото, за да го целуне.

Скоро я познаваше толкова подробно и интимно, че знаеше как спи — едната ѝ ръка безгрижно метната над главата, лицето — доста намръщено в съня, като непокорно дете. Знаеше как се мята и рита, измъчвана и преследвана от сънища. Опияняваше се от неповторимия ѝ аромат, а когато бяха заедно, поглъщаше сладкия мускус на кожата ѝ като парфюм.

След като Даниела си отидеше, представата за тяхната близост го измъчваше и ревността го гореше като зъбобол. Завиждаше на Майер — макар че бе мамен, нали я имаше при себе си, когато се събудеше

сутрин, и тя бе част от живота му всеки ден! Това Ник искаше най-много от всичко на света.

Никога не бе сигурен какво се крие зад нейните загадъчни златисти очи. Чудеше се за Майер и си задаваше въпроси — какви лъжи му поднасяше, как успяваше да го измами? Веднъж, след като правиха любов, Даниела му каза:

— Не съм стигала дотук със Зиги.

— А какво правиш? — Преструваш ли се? — попита я Ник.

Разбира се, отвърна тя, и всички негови съмнения и мъки го запариха като горещи въглени, защото се запита дали не се преструва и с него. Как би могъл да узнае?

Често я сънуваше и се събуждаше от истинска физическа болка, когато посягаше с ръка да я потърси и откриваше, че мястото е празно и тя не е до него. Ник действаше против себе си — част от него търсеше начин да я откъсне от Майер, докато професията и задълженията му изискваха да направи всичко възможно да я запази под един покрив с него, та да може тя още дълго да се възползва от благоволенieto му.

Една вечер Ник работи до късно в кабинета си, изучавайки документите от папка, която бе донесъл от консулството. Същата вечер щеше да се види с Даниела за пръв път от почти четири седмици и всяка минута се ослушваше за звука от стъпките ѝ по паважа навън.

Досието бе на операция „Цицерон“, негова собствена разработка. Ян Романеску беше оцелял след погромите и разстрелите, извършени от „Желязната гвардия“, и отново бе влязъл в контакт с него чрез турски бизнесмен на име Омар Калмаз. Бившият двоен агент сега работеше в една комунистическа организация в Добруджа и молеше Ник англичаните да ги снабдят с радио и експлозиви. Отдел „Специални операции“ в Кайро изпрати свой експерт по саботажите на име Джордан — Ник бе видял този човек за последен път в мазето на легацията в Букурещ. Подготви план как да го спуснат, екипиран с радиопредавател, придружен от обучен оператор, на юг от Констанца, така че веднага да се свържат с групата на Романеску.

Когато чу стъпките на Даниела в уличката, изостави документите и отиде в градината, за да отключи вратата. Веднага след като тя влезе

вътре, двамата се хвърлиха в обятията си. Ник я занесе на ръце по стълбите до спалнята и те се строполиха изнемощели от нетърпение и страст в леглото.

Правиха любов бързо, задъхано, нетърпеливо. Раздялата и невероятното физическо привличане, което изпитваха един към друг, бяха по-силни от тях.

Когато бяха заедно, винаги им се струваше, че най-сетне са се завърнали у дома.

В съня си той приличаше на малко момче. Тя погали нежно лицето му. Беше изпълнена с непоносима нежност и тъга. Притежаваха само този миг и това беше всичко, което можеха да имат. Каквото и да се случеше, помисли си Даниела, тези техни мигове щяха да останат завинаги с нея. Никой не можеше да ѝ вземе спомените.

Но защо не мога да имам повече? — помисли си с тъга тя. Защо трябва да бъде така?

Даниела го целуна нежно по челото и стана, чувствайки влагата между бедрата си. Колко много искаше някой ден това да стане част от него, която да расте в нея. Но знаеше, че е невъзможно и никога няма да се осъществи.

Сърдита и гневна на съдбата си, тя избърса сълзите, облече една негова риза и излезе от стаята.

Ник отвори очи, чудейки се колко време е спал. Спомняше си, че след като се любиха, говориха тихо в тъмнината, но не знаеше кога е заспал.

— Даниела?

След секунди тя се появи на прага на спалнята.

— Да, Ник?

— Къде беше?

— Отидох да ти донеса нещо за пиене — отвърна и му подаде чаша вода, след това седна на леглото.

Пресегна се да запали свещта на нощното шкафче. Носеше една от неговите ризи; ръкавите бяха прекалено дълги и стигаха до върха на

пръстите ѝ, а краищата на ризата — почти до коленете. Изглеждаше възхитително невинна и прелъстителна.

Тя се претърколи на леглото и седна върху него, пръстите на едната ѝ ръка се заровиха в космите на гърдите му.

— Не знаех къде си отишла. Дълго ли спях?

— Само няколко минути.

— Извинявай.

— Не ставай глупав.

Подеха обичайните си разговори — понякога продължаваха с часове. Тя му задаваше безброй въпроси за Англия; Гилдфорд, където той живееше, за нея бе толкова екзотичен, колкото за него Букурещ.

Животът им не можеше да бъде по-различен. Тя бе ходила на училище всеки ден по тесните калдъръмени улички, където бе изучавала иврит и Талмуда^[1], а белобради старци бяха рецитирали Тората^[2] в прашните класни стаи. Местните румънски момчета я бяха замеряли с камъни и ѝ се бяха подигравали от другата страна на улицата.

Ник беше учил в пансион, където възпитаваха момчетата с бастун, студени душеве и кални футболни игрища, бе се връщал къщи единствено за Коледа и през лятната ваканция.

Нямаше никога да забрави изражението на лицето ѝ, когато ѝ разказа за интерната — тя не можеше да повярва, не можеше дори да си го представи. Самият Ник бе смятал този си начин на живот за съвсем нормален, докато не порасна и не срещна хора, които бяха прекарвали целия си живот при семействата си и не бяха се разделили с близките си. За нея неговото детство бе толкова жестоко и изпълнено с насилие, колкото нейното за него, свят, в който може да бъдеш пребит само защото имаш друга религия, изповядваш чужда вяра.

— Моето семейство е живяло в една и съща къща в еврейския квартал повече от сто години. Баща ми наруши традицията и се преместихме на булевард „Братиану“, когато бях на седем години. Стана страшен семеен скандал.

— Семейството ти ортодоксални евреи ли са?

— Спомням си еврейските празници, когато бях дете. Чичовците ми носеха кафтани, бели чорапи и шапки, обрамчени с кожа. Баща ми беше първият, който се промени. — Тя се усмихна на друг свой спомен. — В Англия има ли печени кестени?

Той кимна.

— Да, можеш да си купиш от уличен продавач през есента.

— Когато бях малко момиченце, баща ми носеше от тях. Купуваше ги от един човек, който ги печеше на улицата в ръждясал червен самовар.

— Не мога да си представя, че си била малко момиченце.

— Бях мършава и тънка като пръчка, само кожа и кости, имах големи зъби.

— Обзалагам се, че всички момчета са били луди по теб.

— Имаше само едно.

— Не ти вярвам.

— Той беше първото момче, което ме целуна. Бях на петнадесет години, той ме вкара във входа на малка книжарничка на път за вкъщи от училище. Спомням си, че не ми допадна. Направих го само защото исках той да ме хареса.

— Какво стана с него?

Тя сви рамене.

— Не знам. Семейството му се премести.

— Колко време го познаваше?

— Не искам да говорим за това — прекъсна го Даниела. — Тази нощ ми се ще да забравя всичко за Румъния. Нека да говорим за нещо друго. Разкажи ми за Лондон. За Парламента. Виждала съм снимки. Там има голям часовник.

— Биг Бен.

— Може ли от върха му да се види целия Лондон?

— Не е толкова голям.

— Имате червени пощенски кутии като стълбове. Хората пускат писмата си в тях. Често съм си представяла как ще отида там. Баща ми посети Сорбоната в Париж. Обеща, че ще ме вземе със себе си във Франция и Лондон, но... Вероятно някой ден все пак ще отида. Някой ден.

— Когато всичко това свърши.

— Тази война никога няма да свърши. Ще продължи вечно.

— Даниела, предложих да ти извадя паспорт и виза, мога да го направя веднага, ако искаш.

— Можеш да ги извадиш за мен, но не и за всички онези хора от „Струма“ и един Господ знае за колко още други. — Лицето ѝ омекна,

тя взе ръката му в своите. — Нали не съжаляваш, че ме срещна?

— Защо трябва да съжалявам?

— Всичко се случва.

Какво имаше предвид? Понякога Ник си мислеше, че да обича Даниела, бе като да бъде в стая, пълна с огледала. Тя го обичаше, но не искаше да бъде с него, и никога не говореше за бъдещето.

— Трябва да вървя.

Ник мразеше тези думи. За няколко часа войната, която висеше над тях, се оттегляше в някаква ниша, и Ник можеше да си въобрази, че са любовници без усложненията, които стояха помежду им. Можеше да си представи как ще се събуди на сутринта с нея, все едно тази нощ тя нямаше да си отиде. Но след това Даниела произнасяше омразните думи: „Трябва да вървя“ и ефимерното естество на техния любовен роман се сгромолясваше обратно в пропастта от обърканост и самота, в каквата се бе превърнал всекидневният му живот. Всеки път Ник чувстваше все по-силно, все по-безнадеждно да го обхващат скръб и безпокойство, и никога не знаеше дали това не е последният път, когато са заедно.

— Трябва ли да тръгваш наистина?

Чу я как си облича дрехите в тъмнината.

— Зиги ще побеснее, ако остана цяла нощ при теб.

— Ти просто си вършиш работата — отвърна горчиво той.

— Когато само спя с теб, върша работата си. Ако не се върна цяла нощ, може да си помисли, че съм се влюбила в теб.

— А ти влюбила ли си се? — попита той и затаи дъх.

Тя не му отговори. Вместо това се наведе над него и го целуна в устата. Ник протегна ръка и я прегърна през кръста, опитвайки се да я събори обратно при себе си. Даниела се разсмя и се освободи, оправяйки презрамката на сутиена си върху рамото.

Все още не бе отговорила на въпроса му.

— Наистина трябва да тръгвам.

— Остани — рече Ник и начинът, по който го каза, не й позволи да се пошегува. Сега обуваше копринените си чорапи.

— Не мога.

— Няма нужда да се връщаш при него.

— Тогава кой ще шпионира Абвера за теб?

Даниела се изправи, изплъзна се от лунните сенки и сребърната флуоресценция я разкри по бельо и копринени чорапи. Беше така болезнено красива! Ник искаше да запази този миг, да го съхрани дълбоко в себе си, да го скрие неизличително в паметта си за времето, когато щеше да е отминал.

— Нима Майер си мисли, че съм пълен глупак?

— Казва, че жените били твоята слабост — отвърна тя. Взря се в очите му и това бе мигът, в който всеки от тях би могъл да проговори и да каже всичко. Но и двамата запазиха мълчание.

Той въздъхна при вида на змиевидната извивка на гърба ѝ, когато тя облече роклята си през глава. Да я наблюдава как се облича, беше едновременно еротично и депресиращо изживяване. Всеки път бе едно малко сбогуване, нещо като репетиция за последната окончателна раздяла.

— Бъди внимателна — предупреди я Ник.

— Той не подозира нищо.

— Ако някога открие, че го шпионираш, ще те нарани. — Не можеше да произнесе думите „Ще те убие“. Не можеше да понесе мисълта, че нещо такова би могло да ѝ се случи.

Тя отметна буйната си коса и завъртя очи, усмихвайки се.

— Винаги съм внимателна. — Ах, тази нейна усмивка! Беше специална, заслепяваше и обезоръжаваше. Тя бе най-силното ѝ оръжие. С нея Даниела мамеше света и го караше да мисли, че е самоуверена и доволна от живота, макар че само допреди миг бе плакала.

— Какво ще стане, ако Майер се върне някой ден и завари сейфа отворен, а ти не си имала време да прибереш документите?

— Чувам колата му, когато пристига. Винаги имам време да прибера всичко?

— Ами ако някой от прислугата влезе неочаквано?

— Никой не го прави.

Ник поклати глава. Не бе нито убеден, нито успокоен. Не му харесваха рисковете, макар сам да я бе помолил да ги поеме.

През изминалите две години беше научил много неща за Майер. Знаеше например, че неговите разнообразни бизнес интереси на Балканите — а именно универсален магазин в Букурещ, хотел в

София, склад за подправки в Истанбул, бяха съвсем истински, защото Майер произхождаше от много богата пруска фамилия.

Преди войната бе служил във флота под командването на Канарис и имаше докторат по балканистика от университета в Хайделберг. Беше изпратен в Истанбул лично от адмирал Канарис като доставчик на коноп.

Това бе най-добрият вид прикритие за всеки разузнавач — да имаш истинска работа и всички да виждат, че си я вършиш. Но Майер не приличаше на търговец на коноп. Патрицианските черти, посивелите кичури на слепоочията и леденосините очи го караха да изглежда точно такъв, какъвто бе — потомствен аристократ, човек, свикнал с парите, богатството и властта.

Ник бе установил, че Майер често пътува между Берлин и Истанбул, като пренася важни документи, които връчва лично на самия Канарис в главната квартира на Абвера. Бе проучил също, че разполага с тайни квартири на площад „Таксим“ и на булевард „Истиклял“, както и с агенти в България, Истанбул, Анкара, Багдад, Палестина и Дамаск.

Но за самия Зигфрид Майер не знаеше много. Даниела не говореше за любовника си.

— Безсмислено е. Това няма да помогне на войната — казваше му тя, — а само ще те нарани.

Така че той не научи подробности за техния съвместен живот. От оскъдните реплики, които бе изпускала пред него, разбра, че Майер има родилно петно на дясното бедро, че обича да пие бира на вечеря и че предпочита турските цигари пред немските; но за какво си говореха те, как живееха, дали се смееха заедно, дали споделяха... О, не, Даниела пазеше тези неща в тайна.

— Как го правиш с него? — попита я веднъж. — Любовта, искам да кажа.

— Казах ти. Защо ми задаваш такива въпроси? Какво искаш от мен?

— Ти никога не говориш за него.

— Какво искаш да знаеш? Защо непрекъснато ме разпитваш? Това само ще те разстрои. Защо непременно държиш да се самоизмъчваш?

— Просто искам да знам. Това е всичко.

— Той е добър с мен. Внимателен е, макар да знам, че ти не ми вярваш. Разбира се, че чувствам нещо към него. Ти за каква ме мислиш?

— Някога пита ли за мен?

— Разбира се.

— И ти какво му казваш?

— Казвам му, че ме обичаш.

— И какъв е неговият коментар по този въпрос? Не подозира ли, че може да играеш двойна игра?

— Лъжите, които фабрикуваш за него в тези пликове, очевидно са прекалено добри. — След което го целуваше, както винаги, когато искаше да го разсее.

Сега през прозореца надничаше тънък резен от луната. Полумесецът на Мохамед, който плуваше в студеното, обсипано с ярки звезди небе. Ник искаше да задържи този миг и никога да не я пусне. Но Даниела се облече и явно очакваше от него да я изпрати. Нощта бе преминала бързо; никога няма начин да върнеш нощта.

Вървеше заедно с нея надолу по хълма към спирката. След няколко часа пазарът за плодове щеше да оживее — продавачите вече подреждаха своите сергии в тъмнината, мина камион, препълнен догоре с дини, светлините на фаровете му препускаха по стените, докато той подскачаше по камъните. Хамалите се бяха превили надве под тежестта на камарите от плетени кошове, запътили се към още един дълъг, изпълнен с черна работа ден, преди дори слънцето да се е появило на небето.

Ник чу рева на сирена откъм доковете, докато древният град лениво се събуждаше. Лимонов изгрев. Даниела вървеше до него с изправен гръб, тъмната ѝ коса бе покрита със зеления копринен шал. Една жена — олицетворение на грацията и самоувереността.

Една загадка. Жена, в която не би трябвало да се влюбва, макар вече да бе убеден, че бе търсил точно тази жена през целия си живот.

Намериха такси пред пазара за подправки. Шофьорът беше заспал на волана. Ник се наведе и го бутна по рамото, за да го събуди, сетне му даде адреса на площад „Таксим“.

— Кога ще те видя пак?

— Скоро.

Тя влезе в колата. Връщаше се в другата къща, при другия мъж.

Ник се наведе към прозореца.

— Бъди внимателна.

— Обичам те — прошепна тя и го целуна.

Това го потресе. Остана втрещен и дълго гледа след червените стопове на таксито, докато те изчезнаха по моста Галата. Даниела за пръв път му казваше тези думи.

Ник се върна обратно по хълма. Джамията на Сюлейман се очертаваше на върха като огромна женска гръд. Парфюмът на Даниела бе пропилил в дрехите му и остана там през целия ден.

[1] Сборник правила и предписания, съставен въз основа на тълкуването на старозаветните книги, който урежда всички аспекти на живота на вярващите евреи. — Б.пр. ↑

[2] Закон — название на първите пет книги от Библията, наречени у нас Петокнижие, приписвани на Мойсей. — Б.пр. ↑

48.

Рибарските лодки се блъскаха и бутаха една в друга на кея, но рибарите никога не губеха равновесие, подвикваха на минувачите и привличаха вниманието им към дървените табли с риба, наредени на палубите им. Ако нямаше достатъчно клиенти, Константин слагаше една жива риба в тенекиена кутия и я хвърляше на палубата на лодката, където тя подскачаше и дрънчеше, и събираше до парапетите малка тълпа от зяпачи, които се смееха и сочеха кутията с пръст. Минувачите извикваха своите поръчки, в лодката падаха монети, и след като парите биваха събрани, една торба, съдържаща рибата, се изпращаше на купувача.

Константин видя Ник и хвърли въже: за да приближи лодката до кея. След това пъргаво скочи на пристана.

Беше посивял от сол, с набола тридневна брада и провиснали тъжни мустаци, които му придаваха постоянно нещастен вид. Дългата му коса беше отъняла и опадала и няколко останали косъма се вееха около голия му череп като струни на китара.

Ник му предложи цигара и я запали. Отблизо можеше да види, че пръстите на рибаря са черни от моторното масло, а зъбите му са кафяви и разядени.

— Добруджа — рече тихо Ник.

Константин се усмихна. Беше роден и бе преживял целия си живот в едно село на петнайсетина километра югоизточно от Добруджа.

— Мога да се оправя и да намеря пътя с вързани очи.

— Трябва да прехвърлим трима души. Обичайното заплащане.

— Не ме интересуват парите. Кога?

— Ще те осведомя.

Константин скочи обратно в лодката и се присъедини към двамата мъже от екипажа си, евреи като самия него, от същото село в Добруджа.

Старият рибар хвърли друга тенекиена кутия на палубата и няколко ученичета записаха от възторг. Той им изпрати един лефер.

Собствените му внуци трябваше да бъдат на същата възраст, ако все още бяха живи.

49.

Саботажът на вражески инсталации и инфраструктура някога беше в сферата на компетенции на „Секция Д“ от Британските тайни разузнавателни служби, но в началото на войната Чърчил сформира отделна организация, наречена „Специални операции“, която да се заеме с тези задачи. Те бяха независими, те бяха ренегатите на службата. Странниците, блудните синове. За мандарините във Форин Офис станаха по-омразно звено дори и от самото Гестапо.

Според Ник за разделянето на двете организации имаше достатъчно сериозни причини. Агентите на „Специални операции“ бяха обучени за единични актове на саботаж, докато офицерите като него се занимаваха с дългосрочно разузнаване, което изискваше правдоподобно прикритие, осигуряване на безопасност и огромна доза търпение. Така или иначе бяха различен тип момчета, беше чул да говорят колегите му помежду си; те бяха шахматистите, докато момчетата от „Специални операции“ бяха... ами те бяха просто каубои.

Точно такъв един каубой пристигна в Истанбул от Кайро. Патрик Джордан беше висок и хубав мъж с вид на колежанин. Един любезен и приветлив възпитаник на Оксфорд със синини от гребане и ръгби по тялото и вечно стисната между зъбите лула, която обаче рядко биваше запалена.

Ник си спомняше много добре как същият този Джордан си играеше с детонатора в мазето на посолството в Букурещ.

Сега той, Джордан и Ейбрамс се бяха събрали в конферентната зала в офиса на „Специални операции“ в Истанбул и разглеждаха картата на Румъния, просната върху полираната дъбова маса. Джордан, облечен в морскосин пуловер с поло яка и торбести панталони цвят каки, я гледаше с ученически интерес.

Офисът се помещаваше в къща от осемнадесети век, близо до „Парк Хотел“ и германското консулство. Ник погледна през прозореца и видя германския посланик Фон Папен да пуши и да се смее със

сътрудниците си от персонала в раззеленената градина зад стената на оградата.

Там беше врагът.

— Лодката ще акостира тук, на петнайсет километра южно от Добруджа — каза той, като върна вниманието си към картата. — Капитанът Константин ще хвърли котва в залива и вие и вашият радист ще бъдете свалени на брега с лодка. Водачът на местната съпротива — Романеску, ще ви чака на плажа. Ще сигнализира с фенерче — две дълги и една къса светлина.

Джордан кимна, изглеждаше прекалено спокоен за мъж, който отива на война.

— Този Константин надежден ли е? — попита кратко.

— Напълно.

— Вие ще дойдете ли с нас? — продължи Джордан.

Ник кимна.

— Да. Искам да говоря с Романеску. Ще остана през нощта и на другия ден ще се върна с Константин.

— Между другото, хората, с които ще прекарате следващите шест месеца, са марксиста — намеси се Ейбрамс.

Джордан го погледна озадачено.

— Това има ли значение?

— Може би ще има, но по-нататък. След войната.

— Сигурен съм, че те искат да видят германците вън от Румъния толкова силно, колкото и ние.

— Вероятно. Но ще се превърнат в главоболие за нас, когато войната свърши.

— Първо трябва да я спечелим.

— О, не мисля, че има някакво съмнение кой ще спечели тази война — рече снизходително Ейбрамс. — За да бъде честен, трябва да призная, че Сталин ме притеснява много повече от Хитлер. Само се надявам, че няма да помогнем Румъния да се превърне в друга Русия.

Джордан погледна Ник, търсейки подкрепа.

— Руснаците са наши съюзници, сър.

— Когато в Лондон вземат решения, не мислят за последиците. Но войната няма да продължи вечно и тогава не политиците, а хора като Ник и мен ще трябва да оправят забърканите от други каши. Нима искаш да видиш Румъния присъединена към Русия, а, Джордан?

— Вярвам, че всеки има право на самоопределение.

— Аз пък знам, че Сталин не би се съгласил с теб.

Ейбрамс отиде до прозореца. Беше отворен и се чуваше смехът на Фон Пален, който се забавляваше от някакъв виц. Странна война.

— Погледни го — рече Ейбрамс. — Неискрен. Егоистичен. Амбициозен. Това е човек, с когото можем да правим сделки.

Ник видя изражението на Джордан. Малко хора харесваха Ейбрамс, сега беше сигурен, че Джордан не е от тях.

По-късно, докато пътуваха по „Истиклял“ на задната седалка на колата, Ейбрамс се обърна и му рече:

— Странна птица е този Джордан. Не съм сигурен, че го харесвам.

— Да, сър.

— Но това са момчетата от „Специални операции“. Прекарали са детството си в правене на бомбички от захар и бензин, така мисля. Както и в късане крилата на мухите. Някога късал ли си крилата на муха, Дейвис?

— Не, сър.

— Ами да, сигурно е така. Ето защо работиш при нас. Как е съпругата ти?

Неочакваният обрат на разговора изостри вниманието му. Зачуди се кой ли знае за връзката му с Даниела. Най-вероятно всички.

— Мисля, че ѝ е доста тежко в родината.

— Сигурно ѝ липсваш.

— Трудно е да отглеждаш деца сам.

— Разбира се. Все пак е важно да имаш постоянна жена, Дейвис. Ако си амбициозен. Да говори добре, да се облича добре, такива неща. Помниш това, нали?

Те преминаха през портала на консулството. Това беше всичко, което Ейбрамс каза. Може би всичко, което бе необходимо да каже.

Ейбрамс може и да не харесваше Джордан, но Ник смяташе, че е приятна компания, и тази вечер двамата се уговориха да отидат да пийнат на площад „Таксим“ за успеха на мисията си. Вървяха по тъмната улица, успоредна на булевард „Истиклял“, под оловното небе, покрай редица ваксаджийчета с техните малки столчета, шишенца,

тубички и четки за лъскане с бронзови дръжки. Прекосиха площада, пазейки се от автобусите и дрънчащите трамваи. Трамваите бяха пълни с хора. Някои висяха като гроздове отстриани на вратите, а звънците френетично звъняха, разлюлени от движението по линиите, за да предупредят и разпръснат разсеяните пешеходци. В центъра на площада имаше голям сив паметник, издигнат в чест на падналите във войната за независимост. Турците бяха видели и преживели много войни в своята история; Ник разбираше защо не искаха да вземат участие в тази.

— От колко време работиш за Ейбрамс? — попита Джордан.

— Три години вече.

— Странен човек, нали? През цялото време очаква уважение и прочее.

— Така е, предполагам. Винаги се държи високомерно и с подозрение по отношение на руснаците.

— Еврейче ли е?

Ник кимна.

— Е, някой ден ще се научи на демокрация. — Джордан се ухили, лулата стърчеше незапалена между предните му зъби. — Господи, толкова ми се пие, че мога да пресуша цяло езеро. Може да ме наречеш луд, но войната ме изнервя.

Над вратата висеше неонтова табела, на която пишеше: АРИЗОНА. От вътрешността на сградата се носеха звуците на турска музика. Ник поведе Джордан по витата стълба надолу към задимен малък бар, с безвкусно позлатени стени и толкова мръсни огледала, че отраженията в тях бяха повече от неясни. Беше горещо и лъхаше на тютюн и кисела воня от пот.

В кръчмата имаше само един посетител — турчин, с тъмен западняшки костюм, който се наливаше бавно и в самозабрава в ъгъла. Няколко неустойчиви, клатеци се маси и столове бяха поставени пред ниска сцена, където една отегчена и доста пълна млада сирийка изпълняваше кючек.

Ник поръча бутилка ракия и две чаши. Първото питие бе, за да намали напрежението, стегнало раменете му, и да прогони болката зад очите; второто, за да направи отблъскващата танцорка на кючек по-приятна, отколкото бе; третото, за да направи света по-поносим. По-дружелюбно, по-хубаво и по-милостиво място.

— Страх ли те е? — попита Ник, когато бариерите помежду им паднаха, пометени от силния алкохол.

— Опитвам се да не мисля за това. — Лулата танцуваше между зъбите му. — Най-много ме тревожи предателството. Човек никога не знае кога ще му се случи и страшното е, че обикновено те предава човек, на когото вярваш. Някой, който ти е близък. Бил ли си някога предаван, Ник?

Ама че въпрос, помисли си Ник.

Най-често е някой, на когото вярваш...

Джордан бръкна в джоба на панталона и извади портфейла си. Измъкна от него снимката на красива млада жена с две малки момиченца. Усмивките им с цвят на сепия осветяваха света, а зад тях се виждаше някаква долина в Шотландия, поставена в лондонското студио като фон.

— Нашата работа е игра за сам човек, единак — рече той. — Но можеш да умреш също толкова лесно и в армията, и във военновъздушните сили.

Джордан погали с любов трите лица на снимката.

— Женен ли си, Ник?

Ник извади своята семейна снимка, по-малка, леко смачкана в ъглите, направена преди пет години. Не беше я поглеждал от месеци. Колко болезнено и срамно!

— Момчетата вече са големи — поясни той. — Сякаш е минала цяла вечност, откакто бяха малки.

— Децата имат навика да растат.

— Жена ми и аз... Ами какво да ти кажа, нещата между нас не вървят.

— О, извинявай.

Той не знае какво да ми отговори, помисли си Ник. Хората никога не знаеха.

— Вината е моя. Аз се отчуждих и завързах връзка с друга жена.

Джордан пресуши чашата си. Ник му наля, а също и на себе си.

— Ах, ти, глупав стар коцкар!

Ник се засмя. Това, че Джордан не бе нито възмутен, нито объркан от признанието му, го успокои.

— Предполагам, че съм точно такъв. Но какво да направя, като се влюбих в тази жена! И все още съм влюбен.

Джордан разгледа замислено лулата си, сякаш проявяваше разбиране.

— Имал си лош късмет.

Лош късмет, значи. Хм, май наистина харесваше този човек, помисли си Ник.

— Зависи как гледаш на това.

— Има само един начин, по който да гледаш. Преебал си се.

Неприличната дума падна в тишината като счупена стъклена чаша.

След това Ник се разсмя. „Той е прав, помисли си, преебал съм се.“

— И така да е, не мога да кажа просто „Съжалявам“. Аз я обичам. Все още я обичам.

— Колко време продължава това?

— Повече от две години.

Танцърката на кючек слезе от сцената. Пияният турчин в ъгъла ентусиазирано заръкопляска.

— И какво смяташ да правиш?

— Не знам. Много е сложно. Разбираш ли, тя също работи на наша страна.

— Значи правиш това, за да помогнеш войната да свърши? — попита Джордан.

— Да — кимна Ник. — Това е моят принос да разбием Хитлер.

— Амиии, сигурен съм, че ще те споменат в телеграмите — проточи вяло Джордан и Ник се усмихна. — Бъди внимателен — добави, което беше странен съвет от страна на човек, който по своя собствена воля щеше да отиде в тила на врага, зад вражеските линии, където можеше да бъде измъчван и вероятно убит, ако бъде хванат.

Привършиха бутилката ракия и се върнаха в посолството в ранните часове на другата сутрин. Ник позвъни на нощния пазач и помоли някой да ги закара вкъщи.

50.

След като се върна у дома, Ник се изпъна в креслото и се замисли за Дженифър, за момчетата, за последния път, когато ги бе видял. Беше се прибрал за кратко в Англия миналата година, посланикът му бе осигурил място на един миноносец от кралските военноморски сили.

Дженифър го посрещна на пристанището в Портсмут. Водеше със себе си две едри момчета и на Ник му бяха необходими няколко секунди, за да осъзнае, че това са неговите синове, бяха станали почти мъже.

Той и Дженифър се прегърнаха като непознати. С Джеймс и Ричард само си стиснаха ръцете.

Къщата в Гилдфорд изглеждаше по-малка. Беше се променила по необясним начин. Тя принадлежеше на друг живот. Сега в средата на задния двор имаше противовъздушно скривалище и от къщите, които той помнеше от детството си, бяха останали само купища отломки благодарение на Луфтвафе.

През нощта Ник и Дженифър правиха любов за пръв път, откакто тя бе напуснала Букурещ. Беше истинска катастрофа. През цялото време той мислеше само за Даниела. Дженифър сигурно бе усетила това и се бе почувствала сама.

След това обаче тя поглади косата му и прошепна:

— Научил си някои нови номера.

Той не беше си и помислил дори, че може да бъде толкова прозрачен и да се издаде така глупаво. Лежеше в тъмнината и слушаше биенето на сърцето си, а клоните на ябълката удряха по прозореца на спалнята. Може би трябваше да започне да говори, да се оправдава и да обяснява, но вместо това откри, че задържа дишането си, очаквайки Дженифър да му зададе следващия неизбежен въпрос.

— Има ли друга жена? — прошепна тя.

Ник смяташе, че ще се чуе да отрича, да каже „не“, да се опита да спаси брака си. Но не беше ли това просто измама? Подозираше, че ако отрече, жена му ще приеме измамата и животът им ще продължи.

Тя беше свикнала с неговия изпълнен с тайни живот, това просто щеше да бъде още една тайна, в края на краищата. Така че очакваше от устата му да излезе лъжа, но не стана така и вместо това се чу да казва:

— Да.

Дженифър стана от леглото и влезе в банята. Чу я, че пусна крана на чешмата, вероятно за да не може да долови плача ѝ. Застана на прага, искаше да я прегърне, но някаква част от него се противеше.

— Съжалявам — успя да промълви.

Тя плисна лицето си със студена вода.

— Мислиш ли, че не знаех?

Не, не го и допускаше. Две години са дълъг срок за изпитание и за най-издръжливия и здрав брак, а техният не бе чак толкова здрав.

— Можем да се справим — рече тя. Ник не отговори. — Случва се непрекъснато, и в най-добрите семейства — продължи жена му.

Така беше, това беше истината. Случваше се. Откакто свят светува мъжете имаха любовни връзки с други жени, а съпругите им прощаваха. Но това се отнасяше за мъже, които искаха бракът им да оцелее, без значение колко се е обезценил и колко нечестни са станали самите те.

— Съжалявам, Джен — рече той. — Не бях го планирал.

— Не искам да знам подробности.

— Мисля, че бихме могли поне да говорим.

— Не смятам така. Не желая да го обсъждаме.

Тя се върна в леглото. Той легна до нея, и двамата бяха обърнати с гръб, но така и никой от тях не заспа. Чаршафите бяха студени.

Навън новата луна плуваше между облаците и той се зачуди дали Даниела я вижда в момента от моста Галата.

След толкова много време момчетата му бяха непознати. Осъзна, че трябва да ги опознае наново, а нямаше време. Докато дойдеше моментът, в който те да го приемат отново като техен баща, щеше да е време да се връща в Истанбул.

Те, разбира се, вече не се интересуваха от нещата, които бяха правили с него преди войната. Бяха прекалено големи за игри на криеница, гоненица и жмичка и прекалено малки, за да отидат в кръчмата и да изпият по една бира. Бяха се променили, не само

физически, но и по характер. Ковкият метал на младостта бе започнал да се втвърдява.

Ричард, вече навършил петнадесет, се бе превърнал в книжен плъх. Това разочарова Ник толкова, колкото впечатляваше Дженифър, която кроеше планове да го направи лекар. Джеймс сега беше с няколко пръста по-висок от баща си и опитите на Ник да играе футбол с него бяха посрещнати с нещо като едва прикрито пренебрежение, защото Джейми вече бе много по-сръчен от него.

Той ги изведе на чай и сладкиши в града. Разговорът беше труден и едва вървеше, с дълги неловки паузи и запъване. Джейми говореше повече, разпитваше го за Истанбул, за джамииите, за това как ходят облечени хората там, но повече искаше да знае дали баща му е участвал в някоя битка и изглеждаше разочарован, когато му обясни, че Турция е неутрална страна и че е видял от войната само няколко блуждаещи бомбардировача, които от време на време се появяваха в небето над Истанбул.

Не можеше да каже истината за себе си дори на синовете си.

Джеймс се поинтересува от работата и Ник обясни, че работи в един кабинет в консулството. Синовете му очевидно бяха разочаровани. Всеки син иска баща му да бъде герой, а героите не седяха на бюра. Може би един ден щеше да може да им каже истината.

— Кога ще се върнеш? — попита неочаквано Ричард. Беше разтрошил кейка в чинията си, превръщайки го в купчинка трохи.

— Не знам. Когато войната свърши.

Ричард загледа втренчено покривката на масата.

— Когато се върна от Букурещ, мама плачеше през цялото време.

— Продължи месеци наред — допълни Джеймс.

— Предполагам, че съм й липсвал.

— А тя липсваше ли ти? — попита Ричард. Ник прочете по изражението на лицето му, че повече не може да се отнася с него като с дете.

— Разбира се.

— Мама вече е по-добре — рече Джеймс. — Излиза повече.

Двете момчета се спогледаха, сякаш заговорничеха за нещо. Очилата на Ричард отразиха светлината, когато завъртя глава. Настъпи дълга, неловка тишина.

— Какво ви става? — попита Ник.

— Мама си има нов приятел — изтърси Джейми, а Ричард се опита да го скрита под масата.

— Престани, Ричард! — Ник моментално съжали, че го е скастрил. Момчето бе на негова страна. После се обърна към Джеймс. — И кой е този приятел?

— Някакъв майор от военновъздушните сили.

— Съмнителен тип, черноборсация — вметна Ричард.

— Води мама на кино.

— Не е вярно! Никога не го е правил! Не го слушай!

— Сигурен съм, че няма нищо нередно — каза Ник. — Майка ви е много самотна. Аз не се сърдя. — Усмихна се, за да покаже, че всичко е наред, но те не бяха глупави. Същевременно почувства острото пробождане на ревността. Не искаше Джен да е нещастна, дори се бе надявал да си намери някого, който отново да я обича. Но друга част от него явно изискваше жена му да му остане вярна завинаги. Това негово чувство за собственост дори го изненада.

Замисли се дали да я попита за майора по-късно, или да последва примера ѝ — може би щеше да е по-добре да не знае.

Англия не беше същата. Не бе страната, която Ник остави преди четири лета. Беше по-намръщена и вероятно по-малко оптимистична, имаше прекалено много вдовици и майки, загубили синовете си.

Това бе една Англия на купоните за хранителни дажби и яйцата на прах, на газовите маски, които всеки носеше на рамото си в мукавена кутия, и колбасите под тезгяха на месаря.

Веднъж отидоха в Лондон да пият чай в кафене „Лион“. Ник видя със собствените си очи какво бяха сторили немските бомби на града и почувства вина за това, че не споделяше нещастията на своите сънародници. Докато те страдаха от блицкрига, той бе завързал любовен роман в един грандхотел в Букурещ.

Изпитваше странно чувство за раздвоение. Тялото му бе в Англия, но мисълта и духът му витаеха в Истанбул. Вътрешният му взор следваше една елегантна жена със зелен шал върху тъмната коса, която вървеше по калдъръмените улици на древната отоманска империя, покрай старинните къщи, наредени по „Сюлеймание“. В представата му тя спираше пред една къща с боядисана в зелено врата

и поглеждаше към балкона; върху лицето ѝ бе изписано изражение, което някой случаен минувач би могъл да определи като копнеж.

След онази първа нощ той и Дженифър повече не говориха за Истанбул. Веднъж Ник се върна вкъщи и я чу да плаче в банята, но когато я повика, тя заключи вратата.

Седмица по-късно жена му се почувства достатъчно силна, за да разрови раната. Седяха на градинските столове в задния двор и четяха неделните вестници. Това беше семеен навик, на който някога той се бе наслаждавал; сега препалената търпимост и ленивото спокойствие го дразнеха и тревожеха.

— Какво има?

— Трябва да поговорим, Джен.

Тя сгъна вестника.

— Слушам те.

Но продължиха да седят в мълчание. Ник не искаше да я нарани, но както изглежда изборът му бе между две възможности — да я напусне или да живее в чудовищна лъжа.

Дженифър първа наруши дългото мълчание.

— Знам, че спиш с друга жена. Това започна още в Букурещ, нали?

— Наистина започна там. Само че не спях с нея.

— Я, стига! Не ме лъжи!

— Това е истината.

— Нима си въобразяваше, че не знам?

— Не знам какво си знаела и какво не.

Стегната, измъчена, крива усмивка.

— В известен смисъл прозрачността ти е добродетел. Мога да чета в теб като в книга.

— Книгата не е много добра.

— Моля. Спести ми твоите изявления от рода на *mea culpa*^[1]. Тази връзка все още ли продължава?

— Момчетата ми казаха, че се виждаш с някакъв мъж — нападна я вместо отговор.

Тя му отправи отровен поглед.

— Значи сме квит, нали така? Сигурно ти е харесало. Така съвестта ти се е поуспокоила.

— Джен, не е така.

— Той е просто приятел. Не бих ти сторила това, Ник.

Но защо ти го причини на мен, беше недоизказаното. Той си пое въздух.

— Кой е този мъж?

— Ставаш нахален — процеди студено, като се изправи и влезе в къщата.

Ник заведе момчетата на кино, после играха някакво подобие на футбол, но Ричард беше разсеян, а Джеймс намираше опитите му да прави дрибъл с топката за смешни.

След края на мача Ник седна на тревата, беше останал без дъх. Ричард извади една книга, докато Джейми започна да подритва топката с левия си крак, перчейки се с уменията си.

— Снощи чух мама да плаче — рече той.

Ричард вдигна очи от историческата си книга.

— Ще се разведете ли?

— Не знам.

— Знаеш — запъна се Джеймс.

— Мама каза, че си имаш приятелка — обади се Ричард.

Ник го загледа втрещено. Не можеше да повярва, че Дженифър би изрекла подобно нещо пред момчетата.

— Защо просто не ни кажеш?

— Защото не мисля, че ще разберете.

— Защото ти ни лъжеш, затова!

— Не съм ви лъгал.

— Лъжеш ни и в момента.

Джеймс беше прав. Лъжеше ги, като не им казваше всичко. Но все още бе на мнение, че са прекалено млади, за да разберат.

— Ще говорим за това по-нататък — обеща Ник.

Момчетата се спогледаха. Ричард посегна с ръка под очилата си и избърса една сълза, преструвайки се, че го сърби носът.

Джеймс продължи да рита топката. Неочаквано я остави да тупне на земята и я изрита с все сила. Тя прелетя във въздуха и падна от другата страна на пътя в общинската мера, като накара камиона на хлебаря да завие рязко, за да я избегне.

— Това беше глупава постъпка — рече Ник. — Върви и я вземи.
— Не искам — отвърна синът му.

За пръв път Джейми не му се подчиняваше. Фронтната линия беше ясно очертана. Те бяха просто момчета и светът за тях бе съставен от два цвята — бяло и черно. Нюансите на сивото все още не съществуваха.

Ник се почувства нещастен заради мъката, която бе причинил на децата си и на Джен.

Изправи се и отиде да вземе топката сам, сетне всички се върнаха вкъщи през общинската мера. Момчетата вървяха пред него и никой не продума.

Последния ден преди да замине Ник стоеше в кухнята, докато Дженифър приготвяше специална закуска. Кой знае как и по какъв начин бе успяла да се снабди с шест свински наденички от месаря. Гледаше я как ги пържи в тигана. Тя не го поглеждаше.

— Наденички — рече Ник. — Умно момиче.

— Взех ги изпод тезгяха.

— Какво направи, за да ги получиш?

— Не си ти този, който ще ми задава въпроси от този род.

— Успя ли да намериш и яйца?

— Никакви, ако не броим твоите. Тя ще те чака ли на пристанището?

— И в Турция не могат да се намерят яйца.

— Сигурно страдаш силно от това. Искаш ли развод?

Мазнината пръсна върху престилката ѝ. Те се загледаха.

— Наденичките ми липсваха. Човек не може да намери наденички в Истанбул. Вече се чувствам изморен от неизменното овнешко с какво ли не.

— Тя какво представлява?

— Разкажи ми за твоя майор.

— Няма нищо за разказване.

— Нима?

— Когато се оженихме, беше „за в добро и зло“.

— Мисля, че свещеникът имаше предвид времето. — Доста глупава шега. Дженифър сложи наденичките в чиния. Двамата отново

се погледнаха.

— Помня в какво се заклехме. Но бях млад и мислех, че никога нищо няма да се промени, нито ти или аз. Не знаех нищо за живота и още по-малко за любовта. Представа нямах какво значи да обичаш някого. Не знам какво се обърка, Джен — опита се да обясни Ник.

— Аз ще ти кажа. Ти имаш извънбрачна връзка.

— Не е толкова просто за обяснение.

— Така ли?

— Ти беше толкова нещастна, колкото и аз.

— Смятам, че не си познал. Фактът е, че си едно егоистично късогледо копеле и винаги си бил такъв.

— Тогава защо все още си омъжена за мен?

— Нямам никакво понятие. Бих могла със същия успех да бъда омъжена за... ето за този тиган например.

— Тогава защо ти е толкова трудно да се разделиш с един тиган, Джен? Какво толкова те задържа при мен?

— Ние имяхме идеален, щастлив брак, докато ти не се хвана с някаква пачавра.

— Ти имаше идеален щастлив брак.

— Не мога да те позная.

— Никога не си ме познавала. Но вината беше моя. Аз никога не ти казах нищо. — И това беше неговата вина. Беше се оженил за нея заради куп грешни причини: защото тя мислеше, че той е хубав и перспективен, защото тя бе идеалната жена за него, защото беше красива. И бе останал женен пак поради куп грешни причини и защото никога не й каза нищо. Как можеше сега тази жена да го разбере?

— Гади ми се от теб.

— Виж какво, не можем да продължаваме така.

— Не го започнах аз — сопна се тя и хвърли наденичките на кучето.

Два часа по-късно те тръгнаха за Портсмут.

На пристана Дженифър се притисна към него със страст, каквато той не очакваше, и направи нещо, което никога преди не беше я виждал да прави пред синовете им: разплака се.

— Моля те, върни се! — прошепна тя.

Ник не можеше да продума нито дума. Знаеше за какво връщане говореше тя.

— Моля те, Ник! — Той се опита да я прегърне, но тя го отблъсна. — Обещай ми, че ще се върнеш.

Ричард сложи ръка на рамото на майка си.

— Разбира се, че ще се върне, мамо! Ще се върнеш, нали, татко?

Хвърли поглед към Джеймс и видя омраза, изписана на лицето му. Дженифър го погледна, очите ѝ също блестяха от омраза.

— Никога няма да ти позволя да си отидеш, Ник — зарече се тихо тя.

Това беше нейната благословия и проклятие. И то звучеше дълго в ушите му — когато се надвеси над перилата на миноносеца, а острият вятър на Северния Атлантически океан го пронизваше; когато се появи желанието една нацистка подводница да го спаси от всичките му грижи и да го освободи от вината, която изяждаше душата му. Защото независимо дали Даниела все още го чакаше в Истанбул или не, той знаеше, че не може да се върне при нея.

[1] Mea culpa (лат.). — Вината е моя. — Б.пр. ↑

51.

Ник закуси с гъсто кисело мляко, зелени смокини и силно черно кафе. Сетне излезе на патиото, за да нахрани птиците. Всяка сутрин врабчетата се събираха и боричкаха за трохите, които оставяше за тях — трошици хляб и парченца смокини. Те бяха бързи, страхливи, нервни птички, но едно бе по-смело от останалите. То се въртеше няколко минути из храстите, прескачаше от клон на клон, събираше смелост и идваше да клъвне няколко трохи от ръката му. Пикираше стремително към него и бързо се връщаше.

Напомняше му за Даниела.

Понякога тя се оплакваше, че никой никога не би могъл да я разбере; в същото време се държеше така отчуждено, че наистина никой не би могъл. Струваше му се, че самотата, която сама си бе наложила, беше начин да задържи света далеч от себе си. Даниела се хвърляше напред, гладно клъвваше трохите от чувства, които някой ѝ предлагаше, и сетне бързаше да отлети надалеч.

Тази сутрин той чака по-дълго от обикновено на патиото, но врабчето не се появи. Ник се зачуди какво ли му се е случило. Светът извън градината беше опасен, целият град беше пълен с котки, търсещи лесна и бърза плячка. Може би беше изядено или просто бе отлетяло.

Неговото смело врабче така и никога повече не се върна и той можеше само да гадае каква е съдбата му.

Шофьорът на посолството дойде да го вземе с черен хъмбър и Ник се настани на задната седалка, разстроен и объркан от собствените си мисли. Улиците бяха претъпкани; точно пред тях един сребристосив ролс-ройс на някакъв богат търговец на подправки се сражаваше на кръстовището с раздрънкана магарешка каруца. Селянинът, който седеше на капрата, не обръщаше внимание на настойчивите клаксони на автомобилите около него. Магарето ревеше, беше се заковало на място и се инатеше, докато собственикът му го

биеше ожесточено с камшик. Сред всичкия този хаос хамалите успяваха да преминат с ръчните си колички, натоварени с чували, пълни с кориандър, куркума и кимион за базара.

Ник се потопи във врявата, оставяйки на шофьора да се справи с лудницата на Истанбул.

Гледаше литналите към небето минарета на джамиите, извисяващи се зад пазара за подправки. Случайно погледът му попадна върху една жена, която вървеше под ръка с висок мъж с руса коса. Бързата им стъпка разгонваше гълъбите, събрали се около стъпалата на джамията. Косата на жената беше скрита под нефритенозелен копринен шал. И след хиляда години не можеше да сбърка тази походка, нито стойката на тялото.

Обърна се на седалката и видя как минаха бързо покрай слепите и просяците, пренебрегвайки подканите им да си купят ножчета за бръснене или цигари. Двамата изчезнаха в плетеницата от улички зад хана.

Ник извика на шофьора да спре колата и изскочи от нея. Въздухът направо тежеше и не можеше да се диша от силния аромат на подправки откъм Мисир Чаршия^[1]. Той я зърна още веднъж и се затича, проправяйки си път сред ранната утринна тълпа, предизвиквайки ругатните на просяците и натоварените с чували хамали.

Турците гледаха удивено и с широко отворени очи този луд англичанин, който тичаше през сокака и викаше някакво женско име. Нима не знаеше, че денят е дълъг и има достатъчно време и за най-заетите мъже? Закъде се е разбързал?

Ник спря, останал без дъх, наред пълната с хора улица, гледайки над хиляди подстригани глави в търсене на зеления шал. Виковете на мюезина започнаха да подканят вярващите на утринна молитва. Просяците го дърпаха за ръкавите. Не я виждаше. Тя бе изчезнала. Изгуби се в тълпата.

[1] Египетският базар за подправки в Истанбул, построен още през XVII век. — Б.пр. ↑

Целият град лежеше бездиханен в маранята на августовското слънце. Точно по пладне Ник вървеше към апартамента на Макс на площад „Таксим“, като се придържаше към сенките на къщите подобно на човек, който се крие от снайперист. Горещината изсмукваше цялата енергия на града. Изкушенията бяха малко.

Макс пиеше повече, отколкото бе полезно. Завари го на балкона по риза с къси ръкави да пие ракия. На безпощадната лятна светлина Ник забеляза мрежа от спукани капилляри по носа и бузите му.

Поговориха за войната. Вълната се бе обърнала след погрома на германците при Сталинград подир Коледа. През последните седмици военни части на Съюзниците се бяха приземили в Сицилия и бяха превзели Палермо. В „Джумхуриет“ повече нямаше уводни статии с размисли върху намеренията на Германия спрямо Турция.

— Как е животът от твоята страна на оградата, старче?

— Добре.

— Не ми се струва така. Напротив, изглеждаш ми безкрайно нещастен.

— Има много проблеми, за които да мисля.

— По служба или сърдечни?

Ник добави вода в ракията си.

— Не мога да говоря с теб за службата си, Макс.

— Тогава по-добре ми говори за другите. Чувал ли си се с Дженифър?

Ник кимна.

— Тя е добре.

— Прости ли ти?

— Не съм я молил да го прави. Всичко свърши, Макс.

— Не бъди толкова сприхав, старче. Просто малко майтап. Ако човек не може да се повесели и посмее по време на война, какво друго му остава?

— Кой е казал, че изневярата е смешно нещо?

— Не съм сигурен, но най-вероятно някой мъж. Така предполагам. — Макс се ухили. Общеизвестно бе, че през последните шест месеца имаше връзка с една унгарска певица на име Адриен Варга, която пееше по нощните клубове.

— Опитвам се да запазя всичко спокойно, Макс.

— Разбирам те абсолютно. Но се страхувам, че е малко късно. Все едно да затвориш вратата на конюшните, след като десетина ескадрона са влезли вътре и всички коне са умрели от старост. — Той пресуши чашата си и си сипа още. — Тя шпионира за теб, нали?

— За какво говориш?

— Стига де! Тя шпионира за теб. Няма да кажа на никого, ей на, честен кръст! Не искам да преча на усилията да спечелим войната. Абсолютно.

Ник не каза нищо.

— С Хитлер е свършено, разбира се.

— Все още не.

— Написано е на стената с огромни кървави букви. Сталинград постави началото. Руснаците разбиха Наполеон, ще разбият и него.

— Той ще продължи да се бие до последна капка кръв, Макс.

— Но дали генералите му ще продължат?

Е, да, това беше въпросът, помисли си Ник. Ако те откажеха да се бият, какво щеше да прави фюрерът? Може би Даниела щеше да открие нещо.

— Я по-добре ми кажи как върви любовният ти живот? — смени темата Ник.

— Когато става дума за жени, старче, номерът е да не се влюбваш в тях. Това е разковничето. Само едно предупреждение запомни от мен, стари приятелю. Влюбиш ли се, оглупяваш, което не е никак, ама никак добре за никого. Това е първият закон на Макс Кинг за любовта.

— Благодаря ти много — отвърна Ник.

— Съветът е безплатен. Как е прекрасната Даниела, впрочем?

— Обичам я, но не знам дали мога да ѝ вярвам.

— Е, старче, ти току-що обобщи цялата хилядолетна история на отношенията между мъжете и жените в едно изречение. Добре казано. Още една чашка?

Котките се разбягаха, докато той слизаше внимателно и предпазливо по стръмното стълбище. Ноздрите му се присвиха при вида на петната мръсотия и развалени плодове. Хълмът слизаше надолу към доковете и квартала на рибарите; почернелите от времето каменни сгради и изгнили дървени къщи се бяха килнали над улицата като пияни. Налагаше се да прескача разни парцали, динени кори, отрязан крак на магаре.

Намери мръсния вход и влезе вътре, като задържа дъха си при вонята на боклука под стълбището. Изчака, докато очите му свикнаха с полумрака и сетне се изкачи по стълбите на втория етаж. Почука на вратата на едно от жилищата.

Стоеше и чакаше Константин да отговори на почукването, сетне удари с юмрук за втори път.

— Константин! Аз съм! Отвори!

Когато рибарят най-накрая се появи, Ник бе задушен от миризмата на алкохол в дъха му. Вонеше на бъчва. Със сигурност Константин от доста време не се бе бръснал, нито мил.

— Най-добре влез — покани го рибарят и го пусна да мине покрай него.

Мръсна бедняшка квартира, състояща се от стая и кухня. Кракът на Ник се блъсна в празната бутилка ракия, която лежеше на голия под, и тя се търкулна под масата.

— Кога? — попита Константин.

— В петък.

— Добруджа, нали?

— Добруджа.

— Ех, Добруджа — повтори с носталгия рибарят.

Константин беше роден в този край и през целия си живот се бе занимавал с риболов. През 1941 след идването на германците бе избягал оттам. Когато немците подбрали всички жители на родното му село и ги разстреляли в полето, той бил в морето. Отплавал за Турция с рибарската си лодка на име „Наталия“ и се приютил при свой братовчед, който живеел в Галата.

Два месеца по-късно научил, че жена му и синовете му са останали живи и се криели в горите край селото. Бил готов да поеме с лодката си за Добруджа и да ги доведе тук, когато неговият най-добър

приятел от селото го намерил на кея в Галата. Двамата плакали и се прегръщали, приятелят му казал, че има лоши новини. Най-лошите. Семейството му било хванато и изпратено в концлагер в Полша.

Оттогава Константин се измъчваше от самообвинения. Бе един от първите и най-лесно вербувани агенти на Ник; едничкият смисъл в живота му бе да направи нещо, каквото и да е то, за да помогне нацистите да бъдат победени.

Ник даваше на Константин малко пари за разходите и работата, макар да знаеше, че ще бъдат използвани единствено за ракия. Константин се нуждаеше от лекарство, с което да притъпи болката.

— Тогава до петък — сбогува се Ник.

— Добре — кимна Константин и затвори вратата зад него.

Ник побърза да излезе. Не обичаше да бъде около рибаря. Вината полепва по онези, които остават живи, мислеше си той, и цапа като кръв. Константин бе оцелял само за да открие, че всъщност дарът на спасението е много по-горчив. Сега единственото, което желаше, бе същото, от което някога се бе страхувал повече от всичко — собствената си смърт.

Омар Калмаз имаше безизразния, отсъстващ поглед на пристрастен пушач на опиум. Всеки път, когато го видеше, Ник имаше чувството, че е затънал още по-дълбоко в този ад. Бузите му бяха хлътнали, а в очите му се бе настанила безгранична пустота.

Той не бе много по-стар от Ник, но гъстата му коса вече бе посивяла, мустаците му бяха увиснали унило като на морж и скриваха по-голямата част от долната половина на лицето му. Бузите му бяха толкова дълбоко набраздени от бръчки, та понякога на Ник се струваше, че вижда прах, отложил се в гънките им. Но все още изглеждаше хубав, дори представителен мъж, когато бе далеч от лулата на наргилето.

Има нещо тъжно и объркано в пристрастяването; а пристрастяването на Омар го бе хванало здраво за гърлото. Наркотичната му зависимост от опиум вероятно не го определяше като най-добрия и сполучлив опит да бъде вербуван като агент, но Ник го бе наследил от предшественика си в Истанбул. Първоначално Омар се бе оказал изключително ценен и дори доскоро бе в състояние да държи

демона на своето пристрастяване под контрол. Неговите контакти в турското министерство на отбраната и в Емниет — турската тайна полиция, бяха безценни. Ейбрамс дори подозираше, че е внедрен с благословията на Емниет, за да подава информацията, която не можеше да прехвърли чрез нормалните дипломатически канали.

Омар бе попаднал съвсем естествено в ръцете на своите господари: неговите бизнес интереси често го водеха в Румъния, където той изнасяше килими, медни съдове и кожи. Срещаше се редовно и с един румънски чиновник от министерството на вътрешните работи, племенник на Йон Попеску, лидер на местната либерална опозиция и все още влиятелен глас в правителството.

Като един от старшите министри на Антонеску, Попеску получаваше редовни доклади от румънския посланик във Виши, Франция, включително и информация за движението на немските военни части и за фабриките за оръжие там. През последната година Попеску бе изпратил копия от тях на Ник чрез Омар, който ги връщаше в Истанбул във фалшивото дъно на куфарчето си. Тези доклади стигаха, заедно с информацията от Даниела, до маршала на военновъздушните сили Харис и британското военновъздушно командване.

Омар му подаде кафяв хартиен плик и Ник му върна друг, съдържащ значителна сума в лири стерлинги.

— Имам съобщение за вас — рече Омар. — Попеску бей ме помоли да го кажа само на вас.

— Казвай.

— Той иска да започнете диалог. Относно възможностите за примирие.

Добре. Както бе казал Макс, посланието наистина бе изписано на стената с големи, кървави букви. Трудно му бе да повярва подобно нещо само преди две лета. Тогава нацистите изглеждаха непобедими.

— Има и още нещо. Попеску бей е разтревожен. Казва, че поддържате комунистите. Онова приятелче Романеску.

— Групата му е една от няколко съпротивителни организации вътре в страната. Техните политически възгледи нямат никакво значение за нас сега.

— Той твърди, че комунистите искали да превземат страната.

— Те горят от нетърпение да помогнат да победим Хитлер. Това е нашата първостепенна задача.

— Мисля, че Попеску бей желае да работи с вас. Но тези болшевики го изнервят и притесняват.

— Кога се връщаш в Букурещ?

— След един месец.

— Ще се опитам да му дам отговор дотогава.

— Бог да е с вас, ефенди.

— И с теб също, Омар бей.

На връщане към консулството Ник затвори очи, опитвайки се да се откъсне от врявата на пешеходците и ръмженето на такситата по моста Галата, и се замисли дали онези помпозни, надути копелета в Уайтхол все пак ще се вслушат в здравия разум, като спасят не само своите хора, но и румънците, и, да, разбира се, германците също, от Хитлер и Сталин, и останалите от тази изцапана с кръв луда шайка.

Вероятно Ейбрамс беше прав. Сталин беше човекът, от когото би трябвало да се страхуват сега.

53.

Един ястреб се рееше във въздуха — гмуркаше се и се издигаше с вятъра като лист хартия, наблюдавайки малките дребни петънца долу да разиграват драмите на своя кратък живот. През сянката на едното си златно око той видя Ник да завива по алеята и да влиза в едно кафене.

Докато се въртеше в небесата съзря също и жената с нефритенозеления шал на главата, която го последва надолу по кривите сокаци. Златножълтите очи премигаха, след което с едно деликатно замахване на мощните си криле той се извиси, настройвайки очите си за други съдби, други малки драми в огромния град.

Виещите, подобни на оплакване звуци на турските маанета по радиото ядосваха и дразнеха Ник днес повече от всеки друг път. Отново го бе налегнало гадно настроение. Стана, когато тя влезе, и задържа стола ѝ, докато седне. Даниела се настани и той ѝ поднесе огънче за цигарата.

Един сервитьор изприпка и сервира две малки чашки турско кафе, цветът и гъстотата му бяха като на вдигаща пара кал.

— Какво се е случило? — попита най-накрая тя.

Ник не отговори.

— Можеш поне да ми кажеш. Сигурна съм, че има нещо. Изписано е на лицето ти.

Ник си пое дълбоко въздух, сякаш се задушаваше.

— Видях те вчера. До пазара за подправки. — Тъй като не получи отговор, продължи: — Беше с някакъв мъж.

— Какво си правил там? — погледна го остро Даниела, сякаш той беше човекът, който трябваше да дава обяснения.

— Отивах на работа.

— Ти обикновено не използваш този път.

— И ти обикновено не вървиш под ръка с друг мъж. Нали?

Тя го изгледа ядосано, очите ѝ заблестяха.

— Как смееш? — просъска. — Кой има все още законна жена и деца? Аз ли? Нима не си правил любов с нея, когато се прибра в

Англия? Нима не си я прегръщал и целувал? Давала ли съм ти някакви обещания или поводи да си въобразяваш, че ме притежаваш?

Ник се наведе към нея.

— Просто ми кажи кой е.

Настъпи дълга тишина. Накрая Даниела проговори.

— Казва се Григориев.

— И кой е този Григориев?

— Работи за НКВД. За руснаците.

Ник почувства как всичката кръв се отдръпна от лицето му.

— Не ме гледай така. Дори не знаеш какво ми е на мен, Ник. Ти не живееш в моя свят.

— Спала ли си с него?

— Не. Не съм спала с него.

— А какво си правила?

— Зиги ме помоли да бъда мила.

— Както беше мила с мен?

Тя не отговори.

— Спала ли си с него? — повтори заплашително той.

Даниела искаше да се разкрещи. Как можеше този мъж да бъде толкова сляп? Този мъж, когото обичаше!

— Не. — Виждаше обаче, че той не ѝ вярва. Наведе се напред и гласът ѝ премина в шепот. — Никога не съм те лъгала. Запомни това. Всичко, което съм ти казала, е истина. Всичко.

Господи! Какво да прави с нея, запита се Ник. У Даниела Симоничи живеела толкова много жени. Ето защо тя бе толкова перфектен шпионин — можеше да бъде едновременно много личности и да се държи така, че да изглеждат реални, като същевременно ги разделя една от друга.

— Ако не ми вярваш, не мога да направя нищо.

Той сви рамене, беше искрено объркан. Тя смачка цигарата си и напусна кафенето, без да каже нито дума повече.

Когато зави зад ъгъла, Даниела спря и се облегна на стената. Мъката се надигна някъде дълбоко от душата ѝ. Започна да трепери. Сякаш някой я бе хванал за раменете и я разтърсваше безпощадно. Не

спираше. Ник никога нямаше да я разбере, никой никога нямаше да я разбере. Тя бе сама на този свят и винаги щеше да бъде.

Ник я намери да плаче, подпряна на стената. Обгърна с ръка раменете ѝ, опитвайки се да я привлече към себе си, а тя го удряше с юмруци по гърдите и не му позволяваше. Той я остави да го бие.

— Извинявай — прошепна. — Съжалявам.

Един трамвай мина наблизко, камъните на улицата завибрираха с пъшкане, докато машината се бореше да изкачи хълма. От прозорците ги гледаха удивените лица на пътниците.

— Какво става с теб? — попита го тя.

— Не знам. Не исках да те обидя или нараня.

— Махай се! — извика Даниела, но вместо да се отдръпне, се притисна към него.

От безразличното небе падаше дъждовна мъгла на сиви спирали. Накрая тя се предаде. Ник стоеше, прегръщаше я и мълчеше. Той си даде сметка, че гледа, без да вижда, напукания фаянс върху стената на близката джамия, прекрасното древно писмо с арабски букви — като код, който съдържаеше отговорите. Само ако знаеше как да го разчете!

Даниела обърна лицето си към него и го целуна. Бузите ѝ бяха мокри от сълзи.

Тази жена беше като стая, пълна с огледала. Всеки път, когато се обърнеше, виждаше различно отражение и истината никога не бе постоянна величина.

Бреговата линия бе като тънка тъмна черта, можеше повече да се усети, отколкото да се види. Константин спря двигателя и остави на вълните да избутат „Наталия“ до брега. Знаеше тази извивка на крайбрежието от спомените си и посредством някаква рибарска интуиция. Усещане, което има всеки моряк, то му помага да отгатне дълбочината и разстоянието без карти или компас. Ник чу дрънченето на котвата, сетне почувства и придърпването на приливната вълна, когато „Наталия“ се разлюля.

— Тук е — рече Константин. Едно фенерче проблесна и изгасна три пъти на брега. Това беше сигналът.

Натовариха радиото и експлозивите в гумената лодка, която влачеха със себе си на буксир от Истанбул. Вътре скочиха двамата лодкари на Константин, последва ги Джордан, сетне Дийкин — радистът, и накрая Ник.

Започнаха да гребат към брега.

— Нещо не е наред — прошепна Джордан.

Единственият звук в мрака беше ритмичното плискане на прибоя. Водораслите фосфоресцираха в тъмнината.

— Какво?

— Не знам — отвърна шепнешком Джордан. — Просто имам лошо чувство в костите си.

Лодката подскочи върху една голяма вълна, под тях имаше коварни скали. Ник падна във водата и потъна. Изплува, кашляйки и плюейки вода, но помогна на Джордан да издърпат лодката към брега.

Дийкин и един от лодкарите пренесоха скъпоценното радио, като много внимаваха да остане сухо, докато колегата му държеше гумената лодка стабилна на вълните.

Тъмен и тих бряг. Потърсиха светлините от фенерчетата. Нищо. Къде беше Романеску? Джордан носеше автомат „Стен“, метнат през рамото му. Той го свали и зареди.

— Какво правиш?

— Приготвям се за неприятности — отвърна Джордан и в този момент блесна прожектор и ги ослепи.

Той моментално реагира, като изстреля откос от автомата и разби прожектора. Ник предположи, че е бил монтиран върху каросерията на камион, паркиран близо до пътя край брега. Отново потънаха в тъмнина. В отговор последва отведен откос от огнестрелно оръжие. Ник чу как куршумите профучаха покрай него, на сантиметри от лицето му и се хвърли върху мокрия пясък, коремът му потъна във водата.

Джордан нададе изненадан вик. Ник протегна ръка, напипа главата му, по-скоро онова, което бе останало от нея — сега топла каша. Чу, че Дийкин изкрещя, но не го видя, нито другите в тъмнината. Бе заслепен от светлината на прожектора и зрението му все още не можеше да се адаптира. Ник пропълзя обратно в морето.

Не можеше да види гумената лодка, но силуетът на „Наталия“ се очертаваше върху кадифеното небе. Заплува, борейки се с идващите насреща му вълни, загребваше с ръце отчаяно.

Чуваше само рева на прибой и звука от собственото си накъсано и болезнено дишане. Паниката го победи и превзе.

— Дай ми ръката си! — извика Константин. Старият рибар сграбчи китката на Ник и му помогна да се качи по въжената стълба в задната част на гемията, където го просна на палубата — кашлящ, давящ се, мъчещ се да си поеме въздух. Вече отново чуваше стрелбата от брега, свистенето на куршумите, които прелитаха над тях, както и рикошетите от попаденията, които се удряха в гредите на кубрика.

— Къде са другите? — извика Константин.

— Не знам — прегракнало изхриптя Ник. — Джордан е мъртъв.

Подпря се на колене и загледа проблясъците от куршумите в мрака. Прозорците в каютата се пръснаха на парчета и рибарят изкрещя от болка.

— Константин?

— Добре съм. — Двигателят се събуди за живот и Константин обърна задната част на гемията, насочвайки я към открито море. Последва още един залп от картечница и радиомачтата се разпадна на трески като клечки кибрит, след което кубрикът сякаш експлодира.

Ник въздъхна и покри главата си, когато отломките изпопадаха върху лицето и очите му.

Изтощен от плуването, той се примъкна едва-едва напред и пропълзя на колене. Константин висеше над руля, но Ник не можеше да види колко лошо е ранен. Чувстваше как собствената му кръв се стича по брадичката му.

— Добре ли си? — попита, но мъжът не отговори.

Облаци, черни като мастило, се събираха на север. Последните звезди угасваха в небето. Константин лежеше свит в ъгъла на кубрика, кръвта му бе изтекла преди час. Сега беше студен като рибите в морето.

Ник стоеше на руля и се озърташе за някое рибарско поселище на брега на Черно море, знаейки, че не може да се оправи сам в морето, нито да мине успешно през минните полета около Босфора. Би могъл да намери подслон в някое от рибарските селца или в най-лошия случай, ако нещо станеше с гемията, да преплува до най-близкия бряг. Константин изглеждаше спокоен в смъртта си: беше се върнал при семейството си. Бе се изпълнило най-съкровено му желание.

И така Ник бе останал съвсем сам. В този последен час, преди да насочи лодката към брега, имаше достатъчно време, за да обмисли и разсъждава на спокойствие как, защо и от кого е бил предаден.

— О, ти си се възстановил след изпитанието? — възкликна Ейбрамс.

Ник предпазливо докосна раната над окото, където се бе забила една треска от кубрика.

— Нищо ми няма — отвърна той.

Още веднъж бе измамил смъртта. Константин, Джордан, Дийкин и двамата рибари, които бяха влезли в битката заедно с него и чиито имена той никога нямаше да узнае, сега бяха мъртви и лежаха на някакъв чужд бряг в Добруджа. Един турски патрулен катер го спаси от някакво безименно село на брега на Черно море, където бе акостира с „Наталия“.

— Германците явно са били предупредени — рече Доналдсън. — Ще трябва да приемем, че хората на Романеску или са мъртви, или арестувани.

Настъпи дълга и мъчителна тишина.

Ейбрамс се мръщеше сякаш бе открил някакво петно на килима. Той беше шахматист, а не гладиатор, наслаждаваше се на умствените битки, на интелектуалните предизвикателства в играта, която водеха. Проливането на истинска кръв го разстройваше.

— И така, кой е предателят? Какво ще кажете за Константин?

Ник поклати глава.

— Невъзможно. Цялото му семейство е било избито от немците, за Бога.

Репликата прозвуча раздразнено и донякъде недисциплинирано.

Доналдсън се завъртя неспокойно на стола си. Бузите на Ейбрамс пламнаха и се обагриха в бронз.

— Съжалявам, сър, но той наистина е извън подозрение в моя списък.

— А някой от рибарите?

— Константин не бе казал на никого от екипажа си къде отиваме, докато не излязохме в открито море.

Доналдсън въздъхна.

— Добре де, тогава какво следва? Единствените хора, които знаеха за операцията, седят в тази стая.

— Информацията сигурно е изтекла от местен източник — отсече Ейбрамс.

— Точно това казах на Де Частелейн — допълни Доналдсън, — един от хората на Романеску. Но няма начин да открием дали изтичането е оттук.

Ник неочаквано почувства вина и леко неудобство. Понякога бе вземал документи вкъщи, за да ги чете през нощта, въпреки изричната забрана според протокола за сигурност. И сега изведнъж си спомни, че картите и документите за операция „Цицерон“ бяха на бюрото му в нощта, когато бе заспал, а Даниела бе при него — свободна за кой знае колко дълго време да се разхожда из къщата и да разглежда каквото си пожелае.

Погледът на Ейбрамс беше неспокоен. Сякаш знаеше за възникналото в мозъка му подозрение. Ник се бореше със себе си. Нима тя го бе предала? Нима Даниела Симоничи беше причината за смъртта на Джордан, Константин и останалите?

Беше ли възможно да желае и неговата смърт?

Част от съществото му отхвърляше това предположение и не искаше да повярва. Все още не.

Но как би могъл да бъде сигурен?

Помисли си за семейната снимка, която Джордан му показва в кръчмата на площад „Таксим“, спомни си усмивката му, която разкриваше дупката между предните зъби, незапалената лула, и колко честно и открито говореше за предателството.

„Ако кажа на Ейбрамс за подозренията си, с кариерата ми е свършено — мислеше си той. — А и какво ще постигна, ако той се окаже прав? Ако операцията е била предадена от някои от хората на Романеску? Не мога да повярвам, че Даниела би направила това.“

— Знаете, че Джордан е единствената истинска загуба за нас — продължи Ейбрамс. — Горилите на Романеску ще бъдат трън в задника ни, след като войната свърши. По-добре да скъсаме с тях още сега. Ние така или иначе ще спечелим тази война. Онова, за което се борим, е мир.

Ник се запита какво ли мислят за оценката на Ейбрамс в Уайтхол. Или какво би казала жената на Джордан.

Гледаше през прозореца покривите на Истанбул и се измъчваше от угризения на съвестта. Чудеше дали съвестта на Ейбрамс и Доналдсън не ги терзае по същия начин.

Последният час на нощта — най-тъмният час преди разсъмване, когато лудите в лудниците и приютите са неспокойни, когато нощните птици се събуждат и настъпва часът на бухала, когато самотните и измъчени души се мятат в сънищата си, отпъждайки демоните, които идват да ги преследват. Часът на бика.

Даниела винаги се измъчваше през нощта. Отхвърляше рязко завивките, въртеше се и мърмореше думи насън, които той не разбираше. Сънищата ѝ бяха пълни с мъже, които я очакваха в тъмни стаи и вършеха неописуеми неща, сънища как бяга и как се връща, сънища, пълни с черни сенки, безименни страхове и опасения.

Тя твърдеше, че е така, откакто се помни.

И все пак да спи с нея, в буквалния смисъл на думата, бе едно от нещата, на които Ник се наслаждаваше най-много. Тя невинаги бе измъчвана от такива терзания. Понякога спеше спокойно и дълбоко, след като бяха правили любов, и той много обичаше тези моменти — да я прегръща с ръцете си, краката ѝ — безгрижно преплетени с неговите, дланта ѝ — нежно заровена в окосмяването на гърдите му.

Сега Ник я наблюдаваше как спи. Голото ѝ тяло се открояваше върху белите памучни чаршафи. Устните ѝ бяха леко разтворени, във формата на сърце, едната ѝ ръка бе вдигната над главата, а тъмната ѝ коса бе разпиляна по възглавницата. Мърмореше нещо в съня си.

Той се усмихна на удоволствието просто да я наблюдава, вслушвайки се в дълбокото ѝ и равно дишане.

Неочаквано тя отвори очи.

— Ти си буден — прошепна.

Облиза устните си и се огледа из стаята, спомняйки си къде се намира, с кого е. Изпъна тялото си, премаяло и отпуснато като на котка. Позволи му да прекара ръката си по хълбока ѝ, по гърдите ѝ и му се усмихна с толкова безгранично обещание, че той отново почувства желание.

— Нямах намерение да те будя.

— Лъжец. — Даниела се завъртя към него и го целуна по рамото. Ник си мислеше за нощта, когато се бе събудил и тя не бе в леглото до него, нощта, когато безотговорно и безгрижно бе оставил телеграмите за операция „Цицерон“, разхвърляни върху бюрото си.

— Какво има, скъпи? — прошепна Даниела.

Той поклати глава.

Нищо. — Погали рамото й.

Тя се подпря на лакът.

— Чувствам се в безопасност, когато ме прегръщаш.

Ник не отговори и тя се взря право в очите му.

— Има нещо, нали?

— Не, няма нищо.

— Можеш да споделиш с мен, Ник.

— Казах ти, няма нищо. Просто работа.

Той се отдръпна от нея и легна по гръб, загледан в тавана. В стаята бе задушно и горещо, Ник отметна чаршафа. Не можеше да си почине, не можеше да спи. Трябваше да научи истината. Но защо?

Облече халата си и слезе долу в кабинета. Вратата както винаги не бе заключена и върху бюрото му имаше разпръснати листа. Никой от тях обаче не бе от особена важност. Той никога повече не бе оставил документи с печат „Строго секретно“ вкъщи. Не трябваше да ги носи и през онази нощ.

Отиде до шкафа с напитки и си сипа един голям джин. Не че му се пиеше, просто трябваше да прави нещо, да държи нещо в ръцете си.

Ако човек е влюбен в актриса, как би могъл да знае кога е искрена? Всеки поглед, всяка въздишка, всяка целувка, смях, всяко „обичам те“ можеше да бъдат просто поредното изпълнение. Вероятно и нищо от тези жестове не бе истинско. Желанието му да я има можеше да бъде копнеж по нещо, което не съществуваше в действителност.

Ник погледна през прозореца. Дъждът беше спрял и от камъните като духове се вдигаха изпарения. Въздухът беше неподвижен и бездиханен. Той си помисли за бъдещето без Даниела Симоничи, за онова, което ще прави, когато войната свърши, за прекрасната млада жена, която лежеше в леглото му на горния етаж, и за плаващите, опасни, подвижни пясъци на любовната връзка, която никога не би трябвало да започва.

Папката за Троян с всеки месец ставаше все по-дебела. Понякога имаше една ролка филм, понякога две. Качеството на снимките бе различно, често пъти те не бяха на фокус и в резултат бяха нечетливи, понякога размазани, когато, без да иска, бе мръднала ръката си, докато бе снимала.

Той ѝ даваше документи, които да копира, и както винаги настояваше да го прави бързо. Беше цяло изкуство да се подготви дезинформацията, която даваха на Майер. Част от нея трябваше да бъде истинска и доказуема, за да изглеждат лъжите достоверни. Споменаваха се имената на двойните агенти, които ги бяха предали; фалшифицираха кодирани съобщения от „Специални операции“ в Кайро, намекващи за инвазия в Гърция — преструвка за истинска инвазия, планирана някъде другаде, имаше фалшиви доклади за нетърпимостта на турците към британските интереси, които, ако бяха приети за истински, можеше да намалят германския натиск върху Анкара.

Понякога двамата се срещаха в едно кафене в Султанахмет, където никога не ходеха чужденци. То бе близо до стените на стария дворец, в една тясна калдъръмена уличка зад „Света София“. Имаше мръсни мраморни маси и столове, а на стените висяха избелели снимки на Мустафа Кемал — Големия Ататюрк^[1] както и копие на картина, изобразяваща Мехмед Завоевателя^[2], нарисувана от Белини. Тези снимки можеха да се видят навсякъде в Турция, знак за почит към двамата мъже, допринесли най-много за оформянето на турската нация през последните петстотин години.

Ник седеше в тъмния ъгъл на тяхното кафене, извивките на турското маане се носеха от радиото и притъпяваха сетивата му. Беше свалил самото си. Гърбът на ризата му бе мокър от пот.

Другите посетители бяха турци от работническата класа, с кафяви развалени зъби и смачкани кафяви сака, които преживяваха дните си, пушейки наргиле, слушайки монотонната арабска музика по радиото и играейки безброй игри на табла. Повечето от тях бяха

небръснати, защото работническата класа не можеше всеки ден да ходи на бръснар.

Кафенето можеше да изглежда романтично, ако човек нямаше обоняние. Но сега беше разгарът на лятото и градът се печеше и разтапяше под средиземноморското слънце. Киселият дъх на разлагащите се улични отпадъци висеше във въздуха, топлината беше като мъгла — зловонна, злокобна пара, която тровеше дробовете и изсмукваше влагата от тялото. Мухите се събираха на малки черни облаци над изгнилите кори от дини. Типична картина за Ориента.

Едно ваксаджийче, клекнало и превито надве до вратата, удряше с четката си върху капака на кутията и хвърляше укорителни погледи към мръсните обувки на Ник. Той кимна и момчето се наведе над краката му, като извади четките и кърпите за лъскане от дървеното си сандъче.

Докато почистваше обувките му, Ник наблюдаваше как двама възрастни мъже пуфкаха с наргилетата си. Грозните им развалени зъби и сухата кашлица бяха доказателство, че целият им живот бе преминал в подобни занимания. Гълъбите се поклащаха безстрашно между краката им, напълно необезпокоявани.

Едно такси спря отвън и от него слезе Даниела. Тя носеше зеления шал, който криеше дългата ѝ тъмна коса от погледите на турските мъже. Но в една мюсюлманска страна жената си остава жена и когато влезе в кафенето, турците направо я разсъблякоха с очи, а лицата им излъчваха похот и глад.

Тя седна и един сервитьор с мръсно бяло сако веднага донесе две чаши ябълков чай.

Двамата започнаха разговор за незначителни неща, скачайки от тема на тема. Даниела веднага разбра, че нещо не е наред.

— Какво има? — попита шепнешком.

Ник гледаше мрачно към улицата.

— За какво мислиш?

Тишината продължи до безкрайност.

— Ще ми кажеш ли какво мислиш, или ще седим така целия следобед?

Той не отговори.

— Защо не ми кажеш?

— Няма нищо.

— За жена ти ли става въпрос?

Той поклати глава.

Ах, тези очи! Те проникваха чак в душата му и му казваха милион истини и милион лъжи.

Накрая тя бръкна в джоба си и сложи една ролка филм на масата.

— Няма да остана, ако не говориш с мен.

Искаше да я попита: „Ти ли ме предаде?“, но думите заседнаха в гърлото му. Даниела стана и излезе. Този път Ник не тръгна след нея.

Вместо това остана на мястото си и претегли филма на ръка. Не беше сигурен в нищо, дори в собствените си инстинкти. Как би могъл да знае истината? Как би могъл да бъде сигурен?

[1] Мустафа Кемал Ататюрк — 1881–1938 г. Основател на Турската република (1923 г.) и пръв неин президент цели 15 години до смъртта си. — Б.пр. ↑

[2] Султан Мехмед II Завоевателя, (1432–1481 г.). Седми султан от Отоманската династия, който завладява Константинопол през 1453 г. и го превръща в столица на империята. — Б.пр. ↑

Беше ранна сутрин. Истанбул се събуждаше за живот. Гърменето на трафика стигаше доста приглушено до кабинета на Доналдсън. Навън един турски слуга метеше плочника на двора с метла.

— Исках да говоря с теб за Троян — рече Доналдсън.

Ник го загледа. Нима той също я подозираше?

— По-точно за последния филм, който ни изпрати.

— Да, сър?

— Троян е златна мина.

— Поласкан съм, сър.

— Снимките са от последното пътуване на Майер до Германия. Дават ни местоположението на две фабрики за гуми и три за производство на „Месершмит“, които напоследък са били преместени в няколко изоставени текстилни завода на около двадесет километра от Виена. Препратихме информацията на главното командване на бомбардировачите в Уайтхол. Отлична работа, Дейвис.

— Благодаря, сър.

— Тя вероятно е най-важният ни агент в Истанбул, може би в целия Близък изток. Пази я, Дейвис.

— Разбирам.

Доналдсън се наведе напред.

— Трябва да я опазим и да я опазим на всяка цена. Не ме интересува как ще го направиш.

Ник стана и напусна стаята, земята сякаш се разлюля под краката му. Даниела го обичаше. Не беше го излъгала. Това бе доказателството, нали?

А дали беше така?

Дворът на джамията бе потънал в сянката на дърветата. Гълъбите пляскаха с криле във въздуха, един изостанал претича по плочника, сетне се спусна и смешно се заклатушка, вдигайки врява около фонтана, където мъжете миеха краката си преди молитва.

Някакъв сакат, превил се в сянката на храма, продаваше малки табли със зърна за онези посетители неверници, които имаха желание да ги нахранят.

Ник я наблюдаваше как върви към него през нагретите от жегата камъни, със зеления шал на главата и златна гривна на тънката ръка. Не можеше да прочете какво му казват на очите ѝ.

Те не се докоснаха.

Тя протегна ръка да отмахне кичур коса от челото си и да го скрие под шала, така че да не възбужда похот у мюсюлманите в поеното свещено посвещение и молитва. На китката ѝ се забелязваха съвсем фини златисти косъмчета. За миг той зърна голата ѝ ръка и си спомни колко много обичаше да я целува точно там. Устните му докосваха нежно гладката бледа кожа, тръгвайки от китката, и продължаваха до интимната гънка на лакътя.

— Липсваше ми — каза Ник.

— Ще ми кажеш ли какво става?

Той поклати глава.

— Не мога.

Това беше жената, за която винаги бе мечтал.

Молитвите му се бяха сбъднали. Елате на молитва, Бог е велик. Да, велик беше, но каква игра играеше тук и сега? Беше му дал тази прекрасна жена и бе нагласил съдбите им така, че те да могат да бъдат заедно, и по някакво чудо бе направил така, че да го обича. Бог е велик, но Той му я бе изпратил в неправилното време, докато светът се гърчеше във война и животът му бе обвързан с друга жена.

Те свалиха обувките си и влязоха в джамията. Стотици маслени лампи висяха от тавана и хвърляха жълта като кехлибар светлина върху керамичните плочки и големия купол.

— Обичам те — прошепна тя. — Знам, че не ми вярваш, но истината е в очите ми.

Той я погледна. Често открадваше тези моменти от нея, като я наблюдаваше, докато тя гледаше другите хора. Даниела така и не разбра, че той го прави. Понякога улавяше, че я наблюдава как се облича или как сресва косата си, и той знаеше, че погледът му я кара да се чувства неудобно. Не защото бе най-красивата жена на света, тя просто се бе превърнала в най-красивата жена на света за него.

— Истината е тук, в моите очи — повтори Даниела, но когато се
взря в тях, не видя истината, а само собственото си объркване.

Аллах акбар. Бог е велик. Време е за молитва.

ЧЕТВЪРТА КНИГА

Истанбул, ноември 1943

Когато Ник чу гласа от другия край на телефонната линия, го побиха тръпки от лошо предчувствие.

— Обажда се Майер — каза гласът. Нямаше увод, нито въведение, нямаше я обичайната закачка за „моя английски приятел“.

— Хер Майер? Какво мога да направя за вас?

— Трябва да поговорим — отвърна германецът и Ник си помисли за Даниела. Какво ли имаше да му каже? Свързано ли беше с нея? Дали не беше някакъв капан?

— Къде предлагате да се срещнем, хер Майер? — попита той.

Хамамът — традиционната обществена парна баня, беше традиция и ритуал в Турция. Там хората отиваха, за да се отпуснат и да побъбрят, и беше последното място, където някой би очаквал да се проведе нелегална среща между двама офицери от вражески разузнавания.

Майер бе избрал банята близо до Хиподрума^[1]. Ник се съблече в една от кабинните и уви хавлия около кръста си. Един слуга го заведе до залата. Зърна окосмени мъже на средна възраст, които бършеха потта от лицата си. Във въздуха се носеше остър мъжки мирис.

Ник седна на една пейка, чувствайки как от кожата му се изпарява сладка миризма на озон. Затвори очи и се отпусна. Отново се замисли с почуда защо Майер иска да се срещнат. Дали не бе планирал някаква нова игра?

Атмосферата в хамама със светлосенките и носещите се бели валма напомняше на Ник за представата на някой класически италиански художник за ада — замъглени фигури, движещи се като духове сред облаците, обикновени мъже с увиснали коремни, превърнати гротескно в чудовища от топлината и изпаренията.

Една фигура се приближи към него и седна на пейката, без да го поздрави.

Ник познаваше тялото на Майер по-добре, отколкото на който и да е друг мъж; знаеше например, че на лявото му бедро има родилно

петно, на гърдите, точно под ключицата се вижда белег. Беше научил тези подробности от Даниела и сега откри, че сведенията се потвърждават.

Какво друго знаеше за този свой интимен, личен враг? Знаеше, че обича да пие чаша водка преди лягане, че спи по гръб с ръце, скръстени на корема, и че обича черни маслини. Сега Майер седеше до него, сякаш двамата бяха напълно непознати.

Немецът изглеждаше забележително запазен и с добре поддържана фигура, тялото му бе силно, твърдо и мускулесто. Ник си бе представял, дори тайно се бе надявал да открие наченки на напълняване. Тлъстини, отпуснати мускули. Но не беше така. Германецът имаше малко сиви косми на гърдите, но бе добре сложен. Един наистина забележителен съперник.

— Моят английски приятел.

— Хер Майер.

Майер някак си се бе променил, арогантността му бе изчезнала, както и злорадата усмивка, която Ник бе намразил още от фойето на „Атене Палас“. Той вдигна ръка и я прекара през гърдите си, като избърса потта с ръката си.

Запита се дали Майер е направил грешката, която самият той бе допуснал — да се влюби в момичето, което използваше за целите на страната си.

Чуваше се как телаякът измъчва плътта на някой клиент в съседната кабинка.

— И преди сме говорили на публично място, хер Майер. Защо е тази секретност? Защо тук?

— Защото ме следят от СД. — Sicherheitdienst беше представителството на Гестапо в чужбина. Те мразеха Абвера повече от всички чуждестранни разузнавания, взети заедно.

Ник мълчеше, изчаквайки.

— Чували ли сте вица за Гьоринг? Той и жена му давали прием. След вечеря всички се оттеглили в гостната и фрау Гьоринг открила, че съпругът ѝ отсъства. Чула някакъв ужасен шум откъм трапезарията. Върнала се там и видяла Гьоринг, който се опитвал да свали венецианския полилей от тавана. „Херман! Престани — извикала тя. — Какво правиш? Имаш си достатъчно дрънкулки и без него!“

Той се разсмя на собствената си шега, Ник също. Понякога му се струваше, че му е трудно да мрази този човек, както би му се искало.

— Не обичате ли вече нацистите, хер Майер?

— Аз никога не съм ги обичал — отвърна печално той и усмивката изчезна от устните му. — Днес съм просто куриер, пратеник, хер Дейвис. Имам много влиятелни приятели тук и в Берлин. Знаете това, нали?

Ник не отговори.

— Онова, което имам да ви кажа, е строго поверително. Вярвам, че ще го запазите в тайна и ще намерите най-подходящия човек в консулството, с когото да споделите тази информация и на когото можете да вярвате безусловно. Моят живот и животът на много други хора зависят от това.

— Разбира се.

— Вероятно животът на милиони хора.

Чак пък милиони? Ник се зачуди накъде бие Майер. Предполагаше, че ще продължат да играят малката си игричка на котка и мишка: германецът ще се преструва, че не знае за принадлежността на Ник към Интелиджънс Сървис. Той пък ще се държи уж не знае, че Майер е полковник от Абвера.

— Естествено, ще се отнеса към всичко, което ми кажете, с необходимата конфиденциалност, хер Майер.

Майер попи потта от очите си.

— Знаете, че нашият фюрер се гордее със своята благосклонност.

Това е причината Германия да вземе Румъния, България и Унгария под своя протекция. Вашият Чърчил обаче не разбра това.

— Изпитвам известна трудност да определя разликата между протекция и инвазия.

Вместо да се хвърли в защита на политиката на нацистите, Майер го изненада, като му разказа друг виц.

— Хитлер, Чърчил и Рузвелт били на мирна конференция. Говорили си доста дълго и започнали да огладняват. Върху камината имало златна рибка в аквариум и те обсъдили как да хванат рибката и да я изядат. Чърчил направил примка от верижката на часовника си и се опитал да я улови, но безуспешно. След него Рузвелт хванал една муха и я пуснал в аквариума на края на някаква връв като въдица, но рибката пренебрегнала стръвта. Накрая дошъл ред на Хитлер. Той

търпеливо изгребал водата от аквариума с лъжица, докато рибката останала на дъното на сухо, безпомощно пляскайки с опашка. „Продължавай, Адолф! — казал Чърчил. — Сега я изпържи“. „О! — отвърнал Хитлер. — Няма да го направя, докато тя сама не ме помоли за това!“

— Искате да ми говорите за Хитлер ли? — попита Ник.

— Искам да говорим за мирна конференция.

— Хер Майер?

— Какво знаете за адмирал Канарис?

— Знам, че е шеф на Абвера. Че е високопоставен и с добро възпитание.

— И освен това патриот като мен. Нашите семейства се познават отдавна и са близки. Ние обичаме нашата страна, но това не значи, че обичаме нацистите. Тези две понятия не са едно и също нещо.

— Защо ми казвате това?

— Защото сме на път да загубим тази война, хер Дейвис. Не днес, не утре, но така или иначе ще я загубим. Няма нищо по-сигурно на този свят. И когато това стане, руснаците ще изпратят своите танкове и своите комунисти и какво ще стане с Германия? Докато бях в Берлин, говорих с много високопоставени, добре образовани, възпитани и патриотично настроени германци, които искат да започнат диалог със Съюзниците. Адмирал Канарис лично ме помоли да направя опит за среща с вас.

Ник си спомни документите, които Даниела бе откраднала от касата на Майер. Излизаше, че са истински в края на краищата.

Постара се да запази гласа си спокоен и да не издаде с нищо вълнението, които го обзе.

— Значи вие сте пратеник на адмирал Канарис?

— Като за начало — да.

— Кой друг?

— Той ме помоли да не ви запознавам с допълнителни подробности, докато не потвърдите, че някой от британското или американското правителство е готов да преговаря с него.

Беше му трудно да седи тук, потта да капе от носа му, а той да остане спокойния и сдържан разузнавач, за какъвто бе обучен.

— Няма голям смисъл да се преговаря с адмирал Канарис, ако той няма властта да преобърне хода на войната.

— Хитлер няма да бъде на власт вечно, хер Дейвис.

Ник вдигна въпросително вежди.

— Не мога да кажа повече от това.

— Поне можете да опитате, нали?

— Имаме планове. За да ги приведем в действие, трябва да имаме уверение, че избавяйки се от Хитлер, ще получим реални и незабавни ползи и предимства.

— Добре. Ще предам съобщението ви, хер Майер.

— Благодаря. — Майер се поколеба, сякаш се бореше в себе си с онова, което искаше да каже. — Знаете ли, аз не съм изменник, хер Дейвис. Обичам страната си. Затова правя това.

Ник сякаш видя своя огледален образ — един мъж, измъчван от съвестта, задълженията и сърцето си. За миг почувства този човек не като съперник, а като покаял се приятел.

Но моментът отлетя бързо за голямо негово облекчение.

Майер стана.

— Ще чакам да ми се обадите.

Когато се обърна да си върви, Ник неочаквано попита:

— Как е румънската ви любовница? — Беше глупаво, палаво, безсмислено и той сам почувства ревността и гнева в гласа си, но не можеше да се сдържи.

Майер се обърна и го погледна. Очевидно се опитваше да събере и подреди измислиците, така че да не се издаде. Според правилата на играта Ник не би трябвало да знае, че любовницата му идва в неговото легло по нареждане на Майер; пак според същите правила Майер не би трябвало да знае, че Ник спи с нея.

— Вие помните ли я?

— Да, от влака.

— Влакът... — повтори германецът, лицето му беше безизразно. Винаги е по-трудно да възстановим лъжата, отколкото да си спомним истината. Етикетът на измамата може да бъде изключително изтощителен. — О, да, спомням си. Имаше някакъв инцидент. Казаха ми, че неочаквано сте напуснал влака.

— Слязох в Истанбул, точно както беше планирано.

— Значи не съм разбрал добре.

— Очевидно. — Горещината го накара да се почувства слаб. Съвсем скоро трябваше да излезе от тази баня. — Все още ли сте с

нея?

— С кого?

— С румънката. Как ѝ беше името?

— Даниела. Да. Тя живее в къщата ми на площад „Таксим“. Много е изтощителна тази жена! На всеки няколко месеца се връщам в Берлин при съпругата си, за да си почина.

Майер се усмихна, очевидно му се подиграваше. Ник почувства как вътрешностите му се стегнаха в юмрук.

— Когато войната свърши — продължи Майер, — няма да се изненадам, ако с вас станем приятели.

— Може би — отвърна Ник. Лицето му бе неразгадаемо като маска.

Да бе, как ли пък не!приятели! По-скоро щеше да отреже черния си дроб с градинска лопата. В живота си не бе мразил никого повече, отколкото Майер в момента.

Германецът пристегна хавлията около кръста си.

— Ще се радвам, когато тази война свърши — рече той. — Никога не съм бил особено ентусиазиран по отношение на нея.

— В Румъния изглеждахте доста по-ентусиазиран.

— Е, тогава печелехме на всички фронтове. Желая ви късмет, хер Дейвис. Надявам се скоро да имате добри новини за адмирала.

И изчезна в облаците пара.

[1] През византийския период се явява център на политическия и светския живот на града. Тук се провеждат състезания, гладиаторски боеве и тържества в чест на императора. Побира 40 000 души. — Б.пр.

↑

59.

Генерал-лейтенант Леонид Фьодоров излезе от таксито и мина покрай портиера във фоайето на хотела. Той, разбира се, през цялото време бе следен от Емниет, от Интелиджънс Сървис и от собственото си ГРУ. Но го очакваше. Беше се настанил в „Аскашлиан“ по предложение на жената.

Първо забеляза турчина в тъмнокафяв костюм, който седеше на един стол във фоайето, пушеше и се преструваше, че чете вестник „Цжумхуриет“, сетне видя един висок рус мъж, който го последва на улицата и влезе в ресторанта, макар че още нямаше дванадесет часа. Зачуди се кой от двамата беше агентът, който го следи. А може би и двамата бяха по петите му.

Регистрира се на рецепцията и се качи с раздрънкания железен асансьор. Стаята беше овехтяла и миришеше на прах и цигарен дим. Фьодоров седна на стол до прозореца и зачака. Извади цигарите си.

Тя закъсняваше.

Чу почукването на вратата и стана бързо, за да отвори. На прага стоеше тъмнокоса млада жена. Беше красива.

— Даниела Симоничи?

Тя кимна и мина покрай него в стаята. Носеше черно кожено куфарче.

— Това ли е? — попита я руснакът.

Жената не отговори.

Свали палтото си и щракна ключалките на куфарчето.

— Ще започваме ли?

Скъпи Ник,

Пиша ти от къщата на леля Сара в Нюки. Тя ни покани да прекараме коледните празници с нея. Тук животът е малко по-спокоен, отколкото в Съри. Не се чуват сирените на противовъздушната отбрана. Почти няма разрушения.

Всичко е с купони, но се живее по-лесно. В Лондон ни се отпускаше по едно яйце на седмица, а тук леля Сара гледа кокошки в двора и сега ядем толкова яйца, колкото ни се иска. Все едно сме попаднали в рая...

Ник плъзна поглед надолу по страницата.

Момчета са добре и ти пращат целувки. Джеймс вече се бръсне и всяка сутрин се разиграва истинско представление — ако се е порязал, си слага една монета на брадичката като медал за храброст и се подиграва на Ричард. Притеснявам се, че заради тази война ще закъсат с училището; добре поне, че не са достатъчно големи, за да участват в нея, и ако Господ реши, докато станат на подходяща възраст, тя ще е свършила.

Ти страшно много им липсваш. Опитвам се да им обясня какво правиш, но, разбира се, не мога да им кажа цялата истина, и те мислят, че да работиш в дипломатическата служба, не е толкова геройско, колкото да си пилот.

Войната ограби и лиши толкова много семейства от твърде много неща. На улицата на леля Сара живеят две жени, които са загубили синовете си, единият е бил в търговския флот, другият навигатор във военновъздушните сили. Чувствам се виновна, че имам двама живи и здрави синове. Знам, че е глупаво, но не мога да се отърва от това чувство.

Всеки ден проверявам вестниците, за да следя какво става в Истанбул и на Балканите. Повечето статии се отнасят до войната в пустинята и, разбира се, за втория фронт. Все още ли има достатъчно храна в Истанбул?

Скъпи, знам, че имахме върхове и спадове, че понякога ти ме мислиш за твърда и студена жена, но аз винаги съм те обичала. Готова съм да ти простя. Мисля, че го дължим на себе си, на Джейми и Ричард. Бракът никога

не е лесно нещо, в края на краищата. Готова съм да погребам миналото, ако ти също го направиш.

Пази се. С обич, Дженифър

Той остави писмото и излезе на разходка. Зимата вече се промъкваше като на пръсти, небето бе покрито с облаци, падаше ситен дъжд, подобен на мъгла. Това, че Англия някой ден можеше да го повика обратно, му изглеждаше като невъзможна, сюрреалистична идея; под струпаните куполи на Азия родината му приличаше на място, което съществува само във въображението. Искаше му се да остане вечно в Истанбул, сякаш другият свят не съществуваше извън този очарователен, изпълнен с тайнство и легенди град.

Над него джамията на Сюлейман се мерзелееше над стария град, огромният сив купол бе заобиколен от други по-малки, приличаше на майка с челядта си. Пазарът за плодове се бе разпрострял по улиците в краката му, между базарите за подправки в стария град и складовете на Златния рог.

Под аркадите на плетени от ракета масички и столове седяха професионални писари и преписваха писма за своите клиенти. Помладите мъже пишеха на големи пишещи машини „Ремингтон“, докато по-старите използваха старомодни пачи пера и драскаха с усърдие традиционните арабски букви. Изглеждаха изтощени и измъчени от всекидневното изливане на човешката мъка и обич върху белия лист. Приличаха на свещениците и докторите. Едно момиче пращаше писмо до любимия си в армията; стар баща пишеше на сина си в някаква далечна провинция в азиатската част на страната.

Представи си как би изглеждала Дженифър, седнала до една от тези масички да диктува писмото си до своя неверен съпруг в далечната чужбина. Представи си изражението върху лицето на писаря — тяхната дребна човешка история едва ли щеше да бъде нова за него, нито за световната история.

Сега Ник не знаеше как тази история ще свърши за него или за нея.

Иншалах, както би казал всеки добър мюсюлманин.

Както реши Бог. Каквато е волята Божия.

— Получих кодирана телеграма от Лондон тази сутрин — съобщи Ейбрамс.

— За Майер ли?

Той кимна бавно и Ник моментално разбра, че новините не са добри.

— Няма да се занимаваме с други молби от каквито и да е представители на адмирал Канарис тук в Истанбул.

— Защо?

— Очевидно не искаме да дразним руснаците.

Той бутна папката през бюрото си. Беше посветена на лицето Зигфрид Майер и бе дебела колкото енциклопедия. Ник я отвори и прочете телеграмата, което стоеше най-отгоре. Беше с код „Строго секретно“, изпратена от Форин Офис в Лондон, и потвърждаваше онова, което Ейбрамс току-що му бе казал.

— Руснаците, разбира се, са готови да ни предадат — продължи Ейбрамс.

— Не разбирам.

— Няма нищо за разбиране. Вярват повече на Сталин. Това е. Не могат да видят по-далеч от носа си и от края на войната. — Устните на Ейбрамс бяха побелели от гняв. Беше съвсем ясно какви чувства изпитва по въпроса. — Подчиняваме се на по-великата мъдрост, Дейвис.

Ник затвори папката.

Когато стана, Ейбрамс неочаквано каза:

— Съобщи му, че искам да се срещна с него.

— Сър? Не ви разбрах.

— С Майер. Искam среща. Лична. Уреди я.

— Като имам предвид съдържанието на тази телеграма, може ли да попитам защо?

— Всичко опира до необходимостта да знаеш, Дейвис. А точно сега ти нямаш подобна необходимост.

Ник се поколеба. В очите на Ейбрамс не можеше да се прочете нищо.

— Да, сър — отвърна покорно той и излезе.

Ник взе шофьор от гаража и се подписа за един форд. Поеха по булевард „Истиклял“. Беше надвечер, здрачът бе изпълнен със звъненето на тролейбусите, виковете на продавачите на халва и вестникарчетата. Завиха по главния булевард и Ник се увери, че никой не ги следи. Видя Майер да го чака на ъгъла, както се бяха разбрали; шофьорът намали и германецът скочи в колата.

Беше нервен и дишаше тежко. Без съмнение агентите от СД, които го следяха, му лазеха по нервите му и това го дразнеше.

— Мога да позная по лицето ви, че не ми носите добри новини — рече той.

Ник сви рамене и поклати глава.

— Защо?

— Нищо не мога да направя за вас. Ръцете ми са вързани.

Майер потърка челото си с палец.

— Вие не искате ли войната да свърши?

— Някои от нас.

— Може ли да позная, хер Дейвис. Чърчил не желае да дразни руснаците.

— Не знам причината. И не ме интересува. — Дори сега продължаваха да поддържат измамата и да разиграват игрички.

Майер затвори очи и въздъхна. Ник неочаквано почувства съжаление към него. Нещо, което си мислеше, че никога няма да изпита към този човек.

— У дома пият смлени жълъди и го наричат кафе. Къщата на семейството ми във Франкфурт бе разрушена от английските бомби. Най-големият ми братовчед загина в снеговете на руската зима.

Ник си спомни, че Майер не бе толкова загрижен за съдбата на английския народ, който страдаше под бомбите на Луфтвафе, когато за пръв път се срещнаха в Букурещ. Но такава е човешката природа. Хората разбират нещастieto само тогава, когато го изпитат на собствения си гръб.

— Хитлер е луд. Той е на път да разруши моята страна.

— Съгласен съм.

Очите им се срещнаха. И двамата знаеха какво мисли другият и то не бе свързано с войната. Майер бе изпратил Даниела Симоничи при друг мъж, за да помогне на любимата си страна да спечели войната; сега войната изглеждаше загубена и той смяташе, че саможертвата е била прекалено голяма.

— Един човек от посолството би искал да се срещне с вас лично. Германецът го погледна изненадано.

— Кой е той?

— Шефът на паспортния отдел — Ейбрамс.

— Разбира се. Той е вашият шеф, нали, хер Дейвис?

— Информацията се дава в зависимост от онова, което трябва да знаете. А от тази нямате нужда.

Майер се разсмя и поклати глава.

— Какво иска да говори с мен, което не можем да си кажем ние двамата тук?

— Не знам.

— Аха, разбирам. За вас също не е необходимо да знаете. — И отново се разсмя. — Много добре. Ще го уредите ли?

— Да.

Ник нареди на шофьора да завие и те се върнаха покрай Джумхуриет Кадеси към площад „Таксим“. Майер направи няколко разхвърляни, несвързани коментари за времето. Ник потвърди, че ще държи връзка, и изрази съжаление, че не е бил от по-голяма полза за него и приятелите му в Берлин.

Майер скочи от колата в една празна уличка близо до казиното и войната продължи своя ход.

61.

Ник караше бавно по каменистия сокак, който се наричаше Улица на Божията майка. Майер се появи от сенките на един вход и скочи на задната седалка до Ейбрамс.

— Карай — нареди Ейбрамс.

Ник се спусна до подножието на улицата, сетне зави надясно към „Таксим“. В този час на нощта имаше съвсем малко движение и той проверяваше постоянно в огледалото дали не ги следят. Сетне насочи колата през моста Галата и се отправи към Сераглио Пойнт.

Накрая паркира хъмбъра в една тиха пуста улица под „Света София“.

— Разходи се — нареди му Ейбрамс.

Ник излезе от колата. Върна се обратно на хълма, следвайки стените до портата на стария дворец. Хладна, студена нощ, но ясна; резенът на младата луна бързаше по небето между черните като мастило облаци. Той видя проблясването на цигарите на задната седалка на колата, където двамата мъже си говореха. Чудеше се какъв ли е предметът на разговора им.

Но той си имаше своите собствени тайни и не искаше да знае за тайните на другите.

Когато погледна нагоре, видя високо в стените на стария дворец нишите, в които султанът бе поставял главите на предателите и изменниците, за да почернеят и изсъхнат на слънцето. Тогава са знаели как да се справят с недоволните и предателите.

Ник изпуши една цигара, после още една. Погледна часовника си. Двадесет минути.

Последва изсвирване на клаксон. Това беше сигналът, че са свършили.

Върна се при колата и седна зад волана. Погледна в огледалото за обратно виждане, като го нагласи така, че да може да хване изражението върху лицето на Майер, но германецът бе непроницаем. Пътуваха в мълчание обратно по моста. Ник спря колата на Улицата на

Божията майка и Майер слезе. Той продължи с Ейбрамс към посолството.

— Всичко наред ли е? — попита шефа си Ник.

— Всичко мина гладко — отвърна Ейбрамс. Когато стигнаха в посолството, вместо да се прибере Ейбрамс се качи в кабинета си. Господи! Минаваше полунощ.

Ник върна колата в гаража и взе такси до вкъщи.

Доналдсън въобще не приличаше на спортист. Беше нисък и дебел, кръглият му корем висеше над колана на шортите и когато се появи на корта за скуош, който поддържаха в мазето на консулството за персонала, Ник едва не се разсмя. Но като започнаха да играят, бързо осъзна, че го бе подценил. След петнадесет минути Ник едва тичаше и не можеше да диша, докато Доналдсън дори не беше се изпотил. Беше заел място в долния край на буквата Т и безмилостно караше противника си да тича от единия край на корта до другия.

Докато Ник се мъчеше да възстанови дишането си, Доналдсън подхвърляше топката върху ракетата си и очевидно бе в отлично настроение.

— Как върви работата, Дейвис?

— Добре, сър.

— Доволен ли си от нея?

— Да, сър.

— Разбирате ли се с Ейбрамс?

— Абсолютно, сър.

Помисли си, че това е просто поредният невинен разпит, докато не видя изражението на Доналдсън.

— Студен е като риба, не смяташ ли? — попита Доналдсън.

Ник не знаеше какво да отговори.

— Евреин.

— Религията на човека си е негова лична работа, сър.

— Глупости. Внимавай с него, Дейвис.

— В смисъл?

— Просто бъди внимателен. Той има някои нещастни приятели.

— Какво искате да кажете, сър?

Доналдсън му подаде топката.

— Твой ред е. Имах късмет тези две игри. Сега сигурно ще ми видиш сметката.

Но отново го би, петнадесет на три, сетне поклати глава и излезе от корта, без да каже нито дума повече.

На петнадесет километра източно от Москва

Генерал-лейтенант Леонид Фьодоров стоеше до прозореца на кабинета си взрян в брезата, потънал в мислите си. В къщата беше студено, не бе палил огън откакто се бе върнал от фронта и можеше да види парата от дъха си във въздуха. От вътрешната страна на прозорците имаше тънък пласт лед.

Личните удобства вече не го вълнуваха. Беше свикнал на студа. В Сталинград бе много по-лошо оттук; студът, гладът и изтощението се бяха превърнали в толкова неизменна част от живота му, че сега почти му липсваха.

Когато жена му все още беше жива, беше различно. Тогава се наслаждаваше на спокойствието. Но след като Наташа умря, Фьодоров откри, че предпочита живота си на войник дори когато бе далеч от огневата линия. Трудно му бе да се грижи за нещо друго.

Дачата беше празна от месеци, навсякъде имаше прах. Беше освободил прислугата след погребението на Наташа.

Завесите в дневната бяха спуснати. Той се разходи из стаята, търсейки призраците, които живеяха тук. Имаше пиано, вдигна капака му и докосна няколко клавиша. Не можеше да свири, пианистката беше Наташа. Дори сега, когато затвореше очи, можеше да чуе преследващите го звуци на „На Елизе“ и да види устните ѝ, прехапани от напрежение, докато четеше нотните листи, а дългите ѝ чувствени пръсти танцуваха върху пожълтелите клавиши с цвят на слонова кост.

В ъгъла на стаята имаше грамофон, който се навиваше. Фьодоров постави рамото върху плочата — етюд на Бах.

Докато гледаше отломките от предишния си живот, за пореден път си повтори как щеше да убие Йосиф Сталин.

Неговото старо, очукано кожено куфарче лежеше на масата в кабинета. Друго, абсолютно същото бе поставено до него. То съдържаха бомба с часовников механизъм и мощен експлозив. Когато отидеше на следващия военен съвет в Кремъл, щеше да остави

куфарчето до стола си и когато то експлодираше, той със сигурност щеше да умре, но и другарят Сталин щеше да умре заедно с него.

След атентата НКВД — сталинският вариант на Гестапо, със сигурност щяха да проверят дачата му и щяха да намерят в бюрото му — сред книжата и документите, телефонен номер на британското консулство в Истанбул, както и името на един истанбулски ресторант, който бе любимо място за срещи на служителите от британските разузнавателни служби. Също така щяха да открият, че предната седмица той е бил в Севастопол и се е срещнал с капитана на турски търговски кораб. Щяха да потърсят капитана и щяха да установят, че е бил вербуван от британското разузнаване в Истанбул.

Щеше да последва едно-единствено и неизбежно заключение.

Фьодоров се намръщи и присви. Ракът, който лекарите откриха наскоро, го измъчваше все повече и повече всеки божи ден. Скоро болката щеше да стане толкова непоносима, та щеше да се нуждае от опиати. Но ако всичко минеше гладко, щеше да бъде мъртъв много преди това. Нямаше да позволи на коварната болест да направи с него онова, което стори с Наташа.

Фьодоров беше войник, а не политик. Да се бие с германците, беше негово задължение, но винаги бе презирал другаря Сталин. Този човек беше касапин. Фьодоров нямаше друг избор, освен да извърши каквото трябва, но не можеше да отрече, че да свърши живота си по този начин му доставяше известно удовлетворение.

Ник не знаеше името на посетителя, нито дипломатическия му ранг. Предполагаше, че е от Форин Офис в Уайтхол.

— Бих искал да се видиш с един човек, Дейвис — каза му Доналдсън, след като секретарката му го въведе в кабинета. Другият мъж уморено се изправи на крака.

— Това е Никълъс Дейвис. Троян е негово протеже. Достатъчно голямо и пищно перо на шапката му.

— Радвам се да се запознаем. — Последва вяло и твърде влажно ръкостискане. Мъжът беше висок, предразположен към напълняване, с оредяваща коса, вчесана от челото назад, и розови бузи на градски банкер. Беше весел, разбира се, и се усмихваше като самия дявол.

Ейбрамс се присъедини към тях и всички седнаха в кабинета на Доналдсън и пиха чай от портокалови листенца, който секретарката им донесе, докато мъжът от Уайтхол грееше пълния си гръб на радиатора и обсъждаше с тях времето, за което мислел, че ще бъде доста топло. Това показваше очарователно непознаване на световната география и климат, което, според мнението на Ник, си бе пълна преструвка.

Студените сиви очи бяха като кремък.

— А сега — рече най-накрая посетителят, — бих искал да говоря с вас за Троян.

Нещо в тона му накара Ник да застане нащрек.

— Какво знаем за този агент?

Ник си пое дълбоко въздух. Чудеше се докъде ще доведе всичко това.

— Троян беше вербуван в Букурещ — обясни Ейбрамс.

— Колко му плащаме?

Доналдсън погледна Ейбрамс и кимна. Идентичността на всеки агент бе защитена от кодово име и то можеше да бъде разкрито само пред много висш офицер от службите.

— Всъщност е тя — поясни Ейбрамс. — Метреса е на главния представител на Абвера тук, в Истанбул.

— Много впечатляващо.

— Има няколко значителни попадения.

— Знам. Прекалено е хубаво, за да е истина.

Настъпи тишина.

— Скъпо ли ни струва? — попита посетителят.

— Тя не работи за пари — отвърна Ник.

— Тогава защо работи за нас?

— Румънка е. Баща ѝ бил разорен от фашистите и смятаме, че брат ѝ е бил убит от „Желязната гвардия“. Мрази германците.

— Хубава приказка. Звучи доста правдоподобно. Но аз прегледах документите, с които разполагаме в Лондон. По-голямата част от информацията, която ни дава, е неясна и неубедителна, а в някои случаи доста неточна. Месеци наред бяхме подвеждани да вярваме, че германският посланик в Анкара ще стигне до споразумение с турците, и въз основа на тази информация почти предприехме действие, което щеше да доведе до истинска катастрофа. Всъщност, сега си задаваме

въпроса дали вашият ентусиазъм относно този източник не е, меко казано, неуместен.

Ник си помисли за Добруджа. Мислеше за операцията в тази част на Румъния през цялото време. Мъжът от Уайтхол бе сложил ръце зад гърба си и ги гледаше като офицер, който инспектира военните си части.

— Кралските военновъздушни сили и американски бомбардировачи летят всеки ден над Германия. Главното командване търси надеждни и сигурни цели. Немски фабрики за гуми, нефт, бензин, самолети и резервни части са на първите места на списъка. Ето защо обърнахме внимание, когато видяхме последната информация от Троян — за заводите на „Месершмит“ близо до Виена. Харис няма търпение да ги бомбардира. Но ако информацията не е вярна? Това може да бъде капан и много от нашите млади летци ще платят с живота си за подобна грешка. Разбирате ли какво имам предвид?

— Разбихме основна шпионска група в Ирак благодарение на информацията, която получихме от Троян — намеси се Ейбрамс.

— Всъщност не знаехме колко ефективна е работата на тези иракчани. Практиката да се смесват лъжи с истина винаги е била добра идея. Даваш малко, за да получиш. Всички знаем тези игри.

— Какво искате да кажете, сър? Нима мислите, че Ник е отговорен за надеждността на неговия агент?

Неговият агент, значи? — помисли си Ник. Виж ти, Ейбрамс вече се дистанцираше.

— Защо Майер има толкова много информация за Балканите? Това е въпросът.

Секретарката на Доналдсън почука на вратата. Генералният консул бил свободен да се види с посетителя.

— Ще продължим по-късно — рече мъжът от Уайтхол. — Може би вие, момчета, ще помислите върху онова, което ви казах. — Той кимна бодро и излетя като вихър от стаята.

След като си отиде, настъпи дълга, тягостна тишина. Ейбрамс и Доналдсън се спогледаха.

— Надявам се, че Троян няма да се превърне във фиаско — продума накрая Доналдсън.

— Аз й вярвам — намеси се Ник.

— Да, но дали Главното командване ѝ вярва? — прекъсна го Ейбрамс. Ник знаеше, че шефът му не мислеше за съдбата на екипажите на бомбардировачите. Мислеше за собствената си кариера.

— А какво ще кажете за документите, които открадна от сейфа на Майер? Сега вече знаем, че бяха истински.

Ейбрамс сви рамене. Доналдсън само погледна някъде встрани.

Тази нощ Ник стоеше до прозореца на кабинета си и гледаше към малката градинка със самотното юдово дърво, тайния двор, през който тя идваше при него в къщата. Ситният дъждец се бе превърнал в обилен просмукващ се порой и дъждовните капки падаха тежко от стрехите. Ник си я представи там, в тъмната градина, извика образа ѝ и я видя как се движи като сянка от облак над морето, като дух сред звездите. Не можеше да повярва, че го е предала; но сега не можеше и да си позволи да ѝ вярва. Не и сега. Може би точно това беше проблемът. Беше вложил прекалено много в своята версия за истината, за да повярва, че може да е сгрешил.

63.

Петнадесет километра западно от Москва Фьодоров гледаше през прозореца на лимузината „ЗИЛ“ към високите, стройни като ученички брези. Клоните им бяха посипани с бял скреж. Земята бе твърда като диамант и скрежът проблясваше върху кафявата пръст. Едната му ръка лежеше върху куфарчето до него. Вцепенението, което го бе обзело след смъртта на Наташа, най-накрая се бе сменило с друго, по-човешко чувство — страх. Той така или иначе умираше, тази сутрин беше пресметнал и претеглил всичките си възможности, беше се запасил с воля да го направи, но не предполагаше, че ще му бъде толкова трудно.

Лимузината премина по Кузутовски проспект и мрачните покрайнини на военната столица на Русия. Прекосиха Москва река по Породинския мост и се отправиха към Кремъл.

Фьодоров предположи, че по същото време на другия ден името му щеше да се излъчва по всички радиостанции в света. Никога не бе желал, нито се бе домогвал до блясъка на славата; той предполагаше, че всъщност едва ли някой от убийците на известни хора се е надявал на славата, която получаваше след смъртта им.

Шофьорът премина през бариерата от другата страна на Червения площад и влезе в малко дворче с частен вход. Мъжът му отвори вратата. Фьодоров се поколеба за секунда, пое си въздух. Запита се дали Наташа щеше да бъде горда днес с него.

Влезе по обичайния път до своя кабинет, който гледаше към Арсенала. Заседанието на военния съвет бе след четиридесет и пет минути. Беше решил да удари една голяма водка, преди да отиде на срещата.

Фьодоров влезе в кабината на асансьора и затвори вратата. Подемникът заскърца и простена, заклати се като старец, опитващ се да стигне до третия етаж. Той излезе и тръгна по постлания с килим коридор към кабинета си.

И рязко спря. Пред вратата му стояха неколцина офицери от НКВД с автомати в ръце. Обърна се. Зад него бе самият Берия,

заобиколен от още трима униформени служители на НКВД.

Така, значи беше предаден.

Знаеше какво трябва да направи. Бръкна в джоба си и стражите извикаха предупредително, че ще стрелят. Добре, нека го застрелят.

Предпазителят беше вдигнат. Той постави пистолета право в устата си и допря дулото му към небцето. Беше предположил, че може да се стигне до подобен край, и беше готов.

И натисна спусъка.

От прозореца Даниела наблюдаваше как хамалите се влачат уморено под дъжда. Магаретата се клатушкаха, натоварени с плетени панери с портокали и грозде, от хълбоците им се вдигаше пара. Над Мраморно море се надигаха облаци, черни като наковалня.

В ръцете си тя държеше снимката на майка си в рамка — единствената, която притежаваше. С пръста си очертаваше контура на майчиното си лице. Докосването ѝ бе толкова нежно, сякаш жената бе от плът и кръв.

— Чудя се какво ли мислиш сега за мен, мамо — прошепна Даниела.

Навън дъждът биеше по покрива като канонада или сякаш някой тропаше с нокти.

— Кажи ми какво да правя? Сигурно се срамуваш от дъщеря си. Но какво друго можех да сторя? Винаги съм била разочарование за вас, нали? Просто този път използвах лошите си инстинкти, както ги наричаше татко, за добро дело. — Една сълза се търкулна по лицето ѝ. Тя я избърса сърдито. Нямаше да позволи да се самосъжалява.

Сетне се изправи и тръгна из стаята.

— Какво да направя с моя англичанин? Обичам го! Той ми е близък, сякаш душата ми си говори с неговата. Но е женен, мамо. Защо трябва да бъде така? Защо не може да е по-лесно? Защо винаги на мен трябва да ми се случва най-лошото?

Върна се при прозореца и загледа светлините на площад „Таксим“, като се замисли къде ли щеше да я отведе тепърва животът. Черната и мълчалива завеса на нощта бе паднала и покрила града. Даниела търсеше поне една светлинка в небето, но там нямаше нищо.

Да мине човек през масивните железни врати на пазара за подправки, бе все едно да влезе в крепост. Базарът бе като истинска атака срещу възприятията: гъстата, богатата мъгла от ароматите обгръщаше отвсякъде, виковете на търговците, приканващи своите купувачи, те оглушаваха, блясъкът на планините от жълт турмерик, златен кимион и розов шафран те заслепяваше.

Ник бе поет и понесен от вълната от хора, после се спаси от нея, като сви по изтърканите каменни стъпала пред една от портите. Стъпалата водеха към дървена решетъчна врата. На почукването му отговори един облечен с роба турски прислужник, който го въведе в кабинета на Майер.

Когато влезе, го лъхна вълна от топлина, стаята се отопляваше от две печки с въглища. Беше богато обзаведена; дебели зелени и кафяво-червени килими от Анадола застилаха пода; стените бяха облицовани с плочки от син измирски фаянс. Един прозорец гледаше надолу към базара. Внушителна гледка.

— Моят английски приятел — рече Майер и стана на крака зад тежкото орехово бюро. На лицето му обаче нямаше усмивка. Изглеждаше измъчен.

— Хер Майер.

Майер му посочи с ръка един стол от другата страна на бюрото. При това посегна към чекмеджето и извади бутилка ракия и две чаши.

— Малко е рано, но... — рече с извинение.

— Мога да изпия едно.

— Добре. Аз също.

Майер плъзна чашата по бюрото. Ник добави малко вода, което превърна цвета на чистата напитка в мляко. Имаше вкус и мирис на анасон.

— Искали сте да ме видите.

Германецът запали цигара и се облегна в стола си. Изглеждаше спокоен и отпуснат, но ръката, която държеше цигарата, трепереше.

— Вие знаете кой съм аз, нали?

Е, най-после, помисли си Ник. Край на тайните. Повече няма да се крием.

— Кажете ми.

— Аз съм полковник от Абвера. Сигурен съм, че го знаете.

— Поканихте ме, за да ми съобщите това ли?

— Знаете, че не.

— Какво искате тогава?

— Искам да изляза от тази война.

— Искате да дезертирате?

Дезертирането на един полковник от Абвера щеше да бъде зашеметяващ успех. Ник почувства, че му е трудно да сдържи вълнението си.

— Кога?

— Това все още предстои да бъде решено.

Ник се запита дали не е поредната игра. Отпи малко ракия и се замисли.

— Ако се съгласим, със сигурност сте наясно, че ще очакваме да споделите с нас нещо, което знаете.

— Сега това вече няма значение. Войната е загубена. — Всъщност Майер изглеждаше разстроен и отчаян. Или всичко това беше някакъв театър? — Обаче ще ми трябва време да изведе семейството си от Германия.

— Това възможно ли е?

— Всичко е възможно.

— А любовницата ви? Какво ще стане с нея?

Очите на германеца неочаквано станаха твърди и много блестящи.

— Какво любовницата ми?

— Очаквате ли да дадем убежище и на нея?

Майер се усмихна, беше готов да зареже играта.

— Това ще зависи най-вече от вас, хер Дейвис.

Гърдите му се стегнаха и му стана трудно да диша.

— От мен?

— Разбира се. И двамата знаем причината.

Очите им се приковаха едни в други. Тези на Майер бяха ледено сини и в тях бе невъзможно да се прочете каквото и да е.

— Вие ме изненадахте — каза Ник.

— Не обичам да бъда предсказуем.

— Ще трябва да говоря с началниците си.

— Разбира се. И вашите началници ще си счупят краката да ми помогнат.

Беше прав. Дезертирането на шефа на Абвера в Истанбул щеше да бъде удар под кръста за германците.

Ник изпи ракията и стана.

— Ще ви се обадя.

Майер му подаде ръка. Ник се поколеба, сетне я пое и разтърси. За пръв път двамата се докосваха.

— Има нещо, което трябва да знаете, хер Дейвис. Във вашето консулство има човек, който работи за руснаците.

Ник го загледа с недоверие.

— Откъде знаете?

— Наскоро заловихме един от най-важните агенти на НКВД на Балканите. Видях протоколи от разпитите му. — Той подаде на Ник кафяв плик. — Тук вътре са копията им. Но трябва да внимавате кой ще ги види. Предайте ги лично на хер Ейбрамс.

— Откъде да знам, че са истински?

— Вие не. Но Абверът знае.

— Приятен ден, хер Майер.

— *Wiedersehen.*

Прислужникът на Майер го изпрати до вратата и Ник се потопи отново в лудницата, която цареше на базара. Не се върна веднага при колата. Вместо това се разходи безцелно из базара почти около час. Не обръщаше внимание на досадните набези на просяци и амбулантни търговци, мозъкът му бе зает с подреждане на парчетата от пъзела в опит да планира своето бъдеще с бившата любовница на Зигфрид Майер.

Извън консулството Ейбрамс беше съвсем различен човек. На работа беше строг, аскетичен и почти безкръвен. Далеч от властта, с която бе облечен в службата, той се оказа удивително срамежлив.

Живееше в огромна и добре обзаведена къща с мебели от тъмен махагон и много лавици, огънати от книги, в старата част на Истанбул. Прозорците му гледаха към Мраморно море. Къщата бе подредена, паркетът на пода светеше като стъкло, а в нишата на един прозорец имаше пиано. Ник се зачуди дали шефът му свири.

Поканата да вечеря насаме с него го изненада, но не можеше да откаже. Разговорът по време на вечерята бе мъчителен и болезнен; трябваше да спазват установените параметри и да избягват теми, свързани с работата, войната и политиката.

Чак след като се преместиха във всекидневната и прислужникът им поднесе кафе, Ейбрамс повдигна въпроса за твърдението на Майер относно руския шпионин в консулството.

— Вярвате ли му? — попита го Ник.

— Възможно е.

— Прочетохте ли документите, които той ми даде?

— Не е възможно да бъдат потвърдени. Съдържанието им ме обърка. Напоследък се боя повече от нашите руски приятели, отколкото от германските ни врагове.

— В Уайтхол няма да искат да чуят това.

— Ето защо ме изпратиха в Истанбул. — Лицето му се промени, неочаквано между веждите му се появи сприхава гънка, която бе сигнал, че това е един от въпросите, засегнали дълбоко честолубието му.

— Вашият господин Арази от „Хаганах“ веднъж ми цитира една арабска поговорка: „Врагът на моя враг е мой приятел“. Но тя не е вярна, Дейвис. Когато тази война свърши, ще видите и ще разберете колко съм бил прав. Никой не обръща внимание на предупрежденията ни сега, но Сталин е много по-голяма заплаха за нас, отколкото е бил Хитлер когато и да е. Обаче никой в Уайтхол или във Вашингтон не ще и да чуе.

Беше толкова ядосан, че не можеше да седи. Стана на крака и отиде до бюфета, отвори сребърна кутия за цигари и извади оттам една от силните турски цигари, които обожаваше.

— Нашият враг не е Германия. Хитлер е врагът. Ако можехме да помогнем на германците да се отърват от него, тогава всичко щеше да свърши. На нас ни трябва силна Германия, за да държим Русия далеч от Европа.

Ник беше чувал тези гръмки фрази и преди и нямаше какво да каже. Докато Ейбрамс се пенеше, той се огледа из стаята, опитвайки се да не изглежда толкова разсеян. Забеляза, че подвързаните с кожа книги върху лавиците са подредени по азбучен ред, според фамилията на автора, и се усмихна. Типично за Ейбрамс. На стената висеше

портрет на Крал Джордж V в златна рамка и няколко строги фотографии на мъж и жена — най-вероятно бяха родителите на Ейбрамс. Видя също така нещо, което не бе очаквал — снимката на млада жена. Беше пожълтяла от времето и чертите не се различаваха добре. Бе направена във фотостудио и за фон бе послужила някаква идилична селска сцена.

Ейбрамс потъна в мрачно мълчание. Ник реши да го разсее, като го попита за снимките.

— Това сестра ви ли е?

Ейбрамс всмукна от цигарата.

— Беше ми годеница.

— Годеница?

— Изчезна два дни преди сватбата. Никога повече не я видях.

Ник не бе в състояние да скрие изненадата си. Често пъти се бе чудил за миналото и личния живот на Ейбрамс извън консулството. Понякога дори се питаше дали въобще има личен живот.

— Преди колко време се случи това?

— Преди много, Дейвис — отвърна шефът му раздражено, опитвайки се да сложи точка на този разговор. След което най-неочаквано добави: — Знаех, че никога няма да почувствам отново подобно привличане към жена. Така че какво да се прави?

Да, какво да се прави? Какво можеше да стори човек? Страстта звучи чудато и странно, когато е изразена с формалния език на дипломат.

Виж ти! Оказа се, че студенокръвната риба все пак имала сърце. Той очевидно все още тъгуваше по единствената си загубена любов.

Ейбрамс седна и продължи да развива острите си критики по адрес на злото на комунизма, а жената от снимката бе забравена. Ник не повдигна темата повторно.

А и какво ли можеше да направи?

Дори не научи името ѝ.

65.

Ник бе обядвал с Доналдсън и военния аташе на САЩ в един ресторант на улица „Синът на роба“, и сега те вървяха пеша обратно по булевард „Истиклял“. Бе вдигнал яката на палтото си срещу режещият вятър. Спря да запали цигара и пусна Доналдсън и аташето напред. Когато вдигна глава, видя един добре облечен турчин да се запътва насреща им. Носеше голям куфар.

Имаше нещо в този човек, което го разтревожи, нещо, което не можеше да определи. Спомни си за Джордан, спомни си за онова шесто чувство, за което говореше.

Сетне чу някой отчаяно да вика името му от другата страна на улицата и се обърна. Видя Даниела, която му махаше пред една банка от другата страна на булеварда. Той извика на Доналдсън, но и двамата вече бяха почти петдесет метра пред него. Не можеше да ги настигне.

Мъжът с куфара спря.

— Ник! — викаше Даниела. — Ник, моля те!

Той се обърна и затича към нея през хаоса от трамваи и коли по булеварда.

— Даниела? Какво има?

Изражението на лицето ѝ накара кръвта му да замръзне.

— Какво става?

В този миг избухна мощна експлозия и светът потъмня и изчезна.

Беше изненадан да открие, че лежи по гръб върху калдъръма на улицата. Седна. Ушите му звъняха. Огледа панически тялото си и установи, че има крака и ръце и те се движат. Изглежда не беше ранен. Имаше много кръв, но не откри рани по себе си.

— Даниела?

Тя лежеше до него с лице към земята. Господи, не! Моля те, Господи! Ник я обърна, мислейки, че кръвта по него е нейна, и отчаяно започна да търси рани. Молеше се на божеството, в което досега не бе

вярвал, и мислено му обещавахе всичко, което поиска, само тя да е жива.

— Даниела!

Клепачите ѝ трепнаха и очите ѝ се отвориха.

— Добре ли си? — Гласът му звучеше глухо, сякаш идеше някъде отдалеч. Сам не можеше да чуе думите, които произнасяше. Опипа лицето си и откри, че от ушите му тече кръв.

Даниела го прегърна през врата и се притисна към него.

— Ранена ли си? — попита отново Ник.

Тя поклати отрицателно глава.

Мъжът с куфара беше изчезнал, но на мястото, където бе стоял, имаше огромно кърваво петно. По средата на улицата, върху трамвайната линия лежеше човешка ръка.

От Доналдсън и аташето бяха останали само кървави парцали на паважа. Ник осъзна, че ако не беше Даниела, той също щеше да бъде мъртъв.

Тя притискаше лице към рамото му и гласът ѝ бе приглушен. Той едва я чуваше, не разбираше почти нищо.

— Мислех, че съм закъсняла.

— Ти си знаела?

— Не можех да те загубя — рече тя.

Той я отдръпна от себе си, търсейки наранявания.

— Не си ли ранена?

Тя поклати глава. Ник се изправи с мъка на крака и ѝ помогна също да стане. Чувстваше, че му се гади и че губи равновесие. Когато главата му се проясни, започна да мисли като професионалист.

— Трябва да се махнеш оттук. Веднага — нареди ѝ.

Въпросите щяха да дойдат после. Сега тя трябваше да се махне, преди да е дошла полицията.

— Бягай — побутна я Ник. Даниела се заклатушка, сетне забърза по улицата, погледна веднъж назад и изчезна.

Ник чу воя на сирените на първата полицейска кола, която идваше отдалеч по булевард „Истиклял“.

Ейбрамс наля три пръста уиски в чашата и я постави на бюрото си пред Ник.

— Струва ми се, че имаш нужда от това.

— Майер — произнесе Ник.

— Какво?

— Той е поставил бомбата. Той уби Доналдсън.

В дясното му ухо нещо непрекъснато звънеше. Докторът каза, че експлозията е спукала тъпанчето му. Оттам бе и кръвта по ризата му.

Ейбрамс седна, кръстоса ръце върху корема си и се замисли.

— Убийство е твърде силна дума, когато хиляди мъже биват избивани всеки ден в Италия и Северна Африка.

— Ако не беше Троян, и аз щях да съм мъртъв.

— Троян ли?

— Видях я там точно преди бомбата да избухне. Тя спаси живота ми.

— Аз трябваше да обядвам с вас тримата. Ако не беше едно спешно обаждане от кабинета на австралийския посланик, и аз щях да съм мъртъв. Не знам дали си спомняш, но те поканих да дойдеш с мен. Лош късмет, старче.

— Единствената възможност да знае за атентата е Майер да ѝ е казал.

Ейбрамс въздъхна. Наведе се напред и бутна кафявия плик, който Майер му бе дал.

— Това са протоколите от разпитите на агента от НКВД, който Абверът е хванал в София. Той не само твърди, че в консулството ни има руски агент. Той назовава и името му.

— И той е?

— Доналдсън.

— Доналдсън?

— Има и още нещо, върху което да помислиш. Преди четири дни е направен опит за покушение върху живота на Сталин.

— Какво?

— Един руски генерал-лейтенант на име Фьодоров се опитал да вкара куфар с експлозиви в Кремъл. НКВД го чакало и тъкмо щели да го арестуват, когато той се застрелял в главата. На този етап смятаме, че Фьодоров е бил част от заговора на Абвера. Ако Сталин умре и Русия се оттегли от съюзниците, Канарис ще има много по-добри шансове да преговаря за сепаративен мир.

— Кой е бил Фьодоров?

— Един от командващите щаба на Съветската армия при Сталинград. Три пъти е награждаван и Сталин лично го е направил герой на Съветския съюз. Преди време синът му бил заловен в плен от германците и може би са го използвали за оказване на натиск върху бащата. Кой знае? Може пък да се е вживял в ролята на патриот.

— А Доналдсън?

— Ако е работил за руснаците, тогава Абверът е трябвало да се отърве от него. Кой знае колко вреди е нанесъл, докато е бил тук.

— Това ще предизвика фурор в Уайтхол.

— Само ако излезе оттук.

Те се спогледаха.

— С кариерите и на двама ни ще бъде свършено. Ще носим петното през целия си живот.

— Накрая сигурно ще излезе на бял свят.

— Защо?

Ник помисли за миг: Ейбрамс беше прав. Наистина защо?

— Уайтхол ще се интересува защо Доналдсън е бил убит.

— Може би някой е искал да убие американския военен аташе. Може да е станала грешка. В очите на хората може да се хвърли прах и дим от много посоки, Дейвис.

Ник замълча за миг, премисляйки чутото.

— Може ли Доналдсън да е информирал руснаците за подготвяния заговор за убийството на Сталин?

— Възможно е. Ако е имал човек, който да работи за него вътре в Абвера. Въпросът е кой?

— Може би Майер е в състояние да ни каже това.

— Ако премине към нас.

— Ще го направи.

— Фактът е, че аз не трябваше да пропускам Доналдсън. Всеки, който получава заплата от НКВД, не е подходящ за дипломатическа

служба при негово величество.

— Знаем ли кой е атентаторът?

— Емниет работи върху въпроса. Но предполагам, че ще бъде трудно за доказване. Намерили са част от челото му на един балкон на около двадесет метра от мястото на експлозията. Изглежда е имал брадавица над дясната вежда. Не е кой знае каква следа.

— А бомбата?

— Подозираме, че е била задействана от разстояние с дистанционно. Без съмнение на атентатора е било казано, че ще има време да се оттегли. Но просто са го излъгали. Лъжите са ужасно нещо.

Ник допи уискито си.

— Какво ще стане сега?

— Войната ще продължи. Бизнесът ще върви както обикновено. Това е, Ник. Това ще стане. Вземи си свободен ден. Иди си вкъщи. Поспи. Изглеждаш ужасно.

Ник обаче не си отиде вкъщи. Прекоси моста Галата, опитвайки се да обмисли нещата. Преди няколко часа беше убеден, че не може да има вяра на Даниела, а тя спаси живота му. Майер беше враг, но искаше да му бъде приятел; Доналдсън беше шеф, а бе работил за руснаците. Вече не знаеше на какво да вярва. Не знаеше дали изобщо вярва в доверието.

Тя дойде вечерта, като преди това бе позвънила в консулството, за да се увери, че той е добре, и да му съобщи, че трябва да го види. Любиха се бавно на светлината на една-едничка свещ на масичката до леглото. И двамата бяха натъртени и в синини, а движенията им бяха някак нерешителни.

След това лежаха прегърнати, топлината на телата им правеше живота да изглежда още по-ценен.

— Ти откъде знаеше? — прошепна Ник.

— Чух Майер да говори по телефона.

— С кого?

— Не знам.

— Какво друго каза той?

— Просто, че ще има бомба. Знаех, че работиш за Доналдсън. Трябваше да бъда сигурна, че не си с него.

— Кога стана това?

— Тази сутрин. Не по-рано от час преди случката. Мислех, че ще закъснея. Чудех се какво извинение да измисля, за да изляза от къщи.

Истина е, че смъртта е афродизиак, мислеше си Ник. Не след дълго той отново прави любов с нея, търсейки в любовенето всички доказателства за това, че е жив. Взе я в ръце и тя отново се обви около него, предоставяйки на устните му да следват извивката на гърлото, шията и раменете ѝ. Печката с въглища бумтеше в ъгъла на стаята и дъждът чукаше по прозорците.

Думите, които шепнеха, бяха заглушени от далечна гръмотевица, която разтресе стъклата. Даниела простена и изви гърба си, докато бурята бушуваше из града, леденият дъжд тракаше като камъчета по прозорците, а старата къща стенеше от вятъра.

Спа сгушена в прегръдката му и той слушаше дълбокия, равен ритъм на дишането ѝ. След малко Даниела се обърна и Ник също се обърна на една страна, за да я гледа. Косата ѝ тъмнееше, пръсната по възглавницата, устните ѝ бяха леко отворени във формата на сърце.

Тя спа около час, дясната ѝ ръка беше безгрижно отхвърлена над главата. Спеше зле и напоследък лошите сънища бяха станали още по-чести. Веднъж в съня си бе сграбчила възглавницата изпод главата си и я бе захвърлила през стаята. Но тази нощ спа спокойно като дете, дишането ѝ едва се долавяше.

После се обърна и отвори очи. Красотата ѝ бе омекотена. Онова, което може да буди умиление в брака, става болезнено в една любовна връзка.

Имаше все още много време, преди да се прибере, но Ник вече мислеше за дните и седмиците, когато тя щеше да спи някъде другаде с някой друг.

— Омъжи се за мен — прошепна той.

По лицето ѝ премина сянка.

— Ти вече си женен, Ник.

— Искам да го оставиш — продължи, уверен, че логиката му ще я убеди. — Не може повече да се излагаш на опасност. Германците ще

загубят тази война. Позволи ми аз да се грижа за теб.

Тя се усмихна и протегна ръка, за да погали лицето му.

— Мога да получа пост в Рим или Париж, когато всичко това свърши. Мога да ти уредя британски паспорт. Вече говорих с Ейбрамс.

— Ти имаш семейство, Ник.

— Но обичам теб.

— И жена ти те обича. А също и момчетата. След войната ще трябва да се върнеш у дома.

Тя се опита да го привлече към себе си — това беше целувката, за която копнееше, когато бяха разделени. Но сега я отблъсна, защото искаше да използва времето, за да ѝ говори и да я убеди.

— Няма да се върна там.

— Не искам да я напуснеш.

— Това е мое решение.

— Не мога да те отнема от семейството ти.

Тя отново понечи да се обърне, но той я хвана за раменете и я задържа до себе си. Дъждът трополеше още по-силно по покрива.

— Какво ще стане, ако го няма Майер? Ти какво ще правиш?

— Мислиш ли, че Зиги ще ме остави? — попита го тя.

— Отговори на въпроса ми.

— Отговорът е, че не знам.

— Трябва да помислиш за това.

Последва небрежно свиване на рамене.

— Защо не дойдеш и не останеш при мен?

— Нека да не го правим сега.

— Остани тук тази нощ.

Лицето ѝ се изкриви. Ник не знаеше дали ще заплаче, или закрещи.

— Не мога — отвърна тя и като зарови лицето си във възглавницата, започна да я бие с юмруци като дете.

Навън бурята беше преминала, вече не бе нищо повече от далечни гръмотевици, трополящи по небето над Мраморно море. Чувахе се звукът на хиляди водостоци, от които се изливаше вода върху калдъръмените улици. Навсякъде бе студено и блестящо мокро.

Той взе ръката ѝ и я стисна, сякаш с този жест можеше да ѝ влее сила да види нещата така, както той ги виждаше.

— Как можеш да живееш по този начин?

— Ти нищо не разбираш. За теб е прекалено лесно.

— Лесно? Как можеш да кажеш това?

Даниела взе ръката му и я сложи на гърдите си.

— Ти винаги ще бъдеш тук, в сърцето ми, Ник, дори ако сме далеч един от друг. Винаги ще имаш място точно тук, вътре в мен.

Той искаше да я попита: „И какво от това? Как мога да получа удовлетворение и спокойствие от нещо, което не мога да видя?“

В училище, в часа по вероучение учителят им бе разказвал за любовта на Бога, но тя не означаваше нищо за него, когато бе самотен или уплашен, или отчаян. Този вид любов беше убежище за онези, които се страхуваха да обичат нещо реално. Така и никога не намери надежда или утешение в онова, което е невидимо.

В моменти като този Ник искаше да спре. Това повече не бе любовна връзка: чувстваше, че не той, а Майер дърпа конците, вече искаше да прекъсне играта, която играеха. Трябваше да намери начин да я накара да напусне германеца и да избегне опасността. Искаше да се освободи от това безкрайно желание, от този копнеж, от разяждащата го ревност, която го обхващаше, докато я наблюдаваше как се облича, за да отиде в леглото на другия мъж. Искаше да се отърве от очакването за следващия път и от неизвестността кога ще настъпи краят.

Според нацистите в Абвера имаше по-ненадеждни хора отколкото във Френската съпротива. Химлер, шефът на СД, смяташе, че Абверът е по-голяма заплаха за сигурността на Германия, отколкото дори диверсантите от „Специални операции“.

Ейбрамс беше убеден, че Майер ще бъде принуден да направи съвсем скоро своя ход. Настояваше Ник да се срещне с него още веднъж и да го подтикне към тази последна безвъзвратна стъпка.

Под натиска му Ник се обади по телефона на Майер и уреди среща в едно кафене в стария град.

Неизменният портрет на Мехмед Завоевателя гледаше от стената с недоброжелателна и злобна мъдрост. Сервитьорът донесе кафе в миниатюрна чашка. От него се вдигаше пара като спирала. Както обикновено кафето имаше консистенция на сварена гореща кал, но го съживи. Турското кафе удряше сърцето като електрошок, черно, горчиво и много, много силно.

Тежките удари на ковача от съседния дюкян почти заглушаваха виещата мелодия на маането, носеща се по радиото. По улицата преминаваха калайджии на велосипеди, колелата им се пързалиха по леда. Тук беше градът на обикновените турци — няколко старци в изтъркани кафяви костюми пушеха наргилета и отпиваха чай от малки чашки, като не спираха да хвърлят заровете и да местят пуловете върху таблата, наблюдавайки чужденеца със зорки, подозрителни очи.

Ник погледна ръчния си часовник. Майер закъсняваше и той започна да се тревожи.

Германецът се появи най-неочаквано, меката му шапка бе спусната ниско над очите срещу вятъра, яката на сивото му палто бе вдигната чак до брадичката.

Седна до Ник. Нямахше излишни формалности.

— Как върви бизнесът с подправки? — попита Ник.

— Не знам нищо за него. И не ме интересува.

Ник поръча още едно кафе.

Мейер запали цигара. Направи цели три безуспешни опита, докато пламне кибритената клечка, което говореше, че е нервен.

— Знаете ли, че Калтенбрунер е писал на Хитлер? — попита внезапно. Калтенбрунер беше заместникът на Химлер в СД. — Видях копие от писмото. Било е откраднато от Райхстага от един наш човек. Калтенбрунер твърди, че бюрото на Абвера тук, в Истанбул, било гнездо на усойници. Много мила оценка, след като служихме на родината си толкова вярно, не мислите ли?

— Защо ми казвате това?

Майер издиша дълга струя дим.

— Не искам да видя Германия разбита и разорена от нацистите.

— Решили сте да дезертирате?

— Дезертиране е много грозна дума. Но да, вие сте прав. Не ми харесва да изменя на моите приятели и колеги, но не мога да служа на нацистите. Това е истината.

— Какво искате, хер Майер?

— Ако ми помогнете, ще ви разкажа всичко, което знам за работата на Абвера в Истанбул.

— Ще ни кажете ли какво знаете за Доналдсън?

Какъв беше този поглед в очите му? Появи се за миг и изчезна.

— Разбира се. Трябва да спася и семейството си също.

— Къде са те сега?

— Все още в Берлин. Някои мои приятели се опитват да им уредят визи за Истанбул.

— Не трябва да протакате нещата прекалено дълго.

Майер се усмихна, но напрежението в очите му говореше вместо него. Бягството не бе единственото нещо, за което мислеше.

— А какво ще стане с метресата ви?

— Какво имате предвид?

— Ще изискате ли виза и за нея също?

— Страхувам се, че това е невъзможно. Фрау Майер едва ли ще го приеме. — Той се наведе над масата. Ник вдъхна миризмата на тютюн и скъп одеколон. — Вие не изглеждате толкова лош, мой английски приятелю. Имало е моменти, разбира се, когато ми се е искало да ви прережа гърлото. Но не и сега.

„И на мен ми се е искало да прережа твоето, «приятелю» — помисли си Ник. — Но ти я изпрати при мен; това бе твое дело.“ Все

пак беше доволен да узнае, че бе нарушил спокойствието на Майер така, както и той бе разбил неговото.

— Значи е уредено?

— Веднага щом сте готов, ми се обадете по телефона в консулството. Или вкъщи. Ето номера ми. — Той му подаде листче хартия през масата.

Майер го прибра в джоба, допи кафето си и стана да си върви.

— Сега трябва да отида и да купя повече кимион.

— Желая ви успех. Струва ми се, че напоследък има оживено търсене на подправки.

Майер сякаш се поколеба, беше невъзможно да се определи дали е ядосан или тъжен.

— Тя е забележителна жена. Но вие добре го знаете.

— Така е — отговори Ник.

— Никога няма да я имате. Наясно сте и с това. — И с тези думи излезе от кафенето.

— Бог е поставил онази ти работа отвън, а сърцето вътре и е имал причини да го направи, старче. Има само един начин да се стигне до жената и това е чрез половия ти орган. Сърцето е запазено, то остава вътре и не може да бъде достигнато от всеки, нито прикачено към всичко. Ясно ли е?

Седяха в един тъмен бар близо до площад „Таксим“. На малката сцена любовницата на Макс — Адриен Варта, пееше някаква тъжна унгарска балада, един турски свирач на баглама^[1] ѝ акомпанираше.

По високото чело на Макс бе избила пот и тя блестеше под светлините на сценичните прожектори. Това му придаваше вид на човек, обзет от лудо отчаяние.

— Вземи мен и Варта. Хубаво момиче. Истинска акробатка, ако схващаш какво искам да кажа. Хваща окото. Тайната е да не се привързваш прекалено много. Тя е просто жена. А половината свят се състои от жени. Запомни това, старче.

— Ще се опитам.

Варта наистина беше хубава. Славянски руси коси, тънки и гъвкави бедра като змии, дрезгав глас, който караше всеки в бара да я изяжда с очи.

— Не трябваше да ти казвам — рече Ник. — Знаех си, че няма да ме разбереш.

— Разбрах те напълно. Имаш намерение да съсипеш живота си заради една жена. Правено е и от други мъже преди теб. Желая ти успех в начинанието.

— Аз я обичам, Макс.

— Мъжете не се влюбват, старче, те само се надървят.

— Ти си циник.

— Разбира се, че съм. Забрави ли, че съм журналист?

Варга приключи баладата си и премина към някаква друга бавна и жална любовна песен под шумните ръкопляскания на група турци, седнали точно под краката ѝ до сцената, те я поглъщаха с очи.

— Искам да се ожения за нея — продължи Ник.

— Защо ще разваляш хубавата връзка? Не те разбирам, старче. Някога да си срещал щастливо женен мъж? — Гласът му се извиси до театрален шепот. — Между нас да си остане, Варга също иска да се жени.

— А ти?

— Аз не вярвам в брака. Веднъж ми стига. Отказах ѝ.

Макс изпи уискито и си поръча друго. Пиеше прекалено много.

Беше стигнал до фазата, когато вече не можеше да му се помогне. Ник гледаше Варга и се чудеше дали някоя жена щеше да успее да промени приятеля му.

Той лично се съмняваше в това.

[1] Струнен инструмент с 2 или 3 струни, подобен на гъдулка, нарича се още саз. — Б.пр. ↑

Те стояха един до друг на моста Галата и гледаха студената черна вода, набръчкана от вятъра. Днес малко рибари бяха излезли на риболов, вятърът носеше бели зайчета по водите на Златния рог и малките им лодки се изправяха като коне върху вълните.

Както винаги Даниела го попита дали има вести от Дженифър. Ник усещаше, че тя се опитва да ги събере, да ги върне към общия им живот. Каза ѝ истината: Дженифър му бе писала три пъти този месец, беше добре и се бе върнала в Лондон, момчетата отново ходеха на училище, Джейми бе в последния клас.

— Те очакват да те видят отново.

— Това все още не може да стане.

— Когато войната свърши, трябва да се върнеш при семейството си.

— Никога няма да се върна при Дженифър. Вече не.

— Тогава ще си намериш някоя друга.

— Искам теб.

— Аз не съм подходяща. Трябва да си намериш жена, която да те направи щастлив.

— Намерил съм я. Ти си тази жена.

— Ще има други жени, които ще те направят щастлив.

Не можеше да има по-страшно мъчение, помисли си Ник, от това жената, която обичаш, да ти желае щастие с някоя друга, да те тласка в прегръдките на някоя друга. Можеше ли да има нещо толкова жестоко, толкова болезнено? Беше изречено с доброжелателност, тъй като бе сигурен, че тя най-искрено му желае щастието. А всъщност Ник искаше тя да изпитва ревност. Такава ревност, каквато терзаше него.

Даниела протегна ръка.

— Искане ми се да бе възможно да сме заедно.

— Възможно е, ако го искаш. — Гневът и объркването го накараха да направи нещо, което не бе мислил, че ще стори — да издаде една тайна.

— Той ще доведе жена си и сина си в Истанбул, Даниела. Знаеш ли това? Ще премине на наша страна. Къде ще останеш ти? И какво ще правиш?

Върху лицето ѝ се изписа неизразима тъга. Ник осъзна, че тя вече знае.

— Аз мога да се грижа за теб!

— Ако е писано, и това ще стане — отвърна тя.

— Хората са тези, които решават дали нещо е писано или не.

— Не можеш да се бориш със съдбата, Ник.

Не разбираше този неин фатализъм. Сякаш бе решила, че е родена под нещастна звезда и няма нищо, което някой можеше да направи за нея. Сякаш не притежаваше контрол над живота си. Ник никога не бе вярвал в съдбата. Хората се позоваваха на съдбата, когато не искаха да поемат отговорност за собствения си избор.

В мигове като този му се искаше да я разтърси, за да я върне в реалния свят, но знаеше, че това няма да помогне. Изглеждаше толкова твърдо решена да бъде нещастна, колкото другите бяха алчни за пари, секс или власт, отдадени на своите пороци със сляпа преданост.

— Обичам те — каза Ник. — Защо постоянно ме отблъскваш?

— Не бива да продължаваш да си причиняваш това — отвърна вече съвсем делово Даниела. — Давам ти всичко, което мога, а ти искаш още и още. Какво не ти е наред? Защо си недоволен? Може би трябва да престанем да се виждаме.

Неведнъж си бе мислил, че някой ден по силата на съдбата ще бъде откъснат от нея. Но сега съвсем осезаемо проумя, че може наистина да я загуби.

— Не мога повече да продължавам — въздъхна Даниела. — Не мога да продължавам да те измъчвам по този начин. Извинявай, Ник.

— Но какво смяташ да правиш?

На лицето ѝ се появи тъжна усмивка. По-скоро опит за усмивка.

— Ще оцелея. Винаги оцелявам.

Тяхната връзка бе продължила три години и бе преминала през раздяла, опасности и съмнения, и сега, когато вече не бе длъжна да остане с Майер, тя напускаше и него.

Причината можеше да бъде само, че не го обича и че никога не го е обичала.

Чувстваше се изморен чак до мозъка на костите и не беше му останала сила да продължи.

Затова я остави да си тръгне по моста по посока Бейоглу. Светът беше сив и студен. Ехото от сирените на товарните кораби се носеше скръбно над водата.

Дървените къщи се редяха от двете страни на улицата. Над покривите им Ник можеше да зърне Мраморно море. Сред закотвените военни кораби се промушваха лодки. Мюезинът приканваше правоверните на обедна молитва, към гласа му се присъедини още един и още един, и пеенето им се понесе над града като догонващи се вълни от свещена песен.

Нещо накара Ник да вдигне очи. Видя за миг лицето на една жена да наднича крадешком през прозореца, наполовина затворен с жалузи. Те разбираха страстта, тези синове на Мохамед, но традицията им да пазят жените си затворени и скрити от чуждите мъжки погледи разкриваше много повече от слабостите на мъжката природа, отколкото от изкушенията на женската.

Един от племенниците на Мохамед някога бе отбелязал, че желанието се състои от десет части или стъпки и че жените притежават девет от тях; но всъщност душата е тази, която изпитва желание, а не просто тялото, помисли си Ник. Душата е тази, която обича. Мъжете обичат с очите си, а жените със сърцето, мислеше си той.

Спря в края на улицата и погледна назад, за да се увери, че никой не го следи. Забеляза само бегло движение зад жалузите на къщата по средата на улицата — една жена го наблюдаваше. Друга душа, хваната в клетка като неговата.

Къщата на Омар датираше от времето на Отоманската империя през седемнадесети век. Някога е била огромна, но отдавна бе преминало времето на славата ѝ. Сега беше овехтяла, дървените рамки на прозорците и лоджиите бяха посивели от годините, боята на предната врата се белеше на ивици като изгоряла кожа.

Ник отвори страничната врата и премина през пустата градина. Почука на вратата и зачака. Тъкмо щеше да почука отново, когато чу как ключът се завъртя в ключалката и вратата едва-едва се откряна.

Миризмата на мускус и още нещо — сладко и болнаво, достигна до носа му. Жената на Омар надничаше навъсено през процепа, главата ѝ бе покрита с плътен шал. Черните ѝ очи го поздравиха със страх. Чужденец, който идва в къщата, можеше да донесе само нещастие на мъжа ѝ.

Ник събу обувките си и влезе. Беше тъмно и студено. Той се огледа. Някога къщата е била пълна с тежка махагонова мебел, върху подовите е имало скъпи килими от Бухара. Сега беше голо и почти празно, само няколко килима висяха по стените; останалото бе продадено, за да се посрещнат нуждите на Омар от опиум.

Жената въведе Ник в спалнята в задната част на къщата.

Омар лежеше върху един килим в ъгъла на лявата си страна. Стаята бе тъмна и въздухът бе наситен със сладък дим. Ник седна с кръстосани крака на пода и зачака.

Наблюдаваше как Омар взема топче лепкав черен опиум с края на иглата и го поставя в купичката на лулата. Запали го с восъчна свещ и вдъхна гъстия дим, очите му бяха замъглени и не на фокус. Ник не бе сигурен, че осъзнава присъствието му. Сладкият аромат на опиум се стелеше във въздуха.

Точно когато Ник си помисли, че е потънал дълбоко в мечтите и виденията, предизвикани от наркотика, Омар му махна с ръка да дойде по-наблизо.

— Ефенди — промърмори той. — Отдавна не съм те виждал.

— Гюнайдин^[1], Омар. Нека денят ти да е светъл.

— А какъв е твоят?

— Не се оплаквам, Омар. Хвала на Бога.

— Чух, че си имал проблеми с една жена — продължи Омар.

— Хората обичат да клюкарстват.

— Разбирам, ефенди. Единствените мъже, които нямат проблеми с жените, са мъртъвците.

Той се ухили и всмукна от лулата.

— Попеску бей иска среща. Тук, в Истанбул. Той ще изпрати свой личен пратеник, от министерството. Това е зет му, армейски

офицер, син на един от най-близките му приятели. Името му е... името му е...

Омар отново се отнесе някъде надалеч, носен от ласкавите ръце на опиума. Ник се изправи, беше отвратен и бързаше да излезе от къщата.

Когато се озова навън, почувства, че му е зле. От миризмата на опиума му се гадеше и трябваше да се подпре на стената, за да не падне.

Тръгна обратно по моста Галата, където същата сутрин Даниела си бе отишла за последен път.

Имаше намерение да вземе такси оттук до консулството, но вместо това слезе по стълбите до понтоната в сянката на моста. Почувства как гредите под краката му се люлеят, докато тролейбусът минаваше над него.

В залива чайките, скупчени на малки облачета, се въртяха и пищяха около мачтата на рибарска лодка. Турците наричаха чайките загубените души на Босфора, духовете на онези, които са умрели в черните води на протока — изгонени от харема момичета и удушени придворни. Толкова много загубени души има на този свят, помисли си Ник. Понякога му се струваше, че самият той е една от тях. Даниела също.

„Нима съм по-различен от Омар? — мина през ума му. — Пристрастен ли съм към сладката черна смола на страстта? Казват, че станеш ли веднъж роб на опиума, единственият път да се спасиш бил от моста Галата.“ Той се загледа във водата и си представи, че вижда собственото си лице да го гледа оттам — изтощено, мрачно, преследвано.

— Това не е само страст — каза му лицето. — Знаеш, че е повече. Знаеш, че я обичаш.

— Не мога да я обичам — отвърна Ник. — Трябва да обичам някой друг, за Бога.

Но беше прекалено късно. Човекът, с когото бе живял през целия си живот, се бе отдалечил от него. Отражението в дълбоките, бурни води бе лице, различно от онова, което познаваше някога. Този тайнствен непознат бе измамил стражите и бе узурпирал самоличността му, беше откраднал паспорта и ключовете от къщата му и бе обсебил живота му.

Ник знаеше, че каквото и да се случеше с Даниела, за него нямаше връщане назад.

Щеше ли някой да го разбере? Приятелите, семейството, момчетата? Той се отдалечи от моста. Видя един хамалин, прегърбен под масивните чували с ориз, да върви по стълбата, водеща от трюма на товарен кораб към доковете. Когато чувалите бяха поети от гърба му от двама мъже, видя изражението на облекчение, изписано върху лицето на носача — признак за елементарното удоволствие от свалянето на ужасно тежкия товар.

Помисли си, че отлично знае как се чувства.

[1] Добро утро (тур.). — Б.пр. ↑

69.

За една нощ дъждът и снегът изчезнаха. Даниела се събуди и навън бе ярък и ясен ден, небето беше измито и синьо. Тя отвори прозореца, нахлуха виковете на минувачите и търговците по улицата и високият настоятелен рев на магаре.

Отново бе спала зле, сънищата ѝ бяха страшни. Събуди се с мисълта за него.

Какво трябваше да направи? Той бе докоснал душата ѝ. Моментите, когато бяха заедно, бяха най-прекрасните в живота ѝ, но той винаги искаше повече. Не можеше просто да се наслади на мига, имаше толкова много неща, които не разбираше. Да не би да си мислеше, че преди да го срещне, тя бе живяла затворена в кутийка? Никога ли не си задаваше въпроса как и защо бе останала жива, а останалите от семейството ѝ бяха мъртви? Не се ли сещаше колко много ѝ тежеше вината, че е оцеляла? Искаше да я придума да направи онова, което той желаше, сякаш имаше някакви права над нея, а все още беше женен мъж с двама синове в Англия. Не разбираше ли сърцето ѝ?

Беше му дала всичко, на което бе способна. Защо винаги искаше повече?

И все пак той ѝ липсваше. Знаеше, че трябва да го види. Просто още само веднъж.

Скъпи Ник,

Това е най-трудното писмо, което някога съм ти писала. Наистина не знам откъде да започна.

Винаги съм се опитвала да бъда добра съпруга. Онова, което ни се случи напоследък, не бе мое дело, нито замисъл. Бях готова да ти простя и да продължим живота си заедно, ако го искаш.

Но от последния път, когато се върна в Англия, ми стана ясно, че ти нямаш желание за това. А от писмата ти разбирам, че сърцето и мисълта ти са някъде другаде.

Както знаеш, от две години се виждам с един майор от тукашната военновъздушна база. Той е загубил жена си във въздушно нападение и ние станаме приятели; мисля, че това му носеше успокоение, в известен смисъл и на мен също. Никога не сме прекрачвали границата на приличието и на позволеното. Знаеш, че не бих направила това, винаги съм била добра и вярна съпруга.

Обаче през последните седмици нещата се промениха. Не се гордея, че отстъпих. Аз съм жена, Ник, и не мога да чакам вечно да промениш мисленето си. Той ме помоли да започна нов живот с него и точно това възнамерявам да направя.

Съжалявам. Но ти доведе друга жена в нашия брак и ме накара да чакам прекалено дълго да се разделиш с нея. Надявам се да разбереш, че правя това за добро. Срецнах се с адвокат, който да подготви документите. Предполагам, че няма да имаш възражения.

Дженифър

Ник крачеше нервно из стаята, беше смачкал писмото в десния си юмрук.

Не съжаляваше за онова, което бе направил. Но сега, кой знае защо, изненадващо го връхлетя остро чувство на загуба, макар да си даваше сметка, че скърби за нещо, загубено в миналото. В рамките на една седмица бе загубил жената, която бе обичал почти двадесет години, и жената, която обичаше повече от всеки друг в живота си.

И все пак нали точно това бе очаквал да се случи през цялото време!

„Парк Хотел“ беше сива сграда с гипсова мазилка в долната част на широкия булевард „Айяс паша“. От другата страна на улицата се намираше германското консулство с огромният си червено-черен флаг. Пред хотела имаше кръгова алея, винаги пълна с немски и френски лимузини, а в центъра бяха оформени няколко окаяни цветни лехи.

Това бе неофициалната главна квартира на фашистите в Истанбул. Те се събираха в неговите барове и ресторанти: немци, унгарци, австрийци, дори араби и японци. На път към асансьора Ник видя във фоайето един иракски дипломат, потънал в задълбочен разговор с германски журналист, и моментално регистрира това свое наблюдение, което можеше да му бъде полезно в бъдеще. Винаги подготвяше кратко резюме за всеки нацистки симпатизант, който идваше или си отиваше от Истанбул — рано или късно всички те се появяваха в „Парк Хотел“. Но тази вечер Ник имаше лична работа и най-доброто място да я свърши бе под носа на Абвера.

Качи се с асансьора до петия етаж сам и когато излезе, провери дали коридорът е празен. Отиде бързо до стая 505 и почука на вратата. Една горила с лошо скроен костюм му отвори и го пусна да влезе. Тъкмо щеше да го просне на земята, когато Попеску му направи знак с ръка да се маха.

Двамата мъже си стиснаха ръцете и Попеску заведе Ник до прозореца, където бяха сложени два стола, тапицирани с червена кожа. Поръча да донесат ракия. Горилата донесе напитките.

Попеску беше учтив, изтънчен, облечен като кавалерийски офицер — с тъмен костюм и копринено шалче на врата, и притежаваше ореола на образованието и прахосничеството, присъщи на мъжете от добри семейства в Румъния. Беше лидер на либералната опозиция и семейството му бе свързано с румънската политика от седемдесет години. Един глас на разума сред шайката от бандити, индустриалци и полицейски шефове. Същевременно беше и ухо на Антонеску.

— И така, най-после се срещнахме. Вярвам, че съм ви бил от помощ.

— Разбира се.

— Направих каквото можах. Не обичам германците, мосю Дейвис. Но дипломатическата целесъобразност ме принуждава.

— Какво става в Букурещ?

— Нищо добро. Знаете, че нашите момчета се биха при Сталинград, нали? Дадохме сто и петдесет хиляди жертви. С други думи, Румъния вече няма армия.

— Доста големи загуби.

— Според мен, точно това целеше политическото решение на немското главно командване. Те искаха да разбият нашата армия, в случай че се обърнем срещу тях. Това беше идеалният начин да ни лишат от армия.

— При това много ефективен.

— Сто и петдесет хиляди мъже са мъртви, все още не са ни върнати загубените провинции. Но вие ни предупредихте за мосю Хитлер.

— При създадените условия можехте да направите много малко неща.

— Радвам се, че оценявате ситуацията по този начин. Но това няма да помогне на сина ми. Той беше офицер в артилерията. Загуби и двата си крака при Киев.

Попеску изпи ракията, усмивката му бе изчезнала.

— Защо искате да ме видите? — попита Ник.

— Има хора в Румъния, които винаги са симпатизирали на каузата на Съюзниците. Разбирате това, нали?

— Така мисля.

— Ние вярваме, че е важно преговорите между вашето правителство и нашето да продължат. Не бива да позволявате на руснаците да влязат в Букурещ. Това не е във ваш интерес и със сигурност не е в наш.

— Те са наши съюзници.

— Съюзници ли? Вашият Чърчил и Рузвелт позволяват на Сталин да си разиграва коня както си иска.

— Ще направя всичко, което мога. Повярвайте ми.

— Надявам се да го сторите. Кажете на вашето правителство, че все още имате приятели в Букурещ.

— Винаги ще имате едно ухо в Лондон, което да ви чуе чрез мен — обеща Ник.

— Радвам се да чуя това. Сега, нека да поговорим за нашата обща земя и как можем да спасим Румъния от тази катастрофа. Човек никога не знае. Може един ден да имаме нужда един от друг.

Ник се усмихна учтиво. Можеше да предскаже, че един ден Попеску щеше да има нужда от него, но не виждаше как би могло да стане обратното.

Музиката се лееше от хотелите по площад „Таксим“. Ник се разхождаше под ръка с Даниела през вечерната навалица в събота вечер, от кафенетата по булевард „Истиклял“ долитаха изблици от смях.

Вечеряха в казино „Таксим“. На сцената имаше програма — едно унгарско момиче пееше тъжни цигански балади.

Беше бежанка, както много други във военновременния град, но бе по-щастлива от повечето, защото беше висока, руса и имаше страхотни крака. Привличаше голяма тълпа обожатели, главно американци. Дори посланикът, когато беше в града, ходеше да я гледа и слуша. Говореше се дори, че имал вземане-даване с нея.

Ник поръча шампанско и те се настаниха на една от предните маси. Мъжете от публиката не можеха да откъснат очи от русата певица, но за Ник не съществуваше никой друг, освен Даниела. Тя гледаше към сцената, но в очите ѝ светеше онзи напрегнат поглед, като на човек, който току-що е видял смъртта. Кокалчетата на ръцете ѝ бяха побелели, докато стискаше ръба на масата. Кракът ѝ тактуваше по-бързо от ритъма на музиката.

Ник винаги се изненадваше от настроенията ѝ. Опита се да подхване някакъв лек разговор, но без успех. Обичаше тази мистериозна, загадъчна жена, но между тях стоеше бариера, която не можеше да прескочи.

Преди няколко дни на моста Галата тя си бе тръгнала, разделяйки се с него, а тази вечер му се бе обадила и помолила да се срещнат. А след това почти не продума, потънала в собствените си мисли.

— Не съм особено добра компания тази вечер — рече Даниела с извинителна нотка в гласа. — Може би е по-добре да си вървим.

— Защо ми се обади тогава?

— Моля те, не мога да ти обяснявам сега.

Той сви рамене, извика сервитьора за сметката и отиде да вземе палтата им от гардероба. Беше изморен от всичко, казваше си, че

просто иска да се освободи от нея, че би трябвало да се справи със собствената си глупост и да остави тази жена зад себе си, да приключи веднъж завинаги. И все пак знаеше, че не може да го направи. Тя беше в кръвта му.

Даниела не го изчака, а излезе направо на улицата.

Той взе палтата и прекосяваше фоайето, когато чу, че нещо става отвън. Пред казиното бе спрял черен мерцедес и Ник видя два женски крака, които ритяха ожесточено през отворената задна врата. Портиерът се затича по стълбите да ѝ помогне, но някакъв як мъжага с тъмен костюм излезе от сенките и го фрасна с юмрук, при което го свали на земята с лекота. Ударът бе професионален. Портиерът не можа да се изправи доста време.

Нападателят скочи на задната седалка на колата. Ауспухът на мерцедеса изгърмя, тъй като шофьорът форсира машината и потегли, гумите изсвириха по паважа, задната врата се затръшна в движение.

— Даниела!

Купето се тресеше, сякаш на задната седалка се водеше ожесточена борба. Ник видя червените задни светлини да премигват няколко пъти, докато колата криволичеше през трафика на площада.

Опелът, който бе взел от гаража по-рано същата вечер, бе паркиран на петдесетина метра нагоре по улицата. Ник измъкна заспалия и похъркващ шофьор, отпуснал глава на облегалката, и скочи на мястото му. Запали двигателя и включи на скорост. Колата излетя, оставяйки шофьора да стои наред улицата с невярващи очи и все още твърде сънен.

Колата се тресеше, докато Ник лъкатушеше из движението, сменяйки скоростите. Ръцете му трепереха върху волана, тялото му бе стегнато от паника и страх.

Площад „Таксим“ беше многолюден, осветен с неонов лампи и шумен. Ник натискаше клаксона с раздразнение, за да избегне сблъсък с пешеходци, трамваи и автобуси. Следваше мерцедеса по каменистите улици на Джумхуриет Кадеси, покрай банки и офиси, складове и магазини. Сетне навлязоха в покрайнините, мяркаха се затворени магазинчета и гаражи, осветени в този час на нощта само с керосинови

лампи. Скоро зад него останаха светлините на Бейоглу. Пътят стана потесен и изровен от дупки.

Ник се пресегна и напипа револвера „Уебли“, който държеше в жабката за всеки случай. Оръжието натежа успокояващо в ръката му. Остави го на седалката до себе си, за да му бъде подръка.

Викаше с пълно гърло, ругаеше колата и себе си, че се бе държал безгрижно и безотговорно. Скоро излезе от Истанбул и подкара сред полегатите хълмове на Тракия. Движеше се прекалено бързо, насмалко да блъсне някакъв стар селянин върху магаре, който изплува неочаквано в светлината на фаровете му. Пътят беше лош, колата подскачаше, тресеше се и сякаш всеки миг щеше да се разпадне. Кой я бе отвлякъл? Къде я водеха? И защо?

Ник натискаше докрай педала на газта, който направо бе залепнал към пода.

Двигателят пищеше с постоянен, високочестотен вой, стрелката на скоростта бе достигнала опасния край.

Светлините на фаровете подскачаха, осветяваха тесен, бял тунел, който го водеше през каменистите хълмове. Ник изгуби мерцедеса от поглед, но прахът все още висеше по завоите, което му подсказваше, че е наблизо, а след няколко минути зърна за кратко и червените задни светлини.

Защо Даниела?

Стигна до някакъв кръстопът. Пред него тъмнината бе непрогледна, сетне неочаквано го ослепиха фарове.

Ник инстинктивно завъртя волана силно вдясно, докато кракът му натискаше спирачката. Колата се люшна, гумите загубиха сцепление с пътя. Ник се бореше с волана. Опелът се плъзна в канавката, инерцията го хвърли напреко на предната седалка и той изгуби съзнание.

Когато дойде отново на себе си, колата гледаше със задницата си към пътя, фаровете ѝ осветяваха небето. Ник си спомни за револвера и зашари отчаяно с ръка по седалката, а после и по пода, но той беше изчезнал.

Ник чу тичащи стъпки към колата и вратата се отвори. Капан. И едва тогава осъзна с болезнена яснота, че всъщност преследваха него. Мишената беше той, а не Даниела.

Някой го изтегли от купето. Тежък удар се стовари от едната му страна, ръцете му бяха извити и вързани отзад. Опита се да се бори и да се освободи, но съпротивата му донесе още един удар по главата. Обезсилен, Ник се преви надве и увисна.

Въжето се впиваше в китките си.

Те го измъкнаха от колата. Макар и в полусъзнание, част от мозъка му все още работеше. Бяха използвали Даниела, за да го хванат. Но какво друго можеше да направи? Дори да знаеше, че му готвят капан, пак щеше да я последва.

До този момент шофьорът му сигурно вече бе докладвал на Ейбрамс и той щеше да се обади в Емниет. Но чак на сутринта щяха да търсят опела. А дотогава щеше да е много късно.

Нападателяте го хвърлиха отзад като чувал с картофи. Той вдигна глава, за да потърси с поглед Даниела. Какво ли й бяха сторили гадовете? Един ботуш се стовари върху врата му и го прикова към пода. Вратата се хлопна и отново заподскачаха из дупките.

В тъмнината не можеше да види лицата на хората, които го заловиха. Никой в колата не обели нито дума.

Даниела! Господи! Беше я загубил.

Мерцедесът забави ход и спря. Вратата се отвори и Ник чу нежния ромон на морето. Измъкнаха го навън и го хвърлиха на земята. Чу гласа на Даниела, тя викаше и той й отговори, макар че каква ли утеха би й дал точно в този момент, не можеше дори да си представи.

Един от мъжете го изрита в ребрата заради това.

Неочакваната болка го ядоса. Ник се изви по гръб и ритна във въздуха с крак, при което токът на обувката му попадна в слабините на мъчителя. Мъжът простена и се преви. Но нямаше време да се наслади

на победата си. Дори не усети удара в тила, нанесен му от някой от колегите на мъжа. Беше изпълнен професионално с минимум врява и суетня и бе последното нещо, което си спомняше.

Ник се събуди от вонята на бензин, която го блъсна в носа. Повърна. Помисли си, че е от удара в главата, но сетне осъзна, че се намира на моторна лодка, която плава в развълнуваното море. Ръцете и краката му бяха вързани, бяха го хвърлили в трюма, по пода се плискаше мръсна вода. Туби за гориво, въже и резервна котва се търкаляха наоколо.

Миризмата на риба го накара да повърне отново. Ник се изтърколи по-далеч от локвата, все още му се гадеше. През отвора над главата си видя сиво, студено небе, нашарено от избелелите ивици на зората. Откъм кубрика дочу гърлени гласове, които лаеха на немски.

Опита се да се изправи, но това само предизвика поредната вълна от гадене. Извика името на Даниела. Не получи никакъв отговор.

Предположи, че са някъде в Черно море и плават на север. Въпреки войната рибарски лодки непрекъснато се движеха нагоре и надолу покрай брега, избягвайки много умело патрулните катери. Сам беше използвал подобни лодки, за да прекара на няколко пъти тайно агенти от Гърция и Румъния.

Клатушкането на лодката предизвика нова вълна от гадене и Ник затвори очи, опитвайки да сподави пристъпа. Зачуди се колко ли време ще продължи това мъчение и кога ще започне истинското, в чието настъпване не се съмняваше.

Хората казват, че очакването е най-мъчително. По-мъчително от самото мъчение.

Не знаеше от колко време бяха в морето. Когато звукът на двигателя се промени, предположи, че е ранен следобед. Корабчето спря да се клати и навлязоха в по-спокойни води. Чу виковете, докато маневрираха през плитката вода и килът задраска по вълнолома.

По стълбата слязоха трима мъже, вдигнаха го и го повлякоха. На палубата беше много студено, небето бе ниско. Завлякоха го по стълбата и за миг той зърна рибарския кораб, с който го бяха довели дотук, напуканата боя на кубрика и ръждата, обхванала корпуса му. Извърна глава и видя на брега струпани вехти рибарски колиби и група войници в сиви униформи, които наблюдаваха пристигането му с пренебрежение, но в очите им се таеше страх.

Хвърлиха го в каросерията на някакъв микробус.

Ник предположи, че е някъде в Румъния. Докато лежеше на студения метален под, ръцете му изтръпнаха заради въжето, с което бяха вързани. Очакваше вратата да се отвори отново и Даниела да бъде хвърлена при него. Вместо това обаче моторът на микробуса заръмжа и те потеглиха, подскачайки по неравната земя.

Къде беше тя? Какво ѝ бяха направили? Трябваше да е жива. Но част от него се молеше да не е, защото не искаше тя да сподели участието, която безусловно го очакваше.

Ник лежеше на една страна върху металния под на микробуса, който студенееше на бузата му, а ръцете му горяха в огън от стегнатото въже.

Само преди дванадесет часа бе седял в казино „Таксим“ с чаша шампанско в ръка и красива жена до себе си. Двуредният му костюм от най-фина вълна не бе изцапан от мръсотията с неопределено естество в търбуха на рибарския кораб и по лицето му нямаше следи от засъхнала кръв. Тогава не можеше дори да си представи, че ръцете му ще останат вързани зад гърба дванадесет часа, че раменните и лакътните му стави ще изгарят в огън. Искеше да крещи, но не от

болката, която не бе толкова силна, а защото не можеше да намери начин да облекчи неудобството си поне за миг.

Микробусът спря и вратите се отвориха. Ник видя четириъгълен двор, образуван от двуетажни тухлени постройките. Няколко мръсни сиви военни камиона бяха паркирани по периметъра на четириъгълника. В центъра имаше стълб, на който висеше румънското знаме.

Двама мъже го измъкнаха от каросерията и го повлякоха по замръзналата земя към ниска тухлена сграда. Ник въртеше глава, опитвайки се да зърне Даниела.

Но беше сам.

Трима стражи в униформата на румънски военни го наблюдаваха от входа. Имаше и още един мъж с черно кожено палто до коленете, с отличителните знаци на офицер от СД.

Устата му пресъхна, едва дишаше. Опита се да се изправи, но коленете му се огънаха.

Вече знаеше какво ще последва.

Той приближаваше шестдесетте, с къса посивяла коса. Английският му бе обработен, с оксфордски акцент. Гласът му имаше мек оттенък, говорът бе ритмичен — мъж с образование и финес. Седеше от едната страна на груба, гола дървена маса, поставена върху две магаренца, двама румънски войници пазеха вратата зад него. С изключение на масата, в стаята нямаше нищо друго. Беше празна. С висок прозорец с решетки и голи тухлени стени.

Мъжът каза, че името му е Оверат и е майор в Sicherheitdienst. Маниерите му бяха като на лекар, чийто пациент е много болен, в деликатно състояние и вероятността да умре, е голяма, а на него се е паднала тежката задача да съобщи тези тъжни новини на семейството му.

Ник осъзна, че е безсилен. Вътрешностите му сякаш се бяха втечнили. Помисли си за Дженифър и момчетата, които толкова много искаха да се гордеят с баща си. Помисли си също за спасението и за Даниела, и се опита да убеди себе си, че тя по някакъв начин е оцеляла, все още е жива.

Мисълта му търсеше възможност за измъкване.

Войниците свалиха въжетата от китките му, но те останаха да лежат безжизнени в скута му. Повдигна ги с усилие, сякаш вдигаше торби с пясък. И двете му китки бяха подпухнали и посинели. Там, където въжетата се бяха впили в плътта, имаше кръв.

— Предполагам, че знаете защо сте тук — каза Оверат.

— Аз съм заместник на военния аташе към британското консулство в Истанбул и вие нарушавате правилата на дипломатията.

— Всъщност сте майор от британските тайни служби и контролирате група агенти, които шпионират Абвера, а също така приятели и съюзници на Райха.

Ник се запита дали този човек знае, че Даниела е сред тези агенти. Дали имаха намерение да я разпитват, за да открият колко и какво му е разказала за Майер.

СД нямаше да си направи труда да го отвлече, ако не бяха убедени в идентичността му. Ник бе наясно какво трябва да прави: да им каже колкото е възможно по-малко, да им даде фалшива информация, да ги разиграва максимално дълго.

— Какво стана с моята приятелка?

Оверат се усмихна и не отговори. Вместо това бутна един лист хартия върху масата.

— Напишете имената на вашите агенти в Истанбул, моля.

— Не мога.

— Няма да ни сътрудничите, така ли?

— Имах предвид, че не мога да държа писалка. Вашите помощници бяха малко по-ентусиазирани, отколкото бе необходимо — показва китките си.

— Тогава можете да ми ги кажете — продължи Оверат, — а аз ще ти запиша.

И дръпна листа и писалката към себе си.

Това беше част от играта и Ник я започна. Назова няколко имена и адреси, печелейки време. Включи и името на известен двоен агент от Абвера, за да засили объркването.

Когато свърши, погледна Оверат. Очите на майора бяха черни и студени, а джентълменската усмивка бе изчезнала от лицето му.

Новият му дом бе една малка, влажна килия с желязно легло и дупка в циментовия под, служеща за тоалетна. През малък отвор в долната част на сивата стоманена врата му бутнаха комат сух черен хляб и канче воняща вода. Вечерята.

Той мръзнеше под тънкото въшлясало одеяло, чуваше как плъховете прекосяват пода в тъмнината. Предполагаше, че идват от същата ужасна дупка в пода, която служеше за хигиенните му нужди.

По някое време през нощта му се стори, че чува вик, и седна рязко, по тялото му изби студена пот. Те я измъчваха! Седеше и сърцето му биеше до спукване в гърдите. Чакаше. Нищо. Само тишина. Сигурно си бе въобразил.

Отново легна и се опита да подреди нещата, да проумее какво става. Дали зад всичко това стоеше Майер? Не мислеше така, това бе операция на СД и те бяха използвали Даниела като примамка.

Разбира се, имаше и друга, много по-ужасна възможност, но той отказваше да я приеме.

Накрая, поради голямото изтощение Ник потъна в черен, непрогледен сън.

Събуди се неочаквано от тропота на тежки ботуши в коридора отвън. Металната врата се отвори с трясък, гласове се развиваха на немски. Ярка светлина освети лицето му. Двама пазачи го изправиха на крака и го помъкнаха по коридора.

Знаеше какво правят, очакваше го, бе наясно, че това е времето, когато се провеждат повечето разпити, защото духът и мозъкът са най-слаби и безпомощни в средата на нощта, но това не му помагаше. Тялото му бе готово да го предаде, молеше се да бъде оставено да си почива, да спи.

Беше замъкнат в стаята, където го разпитваха за пръв път следобед, и хвърлен грубо на стола.

— Вие си играете игрички с нас — рече му Оверат.

— Казах ви онова, което искахте да знаете.

Оверат взе пакет цигари от масата и извади една. Предложи и на Ник, но той отказа.

Оверат сложи цигарата в устата си и вдигна златната запалка, която стоеше до пакета. Запали, всмукна дълбоко в дробовете си. Усмихна се през дима — усмивката на спокоен човек, който разполага с много време.

— Знаем, че сте използвали една румънка на име Даниела Симоничи да шпионира полковника от Абвера Зигфрид Майер.

Ник трепна при споменаването на името ѝ.

— Къде е тя?

— Това не е ваша грижа.

Те знаеха прекалено много, осъзна, отричането нямаше да ѝ помогне.

— Тя не е шпионин. Използвахме я за дезинформация, това е всичко. Нещо повече, позволявахме ѝ да вижда различни документи и знаем, че ги е копирала и носила на Майер. Тя не беше наш агент. Дори не знаеше какво правим.

Оверат го изгледа с безкрайно търпение.

— Ще открием истината от самата нея по съответния начин.

Сигурно забеляза паниката, която се изписа върху лицето на Ник, защото добави:

— Освен ако не искате да й спестите това.

Какво можеше да направи, за да я спаси? В този момент нищо.

— Казах ви. Давахме й информацията, която искахме Майер да получи, а тя се преструваше пред него, че я е откраднала.

— Не ни казвате нищо ново, което вече да не знаем.

— Тогава защо ще я разпитвате? Няма нужда от това.

— Вероятно ще проведем нейния разпит пред вас.

Ник не можеше да диша. Беше се приготвил за собственото си изпитание, но ако доведяха Даниела и я измъчваха пред него, щеше да им каже всичко. Оверат сигурно прочете тези мисли, изписани върху лицето му.

— Искаме да знаем имената на вашите агенти в Истанбул.

— Казах ви ги.

— И ние ще ги проверим. Опитвате се да ни заблудите, че се страхувате от нас, но нали за това сте обучен? Прав ли съм? Давайте ни много имена, преструвайте се, че ще ни сътрудничите, представяте ни факти, които трудно може да бъдат доказани. Казали са ви да протакате, да печелите време, докато колегите ви открият какво знаете и какво можете да ни кажете, и реагират преди да направим нашия ход срещу вас. Не съм ли прав?

— Аз не съм смел, майор Оверат. Знам докъде стига храбростта ми. Правите голяма грешка. Не съм толкова важен, колкото изглежда си мислите.

— Ще бъда откровен. Абверът предаде фюрера и германския народ тук, на Балканите. Те позволиха да бъдат компрометирани. Сега ние искаме да възвърнем равновесието.

„Няма начин да избягам от тук — помисли си Ник. — Ще умра на това забутано място и никой никога няма да научи нищо.“

— Кажете какво знаете за адмирал Канарис.

— Какво по-точно?

— Смятаме, че известни влиятелни хора заговорничат срещу фюрера и Германия. Вие сте в течение.

Ник се сети за документите, които Даниела бе откраднала от сейфа на Майер преди две години. Във връзка с това ли го бяха

похитили?

— Всъщност не знам нищо по този въпрос.

Още една усмивка, този път изпълнена със съжаление. Оверат погледна към пазачите и кимна мълчаливо.

Те вдигнаха Ник за лактите и го помъкнаха отново по коридора, ръцете му бяха извити болезнено на гърба.

Стаята беше празна с изключение на един-единствен дървен стол. Дебел железен лост бе циментиран в стената близо до тавана с две здрави въжета, прикрепени към него, всяко от които завършваше с примка. Сложиха го да седне на стола и на всяка китка нахлузиха примка.

Друг пазач влезе в стаята, носеше гумена палка. Видът му беше ужасяващ. Ник предположи, че целта бе да всява страх у затворниците — един кроманьонец с глава с формата на куршум и устни като суров черен дроб. Столът беше изритан под него и той увисна безпомощно във въздуха. Простена, когато раменете му поеха цялата тежест на тялото.

Оверат влезе в стаята.

— Започвай — нареди той.

Мъжът с палката пристъпи напред и удари Ник в областта на бъбреците. Резултатът беше неочаквано болезнен. Ник се задъха от болка. Сякаш го разтърси електрически ток. За миг не можеше да диша.

Цялото му тяло се разтресе от спазми. Почувства, че се гърчи и извива като парцалена кукла на края на въжетата. Не, по-доброто определение бе: като червей.

Оверат застана пред него. Гласът му бе тих, тонът му приятелски, спокоен. Ръцете му бяха в джобовете.

— Е? Виждаш ли положението, в което си? Разбираш ли сега?

В стаята беше студено, но по цялото тяло на Ник се стичаше пот.

Той затвори очи, опитвайки се да диша през болката. Оверат въздъхна и запали друга цигара със златната запалка.

— Ще приключим ли с тази работа? Ще ни сътрудничиш ли?

— Казах... ви... каквото знам...

— Ако продължаваш да се инатиш, нямам друг избор — каза Оверат и боят започна отново.

Ник загуби представа за времето. Всяка секунда бе цяла вечност; но вероятно мъчението продължи само няколко минути. Спомняше си, че крещеше толкова високо, та накрая го заболя гърлото.

Накрая изпадна в безсъзнание.

Когато дойде на себе си, лежеше на студения циментов под. Оверат се бе надвесил над него.

— Геройството няма да ти донесе нищо добро. Но ние разполагаме с всичкото време на света.

Ник се опита да седне, но дори най-слабото движение причиняваше шок в тялото му, съизмерим с агония. Не можеше дори да говори. А те едва бяха започнали.

Знаеше, че ако започнат да бият така Даниела, щеше да им каже всичко, което искаха. Светът беше черно и проклето място. Нямаше начин да се измъкнеш.

Ник бе върнат обратно в килията и хвърлен върху железния нар. Пикаеше кръв, не можеше дори да стигне до дупката в пода, за да уринира. Не го интересуваше.

Лежеше в тъмнината, трепереше целият от шока, не бе способен да се помръдне, нито да спи от болка. Трепереше и от студ. Мислеше за Дженифър. Мислеше и за момчетата.

Но най-много мислеше за Даниела.

Щом не я доведоха, за да гледа мъчението му, това означаваше, че е мъртва. Ако я бяха довели, той щеше да предаде страната и приятелите си. Нямаше никъде спокойствие в пищящата тъмна тишина.

Ник чу тропота от ботуши, приближаващи откъм коридора. Не можеше да диша, страхът от онова, което предстоеше, почти го задушаваше. Вратата се отвори и двамата румънски войници го изправиха на крака. Той извика високо от болката, която прониза тялото му.

Мъжете го задържаха прав между тях и го помъкнаха по коридора. Ник се опита да се приготви за мъчението. Беше решил да издържи колкото може по-дълго, за това го бяха обучавали.

Същата стая, същият майор от СД. Но този път Оверат не беше сам. Имаше още двама мъже в тъмни костюми, които спореха с германеца. В единия от тях Ник позна Попеску.

Когато го видя, лицето на румънеца се изкриви от изненада и погнуса. Сигурно приличам на карикатура, помисли си Ник. Беше покрит с мръсотия от килията и дрехите му бяха изцапани с кръв и воняха на урина. Да, със сигурност не изглеждаше толкова блестящ, както когато Попеску го видя за последен път в „Парк Хотел“.

Спорът се поднови, гласовете станаха дори още по-високи. Накрая Попеску прекоси стаята и му прошепна:

— Вие идвате с нас.

— Какво става?

— Вие сте гост на румънското правителство, а с вас са се държали непочтително.

Попеску издаде заповед и същите румънски войници, които го бяха завели в стаята за мъчения, сега внимателно го прикрепяха да върви по коридора, мърморейки окуражителни думи. Бяха толкова загрижени, сякаш им беше роднина. Попеску и колегата му вървяха пред тях. Когато излязоха навън, Ник почувства дъждовни капки по лицето си.

Помисли се с недоумение дали това не бе част от стратегията. В момента може би го водеха в друга килия, за още по-рафинирано мъчение. Не си позволи да се надява, че всичко е приключило.

Помогнаха му да се качи в очакващата ги черна кола и Попеску седна до него. Колегата му седна отпред. Един униформен румънски офицер седеше зад кормилото. Прекосиха калния двор и излязоха през портите. Ник очакваше всеки момент да направят завой и да се върнат обратно. Оверат щеше да ги посрещне усмихнато, щяха да го отведат в килията и всичко щеше да започне отначало.

— Нуждаете се от лекар — рече Попеску.

— Какво става?

— Спасяваме ви.

— Защо?

Румънецът изглеждаше изненадан, че Ник му задава този въпрос.

— Германците ще загубят тази война. Те изглежда са единствените, които все още не разбират това.

Колата попадна в дупка и подскочи. Ник извика високо от неочакваната болка, която преряза бъбреците му. Попеску се скара гневно на шофьора, нареди му да внимава и той намали скоростта.

— Искаме да говорите с вашето правителство — продължи той.
— Искаме да преговаряме за примирие.

— Когато го направите, искаме да си спомните, че ние ви спасихме живота — намеси се другият мъж. Говореше английски със силен акцент.

— Кажете на вашите хора, че искаме германците да напуснат страната ни. Не желаем и руснаците да маршируват по нашите улици.

Беше му трудно да се концентрира. Главата му клямаше на гърдите.

Така, значи не беше номер. Шофьорът нямаше да обърне колата обратно, той нямаше да бъде върнат в затвора, и повече нямаше да го бият.

— Много ли ви боли? — попита го Попеску.

— Ще се оправя — отвърна Ник, но при всяко подскачане на колата имаше чувството, че през бъбреците му преминава електрически ток.

— Къде е Даниела?

— Кой?

— Имаше една жена, която бе отвлечена с мен. Името ѝ е Даниела Симоничи. Те мислят, че е английски агент. Трябва да се върнем за нея.

— Там няма друг затворник — отвърна Попеску.

— Държат я в бараките.

— Не, вие бяхте единствен.

Така, значи беше мъртва. Бяха я убили и сигурно бяха изхвърлили тялото ѝ в Черно море.

През целия път до границата Попеску говореше как трябва да изпратят пратеник в Истанбул и да започнат преговорите. Ник виждаше, че устните му се движат, дори чуваше думите, но скръбта и болката го бяха вцепенили и по-късно не можеше да си спомни нито дума от казаното.

Преминаха през немски пост, подминаха колона от германска пехота, прясно попълнение, пътуваща в открити камиони. Повечето от войниците бяха младежи, още деца. Без съмнение техните лица приличаха на неговото: момчетата не можеха да повярват, че нещата така са се обърнали, след като някога всичко бе изглеждало толкова сигурно.

Чаршафите бяха студени, просмукани от пот и лепнеха по тялото му. Той се опита да ги отхвърли. Чу женски глас и отвори очи.

Някаква непозната медицинска сестра мереше пулса му. Пръстите ѝ притискаха каротидната артерия на шията, отброяваше ударите по часовника, закачен за униформата ѝ. И двете му китки бяха здраво бинтовани, там където кожата бе разкъсана от въжетата.

Ник се опита да се ориентира къде е. Все едно гледаше през мъгла. Смътно си спомняше, че Попеску го прекара през някакъв граничен пост и двама турски полицаи го занесоха почти на ръце до военен джип.

— Къде съм? — попита Ник. Гърлото му бе пресъхнало и гласът излезе оттам като дрезгав шепот.

— В американската болница — отвърна сестрата със силен френски акцент.

— В Истанбул ли съм? — Част от него все още подозираше, че има някакъв номер.

— Разбира се.

Улови и други откъслечни фрагменти: спомняше си мъчителното пътуване от турската граница през лоши пътища, непоносимата болка, която го заливаше, честите спирания да пикае кръв. Вероятно беше припаднал, защото нямаше никакъв спомен да влизат в Истанбул.

— Може ли... малко вода?

Сестрата наля малко вода от каната до леглото в една чаша. Подпря главата му и задържа чашата до устните му. Ник не бе голям любител на водата, но сега тя му бе по-вкусна дори и от коктейл в Американския бар.

— Колко е часът?

— Пет.

— Следобед? Колко... от колко време съм тук?

— Доведоха ви снощи. Имахте болки. Докторът ви даде нещо, за да заспите.

Чувстваше тялото си удивително леко. Сигурно му бяха дали морфин. Небръснатите му бузи боцкаха. В главата му изплуваха още подробности: как пресичат някаква пуста граница, ролки от бодлива тел и стражи с автомати, провесени през раменете им. Сякаш беше преди сто години.

Вратата се отвори и в стаята влязоха доктор с бяла престилка и Ейбрамс.

— Господин Дейвис, изглеждате по-добре — каза лекарят.

— Какво е състоянието ми?

— Имате сериозно натъртване на бъбреците. Вътрешен кръвоизлив. Отначало се уплаших, че може да има сериозни увреждания, но за щастие случаят не е такъв. Трябва да ви предупредя, че ще продължите да изпитвате болка още известно време. Но престоят ви тук няма да е дълъг. — Той провери температурния лист, който висеше в края на леглото, и кимна доволно. — Ще ви оставя насаме с колегата ви.

И излезе.

Лицето на Ейбрамс се размазваше пред очите му.

— Как се чувстваш? — Шефът му седна на един стол до леглото. — Добре. Ама че бъркотия.

Бъркотия!? Ник започна да се смее и се намръщи от болка. Бъркотия значи!

— Нощта, когато ти изчезна... Никак не ни беше лесно. Не намерихме колата ти до сутринта. Но вече беше прекалено късно да направим каквото и да е. Проследихме следите от гуми до един неизползваем вълнолом. Предположихме какво е станало.

— А Даниела?

Ейбрамс се намръщи.

— Троян. Тя беше с мен в казиното. — Ник продължаваше да таи последна напразна надежда, че се е спасила и е останала на брега.

Ейбрамс поклати глава.

— Няма никаква следа от нея.

Тъмнината се спусна отгоре му и той пожела горещата прегръдка на морфина да го обгърне напълно и никога да не трябва да се връща в този свой студен живот.

— Разкажи ми какво се случи — нареди Ейбрамс.

И Ник монотонно изреди всичко, което се разигра от момента, в който напуснаха казиното. Разказа му какво бе признал на Оверат по време на мъчението — почти всичко беше фалшиво. Той не беше се държал особено смело. Нито пък те бяха имали достатъчно време, за да го обработят. Ник съзнаваше, че накрая сигурно щеше да им издаде всичко.

Ейбрамс изглеждаше доволен.

— Имаш страхотен дух. Можеше да бъде много по-страшно. Истинско нещастие.

— Смятате, че не беше ли?

— Нали си жив. Нали те върнахме. — Каза го така, сякаш самият той го бе направил. Все едно заслугата бе негова и заслужаваше някакви почести за това.

Сестрата влезе в стаята.

— Трябва да си вървите, мосю. Пациентът се нуждае от почивка.

Ейбрамс спря на вратата.

— Трябва да изведем Майер — рече и си отиде.

Мъката и вината бяха неговите постоянни спътници. Те седяха мрачно до леглото му, когато се събуждаше сутрин. Ник отваряше очи и за няколко сладки мига денят беше изпълнен с обещания, след което си спомняше всичко, затваряше ги и се молеше да се върне отново в милостивото убежище на съня.

Вместо да страда, че е изгубил брака си, Ник скърбеше за Даниела. Вече нищо в живота му не можеше да го утеши, да му вдъхне желание да продължи — нито синовете му, нито задълженията му. Човешките същества се нуждаят от кислород и надежда, за да живеят. Ако в живота им няма задоволство, трябва да има поне обещание за такова. Ала сега му се струваше, че всичката надежда си бе отишла безвъзвратно.

Даниела можеше да умре на корабчето по хиляди начини. Навярно така и бе станало. Той си ги представяше, един по един. Беше се провалил: беше я предал, изоставил, беше я загубил завинаги.

Откри, че копнее за унищожението, което Оверат щеше да му предостави накрая. След като издадеше тайните си, немците щяха да го разстрелят. Тогава тази мъчителна борба със самия себе си щеше да свърши. Дали нещо от това щеше да има значение накрая? Няколкото имена, прибавени към папките на Оверат, нямаше да променят изхода на войната; неговият героизъм или липсата на смелост не означаваха нищо.

Няколко седмици по-късно Ник видя Майер в бара на „Пера Палас“. Изглеждаше посивял, бузите му бяха хлътнали. СД го следеше денем и нощем. Освен това не можеше да изведе жена си и сина си от Берлин и тревогите му бяха разбираеми.

Те говориха по телефона; Ник загърби всички преструвки и направо го попита какво е станало с Даниела.

— Не знам — отвърна с равен глас Майер. — Излезе една нощ и просто повече не се върна. Вие може би знаете защо?

Ник не можеше да му каже нищо.

Събуди се една нощ от звъненето на телефона до леглото си. В съня си беше тичал по пясъци, преследван от мъже без лица. Целият беше мокър от пот.

Затърси пипнешком телефонната слушалка в мрака.

— Дейвис?

— Кой е?

— Ейбрамс.

— Какво е станало?

— СД арестува офицери от Абвера из целия град.

Ник светна лампата и погледна часовника си. Три и петнадесет сутринта.

— Трябва да изведем Майер. Веднага. Пращам кола. Направи каквото трябва.

И затвори.

Ник свали крака от леглото и набра номера на Майер. Немецът вдигна още при първото позвъняване.

— Къде сте? — попита Майер.

— Вкъщи. Току-що чух, че СД е започнало арести.

— Да, двама от тях седят във всекидневната ми.

— Задръжете ги — извика Ник. — Идвам веднага.

Той навлече риза и панталони. Докато тичаше по стълбите, чу как колата спира на улицата. Все още закопчаваше ризата и обличаше сако си, когато скочи в нея.

— Бързо! — извика на шофьора.

Караха като луди през моста и по стръмните улички на Пера, през тъмни, каменисти сокаци. Стигнаха до апартамента на Майер на площад „Таксим“ за рекордното време от седемнадесет минути. Когато спряха отпред, видяха, че прозорецът на втория етаж свети. Пред сградата, близо до мерцедеса на Майер имаше паркирана лимузина „Хорс“. Две малки нацистки знаменца украсяваха радиатора ѝ от двете страни.

Шофьорът на Ник натисна клаксона.

Майер сигурно бе стоял на прозореца. По късно той разказа на Ник, че двамата мъже от СД се държали съвсем цивилизовано. Казаха

му, че го връщат в Берлин, и му дали време да си събере багажа. Когато видял колата на консулството, той хвърлил куфара върху тях и се втурнал през вратата.

Ник го видя да тича. Отвори задната врата и Майер скочи в колата.

Когато потеглиха, Ник погледна през задното стъкло и забеляза двамата агенти от СД да тичат към лимузината. Но те вече завиваха по „Истиклял“ и караха с пълна скорост към британското консулство заедно със своя ценен товар.

Студена синя зора над Истанбул. Майер седеше в кабинета на Ейбрамс и ядеше яйца с бекон. Имаше добър апетит и със сигурност получаваше по-добро гостоприемство тук, отколкото би му оказал Химлер.

Майер приключи със закуската и бутна чинията настрана.

— Негодници — процеди и запали цигара.

Ейбрамс седеше в кресло близо до прозореца и пиеше чая си.

— Немското посолство е уведомило турската полиция, че сте бил отвлечен, и ги е помолило да ви търсят.

— Ще го направят ли?

— Няма да оставят нито един лист хартия върху бюрата си необърнат. Но силно се съмнявам, че ще ви намерят. — Той се наведе напред. — Е, полковник Майер, какво имате да ни кажете?

Секретарката на Ейбрамс седеше незабележимо в ъгъла на стаята с отворен на коленете бележник и молив.

Майер се облегна и попи устата си със салфетка. Поклати глава.

— У дома ще ме обявят за предател.

— Имаме уговорка. Късно е за преговори.

— Хитлер е луд. Болен човек. Винаги съм го казвал.

— Съжалявам, полковник, но не сме тук, за да обсъждаме философията, а само фактите.

Майер изглеждаше сив. Беше в безопасност, но някой в Германия щеше да се погрижи жена му и синът му да бъдат наказани за предателството му. Може би точно в този момент СД вече чукаше на вратата на берлинския му дом. Но нямаше избор, бедният; беше чакал до последния момент, опитвайки се да ги изведе от страната, и повече не можеше да направи нищо за тях.

Той затвори очи и започна да говори.

Говори цели пет часа, назовавайки имена на симпатизанти на нацистите, куриери на Абвера и агенти в Палестина, Сирия, Ирак и

Египет; разказа им всичко, което знаеше за операциите на съюзниците в България, Унгария и Румъния, какво бе научил Абверът от британското и американското разузнаване в Турция и с особено голямо удовлетворение всичко, което знаеше за дейността на СД.

Когато свърши, секретарката на Ейбрамс бе изписала един бележник и бе запълнила втория наполовина. Това беше голям удар, незабавното повишение на Ейбрамс в кариерата беше вързано в кърпа.

Пепелникът пред Майер беше пълен с угарки и преливаше, а от атмосферата в стаята — тежка мъгла от пот и тютюнев дим, на Ник му се догади. Ръцете на Майер трепереха; вероятно бе изпил прекалено много чаши турско кафе.

— Какво ще кажете за смъртта на Доналдсън? — попита го Ник. Майер погледна Ейбрамс и сякаш за миг се поколеба.

— Не знам нищо за това.

— Но Даниела знаеше. Тя ме предупреди.

Немецът поклати глава.

— Излъгала ви е.

— Каза, че ви е подслушала да говорите за бомба по телефона.

— Винаги е била много добра лъжкия — отвърна Майер и отново погледна Ейбрамс за подкрепа.

— Той е прав, Дейвис. Не мисля, че Троян беше всичко онова, което изглеждаше, че е.

Ник се облегна, в стомаха му се стегна възел от страх. Знаеше какво ще последва.

— А какво ще ни кажете за Даниела Симоничи? — зададе въпроса Ейбрамс.

Откакто бе започнал да говори, гласът на Майер беше равен и монотонен, но сега Ник усети нещо друго в него, някаква нотка на триумф може би.

— Ах, да, Даниела Симоничи — повтори той и хвърли на Ник поглед, който не можеше да бъде разгадан.

— Накарали сте я да прелъсти руснак на име Григориев — рече делово Ник. — Той работеше за НКВД.

— Карал съм я да прави много неща за мен. Но вие сте прав, накарах я да го прелъсти. Тя го примамва в един тих хотел на площад „Таксим“, където чакаха няколко от моите агенти. Беше упоен и

прекаран през границата в България, за да бъде разпитан на спокойствие и както трябва.

Ейбрамс се наведе напред и подпря лакти на коленете си.

— Същият план ли използвахте, за да изведете Дейвис от Истанбул?

Ник имаше чувството, че сърцето му спря.

— Накарах я да шпионира майор Дейвис преди много време.

— Знам това — рече Ник. Изгаряше от желание да изтрие доволната усмивка от лицето му. — Тя ми го каза още на първата ни среща в Истанбул.

— Защото аз я накарах да го направи.

В стаята настъпи дълго мълчание, докато двамата англичани обмисляха изводите от тази забележка.

— Какво искате да кажете? — попита накрая Ейбрамс.

Ник отново се вцепени.

— Значи ни е мамила?

— Реших, че би било много по-ценно за нас да я използваме, за да ви захранва с дезинформация, отколкото да се опитва да получи достъп до легитимни документи. Предположих, което впоследствие се оказа правилно, че вие ще носите документи вкъщи в много редки случаи и че за госпожица Симоничи ще бъде невъзможно да получи достъп до тях, колкото и дълбоки чувства да таите към нейните чарове.

— Значи всичко, което ни е давала, е било фалшиво? — възкликна Ейбрамс.

— Погрижих се да изглежда, че е правила снимките сама, като ги снимах възможно най-аматьорски. И подслаждах премията с няколко символични, излишни неща, които можех да ви подхвърля.

Ник затвори очи. Мили Боже!

— Втората полза, която имахме от госпожица Симоничи, бе, че аз знаех, че почти всичко, което тя ми носеше от вас, беше дезинформация. Въпреки че сама по себе си тази информация не ни бе полезна, все пак ни даваше възможност да направим правилните интерпретации, заради сведенията, които събирахме и от другите разузнавателни служби.

Ейбрамс въздъхна тежко.

— А след това бе планирано отвличането на майор Дейвис. Не бях съгласен с подобно неджентълменско поведение, но от СД

настояваха, а аз се опитвах да спечеля тяхното благоразположение с надеждата да си осигуря повече време, за да планирам оттеглянето си. Това обаче очевидно не се осъществи.

Ник за миг почувства реална физическа болка, която разцепи гърдите му.

— Тя знаеше ли?

— Че ще бъдете отвлечен и измъчван ли? Да, знаеше. — Ник сякаш падна в ледена вода. — Майоре, дълго време и аз страдах от илюзията, че тази жена ме обича. Също като вас открих, че ми е трудно да разделя професионалната си дейност от чувствата си към това момиче. Но накрая стигнах до заключението, че тя е напълно продажна, користолюбива и без каквито и да е скрупули. Жалко, че не сте разбрали това навреме.

— Какво стана с нея? — попита Ейбрамс.

Майер сви рамене.

— Мисля, че сега живее в Букурещ. С един майор от Siecherheiddienst. Струва ми се, че името му е Оверат.

Ник отиде от прозореца и го отвори. Напълни дробовете си със студен въздух, кокалчетата на ръцете му побеляха от стискане на рамката. Погледна надолу към градината — по клонките на дървото на Юда отново бяха покарали пъпки.

— Тя ме е лъгала. — Произнесе думите на глас, така че да придобият смисъл.

Тя ме е лъгала.

Беше му казала, че го обича, и все пак цели три години го бе мамила, а после го бе вкарала в капан. Бяха го измъчвали и със сигурност щяха да го убият, ако не беше намесата на Попеску.

Представи си лицето ѝ под своето, върху огряната от луната възглавница. Скъпа, скъпа, любов моя.

Опита се да я защити, да я оправдае, убеждаваше сам себе си, че може би е невинна. Но знаеше, че е бил глупак. Проклинаше мига, в който я бе видял, в който бе спрял очите си върху нея. Остави студения пролетен ден да го отрезви, а ледения вятър да накара бузите му да горят от срам и омраза.

Прекрасната пролетна сутрин се развали. Мръсни облаци задръстиха небето от север и заръмях. Ник затвори очи, затвори и прозореца.

Имаше чувството, че е бил изкормен с тъпа лъжица.

Макс Кинг винаги му бе казвал да не се обвързва прекалено с жена. Журналистът си имаше съпруга вкъщи и Адриен Варга в леглото в истанбулската си квартира. Това е просто обикновена връзка, казваше той. Обикновена любовна връзка, която не означава нищо.

В нощта, когато Ник спаси Майер от лапите на СД, Адриен Варга съобщи на Макс, че е срещнала друг мъж и се е влюбила в него — един италиански дипломат. Тя събра багажа си и го напусна.

Същата нощ един продавач на цигари на път към къщи от площад „Таксим“ видя Макс да пада от моста Балата в развълнуваните черни води на Златния рог. Свидетелят твърдеше, че бил пиян и паднал случайно, но Ник предполагаше, че никой никога нямаше да научи истината. Реши, че Макс много щеше да хареса иронията: след като бе прекарал целия си живот в пиене на алкохол, прекалено многото вода го бе убила.

Ако сега Макс беше някъде тук, Ник можеше да говори с него за предателството и вероятно разговорите щяха да му помогнат. Никога не трябва да падаш от борда заради жена, казваше Макс. Но накрая той самият не бе успял да изпълни собственото си златно правило. А може би никога не бе вярвал в онова, което говореше; както бе казвал много пъти, той беше просто журналист, а човек не бива да вярва и на половината от онова, което казват журналистите, и на нищо от това, което пишат.

Ник държеше своя „Уебли“, 38-ми калибър в едно чекмедже в кабинета си. Бяха му дали този пистолет от службите в замяна на загубения в нощта, когато го отвлякоха. Сега го извади от скривалището му, за да почисти и смаже механизма му.

Чувстваше се като натрошен отвътре. Това е, защото се страхуваме да обичаме прекалено много, помисли си. „Любовта ни оставя без защитни стени, старче — сякаш чу да казва Макс. — Винаги дръж нещо в резерв, това е спасението.“

Ние забравяме основната истина — че любовта има силата както да ни граби, да ни обели до голо, така и да ни лекува. Така че ние избираме — комфорта пред страстта, сигурността пред ужасяващото свободно падане на сърцето.

В чекмеджето имаше малка кутийка с муниции. Той взе един куршум и с голямо внимание го постави в пистолета, завъртя барабана няколко пъти и сетне го затвори.

Имаше много адвокати на защитата срещу онова, което възнамеряваше да стори: на първо място синовете му, защото това не бе урокът, който един баща желае да даде на децата си; след тях Дженифър, която поддържаше светлината да свети в миналото му, която все пак щеше да скърби за него, макар че той ѝ бе дал достатъчно причини да го мрази; най-много Даниела Симоничи, един дух, вероятно една от загубените души на Босфора, който го уверяваше, че Майер го е излъгал, че тя не го е предала, никога, нито веднъж.

Ник не бе религиозен човек, но един вездесъщ Бог също беше там, намръщен в мълчаливото си неодобрение. Защото за подобен акт той щеше да бъде прокълнат, ако можеше да вярва на ученическата си библия. Там бе и онзи най-ужасен предател — надеждата, която шепнеше, че утре може би ще бъде по-добре от днес, само ако се напъне, ако се постарее да доживее до утре. Кой беше казал, че надеждата е просто отчаяние, отложено за в бъдеще?

Засега Ник щеше да остави на шанса да реши.

Не бе особено смел човек и му трябваше доста кураж да опре пистолета в главата си и да натисне спусъка. Но също така никога не беше се чувствал така изпразнен от съдържание и изоставен от всякакви човешки чувства, както в този момент.

Чукчето щракна и патронникът се обърна в револвера. Шансът беше шест на едно — добър залог за милостивото божество, ако изобщо имаше такова, или за съдбата, ако тя решаваше дали да живее, или да умре. За пръв път от месеци, а може би и от години Ник чувстваше духа си възвишен, защото най-накрая бъдещето му щеше да бъде решено от някой друг и той щеше да бъде освободен от отговорността за него.

ПЕТА КНИГА

Букурещ, август 1944

И шансът реши.

Три месеца по-късно шансът го заведе до един августовски ден, до една синя и гореща утрин и до самолета на Кралските военновъздушни сили, който отведе него и Ейбрамс от Истанбул в Букурещ. Когато колесниците докоснаха пистата в южния край на града, Ник видя гъст дим, който висеше ниско над Букурещ като плащеница. Румъния отново беше предадена.

Съветската офанзива бе започнала на 20 август и немските и румънските позиции много бързо бяха превзети. Синът на Карол, крал Михай, бе инсценирал преврат с помощта на армията и Антонеску бе арестуван, а правителството му заменено от правителство на Националния демократичен блок на Попеску. Кралят веднага обяви, че страната му ще се присъедини към силите на Съюзниците срещу държавите от Оста.

Тази нощ германският главнокомандващ бе приет в двореца и след кратък разговор с краля бе принуден моментално да напусне Букурещ. Той удържа на думата си, но скоро след като си отиде, нареди на Луфтвафе да бомбардира града. Бомбардировките не стихваха вече трети ден.

Самолетът им кацна на летище „Банеаза“, премина покрай останките от немския „Хайнкелс“, свален от руските бомбардировачи преди няколко седмици. Те подскачаха през тревата към хангарите чак в другия край на летището.

Ето че отново се бе завърнал в Букурещ. Тя беше някъде там.

Ник погледна Ейбрамс на седалката до себе си и се зачуди какво ли си мисли. Преди две седмици един фелдмаршал и четирима немски генерали бяха екзекутирани за участието им в заговор срещу Хитлер. Самият Канарис бе обесен с корда за пиано. Ейбрамс бе на печелившата страна, но всъщност бе загубил войната по други начини.

Лицето му бе неразгадаемо като маска. Сега трябваше да направи най-доброто, на което бе способен. Съветските войски скоро

щяха да бъдат тук и задачата му бе да се свърже с новите съюзници; Ейбрамс беше готов за среща с дявола.

Пред сградата за пътници чакаше един черен опел. Ник скочи от самолета, а Попеску претича през тревата, за да го посрещне.

— Добре дошли в Румъния! — извика той, за да надвие рева на машината. — Надявам се това посещение да ви хареса повече от последния път.

Доста груба шега, на която Ник не отговори. Попеску го целуна по румънски маниер по едната буза като стар приятел. Ейбрамс подаде ръка за по-официалното ръкуване. Попеску ги поведе към колата.

Ако румънците бяха послушали Попеску и бяха започнали преговорите с нас по-рано, мислеше си Ник, вероятно нямаше да бъдат в това опасно положение, в което се намираха сега. Но съдбата им вече бе решена преди три месеца, когато Чърчил и Рузвелт се съгласиха относно зоните за военни операции в Югоизточна Европа — по силата на това споразумение съюзниците щяха да влязат в Гърция, а руснаците в Румъния.

Беше прекалено късно да се направи каквото и да е по този въпрос. Червената армия бе на прага на града.

Докато пътуваха от летището, Ник чуваше тежкото бумтене на артилерията. Руснаците бяха само на няколко километра, помитайки последните остатъци от германската съпротива.

Пътят им минаваше покрай тъжни предградия, покрай дървени колиби, вързани коне и кози, сетне бетонни блокове с жилища, заобиколени от пустееща земя, или селски ниви.

Накрая стигнаха до самия град, все още разрушен от земетресението и от гражданската война преди три години. Много от сградите, които бяха оцелели тогава, сега бяха превърнати в купища отломки от бомбите на Луфтвафе.

Ник си спомни какъв беше Букурещ, когато пристигна за пръв път през 1939 година. Казваха, че е по-декадентски дори и от Париж, а също и по-евтин: черният хайвер се продаваше на килограм, а обедите продължаваха от дванадесет до пет. Имаше парижки парфюми и

парижка мода в магазините по Shaussee; градските градини бяха пълни с цветя, а улиците всеки ден биваха метени от армия селянки с метли с дълги дръжки.

Но това беше тогава.

Сега улиците бяха пусти; няколкото души, които се щураха безцелно, бяха с празни очи и облечени в парцали. По-голямата част от града беше в руини, а булевардите бяха изровени и целите в кратери от немските бомбардировки. Магазините по Shaussee бяха със заковани с дъски прозорци и повечето от липите ги нямаше.

Имаше една разрушена сграда, която изпълни сърцето му със задоволство — тълпата бе изгорила Германското бюро. Беше доволен да го види изкормено и опожарено.

Сирените започнаха да вият над града. Хората по улиците хукнаха да тичат. Ник чу ужасяващия писък на щуките в небето, приличаше на банши^[1]. Попеску извика на шофьора да завие.

Спряха пред националната банка. Попеску отвори вратата и ги поведе навътре.

— Оттук, оттук! Бързо!

Влязоха и намериха убежище в един от трезорите. Ник почувства как земята над главите им се тресе, когато германските бомбардировачи удариха за последен път своите предишни съюзници, преди да си отидат.

Довиждане и благодарим за нефта.

[1] В шотландската и ирландска митология дух, чийто вой предвещава смърт в дома. — Б.пр. ↑

В затвора вонеше на страх и пот. Пазачът го заведе до стаята на главния тъмничар. Сивите стени и ключовете на колана на надзирателя напомниха на Ник за собственото му кратко пребиваване като затворник в едно място, което много приличаше на това. Тук бяха вършени неописуеми жестокости и въпреки че с него бе един от хората на Попеску — някакъв очилат функционер на име Емил, Ник не можеше да се отърве от тръпките на страх, когато чу стоманената врата да се затръшва зад него.

Споменаването на името на Попеску накара тъмничаря да настръхне и да им обърне внимание. Той беше дребен човечец с кафява униформа. Ник се огледа из стаята: мрачна килия със стоманено бюро, сив стоманен шкаф и мръсен прозорец с решетки, който гледаше към циментов двор за разходки на затворниците.

Емил пренебрегна мазната покана на тъмничаря, който им предложи по чаша цуйка, с махване на ръка.

— Търсим двама затворници, които са били доведени тук в началото на войната — обясни делово той. — Този джентълмен е помощник на военния аташе на британското консулство в Истанбул и проявява специален интерес към тяхната съдба. Желаете да узнаете какво е станало с тях.

— Но, разбира се — продължи да угодничи тъмничарят. — Как се казват?

— Симоничи — отговори Емил. — Малкото име на единият е Симон. Бил е арестуван през юни 1940 година. Другият е брат му Амос. През декември 1941 е бил още на свобода. Това е всичко, което знам.

— Един момент, моля — рече тъмничарят и бързо излезе от кабинета, за да провери в архива.

Докато го нямаше, Ник се запита отново защо правеше всичко това. Тя го бе предала, не й дължеше нищо. И все пак част от него продължаваше да се уповава на вярата, че Майер го е излъгал. Освен

това, ако намереше братята ѝ, можеше да открие и някои отговори. Бяха минали вече шест месеца, а той продължаваше да мисли за нея.

Може би братята ѝ щяха да го заведат при нея.

Тъмничарят се върна след няколко минути с прашасала картонена кутия. Постави я върху бюрото пред него.

— Намерих документите. Амос Симоничи е бил арестуван на 28 март 1942. На двадесет и четири години. Банкер. Евреин — допълни с погнуса. — Умрял е при опит за бягство. Паднал от прозорец на третия етаж.

Емил се обърна към Ник и му преведе току-що казаното. Ник сви рамене: знаеше, че мисията му е обречена, глупава, възможностите бяха нищожни. Как да вярва, че ще намери някой жив след толкова дълго време.

— Той е единственият Симоничи в документите. Но тук има една бележка. Изглежда е имало и друг член на същото семейство, но името му е Крански, Симон Крански. Бил е преместен оттук през ноември 1940 година по заповед на Абвера в друг затвор. Спомням си го. Беше върнат обратно при нас съвсем наскоро, през март.

— Нима е тук? — попита удивено Емил.

— Да. Искате ли да го видите?

Емил се обърна и преведе на Ник.

— Човекът на име Симон все още е в този затвор. Искате ли да го видите?

Ник не очакваше подобно развитие на нещата.

— Да, разбира се — рече той и неочаквано почувства страшна празнота в себе си.

Беше изтощен до смърт след четирите години, прекарани в нацистки затвор. Ръцете му бяха оковани отпред и Ник можеше да види костите на китките му. Очите му бяха хлътнали в орбитите, пожълтели от жълтеницата, а скалпът му бе обръснат заради въшки.

Безименният пръст на лявата му ръка липсваше.

Затворникът седеше на стола от другата страна на бюрото — Емил се бе разпоредил да използват кабинета на тъмничаря за разпит и ги гледаше със смесица от страх и подозрение. Оказа се, че не говори френски, така че Емил превеждаше.

— Кажете му, моля ви, кой съм — нареди Ник на Емил. — Обяснете му, че съм от британското консулство в Истанбул и че съм тук, за да му помогна.

Последва бърз превод, който обаче въобще не впечатли мъжа. Той отговори нещо намусено и погледна настрани.

— Искате да знаете как можете да му помогнете — преведе Емил.

— Знае ли, че германците са напуснали Букурещ?

— Знае. Но не вярва, че това ще промени нещо за него.

— Представете му се. Кажете му, че можете да го изведете оттук.

Още размяна на реплики. За пръв път Ник зърна надежда в очите на мъжа, макар плаха и неохотна.

— Попитайте го дали познава жена на име Даниела Симоничи.

Емил преведе и изглеждаше изненадан от отговора, който получи.

— Брат ли й е?

Последваха едва промърморени думи. Емил поклати глава и преведе:

— Не, казва, че не й е брат. А неин съпруг.

Попеску му уреди вземането на кола под наем и шофьор. Ник нареди на шофьора да кара към стария еврейски квартал. Спомни си как през една студена нощ се бе разхождал с Даниела по тези древни улички, покрити с калдъръм. Сега бяха останали само изгорели черни стени и планини от отломки.

Той се зачуди какво ли бе станало с хилядите хора, които някога бяха живели тук; някои от тях вероятно бяха потънали заедно със „Струма“.

Шофьорът паркира на площада. Ник познаваше пътя оттук.

Апартаментът, където Даниела живееше някога, го нямаше. Целият блок беше заличен от лицето на земята, само няколко стени стърчаха заплашително на улицата.

Какво търсеше? Беше глупаво все още да е влюбен в жена, която го бе предала по този начин. И все пак, каквото и да бе направила, за него вече нямаше значение. Обичаше я, това беше изборът на сърцето му. Би могъл да превърне тази любов в омраза, ако това щеше да направи живота му по-лесен. Беше въпрос на избор, на неговия

собствен избор. Но Даниела бе докоснала нещо дълбоко вътре в него и той я обичаше. Вероятно обичаше за пръв път.

Тя беше неговият философски камък. Само времето щеше да покаже дали някога щеше да има полза от тази алхимия.

Ник знаеше, че няма да я види никога повече. Коленичи сред отломъците от тухли и изгоряло дърво и каза една молитва за Даниела, където и да беше. На този или на онзи свят.

82.

Но той я видя отново.

Видя я отново в единственото място, където би могла да бъде. В хотел „Атене Палас“.

Градината беше ударена от бомбите на съюзниците и сега бе пълна с разхвърляни отломки. Всички следи от присъствието на предишните гости и господари на хотела бяха изтрити. Огромната червено-черна свастика бе изчезнала, разкривайки пукнатина във фасадата, причинена от земетресението през 1940 година. Сумракът във фойето с неговите двойки колони от жълт мрамор напомняше на гробница.

Принцесите с кожи от лисици, мургавите южноамерикански дипломати и нацистките функционери бяха изчезнали, тяхното време бе отминало. Предишните господари на града си бяха заминали и диваните и столовете в стил Луи XV с черешовата дамаска очакваха новите комисари. А може би кадрите на работническите съвети щяха да презират лукса на стария грандхотел?

Макар че Ник сериозно се съмняваше в това.

Спомни си къде бе седяла тя през онази нощ. Почти се бе сблъскал с нея в тъмнината.

Аз съм добра актриса. Винаги съм била.

Съжалението и тъгата почти го задавиха. Вместо да се качи в стаята, която Попеску бе наел за него, Ник седна там, където бе седял през онази нощ, и призова Даниела от спомените си.

И тогава тя влезе през въртящата се врата под ръка с един мъж с униформа на висш офицер от румънската армия. Неговата прекрасна,

вечно оцеляваща любима, под ръка с новия си живот.

Даниела го видя и се закова на място.

Беше наистина добра актриса — *винаги е била*, — но в този миг талантът я напусна.

— Даниела! — извика той.

Тя се обърна и изтича бързо навън. Армейският офицер загледа след нея, без да разбира какво става. Ник мина покрай него и я последва.

Навън беше горещо и не можеше да се диша, яркото лятно слънце заслепяваше очите. Даниела погледна през рамо и когато видя, че той я преследва, се затича. Спря само веднъж, за да свали обувките си с високи токчета, както когато бягаха от гвардейците. Ник усещаше нажежените камъни дори през подметките на обувките си. Сигурно тя щеше да получи изгаряния върху ходилата през копринените си чорапи.

Последва я през площада. Даниела не можеше да избяга много далеч с тясната си пола и той я настигна бързо. Тя влезе в църквата „Кретулеску“. Той я последва.

Полирани, тържествени и мрачни светци с бради и ореоли гледаха към тях от почернелите от вековете стени. В тъмнината олтарът проблясваше със златната си украса.

Странно място за една еврейка да потърси убежище.

Той изчака очите му да свикнат с тъмнината; сетне я видя, коленичила пред иконата на Свети Антоний. Тя все още се опитваше да си поеме въздух. Лицето ѝ беше цялото в сълзи.

— Какво правиш тук? — прошепна Даниела.

— Мислех, че си мъртва.

— Какво искаш?

Моментът изглеждаше нереален. Месеци наред той се борил със себе си и с онова, което Майер му бе казал. Беше търсил като детектив следи, улики, ключове, водещи към загадката, беше разследвал като адвокат и се бе ровил сред купищата доказателства, за да открие нещо, което да подкрепи тезата му, да отхвърли обвинителния акт срещу нея. Част от него мислеше, че е мъртва, и скърбеше. А ето че сега тя беше тук — неговата прекрасна любима, неговата прекрасна шпионка Даниела. Един спомен, върнал се към живота.

Ник не знаеше дали иска да я убие, или да я целуне.

Тя трепереше, сякаш през тялото ѝ минаваше електрически ток.

— Мислех, че си мъртва — повтори той.

— И аз смятах, че си мъртъв. — Даниела вдигна очи към него и погледът ѝ разтопи сърцето му. Това беше достатъчно. Тя извика и се хвърли в прегръдките му, хлипайки като дете.

„Трябва да я мразя — помисли си Ник, — защо не мога да я мразя?“

— Скъпа — прошепна той.

— Знам какво ти сториха. О, Господи! Ник? Господи, как би могъл някога да ми простиш? — Сълзите ѝ мокреха и цапаха ризата му. Тя се опита да изтрие грима си и само влоши още повече положението.

— Какво се случи? Даниела! За Бога, кажи ми какво стана онази нощ?

Думите излязоха задъхано от устните ѝ.

— Не знам. Имаше двама мъже, те сложиха някакъв парцал на лицето ми, някакъв упойващ химикал и аз не можех да дишам. Мислех, че съм умряла. После се събудих на един кораб и ги чух да говорят за теб, къде ще те заведат и какво смятат да ти направят. О, Господи, мислех, че си мъртъв! — Тя потърси и погали устните му с пръсти.

— Как избяга оттам?

— Оставиха ме вързана на кораба с часове, а после ме качиха на някакъв микробус и ме закараха в един затвор. Мислех, че се канят да ме убият, държах ме там седмици. След това един ден просто ме пуснаха да си ходя. Не знам защо.

Ник си помисли за казаното от Майер. Германецът можеше и да лъже — имаше достатъчно причини за това. Би могъл да го стори от чиста злоба, от желание за отмъщение, или вероятно просто си мислеше: щом аз не мога да я имам, никой няма да я има. Можеше ли някой някога да докаже какво бе станало?

— Какво ти сториха? — прошепна тя.

Той се взря в нейните прекрасни златисти очи, търсейки там една-единствена причина да ѝ повярва.

— Всичко е наред — каза и с тези три думи изтри ада, в който тя го бе пратила. — Ти добре ли си?

— Нали съм жива.

Тя ухаеше на парфюм, а на прекрасно оформените си нозе носеше копринени чорапи. Без съмнение някой немски офицер на път за Германия беше взел със себе си скъпи спомени от Букурещ. Дали не бе майор Оверат? Не, със сигурност не!

Ник се запита дали руснаците щяха да бъдат толкова щедри.

— Не ме попита за Майер — рече той.

В този момент чу стъпки в основния кораб на църквата и видя един свещеник да идва откъм сакристията. Даниела се отдръпна от него.

— Сигурна съм, че той е добре.

— Мина на наша страна.

— Нали ме предупреди, че ще го направи. — Тя го погледна и бързо отмести очи. — Той каза ли ти за мен?

— Разбира се. И очевидно изпитваше голямо удоволствие при това.

— Сигурно ме мразиш.

— Би трябвало, но не мога. — Очакваше да я мрази. Беше прекарал шест месеца, опитвайки се да събере достатъчно отрова в сърцето си, за да може да я мрази. Но се оказа невъзможно. — Къде живееш сега?

— Ще те заведа там. Ела — отвърна тя.

Те се изправиха и излязоха от църквата. Топлината навън беше като пещ след хладната атмосфера в храма. Даниела застана до него на стълбите, сетне посегна и докосна лицето му както бе правила стотици пъти преди.

— Винаги съм те обичала — каза тя.

Беше на около шест пресечки от хотела, една улица с останала една-единствена сграда на нея. Даниела го поведе през двете извивки на циментово стълбище; площадките бяха пълни с отпадъци и боклук; миризмата бе непоносима и неописуема. Тя бутна вратата на едно жилище на третия етаж.

Ник я последва. Тя запали свещ. Намираше се в нечиста стая със стара маса и два стола, единична спалня с тясно легло и тъмна кухня, мивката беше почерняла от ръждата, капеща от крановете. До обонянието му достигна миризмата на варено зеле от етажа под тях.

Даниела го гледаше с онзи копнеж, който той познаваше от времето на дългата им любовна връзка.

— Не мога да повярвам, че си ти — прошепна тя.

— Защо избяга преди малко?

— Уплаших се.

— От какво?

— От теб. Разбрах, че знаеш. Видях го изписано на лицето ти. Знаеше какво бях направила. Мислех, че няма да ми простиш.

— Майер ми каза, че си знаела за намерението на СД да ме отвлече. Твърдеше, че си участвала в това.

Тя пребледня и посегна да се подпре на масата.

— Каж ми, че не му вярваш!

— Истина ли е?

— Не бих направила това. Никога. Винаги съм те обичала. Никога не съм те лъгала за това, че те обичам.

— Но си ме лъгала за много други неща.

— Трябваше.

— Защо го правеше?

— Сега има ли значение?

— Да.

— Той се грижеше за мен. Беше добър. А ти беше женен, Ник.

— Той също.

— Но той не искаше нищо повече. — Тя поклати глава. — Знам, че не ми вярваш, но просто исках ти да ме обичаш.

Ник бръкна в самото си.

— Имаш ли нужда от пари? — попита и извади портфейла си, като пхна цяла шепа леи в ръката ѝ. Тя гледаше банкнотите, а изражението ѝ бе неразгадаемо.

— Дженифър и аз се развеждаме.

— Не бива да го правите! Тя те обича толкова много.

Той сви рамене.

— Хората се уморяват от очакване. А накрая се оказва, че няма нищо, което да очакват.

— Искаш ли да останеш с мен тази нощ?

— Тук?

— Където и да е.

— Не.

Тя го погледна разочаровано, но не бе изненадана.

— Разбирам.

— Не, нищо не разбираш — каза Ник и излезе. И докато слизаше надолу по тъмното стълбище, почувства как в гърлото му сякаш засяда камък. Веднъж вече я бе оплакал, сега трябваше да го направи втори път.

По нареждане на Попеску Симон беше избръснат и изкъпан. Ник го взе от префектурата с опела. Симон седеше неподвижно и вцепенено като бастун на задната седалка, облечен с костюма, който Попеску му бе уредил. Беше с два номера по-голям и висеше на костеливото му тяло като торба. Когато завиха по страда „Липскани“, изражението му замръзна в маска — нещо средно между страх и недоверие.

Спряха пред една разпадаща се жилищна сграда на улицата, разорана от бомбите; Ник излезе и даде знак на Симон да го последва. Мъжът изглеждаше уплашен. Вероятно си мислеше, че го водят тук, за да го екзекутират.

Ник го поведе по бетонното стълбище. Дишаше тежко, когато стигна до третия етаж, но това нямаше нищо общо с изкачването. Гърлото му бе като задръстено. Това беше краят: бе загубил всичко. Вероятно точно това заслужаваше.

Ник почука на вратата. Тази сутрин бе изпратил куриер до нея, за да уреди срещата и да я предупреди, че ще дойде.

Даниела отвори вратата и той си помисли, че сигурно я вижда за последен път.

Лицето ѝ сияеше в усмивка. Ах, тези прекрасни златисти очи! Беше толкова красива. Сърцето му сякаш спря.

— Има един човек, който иска да те види — рече Ник и отстъпи в страни.

Даниела погледна през рамото му и за момент сякаш се обърка. После го разпозна. Ник чу само един задавен вик, като стенание. Симон пристъпи към нея и разтвори ръцете си да я прегърне. Тя се люшна към него, а той се разплака. Очите им се срещнаха над рамото на Симон и както му бе казала някога, преди милион години в Истанбул, истината беше в нейните очи.

Ник влезе в апартамента и остави някакви документи на масата.

— Има няколко безопасни коридора — каза той. — Трябваше да дръпна някои конци тук-там. Ето ви малко пари. Ще стигнат да се

добретите до Истанбул. Там мога да уредя британски паспорти.

Тя се отдръпна и го погледна.

— Защо правиш това?

— Защото ти никога нямаше да ме помолиш.

Симон бавно се свлече на колене. Един Бог знаеше какво бяха направили тези четири години бруталност, насилие и жестокост с този човек. Но войната бе изтръгнала всички тях и ги бе запратила на места, за които никога не бяха дори предполагали, че ще се озоват.

Мъжът хлипаше в полата на Даниела.

Без да каже довиждане Ник забърза надолу по стълбите. Шофьорът му чакаше в опела. Когато влезе в колата, чу вик и се обърна. Тя тичаше към него.

— Почакай!

Опита се да го прегърне, но той я спря. Сега се нуждаеше от цялото си самообладание. Поне щеше да се оттегли с достойнство.

— Няма нужда да ми обясняваш.

— Дълга ти поне това.

Ник поклати глава.

— Нищо не ми дължиш. Ти ме обичаше. Това е достатъчно. Съжалявам. Съжалявам, че някога съм се съмнявал.

И влезе в колата.

— Да се махаме оттук — нареди на Попеску.

Той е толкова слаб и тънък, помисли си Даниела. Какво бяха сторили с него?

Пригответи храна. Румънският офицер ѝ бе донесъл месо, а тя бе скътала малко царевично брашно и хляб. Очите му станаха огромни при миризмата на месото в тенджерата и когато сложи яденето пред него, Симон загълта като звяр, като диво животно, без да вдигне очи, без дори да си поеме въздух.

След това Даниела му сипа малко цуйка и двамата се загледаха втренчено през масата.

— Кой беше този? — попита я Симон.

— Англичанинът ли? Беше... срещнах го в Истанбул. Той ми помогна.

— Любовник ли ти е?

— Не — храбро излъга тя.

— Видях го в очите му. Той те обича. — Симон поклати глава. — Няма значение. Не искам да знам.

Ако той не искаше да знае, как би могла да му обясни? Как някога щеше да разбере какво бе вършила? А ако не знаеше какво бе вършила, как можеше да я разбере въобще, да разбере истината за нея. Ако не знаеше, как можеше някога да ѝ прости?

През трите години на техния брак, преди войната да започне, Даниела никога не бе чувствала към него дори и частица от онова, което изпитваше към Ник. Вероятно, помисли си тя, Ник бе имал същото отношение към жена си. Сигурно не бе я излъгал, може би наистина нямаше намерение да се върне при Дженифър.

— Писах ти всеки месец — продължи да говори Симон. — Получавахте ли писмата ми?

Разбира се, че ги бе получавала. Писмата бяха неговият живот. Бе ги прочела всичките и ги пазеше в очукания си стар куфар заедно със снимката на майка си, най-хубавите си дрехи и копринените чорапи — цялото имущество, което имаше на света.

Първото му писмо до нея беше молба да му помогне, написано под зоркия поглед на нацистките му тъмничари; след това ѝ бе писал за живота си в затвора и думите му я бяха изпълнили с ужас. След около година писмата станаха по-несвързани, той пишеше повече за миналото и за училищните дни, как бяха израснали заедно, но нищо за лишенията си.

Тя никога не си позволи да му пише.

Писмата бяха завързани с връв в доста голям пакет и лежаха на дъното на куфара; единствената връзка с него и с живота, който бе имала някога. С брака, с майка ѝ и баща ѝ. Но сега миналото си бе отишло. Този мъж беше призрак.

— Искаш ли да ми разкажеш за затвора, какво си преживял?

— Не искам да говоря за това.

— Биеха ли те?

— Гвардейците от „Желязната гвардия“ ме биеха всеки ден. После дойдоха германците, отведоха ме и ми направиха това. — Той вдигна ѝ показва осакатената си лява ръка, на която безименният пръст беше отрязан. — Но след това се отнасяха много добре с мен. Биеха ме само когато имаха настроение за това, но ми даваха храна всеки ден.

— Симон се огледа из стаята. Очите му бяха като на уплашено, преследвано животно и Даниела знаеше, че в главата си все още чува блъскането на вратата на килията и виковете на другите затворници.

— А ти? Как мина твоята война?

Какво можеше да признае? Беше направила всичко заради него, но колко можеше да му каже?

Тя погали косата му и позволи да положи главата си върху гърдите ѝ. Ако не беше войната, може би щяха да бъдат достатъчно доволни един от друг, предположи Даниела. Но сега тя бе намерила един мъж, чието сърце се бе сляло с нейното, и това щеше да я преследва винаги.

Обичаше съпруга си по свой собствен начин. Симон беше добър с нея. Той я бе обичал, когато никой друг не я обичаше, беше я взел, когато никой друг не я искаше, и тя щеше да му бъде благодарна за това до края на живота си.

— Аз ще се грижа за теб сега — прошепна Даниела и го взе в ръцете си като дете. Беше го носила като бреме цели четири години, беше го опазила жив, той беше неин. Но вътре в нея едно малко гласче не спираше да шепне: „О, колко много ми се иска да беше умрял, за да можех да бъда свободна!“

— Ела тук — прошепна тя.

Заведе го в спалнята. Помогна му да свали дрехите си и беше шокирана да види колко е слаб. Той посегна жадно към нея, стисна гърдите ѝ и разкъса дрехите ѝ. Тя му позволи да я положи на леглото; Симон вдигна полата ѝ и се опита да влезе в нея прекалено настървено и бързо. Даниела го насочи и всичко стана светкавично. Когато свърши, той се разплака.

След това тя го прегръщаше и галеше по гърба.

Симон спа лошо, през цялото време стенеше и викаше в съня си. Тя го прегръщаше и успокояваше. Въобще не мигна. Мислеше за Ник, чудеше се къде ли е тази нощ и го искаше повече от когато и да е било.

84.

На следващия ден в стаята на Ник бе доставен плик. Беше оставен на рецепцията същата сутрин. Адресът бе: „Никълъс Дейвис, хотел «Атене Палас», стая 412. Моля, да бъде предаден лично“.

Той седна на леглото и го загледа. Накрая събра кураж да го отвори.

Докато правеше това, си спомни отново деня, в който я срещна за пръв път, през онези горещи летни дни на 1940; тогава Букурещ беше друг, различен град и той бе различен човек.

Ник скъса плика и го пусна на пода. Първия път не прочете писмото дума по дума. Втория път го прочете много по-бавно, а след това го чете още много пъти, преди да го остави.

Скъпи, ти трябва да знаеш, че те обичам, тук, днес, сега. Вече научи моята малка тайна, но не знаеш всичко. Затова аз ще ти разкажа. Дължа ти поне това обяснение.

Предполагам, че Зиги е бил много доволен, когато ти е казал какво правех за него. Но се съмнявам дали ти е споменавал защо го правех.

Когато бях на шестнадесет години едно момче на име Илие, румънец, ме ухажваше. Той беше православен християнин. Поддържах връзка с него въпреки възраженията на родителите и семейството си, продължихме да се срещаме и след като ми забраниха, защото мислех, че той ме обича. Забременях, но когато му казах, той ме изостави. Бях обезчестена. Майка ми застана на моя страна, ако не беше тя, баща ми сигурно щеше да ме изхвърли на улицата.

По време на раждането загубих бебето, момченце. Докторът каза, че никога повече няма да имам деца.

Не вярвах, че някое момче ще ме поиска след случилото се. Но тогава в живота ми се появи Симон. Той

ме познаваше още от училище, каза, че винаги ме бил обичал, и се ожени за мен въпреки всичко.

Ти знаеш какво стана с евреите, когато започна войната. Майка ми умря точно преди началото и аз благодаря на Бога за това, защото поне тя не страда. Баща ми бе арестуван от фашистите и банката ни бе конфискуван и дадена на един германски финансист; загубихме дома си, парите си и прислугата, всичко.

Симон и аз се крихме в апартамента на страда „Липскани“. Знаеш какво трябваше да правя, за да останем живи.

Точно там отивахме през онзи следобед, когато Симон бе арестуван от полицията. Защо не ти казах още тогава, че той ми е съпруг? Защото знаех, че може би ще се нуждая от помощта ти, и мислех, че може да не я получа, ако научиш истината. Мъжете винаги искат нещо в замяна.

Макар сега да знам, че по отношение на теб съм грешала.

Симон бе един от малкото останали живи в префектурата, когато Антонеску направи преврата. Скоро след това той попадна в ръцете на СД. Помолих Зиги да ми помогне да го измъкнем оттам. Той използва Симон, за да ме вербува за негов агент.

Първото нещо, което СД направи, бе да ми изпрати един от пръстите на Симон, заедно с брачната халка на него, така че да няма никакво съмнение. Това го направи СД, не Зиги. Той не си падаше по бруталните методи, макар че никога не се е колебал да използва хората, които си падат. Каза ми, че Симон няма да бъде повече нараняван, ако правя каквото ми каже. Държеше се така, все едно беше мой защитник, а не мой мъчител. Какво можех да сторя? Германците управляваха света, а англичаните си отидоха. Така че, както виждаш, не го направих за пари. Не исках неговите пари, не исках и твоите.

Позволих на Симон да ми пише на всяко първо число от месеца. Живеех на ръба на лудостта, докато

пристигнаше писмото. Но Зиги обеща, че мъжът ми ще бъде добре и няма да му се случи нищо, докато изпълнявам нарежданията му.

Аз се влюбих в теб още в Букурещ, Ник, макар да знаех, че не е правилно. Нямахте нужда да се насилвам или да се преструвам, че те харесвам. Нищо не бе инсценирано.

Идеята да дойда при теб и да те предупредя във влака беше на Зиги. Всичко беше планирано предварително. Фарсът с българската полиция бе разигран, за да те убеди да ми вярваш.

Докато се преструвах, че шпионирам за теб, Зиги дърпаше конците. Имаше ли значение в края на краищата? Нима ти загуби войната, защото аз се опитвах да спася съпруга си и да го запазя жив?

Извърших много неща, с които не се гордея. Но не знаех нищо за отвличането ти. Кълна ти се, не знаех нищо! Да, един от СД ме намери, искаше да те заведе в капан, така че да могат да те хванат. Каза ми, че ако откажа, Симон ще бъде убит. Но аз не можех да го направя, не исках. Те обаче така или иначе ме използваха. Предполагам, че всъщност не са имали нужда от моята помощ. Направиха го без мое знание. Трябва да ми вярваш. Когато открих какво са ти сторили, исках просто да умра.

Мислиш ли, че Зиги би позволил на СД да те хванат? Ти знаеше, че той иска да дезертира, нали сам ми го каза. Какво щеше да стане, ако им беше издал намерението му? Това щеше да бъде смъртната му присъда. Гарантирана.

След това е изфабрикувал лъжите за мен, когато вече е бил в безопасност, и го е направил от злоба.

Знам, че няма да ми повярваш, но аз се влюбих в теб. Обичах те тогава и все още те обичам. Ако не беше женен, щях да остана с теб завинаги.

Но ти имаше съпруга, Ник, и синове. Какво можех да сторя? А аз все още имам съпруг. Сега той е на първо място в задълженията ми, макар и не в сърцето ми.

Отговарям за всяка дума, която пиша. Обичам те. Обичам те повече, отколкото думите могат да изразят.

Бих искала за нас да имаше друг край; бих искала да имаше друго време. Винаги ще пазя спомените си за теб. Надявам се, че и ти няма да се откажеш от твоите.

Веднъж ми каза: ако не е лудост, тогава не е любов. Добре тогава, за мен ти беше луд. От моя страна аз направих онова, което бе правилно, опитвайки се да спася живота на мъжа си. Дадох ти любовта си и мислех, че това ще ти бъде достатъчно.

Става късно, вече се стъмнява и скоро ще бъде прекалено тъмно, за да пиша. Върни се у дома, мой скъпи Ник, и забрави за мен и за всичко, което се случи тук.

Сбогом. Обичам те. Д.

Същия този следобед Ник стоеше на балкона на хотелската си стая и наблюдаваше руските танкове, които гърмяха по булевардите на Букурещ, така както германските преди тях. Трябваше да бъде радостен. Руснаците бяха техни съюзници. Но не се чувстваше никак щастлив.

Ейбрамс се обърна към него.

— Когато поканиш вълка в къщата си, не се изненадвай, ако не иска да си отиде.

— Това поговорка ли е?

— Не знам. Обаче ми звучи много правдоподобно. Ще видиш, че ще стане така.

— Майка ми обичаше да казва, че колкото и зле да са нещата, на другия ден слънцето отново ще изгрее.

— А дали ще изгрее? Само ако Сталин му позволи. Какво ще кажеш да слезем долу и да поздравим новите си приятели.

Симон седеше на перваза на прозореца и гледаше към улицата. Денят беше сив и душен. Беше мълчал през целия ден, потънал в мислите си. Даниела предполагаше, че все още беше в затвор.

— Няма ли да ми кажеш какво се случи?

— Не искам.

— Трябва да говорим.

— Не и за затвора. Предпочитам да си мисля, че никога не се е случвало. Искам да забравя.

Тя си пое дъх.

— Добре, аз имам да ти кажа някои неща.

— Предпочитам да ги оставиш в миналото, където няма да ни измъчват. Така ще бъде най-добре.

И отново се обърна към прозореца. Тя видя отражението му в стъклото. Лицето му беше празно и бледо.

Но миналото винаги ще ни измъчва, помисли си отчаяно Даниела.

Спомни си колко ужасена беше всеки месец, докато очакваше писмото от него — дали ще дойде, или никога повече няма да чуе нищо от него, как си бе представляла събирането им. Мислеше си, че ѝ се иска да изпитва отново предишните си чувства. Мислеше си за времето преди войната, за живота, който бе живяла някога — обедите в „Капса“, вечерните приеми в жилището на булевард „Братиану“, разходките в парка Чишмиджиу.

Защо не можеше да се почувства отново така?

Защото Ник ѝ бе показал един друг вид любов. Сега тя знаеше какво означава един мъж да изпитва страст към нея. Истинска страст. Не беше ли достатъчно, че Симон бе мил и добър, че все още я обичаше и винаги щеше да я обича независимо от всичко?

Тази нощ той я привлече към себе си в тясното легло и отново я люби — този път по-нежно и внимателно, но когато затвори очи, Даниела виждаше над себе си не Симон, а Ник. Сърцето ѝ я предаде, когато искаше толкова много да бъде отново съпруга на мъжа си.

Нашите нови приятели.

Първо Молотов, руският външен министър, поиска само съветското върховно командване да подпише примирието с румънците. Единствено значителният натиск от страна на Чърчил и Рузвелт го накара да се съгласи за една съюзническа контролна комисия, която включваше американски и британски представители. Но Сталин настояваше съветското върховно командване да запази всички важни решения за себе си. След това на Съюзниците не бе позволено да контактуват директно с румънското правителство, а да използват съветските власти като посредници.

И така, мислеше си Ник, няма да има повече интимни разговори с неговия приятел Попеску.

Нещата в Букурещ се променяха бързо. На него и Ейбрамс бе наредено да сътрудничат напълно на своите съюзници, но изглежда самите руснаци не бързаха и не искаха толкова много сътрудничество с тях.

Цяла армия от съветски бюрократи и кадри бе завзела вътрешното министерство. И докато чакаха тяхното благоволение, Ейбрамс димеше из хотелската си стая, мерейки с широки крачки пода.

— Казах им какво ще се случи — пенеше се той. — През цялото време ги предупреждавах, но те не ме слушаха. Сега да видим доколко можем да вярваме на другарите от работническата класа!

Ник и Ейбрамс си клатеха краката цели три дни в „Атене Палас“, преди новите господари на Румъния да се съгласят на среща с тях. Един ден в пет часа следобед бяха повикани на третия етаж във вътрешното министерство. Бяха посрещнати от човек с тъмнозелена униформа и червени пагони, който на куцащ английски им се представи като генерал Демиченко. Беше плешив и носеше мустаци и брада, които напомниха на Ник малко на снимката на Лев Троцки. Носеше евтини очила и имаше изражение на горила.

Отношението към тях бе повече като към затворници, отколкото като към съюзници. Двама руски войници ги придружиха до кабинета

на Демиченко, а акредитивните им писма бяха проверени моментално, преди да им предложат да седнат дори. Един набит мъж с късо подстригана руса коса и лице като булдог стоеше зад стола му, присъствието му бе мълчаливо и зловещо.

Целта на тази среща бе да споделят с руснаците агентите и съюзниците, които имаха в Букурещ. Но докато разговаряха, Ник остана с впечатление, че те споделят много повече с Демиченко, отколкото той с тях. Можеше да види как Ейбрамс едва сдържа гнева си; кръвта се отдръпна от лицето му и той с труд произнасяше изреченията. Затова остави Ник да говори.

Съвсем в края на срещата, точно преди да си тръгнат, Демиченко им подаде една папка през бюрото и ги помоли да я прегледат.

— Какво е това? — попита Ейбрамс.

— Става дума за една жена... — Демиченко прочете бележките си и ги загледа над очилата. — Казва се Даниела Симоничи. Познавате ли я? Била е любовница на един полковник от Абвера в Истанбул.

— Познаваме я — отговори Ейбрамс.

— Тя е привлякла един от нашите агенти в капан. Той е позволил да бъде съблазнен от нея.

— Да. Името му беше Григориев.

— Значи знаете за това? А знаете ли, че благодарение на нея той бе заловен от немското Sicherheitdiendt? Тя го примамила в някаква квартира в квартал Галата, откъдето бил отвлечен и закаран тайно от Турция в България. Григориев бе един от най-добрите ни агенти и знаеше много. Накарали са го да говори. Заради нея загубихме и един от най-верните си кадри тук в Румъния, убеден болшевик и другар на име Ян Романеску.

„Такааа — помисли си Ник. — Значи не ме е предала тя. Вината, че Джордан и другите умряха, не е моя.“

— Знаехте ли, че е имала връзка с човек от вашето консулство и чрез него е подавала фалшива информация? Била е двоен агент.

Това малко представление не е предназначено за откровена размяна на информация, а за да ни объркат, реши Ник.

— В момента тази жена живее тук, в Букурещ — продължи Демиченко. — Току-що научихме, че има връзка с един румънски артилерийски капитан.

— Какво ще стане с нея? — попита Ник.

Лицето на руснака изразяваше презрение.

— Тя е враг на народа. Без съмнение ще бъде арестувана и предадена на правосъдието. — Той замълча и свали очилата си. — Може би.

— Може би? В какъв смисъл?

— Григориев има брат. Казва се Алексей и работи за НКВД. Мъжът, който стои зад мен. Възможно е да поиска да вземе нещата в свои ръце.

Когато най-накрая излязоха в падащия здрач, Ейбрамс изтръска с погнуса някаква въображаема мръсотия от дрехите си.

— Е, това са нашите съюзници — рече той. — Хубостници. Без съмнение ще ни изхвърлят от Букурещ по-бързо и от германците.

Тревата в парка бе повяхнала и изсъхнала, а листата по неунищожените от бомбардировките липи се бяха сгърчили и потъмнели до кафяво, тракаха като изсъхнала хартия под знойния дъх на вятъра.

Ейбрамс разхлаби вратовръзката си, сетне вдигна една празна бутилка от сода, която намери в тревата, и я хвърли сприхаво в езерото. Ник никога преди не бе виждал този човек да губи самообладание.

— Гадни комунистически копелета!

Плитчините в езерото бяха затлачени от боклуци — бутилки, портокалови кори, хартиени торбички. Амбулантните търговци, които продаваха локум и сусамов кейк, бродеха безцелно, не се намираха клиенти. Близкото кафене беше празно, счупените му столове и посивели от времето греди отразяваха тъжната смърт на един град, прекалено изтощен, за да се грижи за себе си.

— Те обаче грешат относно другаря Григориев — произнесе с неочаквана насмешка Ейбрамс.

— Моля?

— Майер ми каза, че въпреки мъченията Григориев не е предал Романеску и неговата група.

— Тогава кой ни предаде на германците?

— Аз, Дейвис. Аз.

Ник беше толкова удивен, че направо онемя.

— Бях прав за руснаците, нали? Сам видях какви са тези негодници. Всеки от тях е един малък Хитлер.

— Но защо Романеску? Те бяха на наша страна.

— Вярно е, че се биеха срещу германците, но не бяха на наша страна повече от проклетите руснаци. Веднага след изтеглянето на германците щяха да започнат да се бият с нас. Оставих германските войници да свършат работата. Това бе само малък принос, но се надявам, че един ден някой ще го оцени.

Ник почувства как едра капка пот се стича по гърба под ризата му.

— Но вие не сте предали само Романеску! Предадохте Джордан. И мен.

— Съжалявам, но покрай сухото гори и мокрото. Жалко за Джордан, разбира се, изглеждаше свестен тип. Но големите каузи изискват жертви. Дори Романеску, ако беше жив, щеше да се съгласи с мен по този въпрос.

— Исусе Христе! Вие сте луд!

— Хайде, Дейвис, стига си се пенил! Това ни е работата. Да се раздрънкаме и да разлаем кучетата. — Той пъхна ръце в джобовете си и погледна към езерото. — Не съм действал на своя глава, Дейвис. Ние сме цяла група, учихме заедно в Оксфорд, вярваме в едни и същи неща, имаме еднакви ценности. Групата е известна като „Алисбъри Клъб“. Твърде прочути имена има в нея. Мога само да предполагам, защото никога не сме се срещали, но работим в разузнаването и сме предани на едни и същи идеи.

— Като например да предавате приятелите си?

— Засега ще забравя, че си казал това. Джордан не ми беше приятел, нито пък на теб. Ние сме само колеги. Има разлика.

— Тогава да предавате родината си?

— Напротив! Онези, които я предават, са глупаците в Уайтхол. Те забавиха края на тази война и това струваше на съюзниците сто хиляди живота, защото не искали да дразнят Сталин. Ако бяхме помогнали на Канарис и бяхме започнали преговори с германците, нима щеше да бъде толкова лошо? По-добре, отколкото превръщането на Европа в червен протекторат.

— Какво казахте на Майер онази нощ пред „Света София“?

— Той имаше план за убийството на Сталин. Бе установил контакт с един много високопоставен човек на име Фьодоров. Беше уредил своята приятелка Даниела да му предаде специално конструирано куфарче, което всъщност беше бомба. Аз му помогнах с някои други мерки.

— Какви по-точно?

— Опитът за покушение над Сталин беше операция на Абвера. Но нямаше смисъл от него, освен ако не изглеждаше, че е замислено от нас. Помогнах малко в това отношение.

— Как?

— Връзката между съюзниците и Съветския съюз щеше да бъде разбита, ако съществуваше някакво подозрение за участието на британските служби в покушението над Сталин. Постарах се връзката да изглежда автентична.

— Но Доналдсън е открил това?

— Все още не знам как. Той ме шпионираше. Можеш ли да си представиш, Дейвис? Какво нахалство от страна на този негодник!

— Така че Абверът трябваше да го убие. А вие сте знаели за това?

— Разбира се.

— Аз също можех да умра него ден.

— Поканих те да обядваш с мен, не помниш ли? Направих всичко по силите си. Не можех да ти кажа направо защо смятам, че не трябва да обядваш с Доналдсън. Щях да издам плана.

Ник трудно можеше да приеме онова, което чуваше. Само си даваше сметка, че най-накрая Ейбрамс му казва истината. Той беше крил своя фанатизъм зад лустрото на изгънченост, която бе съвсем илюзорна.

— Операцията води началото си още от Букурещ, нали? Вие предадохте Бендикс, нали? Вие застреляхте и Клайв Алън.

— Без нефта Хитлер можеше да не нападне Русия. Затова трябваше да го получи. Мислехме, че нацистите и комунистите ще се унищожат взаимно. Накрая обаче само Хитлер се сгромоляса, но не и Сталин. Прекалено много са тези руснаци, не могат да бъдат избити.

— Вие сте луд!

— Предпочитам да мисля за себе си като за мечтател — отвърна Ейбрамс. — Но ти си мълчи, Дейвис! Не казвай на никого. И без това

няма да можеш да докажеш нищо, а след провала на Троян ще бъдеш щастлив, ако изобщо получиш пост в някое посолство. Вероятно ще имаш нужда от мен в бъдеще.

— Джордан имаше семейство! Имаше две дъщери.

— Ако не желаеш да умреш, не ставаш диверсант и не ходиш зад вражеските линии.

Ейбрамс хвърли друга бутилка в езерото.

— А Константин? А Бендикс? Аз?

— Всичко за всеобщото добро, Дейвис.

Наоколо падаше здрач. Небето беше в прашно виолетово, първите звезди се появиха в дълбокото му дъно. Ник не можеше да погледне Ейбрамс. Обърна се да си върви. Имаше обаче още едно добро дело, което можеше да свърши.

— Къде отиваш, Дейвис?

— Има един живот, който мога да спася. Повдига ми се от теб, Ейбрамс.

— Ти разби сърцето ми, скъпи.

Ник се изплю на земята. Ейбрамс само се разсмя.

При други обстоятелства щеше да бъде предпазлив. Едва ли би се осмелил да броди сред руините на Букурещ подир залез-слънце. На шест преки от хотела градът представляваше един свят от тъмнина и чудовищни сенки, мъждукаха единствено синкавите пламъци в призрачните печки, запалени от приютилите се в останките от разрушените жилища човешки същества.

Скоро се загуби. Изруга ядосано с приглушен глас. Дявол да го вземе! Въпреки тежкия револвер, който носеше в джоба на самото, се чувстваше нервен. Градът беше пълен с дезертъори, отрепки и боклуци.

Сви зад ъгъла и налетя на някакъв мъж. Сблъсъкът го стресна и Ник се олюля, готов да отвърне на атаката. Но другият не му обърна внимание и го подмина.

Беше готов да продължи, но инстинктът го накара да се обърне и да тръгне след него. Мъжът излезе от сенките и луната го освети: широко, квадратно лице, твърдо и плоско като лопата, косата подстригана съвсем ниско, почти до кожата. Позна го. Беше мъжът, когото бе видял същия следобед в кабинета на Демиченко да стои с безизразно лице зад шефа си.

Мъжът зави към една къща в края на улицата и влезе. Беше същата сграда, където се намираше нейният апартамент.

Извади револвера си. Беше се упражнявал на стрелбището, но никога досега не бе стрелял от яд, на тъмно или в затворено помещение. Чуваше стъпките на руснака по стълбището над себе си. Затича се нагоре подире му.

В тъмнината се спъна в купчина боклук и падна стремително напред. Удари пищяла си в цимента и изруга от болка.

Руснакът вече риташе по вратата. Ник извика предупредително, надявайки се да привлече вниманието му, и отново затича по стълбите.

Вратата на апартамента лежеше на пода, изтръгната от пантите.

В средата на стаята, върху масата гореше свещ. Той извика името на Даниела, но не получи отговор.

Влакът тръгна от гарата. Волтовата му дъга освети и разкри силуетите на няколко бездомни души, свити около спиртник. Един небръснат мъж седеше край релсите, гледаше ги втренчено и изражението на лицето му я накара да потръпне. Чувстваше облекчение, че най-сетне напуска този ужасен град и го оставя зад себе си. Вече не познаваше Букурещ. Това не беше нейният град.

Симон взе ръката ѝ и я стисна. Искаше да я ободри и да ѝ вдъхне сили. Трудно е да не обичаш мъж, който е толкова добър. Бе нахлупил шапката ниско над очите си и Даниела не можеше да види лицето му. Тя отпусна глава на рамото му и усети грубата вълна на сакото под бузата си. Симон все още бе само кожа и кости.

Обеща си, че скоро ще започнат нов живот и отново ще бъде щастлива. Надяваше се това да се окаже истина.

Нямаше много места, където да се скрие, и разполагаше само с няколко секунди, за да вземе решение. Не можеше да стои и да чака в коридора. Като държеше револвера с две ръце пред себе си, той изтича в кухнята.

Беше празна.

— Даниела!

„Ще трябва първо да се справи с мен. Няма да позволя да ѝ се случи нещо!“

Чу зад гърба си шум откъм спалнята. Обърна се и видя силуета на руснака, осветен от свещта, да се очертава в рамката на вратата. Видя как срещу него се насочва дулото на пистолет и се почувства съвсем спокоен. Беше обзет от чувството за неочакван, благословен покой. Това беше краят. Всичко бе свършило. Знаеше какво ще се случи и му бе необходима само част от секундата, за да се прицели, осъзнавайки, че това може да промени всичко за нея, а може би и за него.

Пистолетният изстрел прозвуча като залп от оръдие в затвореното пространство. Ник стреля едновременно с руснака. Дори не почувства куршума. Не знаеше дали е улучен, дали е ранен. Беше се концентрирал върху целта си, както когато се упражняваше на стрелбището, и изстреля още два куршума, преди да падне. Не почувства никаква болка.

Те намериха един пансион близо до доковете, докато чакаха да пристигне кораба, който щеше да ги отведе в Англия. Първата нощ спаха в едно детско креватче, което не бе достатъчно дори за единия. Стаята вонеше на застояла пот и варени зеленчуци.

Когато Симон се съблече, Даниела видя ребрата му да се броят под бледата кожа, а също и заздравели следи и белези от рани по гърба му.

Тя си пое дълбоко въздух. Беше изчаквала подходящото време. Дали някога щеше да има такова?

— Има нещо, което трябва да ти кажа.

Той въздъхна.

— Нека да не е сега.

— Трябва да ти кажа за англичанина.

— Няма значение. Всичко е останало в миналото.

— Има значение, Симон. Аз го обичах и все още го обичам.

Той мълчеше.

— Бяхме любовници три години. — Изчака да види какво ще направи. Надяваше се да я удари. Заслужаваше го.

Но той не я удари, защото тогава щеше да ѝ даде правото и свободата да си отиде. Изразът на лицето му разби сърцето ѝ.

— Казах ти, че няма значение.

С тези няколко думи сякаш изтри и последните четири години от живота ѝ, все едно не бяха съществували. Ако им беше писано да оживеят, това време щеше да е изличено, защото в противен случай нямаше да могат да продължат.

— Прощавам ти, Даниела.

Тя не молеше за прошката му, но я прие. Мразеше се за слабостта си към него, слабост, която не бе проявявала през изминалите години. Но беше негова жена и знаеше, че той никога нямаше да я остави да си отиде.

Горещината беше безпощадна. Даниела и Симон седяха в една чайна на доковете и гледаха тълпите, които се движеха по кея, безнадеждни и бездомни. Всички отчаяно търсеха друг дом и друг шанс.

Един пътнически кораб тъкмо бе акостирал в Златния рог и пътниците от него се изсипаха от митницата на площад „Тофан“ — тъмнокожи отрудени мъже с тюрбани, натоварени с пилета и торби от зебло, богати достолепни турци с носачи, носещи куфарите им зад тях.

Даниела изучаваше лицето на Симон, опитвайки се да намери нещо, което да накара сърцето ѝ да трепне. Но така и не откри. В сърцето ѝ нямаше нищо, освен благодарност, че се отнася добре с нея, че я бе спасил. Искаше ѝ се да го обича повече. Тогава щеше да ѝ бъде много по-лесно.

Те носеха със себе си билетите, купени с парите на Ник, и паспортите, които им бе обещал. Цялото им имущество се съдържаше в два картонени куфара в краката им. Бяха напуснали жилището в Букурещ. Просто бяха излезли и хванали първият влак за Констанца, а след това кораб за Истанбул. Искаше ѝ се да се сбогува с Ник за последен път, но колко пъти човек може да каже сбогом?

През последните седмици Симон беше особено внимателен към нея. Проявяваше нежност и разбиране, които тя вероятно не заслужаваше. Даниела чакаше любовта да се върне, вярваше и се надяваше, че ще стане така. Чакаше да се почувства с него така, както се чувстваше с Ник. Но седмиците на тяхното изгнаничество минаваха, а тя все повече се объркваше и не знаеше дали причина за това са нейните прегрешения или неговите.

Симон изглеждаше чужд, далечен и тя го отдаваше на затворничеството му. Беше нормално. Но след това си спомни, че всъщност Симон винаги е бил такъв, дори и в най-добрите им времена. Просто си беше такъв, така се държеше. Даниела си даде сметка, че нещата между тях никога няма да бъдат същите, никога вече.

Изглежда щеше да носи този товар през целия си живот. Споменът за предателството на Илие бе толкова пресен в нея, сякаш се беше случило вчера. Когато баща ѝ откри за връзката им, ѝ забрани да го вижда, но тя продължи да излиза зад гърба му. Позволи на Илие да направи онова само веднъж. Искаше да е доволен, а след това той ѝ

каза, че това било тяхна тайна и тя пази тази тайна, докато откри, че е бременна и вече не бе възможно да я крие.

Мислеше си, че той я обича. Но след това осъзна, че я беше използвал, и никога не прости, нито забрави предателството му, защото бе рискувала всичко заради него. Когато роди бебето, трябваше да понесе срама съвсем сама.

За неговите румънски приятели Илие беше герой, а тя бе просто една еврейска пачавра.

Даниела се закле никога повече да не вярва на мъж. Но тогава Симон прояви интерес към нея, помоли баща ѝ за позволение да се оженият, въпреки че знаеше за срама и падението ѝ. И тя бе изпълнена от огромна благодарност.

Той искаше много малко от нея, само да му бъде съпруга. Даниела не знаеше, че бе копнял за нея през цялото време, и му дължеше толкова много — че я спаси, когато никой не искаше дай подаде ръка дори. Как можеше сега да го изостави?

И все пак...

Наблюдаваше го, докато той гледаше към пролива и с един пръст разсеяно минаваше по тънкия белег на челюстта си, където легионерите от „Желязната гвардия“ го бяха били. Помисли си какъв беше преди, когато по костите му имаше плът — едно хубаво момче, което можеше да има всяка жена, която си поиска. Защо беше избрал нея? Някой ден отново щеше да бъде привлекателен мъж, при това скоро. Все още беше млад и бе останал жив, докато толкова много други хора бяха мъртви.

Даниела си пое дълбоко въздух.

— Няма да дойда с теб — заяви внезапно.

— Какво?

— Казах, че няма да дойда с теб.

— За какво говориш?

— За Англия. Не мога.

Той се разсмя, сетне се намръщи. Не знаеше какво да ѝ каже.

— Не те разбирам.

— Просто не мога да тръгна.

— Не искаш да дойдеш в Англия? А къде искаш да отидеш?

— Не искам да дойда с теб — поправи го тя. Не можеше сама да повярва, че се чува какво говори.

— Не го казваш сериозно.

— Ти никога не ме попита какво се случи с мен през годините, когато бе в затвора. Не те ли интересува?

— Не искам да знам. Такава бе уговорката ни.

По този начин винаги я възпираше, осуetyаваше признанието, което напираше да излезе от нея. Винаги. Така беше и когато се ожениха. Като не спореше с нея, той я оставяше с вечното чувство, че е виновна, че вечно се оплаква и че той е единственият търпелив и добър мъж на света.

Но този път Даниела настоя. Единствената сила, която имаше на света, беше истината; истината беше нейната свобода.

— Живях с един немски полковник от Абвера като негова любовница и правех всичко, което ми наредеше, за да те запазя жив. Спях с него и шпионирах за него. Влюбих се в англичанина. Спях и с него и го обичах.

Болката върху лицето му преряза сърцето ѝ като нож.

— Молиш ме да ти простя ли? Прощавам ти. Не бива да говорим повече за това. Всичко вече е минало.

— Не е минало. Аз още го обичам.

— Няма смисъл да говорим за това. Ти си моя жена. Каквото и да се е случило в миналото, най-добре да си остане там.

— Това не е минало, Симон! Това е настояще! Сега се чувствам така.

Той се намуси. Господи, всеки поглед, всяка сянка в очите му — не знаеше дали би могла да се справи с това.

— Не можеш да ме изоставиш сега. Не и след всичко, което преживяхме.

— Съжалявам, Симон.

— Трябва да забравиш. Ще отидем в Англия и ще забравиш какво се е случило в Истанбул, и ще можем да продължим да живеем.

— Аз го обичам — повтори Даниела.

Има моменти във всеки човешки живот, когато бъдещето се обръща. Тя знаеше, че това е моментът, когато можеше да получи свободата си обратно, ако беше достатъчно силна, ако имаше достатъчно смелост. Но вътре в себе си все още бе глупавото момиче, което бе забременяло и което никой не обичаше. А и заслужаваше да бъде наказана, защото отне Ник от жена му и семейството.

Чу се да казва:

— Моля те да ме оставиш на мира. — Ако видеше отчаянието ѝ и колко много желаше свободата си, можеше да омекне, да се умилостави.

— Не мога да живея без теб — отвърна Симон. — Не и след всичко, което преживях.

— Аз също преживях много.

Върху лицето му се изписа отчаяние. Тя направо искаше да избяга.

— Знаеш ли какво е да те бият, докато се напикаеш?

— Знаеш ли какво е да бъдеш курва?

— Не оцелях три години в оня нацистки затвор само за да ме напуснеш.

— Ти нямаше да преживееш там и три дни без мен! — извика гневно тя.

— Как можеш да говориш така?

Върху лицето му се изписа истинска детинска паника. Приличаше на малко момче и мигом ѝ се прииска да го прегърне и да го успокои, че всичко ще се оправи и ще бъде наред.

— Не можеш да ми сториш това! Не и сега — повтори упорито той.

— Аз все още го обичам — рече Даниела. Знаеше, че само истината ще я задържи да не се качи на кораба. Само тя ще я спаси от едно бъдеще, което повече не искаше.

— Не мога да живея без теб.

Тя знаеше, че е така. Знаеше, че е прав. Трите години в затвора го бяха лишили от всичките му жизнени сили. Но колко още му дължеше тя? Колко време трябваше да мине, за да изплати дълга си?

Даниела почувства как решимостта ѝ се изпарява. На времето си бе обещала, че никога повече няма да живее заради някой мъж, но сега откриваше, че все още дължи лихвите за закрилата, която някога ѝ бе дал. Щеше ли дългът ѝ да остане завинаги?

— Как можеш да го направиш, след като аз се ожених за теб, когато никой не те искаше? Нима си забравила?

Ето това беше, най-сетне бе казано! Можеше ли да изостави съпруга си сега, когато той я молеше да остане?

Всичко, което бе извършила през последните три години, бе заради него. Как можеше сега да го изостави? Беше заложила толкова много от себе си в неговото оцеляване.

Симон заплака. И при тези сълзи Даниела почувства как решимостта ѝ се стопява.

— Не плачи — каза тя и сложи главата му върху гърдите си, като погали косата му. — Всичко ще бъде наред. Не плачи.

— Двамата можем да се справим — хленчеше той. — Ще говорим за това на път за Англия. Нали?

Ник Дейвис видя за пръв път Даниела Симоничи в Американския бар на хотел „Атене Палас“ в Букурещ през юни 1940 година. И не можа да откъсне очи от нея. Градът беше пълен с красавици — разорени графини и жени с леко поведение, завити в лисичи кожи, търсещи да бъдат спасени. Но до този момент той им хвърляше по един преценяващ поглед, както прави всеки мъж, и нищо повече.

Но върху Даниела Симоничи очите му спряха и останаха.

Четири години по-късно, през септември 1944, когато руснаците бяха в Букурещ, а съюзниците в Брюксел, той седеше на балкона на Американската болница в Истанбул в един плетен стол и гледаше мазните води на Босфора. И се чудеше на нещастieto си да остане жив. Човек вярва, че един професионален убиец няма да пропусне целта, дори и на светлината на свещ в малък апартамент. Пробит дроб, загуба на повече от три литра кръв можеха да убият всеки човек. Така казаха докторите, преди да го прехвърлят в Истанбул за възстановяване и оздравяване. Имате голямо желание за живот!

Откъде ли се е взело, чудеше се Ник.

Той гледаше миноносеца, който се откъсна от кея и се отправи към Сераглио Пойнт. Знаеше, че Даниела Симоничи е на борда му.

Ник видя Макс да прекосява ливадата към него. Още един дух, още един призрак от миналото.

Трябва ли да скъсаш връзките, завързани в миналото в търсене на щастieto, за да се отдадеш на щастieto, което си намерил в настоящето? Даниела не мислеше така и той бе приел нейната оценка.

До този момент беше смятал, че има право на такова щастие. Сега тя си бе отишла и той вече не се интересувахе от отговора.

Знаеше, че онова, което бе правил през тези три години в Истанбул, беше лудост; но ако не беше лудост, тогава нямаше да бъде любов.

Макс седна и загледа кораба, който излизаше от пристанището.

— Тя е на борда, нали? — попита той.

Ник не отговори, не можеше да намери гласа си.

— Ще се върне — каза Макс. — Момиче като нея винаги се връща.

Но ако никога не се върнеше, какво щеше да прави той? Даниела бе в живота му от толкова дълго време, че бе невъзможно да си го представи без нея. Хоризонтите на бъдещето му се простираха безмилостно пред него. Когато си бил влюбен, когато си познал истинската лудост, се променяш завинаги и връщането назад е невъзможно.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.